

***Výročná správa
a verejný odpočet
za rok 2014***

Bratislava, marec - apríl 2015

Predkladá: prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc., ústredný riaditeľ ŠVPS SR

Obsah

IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	8
POSLANIE ORGANIZÁCIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD	12
ČINNOSTI ORGANIZÁCIE.....	16
1.LEGISLATÍVNY PROCES	18
1.1. Legislatíva	18
1.2. Odvolacie konania	18
2. ZDRAVIE ZVIERAT.....	19
2. 1. Identifikácia a registrácia zvierat	20
2.2. Klasifikácia chovov, regiónov a oblastí	23
2.3 Eradikácia, kontrola a prieskum chorôb zvierat v Slovenskej republike.....	24
2.3.1. Besnota.....	25
2.3.2. Klasický mor ošípaných.....	26
2.3.3. Aujeszkyho choroba	28
2.3.4. Infekčná bovinná rinotracheitída.....	28
2.3.5. Choroby hydiny a voľne žijúceho vtáctva.....	30
2.3.6. Katarálna horúčka oviec (Bluetongue).....	34
2.3.7. Transmisívne spongiformné encefalopatie (TSE).....	36
2.3.8. Mor včelieho plodu.....	38
2.3.9. Vírusová hemoragická septikémia lososovitých rýb	39
3. OCHRANA ZVIERAT	40
3.1. Kontrola ochrany zvierat chovaných na hospodárske účely	40
3.2. Kontrola ochrany zvierat počas prepravy.....	41
3.3. Kontrola ochrany zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely.....	42
3.4. Kontrola ochrany spoločenských, cirkusových a nebezpečných zvierat	44
3.4.1. Ochrana spoločenských zvierat	44
3.4.2. Ochrana zvierat používaných v cirkusoch	44
3.4.3. Ochrana nebezpečných druhov živočíchov.....	45
3.5. Kontroly ochrany zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrčovania.....	45
4. KRMIVÁ	47
4.1. Úradné kontroly	47
4.2. Odber úradných vzoriek krmív (VPO)	48
4. 2. 1. Kontrola zákazu skrmovania spracovaných živočíšnych bielkovín	51
4.3. Celková zhoda u prevádzkovateľov a výrobcov	51
5. VEDĽAJŠIE ŽIVOČÍŠNE PRODUKTY	52
5.1. Úradné kontroly.....	52
5.1.1. Odber úradných vzoriek.....	53
6. REZÍDUÁ VETERINÁRNYCH LIEKOV A KONTAMINANTOV, MONITORINGY REZÍDUÍ	55
6.1. Úradné kontroly a odbery vzoriek.....	55

6.2. Národný plán kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike	55
6.3. Monitoring poľovnej zveri a rýb	60
6.3.1. Monitoring zveri	60
6.3.2. Monitoring rýb	60
6.3.3. Výsledky monitoringu zveri a rýb	60
6.4. Rádiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku	63
6.4.1. Monitoring surového kravského mlieka v programe EÚ	64
6.4.2. Rádiohygienická kontrola	65
7. VETERINÁRNA FARMÁCIA	70
7.1. Úradné kontroly	70
7.1.1. Veľkodistribúcia veterinárnych liekov veterinárnych zdravotníckych pomôcok a veterinárnych prípravkov	70
7.1.2. Verejné lekárne, vrátane ich pobočiek, ktoré vydávajú a predávajú veterinárne lieky	70
7.1.3. Súkromní veterinárni lekári	70
7.1.4. Chovatelia	71
7.1.5. Výrobcovia medikovaných krmív	72
7.1.6. Výroba veterinárnych liekov	72
7.1.7. Prehľad o počte a záveroch z programu vstupnej inšpekcie u fyzických a právnických osôb žiadajúcich o povolenie na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami	72
7.2. Úradné kontroly nad dodržiavaním Nariadenia vlády č. 609/2008 Z. z.	72
7.3. Úradné kontroly nad dodržiavaním zákona č. 319/2013 Z. z.	73
8. HRANIČNÁ VETERINÁRNA KONTROLA, VETERINÁRNA CERTIFIKÁCIA A KONTROLY PRI VÝMENÁCH, DOVOZOCH A VÝVOZOCH.	74
8.1. Hraničná veterinárna kontrola - Dovoz a tranzit zvierat, násadových vajec, zárodočných produktov a produktov živočíšneho pôvodu, vybraných produktov rastlinného pôvodu pochádzajúcich z tretích krajín	74
8.1.1. Hraničná veterinárna kontrola na hraničných inšpekčných staniciach SR	77
8.1.2. Kontrola dobrých životných podmienok zvierat	80
8.1.3. Kontrola spoločenských zvierat	81
8.1.4. Kontrola produktov živočíšneho pôvodu v osobných batožinách cestujúcich vstupujúcich z tretích krajín	82
8.2. vývozy zo SR do tretích krajín	83
8.2.1. Vývoz zvierat a zárodočných produktov zo SR do 3. Krajín za rok 2013	83
8.2.2. Vývoz produktov živočíšneho pôvodu zo SR do 3. krajín za rok 2013	84
8.3. Obchod v rámci EÚ	85
8.4. Kontroly počas transportu	88
8.4.1. Vyhodnotenie kontroly počas prepravy produktov živočíšneho a rastlinného pôvodu a živých zvierat.	88
8.4.2. Vyhodnotenie kontrol počas transportu spoločenských zvierat a obchodovania so spoločenskými zvieratami	93
8.5. Odborné školenia, vzdelávanie a spolupráca s organizáciami v SR a EÚ, rezortná koordinačná skupina (ďalej len RKS)	93
8.5.1. Rezortná koordinačná skupina	93
8.6. Nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov	94

8.7. Implementácia Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie	95
9. POTRAVINY RASTLINNÉHO PÔVODU	96
9.1. Výsledky úradných kontrol potravín	96
9.2. Frekvencia a typy nezhôd	100
9.2.1. Charakter rizika pochádzajúceho z nezhôd v rámci komodít rastlinného pôvodu	104
9.2.2. Výsledky kontroly označovania GMO potravín	114
9.2.3. Kontrola verejných skladov	115
9.3. Značka kvality SK 2014 – potraviny rastlinného pôvodu	116
9.4. Politika kvality	116
9.5. Mimoriadne kontroly čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov ponúkaných spotrebiteľom v maloobchodnej sieti v SR.	117
9.6. Cielená kontrola mimo pracovnej doby inšpektorov zameraná na obchodnú sieť	118
9.7. Zákaz dovozu do Ruskej federácie, miesta určenia a ambulantly predaj ...	118
9.8. Kontrola „Vianočného tovaru 2014“	120
9.9. Audity	121
9.10. Školenia	125
9.11. Usmernenia alebo informácie pre potravinárskych prevádzkovateľov	125
9.12. Kontrola obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny	126
9.12.1. Plánované kontroly obchodnej kvality	126
9.12.2. Cielené kontroly	127
9.12.3. Správne konania	128
10. KONTROLA KVALITY A ZDRAVOTNEJ NEŠKODNOSTI VÍNA	129
10.1. Zisťované nedostatky pri kontrolách	130
10.2. Vyhodnotenie nevyhovujúcich vzoriek vín	131
10.3. Správne konania	131
11. KONTROLA KLASIFIKÁCIE JATOČNÉHO HOVÄDZIEHO DOBYTKA A OŠÍPANÝCH	132
12. POTRAVINY ŽIVOČÍŠNEHO PÔVODU	134
12.1. Úradné kontroly produktov živočíšneho pôvodu na úrovni prvovýroby ...	134
12.1.1. Prvovýroba – surové mlieko	134
12.1.2. Prvovýroba – zberné strediská zveri	135
12.1.3. Prvovýroba vajec – chovy nosníc	135
12.2. Úradné/veterinárne kontroly na úrovni výroby, spracovania a skladovania produktov živočíšneho pôvodu	135
12.2.1. Výsledky prehliadky jatočných zvierat a mäsa	135
12.2.2. Veterinárne kontroly v schválených prevádzkarniach pre produkty živočíšneho pôvodu a v schválených skladoch	140
12.3. Kontroly zásielok pri vývoze produktov živočíšneho pôvodu	140
12.4. Veterinárne kontroly v mieste určenia podľa nariadenia vlády SR č. 292/2003 Z. z.	141
12.5. Kontroly potravín živočíšneho pôvodu na úrovni maloobchodu	141
12.5.1. Kontroly potravín živočíšneho pôvodu v maloobchodných prevádzkarniach	141

12.5.2. Priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov živočíšneho pôvodu, mäsa z hydiny a domácich králikov, voľne žijúcej zveri a zveriny z nej	141
12.5.3. Automaty na predaj surového kravského mlieka	142
12.5.4. Veterinárne kontroly v registrovaných prevádzkarniach pre produkty živočíšneho pôvodu	142
12.6. Odber vzoriek.....	142
12.6.1. Odber vzoriek potravín živočíšneho pôvodu	142
12.6.2 Analýza výsledkov podľa jednotlivých druhov potravín živočíšneho pôvodu:.....	146
12.6.3. Odber vzoriek zo spracovateľských priestorov a zo zariadení na dôkaz <i>Listeria monocytogenes</i>	151
12.6.4. Odber vzoriek pitnej vody	151
12.7. Cielené kontroly a osobitné kontroly produktov živočíšneho pôvodu	151
12.7.1. Cielené kontroly produktov živočíšneho pôvodu	151
12.7.2. Osobitné kontroly.....	154
12.8. Politika kvality	155
12.9. Kontroly označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa podľa nariadenia (ES) č. 1760/2000/ES zo 17. júla 2000, ktorým sa zavádza systém pre identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytku a ktoré sa týka označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa.....	156
12.9.1. Kontroly označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa – povinné údaje	156
12.9.2. Kontroly špecifikácie dobrovoľného označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa, ak ide o nepovinné údaje	156
12.10. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu z jatočných tiel hovädzieho dobytku, oviec a kôz.....	156
12.10.1. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu na schválených bitúnkoch	156
12.10.2. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu v schválených rozrábkarniach.....	157
12.11. Domáce zabíjačky.....	157
12.12. Skúšky vyškolených poľovníkov.....	157
12.13. Značka kvality SK 2014 – potraviny živočíšneho pôvodu	157
12.14. Opatrenia na zabezpečenie účinnosti	158
12.14.1. Opatrenia na zabezpečenie dodržiavania predpisov prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov	158
12.14.2. Opatrenia prijaté na zabezpečenie účinného fungovania služieb úradných kontrol	158
12.14.3 Audity FVO	160
12.14.4. Zmeny a doplnenia národného plánu kontroly.....	160
<u>13. LABORATÓRNA DIAGNOSTIKA.....</u>	<u>161</u>
13.1. Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín	161
13.1.1. Veterinárny a potravinový ústav Bratislava s detašovaným skúšobným laboratóriom Nitra.....	161
13.1.2. Veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín s detašovaným skúšobným laboratóriom Prešov	161
13.1.3. Veterinárny ústav Zvolen	162
13.1.4. Veterinárny a potravinový ústav Košice.....	162

13.2. Vyhodnotenie údajov o laboratórnom vyšetrení a analýzach úradných vzoriek.....	162
13.2.1. Vyhodnotenie niektorých monitorovacích programov za rok 2014	163
13.3. Metrológia	168
14. SYSTÉM RÝCHLEHO VAROVANIA PRE POTRAVINY A KRMIVÁ	169
14.1. Úloha	169
14.2. Členovia Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá na Slovensku v roku 2014.....	169
14.3. Výsledky činnosti Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá na Slovensku v roku 2014	170
14.4. Informácie pre spotrebiteľov	176
14.5. Bilaterálne výmeny informácií o nevyhovujúcich výrobkoch	177
15. CERTIFIKÁCIA	178
15.1. Politika kvality	178
15.2. Vydané certifikáty	179
15.3. Dohľad nad certifikovanými výrobkami.....	179
15.4. Zrušené certifikáty	180
16. VÝPOČTOVÁ TECHNIKA A JEJ VÝZNAM PRE ČINNOSŤ ORGANIZÁCIE	181
17. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	184
17.1 Rozpočtové opatrenia	185
17.2. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov rozpočtu k 31.12.2014	185
17.2.1 Príjmy.....	185
17.2.2 Výdavky.....	186
17.2.2.1. Kapitálové výdavky	186
17.2.2.2. Bežné výdavky.....	187
17.2.2.3. Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na programe 08W0101.....	187
17.3. Prehľad o mimorozpočtových účtoch	188
17.4. Plnenie záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu:	188
17.4.1 Rozpis ukazovateľov verejného rozpočtu a jeho plnenie	188
17.2. Plnenie príjmov k 31.12.2014	189
17.3. Čerpanie výdavkov k 31.12.2014	190
17.3.1. Kapitálové výdavky	190
17.3.2. Bežné výdavky	190
17.3.2.1 Prehľad o čerpaní výdavkov na kategórii 630 v programe 08W01 viažucích sa na národné programy, prípadne na rozhodnutia vlády SR, MPRV SR hradených z rozpočtu ŠVPS SR	190
17.3.2.2 Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na programe 08W0103.....	191
17.3.2.3 Prehľad výdavkov na nariadené kontroly	191
17.3.2.4 Prehľad transferových výdavkov.....	192
17.3.2.5 Účelové prostriedky 08W010I.....	192
17.3.2.6 Účelové prostriedky 08W010J.....	192
17.3.2.7 Účelové prostriedky 08W010J	192
17.3.3 Mimorozpočtové zdroje	192
17.4. Bežné účty.....	193

17.5. Verejné obstarávanie zákaziek na dodanie tovaru, na poskytnutie služieb a zákaziek na uskutočnenie stavebných prác v roku 2014	193
17.5.1. Realizované	194
17.5.2. Dokončené	194
17.5.3. Začínajúce	195
<u>18. PERSONÁLNE OTÁZKY</u>	<u>196</u>
<u>HODNOTENIE A ANALÝZY ORGANIZÁCIE</u>	<u>200</u>
<u>19. VYHODNOTENIE KONTROLNEJ ČINNOSTI ZA ROK 2014</u>	<u>203</u>
19.1. Interné audity vykonávané podľa článku 4 ods.6 nariadenia (ES) č.882/2004	203
19.1.1. Interné audity podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z. z.	203
19.1.2. Interné audity podľa zákona č. 39/2007 Z.z.	204
19.2. Vnútorne kontroly.....	205
19.2.1. podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov	205
19.2.2. podľa zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	206
19.3. Iné podania, sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach, žiadosti o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z., petície podľa zákona č. 85/1990 Z. z. o petičnom práve v znení neskorších predpisov	207
19.3.1. iné podania	207
19.3.2. informácie podľa z. č. 211/2000 Z. z.	207
19.3.3. sťažnosti.....	207
<u>HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV – VÝSTUPOV A PREZENTOVANEJ ČINNOSTI</u>	<u>208</u>
<u>ZÁVER.....</u>	<u>210</u>
<u>PRÍLOHY</u>	<u>212</u>
<u>PRÍLOHY</u>	<u>213</u>
Príloha č.1 Vyhodnotenie úradnej kontroly potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu za rok 2014	213
Príloha č.2 Analýza odobratých vzoriek rastlinného pôvodu za rok 2014.....	214
Príloha č.3 Prehľad výsledkov analýz odobratých vzoriek rastlinného pôvodu vo výrobe a v obchodnej sieti za rok 2014	216

IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky

Sídlo

Botanická 17, 842 13 Bratislava

Rezort

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Forma hospodárenia

rozpočtová organizácia

Kontakt

tel. 02/60257212; fax 02/60257 242,

e-mail: sekretariat-UR@svps.sk

Členovia vedenia v roku 2014:

ústredný riaditeľ:

prof. MVDr. Jozef Bíreš DrSc.

odborný riaditeľ:

MVDr. Zuzana Büchlerová

riaditeľ sekcie ekonomiky:

Ing. Mgr. Juraj Bučko

vedúca kancelárie ústredného riaditeľa:

Mgr. Paulína Komarová

vedúca osobného úradu:

Mgr. Paulína Komarová

vedúci odboru legislatívneho a právneho:

JUDr. Bohuslav Harviľák

Hlavné činnosti:

Postavenie Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky (ďalej len „ŠVPS SR“) bolo **v roku 2014** upravené zákonom č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z.z.“) a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov a v oblasti úradnej kontroly potravín v rozsahu svojej pôsobnosti vyplývajúcej zo zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 152/1995 Z.z.“) a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov.

1. ŠVPS SR je rozpočtovou organizáciou s finančnými vzťahmi zapojenými na rozpočet Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a rozvoja vidieka (ďalej len „MPRV SR“).
2. ŠVPS SR vykonávala štátnu správu vo veterinárnej oblasti podľa zákona č. 39/2007 Z.z. a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov. V oblasti úradnej kontroly potravín jej pôsobnosť vyplýva zo zákona č. 152/1995 Z.z.
3. ŠVPS SR je orgánom kontroly kvality rastlinných produktov a živočíšnych produktov podliehajúcich spoločnej organizácii trhu podľa nariadení Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a zákona č. 491/2001 Z.z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov.
4. ŠVPS SR vykonáva štátnu správu na úseku veterinárnej farmácie podľa zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach (ďalej len „zákon č. 362/2011 Z.z.“) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
5. ŠVPS SR plní ďalšie úlohy podľa zákona NR SR č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív (krmivársky zákon) (ďalej len „zákon č. 271/2005 Z. z.“).
6. ŠVPS SR vykonávala dozor nad dodržiavaním zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame

a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

7. ŠVPS SR vykonávala kontroly podľa Dohody o delegovaní činností uzavretej medzi Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (ďalej len „PPA“) a ŠVPS SR, podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa zákona č. 144/1998 Z. z. o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste a o doplnení niektorých ďalších zákonov v znení zákona č. 526/2002 Z. z., vykonávala kontroly podľa platnej legislatívy - Zákona č. 313/2009 o vinohradníctve a vinárstve;

ŠVPS SR v súlade s platnou legislatívou - v rámci svojej činnosti v roku 2014

1. riadi a usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy, ktorý uskutočňujú regionálne veterinárne a potravinové správy – (ďalej len „RVPS“) (40),
2. vykonáva hraničnú veterinárnu kontrolu prostredníctvom hraničných inšpekčných staníc (ďalej len „HIS“) na vonkajšej hranici EÚ (3),
3. odborne riadi, usmerňuje a kontroluje Štátna veterinárna a potravinový ústav (ďalej len „ŠVPÚ“) a ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv (ďalej len „ÚŠKVBL“),
4. navrhuje národné pohotovostné plány, ktorými sa určujú opatrenia pri podozrení na chorobu alebo pri výskyte chorôb zvierat,
5. vykonáva klasifikáciu chovov, regiónov alebo oblastí z hľadiska výskytu chorôb
6. vykonáva prostredníctvom veterinárnych inšpektorov kontroly a inšpekcie prevádzkarní, chovov rýb a zón rýb, miest oddychu zvierat všetkých schválených, povolených alebo registrovaných zariadení
7. schvaľuje pri obchode s členskými štátmi alebo pri vývoze do tretích krajín prevádzkarne, produkujúce alebo manipulujúce s produktmi živočíšneho pôvodu (okrem mliekarní), chovy rýb a zóny rýb, prevádzkarne na produkciu násadových vajec, jednoduchých kurčiat, chovnej a úžitkovej hydiny,
8. schvaľuje miesta oddychu zvierat pri preprave, inseminačné stanice, tímy na odber a prenos embryí,
9. vyjadruje sa k osvedčeniam o registrácii krmív,
10. schvaľuje referenčné štátne veterinárne laboratóriá, iné akreditované referenčné laboratóriá a laboratóriá na vykonanie laboratórnych analýz a vyšetrení v rámci vlastných kontrol vykonávaných prevádzkovateľom pri uvádzaní produktov živočíšneho pôvodu na trh a pri spracovaní vedľajších živočíšnych produktov
11. kontroluje, odborne usmerňuje a koordinuje zabezpečovanie systému identifikácie a registrácie zvierat.

Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. (účinného do 31.10.2011) vykonávala úradnú kontrolu nad výrobou, manipuláciou a umiestňovaním na trh:

- a) potravín živočíšneho pôvodu okrem poskytovania služieb spoločného stravovania,
- b) potravín rastlinného pôvodu vrátane čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny, zemiakov a ostatných poľnohospodárskych produktov (v poľnohospodárskej prvovýrobe po zbere úrody), nápojov vrátane potravín s niektorými zložkami živočíšneho pôvodu (zmiešaný pôvod) okrem poskytovania služieb spoločného stravovania,
- c) geneticky modifikovaných potravín okrem poskytovania služieb spoločného stravovania,
- d) tabakových výrobkov okrem poskytovania služieb spoločného stravovania.

Podľa zákona č. 152/1995 Z. z. ŠVPS SR vykonáva úradnú kontrolu potravín nad ich výrobou, v obchodnej sieti, pri manipulovaní s nimi a pri ich umiestňovaní na trh:

- a) potravín živočíšneho pôvodu,
- b) potravín rastlinného pôvodu vrátane čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny, zemiakov a ostatných poľnohospodárskych produktov v poľnohospodárskej prvovýrobe po zbere úrody, nápojov vrátane potravín, s niektorými zložkami živočíšneho pôvodu, cukrárskych výrobkov, zmrzliny a vody v spotrebiteľskom balení,
- c) geneticky modifikovaných potravín,
- d) poľnohospodárskych produktov a potravín predávaných priamo konečnému spotrebiteľovi.

Je kontaktným miestom SR pre systém rýchlej výmeny informácií pre potraviny a krmivá.

POSLANIE ORGANIZÁCIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD

ŠVPS SR bola zriadená (z oblastnej veterinárnej správy so sídlom v Bratislave) 1.1.1969 ako Štátna veterinárna správa ministerstva poľnohospodárstva a výživy SSR. Po postupoch v reštrukturalizácii štátnej správy bol zmenený názov štátnej veterinárnej správy SR zákonom č. 23/2002 Z. z., ktorý mení a dopĺňa zákon č. 152/1995 Z. z. na ŠVPS SR.

Poslaním ŠVPS SR ako orgánu štátnej správy je hlavne výkon, riadenie, kontrola a usmerňovanie aktivít a činnosti v oblasti veterinárnej starostlivosti zdravia zvierat, ochrany zvierat, hygieny krmív, ekológie, veterinárnej farmácie, úradnej kontroly potravín a hygieny potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu, špeciálnych komoditných režimov, prislúchajúcej laboratórnej diagnostiky a rýchleho výstražného systému.

V roku 2014 boli stanovené nasledovné priority

v oblasti ochrany zdravia zvierat

- realizácia národných ozdravovacích programov a ich aktualizáciu v zmysle platnej legislatívy a nálezovej situácie
- vylepšovať systém identifikácie a registrácie hospodárskych zvierat
- vylepšovať veterinárny informačný systém
- aktualizácia národných pohotovostných plánov v zmysle platnej legislatívy
- surveillance katarálnej horúčky oviec, ozdravovacie programy infekčnej bovinnej rhinotracheitídy, pokračovanie v genotypizácii samičej populácie oviec
- monitoring nákaz včiel

v oblasti ochrany zvierat (animal welfare)

- ochrana zvierat používaných na pokusné účely
- vykonávanie kontrol pohody farmových zvierat
- ochrana spoločenských a cirkusových zvierat
- vykonávanie kontrol ochrany zvierat na bitúnku v čase zabíjania zvierat – vytvorenie príručky osvedčených postupov

v oblasti veterinárnej certifikácie, dovozov a vývozov

- zabezpečenie dôsledného vykonávania hraničných veterinárnych kontrol živých zvierat a živočíšnych produktov dovážaných z tretích krajín do EÚ
- negociácia veterinárnych podmienok s tretími krajinami
- riadenie a vyhodnocovanie kontrol počas transportu
- vykonanie plánovaných kontrol RVPS so zameraním sa na kontroly v mieste pôvodu a veterinárnu certifikáciu pri obchode vo vnútri EÚ a pri vývozoch do tretích krajín, na kontroly v mieste určenia pri obchode vo vnútri EÚ a pri dovoze z tretích krajín

v oblasti laboratórnej diagnostiky

- rozširovanie spektra analýz vykonávaných v rámci úradnej kontroly potravín, zavádzanie nových vysokocitlivých analytických metód.
- zavádzanie nových metód v rámci zisťovania falšovaných potravín
- činnosti národných referenčných laboratórií najmä v oblastiach, pre ktoré sú menované nové Komunitné referenčné laboratóriá.
- úspešné zapájanie sa do plánovaných monitoringov v rámci rozborov potravín a surovín, ktoré organizuje Európska Komisia (ďalej len „EK“).
- zapojenie sa do fungovania nových informačných technológií vyvinutých pre systém Rapid alert

v oblasti hygieny produktov živočíšneho pôvodu

- zosúladienie zdokumentovaných postupov úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu, ktorých cieľom je jednotný výkon týchto úradných kontrol a ich dôsledne vysoká kvalita.,
- vykonávanie úradných kontrol, ako jedného z činiteľov bezpečnosti potravín, ktorými sa sleduje a overuje, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov dodržiavajú požiadavky ustanovené v príslušnej hygienickej legislatíve
- zapájanie sa do systému úradných kontrol pri podozrení z falšovania a potravinových podvodov
- zvyšovanie počtu kontrol výrobkov s chráneným zemepisným označením, chráneným označením pôvodu a zaručených tradičných špecialít
- zefektívnenie účinnosti kontrol, ich výkon na základe analýzy rizík
- organizácia mimoriadnych kontrol

v oblasti surovín a potravín rastlinného pôvodu

- kontrola dodržiavania plánu odberu vzoriek založeného na hodnotení rizika
- organizácia mimoriadnych kontrol
- kontrola vykonávania auditov na prevádzkach a účasť na interných auditoch na RVPS
- mesačné vyhodnocovanie úradných kontrol potravín rastlinného pôvodu a návrhy na nápravné opatrenia v prípade nedostatkov
- vzdelávanie výrobcov a predajcov potravín v oblasti novej legislatívy, technológie výroby a hygieny potravín
- vzdelávanie spotrebiteľov v oblasti bezpečnosti potravín

v oblasti organizácie trhu

- zintenzívnenie a zvýšenie frekvencie cielených kontrol kvality ovocia, zeleniny a vína na zabezpečenie zvýšenia obchodnej kvality
- aktívna účasť na pracovných stretnutiach pri tvorbe legislatívy pre produkty spadajúce pod spoločnú organizáciu trhu s poľnohospodárskymi produktmi
- zorganizovanie medzinárodného školiaceho kurzu OECD v Mojmírovciach v oblasti harmonizácie hodnotenia kvality ovocia a zeleniny
- zabezpečenie výkonu kontrol na požiadanie PPA v rámci Dohody o delegovaných činnostiach

v oblasti hygieny krmív a veterinárnej farmácie

- vykonávať kontrolou rezíduí cudzorodých látok v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu prostredníctvom národného plánu kontroly rezíduí a monitoringov ako rádiohygienická kontrola a monitoring poľovnej zveri a rýb
- zamedzovanie výskytu nelegálnej distribúcie veterinárnych liečiv prostredníctvom sprísnených kontrol na všetkých stupňoch, kde sa manipuluje s liekmi, v súlade s platnou legislatívou
- prostredníctvom spolupráce s organizáciami zastrešujúcimi liekovú politiku zabezpečiť pohyb lieku na trhu v súlade s platnou legislatívou a ich vystopovateľnosť.
- kontroly na úseku hygieny krmív a v oblasti živočíšnych vedľajších produktov u schválených prevádzkovateľov.
- zabezpečiť potravinovú bezpečnosť prostredníctvom efektívneho monitoringu transmisívnych spongiformných encefalopatií

ČINNOSTI, KTORÉ BY MALA ORGANIZÁCIA KONTINUÁLNE V BUDÚCNOSTI VYKONÁVAŤ

Okrem všetkých menovaných úloh je do úloh a realizovaných aktivít zahrnuté

- ✚ kontinuálne pracovať na implementácii „Viacročného národného plánu kontrol“ v zmysle Nariadenia (ES) č. 882/2002 EP a Rady o úradných kontrolách uskutočňovaných za účelom zabezpečenia overenia dodržiavania potravinového a krmovínového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá,
- ✚ na základe OIE štandardov garantovať zlepšovanie zdravia domácich a voľne žijúcich zvierat, verejného zdravia, podieľať sa na zvyšovaní ochrany zvierat, bezpečnosti potravín a znižovaní podvýživy a chudoby, zabezpečovať veterinárnu ochranu štátneho územia prostredníctvom HIS, ktoré sú vstupnými miestami nielen do SR ale celého spoločného priestoru EÚ,
- ✚ realizovať opatrenia na minimalizáciu rizika výskytu, rozširovania a cirkulácie pôvodcu BSE a TSE s cieľom ochrany zdravia spotrebiteľa,
- ✚ realizovať opatrenia na minimalizáciu rizika výskytu, rozširovania a cirkulácie pôvodcu vtáčej chrípky s cieľom ochrany zdravia spotrebiteľa,
- ✚ venovať pozornosť kontrole zdravotného stavu včiel, vodných živočíchov a voľne žijúcej zveri tak z pohľadu ochrany zdravia zvierat vrátane prenosu nebezpečných nákaz na domáce zvieratá, ale i ochrany verejného zdravia, plnenie výkonu kontrol v rámci „Dohody o delegovaných činnostiach“ PPA MPRV SR a klasifikácia tel jatočného hovädzieho dobytku,
- ✚ ďalší rozvoj sieťového informačného systému KIČ určený na záznam jednotlivých kontrolných inšpekčných činnosti a na ich vyhodnocovanie,
- ✚ realizácia nového veterinárneho informačného systému zabezpečujúceho komplexný prístup k veterinárnym činnostiam,
- ✚ spĺňanie základných princípov etického kódexu zamestnancov ŠVPS SR ohľadom ďalšieho napredovania veterinárnych a ostatných činností v zmysle požiadaviek OIE
 1. profesijné riadenie a rozhodovanie (pozícia vzdelávania, skúseností – základné, kontinuálne)
 2. nezávislosť (osobná nezávislosť na komerčných, finančných, hierarchických a politických tlakoch, ktoré môžu ovplyvňovať odborné rozhodnutia),
 3. nezáujatosť,
 4. bezúhonnosť, charakter
 5. objektívnosť,
- ✚ od všetkých pracovníkov na každej úrovni riadenia a odbornej činnosti – vyžadovanie vysokej profesionality, odbornej zodpovednosti, dobrej komunikatívности, kreatívности umocnenej flexibilitou, morálnu bezúhonnosť a kolegiálnosť,
- ✚ komunikácia so spotrebiteľmi,
- ✚ transparentnosť vo výkone úradných kontrol zabezpečovaná najmä prostredníctvom webového portálu,

ČINNOSTI ORGANIZÁCIE

Zabezpečenie odborných garancií a činnosti bolo založené na spolupráci a komunikácii medzi ŠVPS SR, jej riadenými organizáciami a ostatnými odbornými, výrobnými, riadiacimi a kontrolnými organizáciami na národnej úrovni a v medzinárodnom meradle a ochotou vzájomne spolupracovať. Od pracovníkov veterinárnych a potravinových organizácií na Slovensku sa vyžadovala permanentne zvyšujúca sa odborná erudícia, komplexný pohľad s multidisciplinárnym myslením, profesijná rozhodovacia činnosť s uplatňovaním i osobnej zodpovednosti a zdravým riskovaním, využívanie odborných a vedeckých skúseností v analýze a syntéze poznatkov, aktívny prístup k informačným technológiám a dokumentácii aj v cudzom jazyku.

1. Legislatívny proces

1.1. Legislatíva

V roku 2014 boli v oblasti pôsobnosti Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky schválené právne predpisy

- Zákon č. 36/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 442/2004 Z. z. o súkromných veterinárnych lekároch, o Komore veterinárnych lekárov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 101/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 178/1998 Z. z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
- Zákon č. 199/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

1.2. Odvolacie konania

V roku 2014 bolo na ŠVPS SR uskutočnených 288 odvolacích konaní proti rozhodnutiam RVPS. Do konca roku 2014 bolo v 280 prípadoch vydané meritórne rozhodnutie, v 8 prípadoch bolo odvolanie vybavené listom bez vydania rozhodnutia vo veci z dôvodu oneskoreného odvolania, pričom neboli zistené dôvody na obnovu konania alebo na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

2. Zdravie zvierat

Na úseku zdravia zvierat ŠVPS SR v roku 2014 plnila povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 39/2007 Z. z.. Hlavné úlohy spočívajú v príprave nástrojov riadenia, usmerňovania a koordinácie výkonov štátnej správy vykonávanej 40 RVPS na úseku kontroly dodržiavania požiadaviek na identifikáciu a registráciu zvierat, na klasifikáciu chovov, regiónov a oblastí z hľadiska výskytu istých chorôb zvierat, na implementáciu programov na kontrolu, monitoring a eradikáciu chorôb a na kontrolu dodržiavania požiadaviek na prevádzkovanie stredísk na zhromažďovanie zvierat, trhov so zvieratami, zberných stredísk pri obchode so zvieratami, insemináčnych staníc, chovov zvierat a iných zariadení na chov a držbu zvierat podliehajúcich schváleniu alebo povoleniu orgánom veterinárnej správy.

ŠVPS SR na úseku zdravia zvierat v roku 2014 vypracovala a predložila MPRV SR na schválenie štrnásť národných programov na eradikáciu, kontrolu alebo prieskum chorôb zvierat v Slovenskej republike:

1. Národný program eradikácie besnoty na Slovensku na rok 2014;
2. Plán prieskumu (surveillance) katarálnej horúčky oviec (bluetongue) v Slovenskej republike pre rok 2014;
3. Národný kontrolný program pre klasický mor ošípaných v diviačej populácii na Slovensku v roku 2014;
4. Národný program eradikácie moru včelieho plodu na rok 2014;
5. Národný program eradikácie vírusovej hemoragickej septikémie rýb (VHS) v Slovenskej republike na rok 2014;
6. Národný program eradikácie bakteriálnych chorôb rýb v Slovenskej republike na rok 2014;
7. Plán prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2014;
8. Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2014;
9. Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike v roku 2014;
10. Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch brojlerov kury domácej (*Gallus Gallus*) v Slovenskej republike v roku 2014;
11. Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch moriek v Slovenskej republike v roku 2014;
12. Plán eradikácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy (IBR) na Slovensku na rok 2014;
13. Program prevencie, monitoringu a kontroly niektorých transmisívnych spongiformných encefalopatií (TSE) v Slovenskej republike pre rok 2014;
14. Chovateľský program na rezistenciu oviec voči prenosným /transmisívnym spongiformným encefalopatiám – scrapie v Slovenskej republike na rok 2014.

ŠVPS SR v rámci svojich právomocí počas roka 2014 vypracovala na úseku zdravia zvierat Plán veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia Slovenskej republiky na rok 2014 (ďalej len „VPO 2014“) a usmernenie na vykonávanie kontrol na dodržiavanie požiadaviek na klasifikáciu chovov, regiónov a oblastí súvisiace s veterinárnymi požiadavkami na premiestňovanie zvierat na základe istých zdravotných štatútov. VPO 2014 zahŕňa plán diagnostických akcií a očkovaní hrađených zo štátneho rozpočtu alebo chovateľom, pre trinásť skupín zvierat (hovädzí

dobytka, ošípané, ovce, kozy, hydina, kone, ryby, včely, voľne žijúce zvieratá, farmové chovy zveri, všetky druhy zvierat, voľne žijúce vtáky a zoo zvieratá) s celkovým počtom stošesťdesiatšedem druhov preventívnych a diagnostických akcií.

ŠVPS SR v roku 2014 na úseku zdravia zvierat zabezpečila okrem školení úradných veterinárnych lekárov aj školenia pre členov Komory veterinárnych lekárov Slovenskej republiky.

Zamestnanci ŠVPS SR zaradení na odbore zdravia a ochrany zvierat na úseku zdravia zvierat sa počas roku 2014 zúčastnili na rôznych pracovných skupinách odborníkov organizovaných EK a Radou Európskej, úspešne sa podieľali na odborných seminároch a v poradných a kontrolných orgánoch EK.

Plnenie povinností na úseku zdravia zvierat na ŠVPS SR počas roka 2014 zabezpečovali siedmi odborní pracovníci na úseku zdravia zvierat, traja odborní pracovníci na úseku ochrany zvierat a jeden odborný pracovník na úseku identifikácie a registrácie zvierat.

2. 1. Identifikácia a registrácia zvierat

Veterinárni inšpektori orgánov veterinárnej správy v roku 2014 skontrolovali 1 333 chovov hovädzieho dobytku z celkového počtu registrovaných chovov. K 1.1.2014 bolo v SR evidovaných 475 518 kusov živého hovädzieho dobytku v 23 257 chovoch. Bolo vykonaných 1 337 úradných kontrol na identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytku na mieste a 66 následných kontrol. Počas týchto kontrol bolo z celkového počtu 108 632 kusov hovädzieho dobytku v kontrolovaných chovoch skontrolovaných 58 686 zvierat. Na odstránenie zistených nedostatkov boli v 127 chovoch uložené opatrenia, ktoré sa týkali 2 366 zvierat a v 31 prípadoch boli uložené pokuty.

Tabuľka č. 1

Výsledky kontrol vykonaných v chovoch hovädzieho dobytku na mieste pri kontrolách identifikácie a registrácie za rok 2014

Nedostatky podľa kategórií	Zvieratá	Chovy
1. Nedostatky v identifikácii	375	46
2. Nedostatky v individuálnom registri	194	34
3. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní narodenia, smrti	2 316	114
4. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní presunov	1 349	107
5. Nedostatky v pasoch	96	28
6. Zvieratá/chovy len s jedným nedostatkom z bodov 1-4	1 785	146
7. Zvieratá/chovy s viac ako jedným nedostatkom z bodov 1-4	1 472	70
Zvieratá a chovy s nedostatkami spolu (body 6 a 7)	3 257	216

Opatrenia	Zvieratá	Chovy
1. Zákaz premiestňovania individuálnych zvierat	169	20
2. Zákaz premiestňovania všetkých zvierat v chove	165	11
3. Zneškodnenie zvierat	0	0
4. Iné opatrenia	2 062	96
Spolu	2 396	127

Obr. č. 1 Prehľad počtu hovädzieho dobytku podľa krajov

Veterinárni inšpektori RVPS v roku 2014 vykonali 292 úradných kontrol, zameraných na plnenie požiadaviek na registráciu chovov a identifikáciu zvierat v 292 chovoch ošípaných a 17 následných kontrol. Počas týchto kontrol bolo z celkového počtu 68 084 kusov ošípaných na kontrolovaných farmách skontrolovaných 17 912 kusov, pri následných kontrolách 8 866 kusov. Na základe zistených nedostatkov boli v 42 chovoch uložené opatrenia, ktoré sa týkali 1 489 kusov ošípaných a v 13 prípadoch príslušná RVPS uložila pokutu.

Tabuľka č. 2

Výsledky kontrol vykonaných v chovoch ošípaných na mieste pri kontrolách identifikácie a registrácie za rok 2014

Nedostatky podľa kategórií	Chovy
1. Nedostatky v identifikácii	24
2. Nedostatky v registri	74
3. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní narodenia, smrti	76
4. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní presunov	40
Spolu	214

Opatrenia	Zvieratá	Chovy
1. Zákaz premiestňovania všetkých zvierat v chove	120	8
2. Zneškodnenie zvierat	0	0
3. Iné opatrenia	1 369	34
Spolu	1489	42

Obr. č. 2 Prehľad počtu ošípaných podľa krajov

V chovoch malých prežúvavcov bolo v roku 2014 vykonaných 493 kontrol identifikácie a registrácie oviec a kôz v 500 chovoch. Okrem toho bolo vykonaných 34 následných kontrol. Z celkového počtu 97 049 oviec a kôz chovaných na kontrolovaných farmách bolo skontrolovaných 29 602 kusov. Na základe výsledkov týchto kontrol a zistených nedostatkov boli v 59 chovoch uložené opatrenia na ich odstránenie, ktoré sa týkali 2 962 zvierat a v 16 chovoch príslušná RVPS uložila pokutu.

Tabuľka č. 3

Výsledky kontrol vykonaných v chovoch oviec a kôz na mieste pri kontrolách identifikácie a registrácie za rok 2013

Nedostatky podľa kategórií	Zvieratá	Chovy
1 a. Zistenie nesúladu v súvislosti s identifikáciou oviec	887	35
1 b. Zistenie nesúladu v súvislosti s identifikáciou kôz	339	27
2. Nezrovnalosti v záznamoch individuálneho registra v chove	1 040	40
3. Neoznámene presunu	1 035	44
4. Anomália v súvislosti s dokladom presunu	99	21
5. Zvieratá/chovy, v súvislosti s ktorými sa zistil len jeden nedostatok uvedený v bodoch 1-4	828	57
6. Zvieratá/chovy, v súvislosti s ktorými sa zistilo viac nedostatkov uvedených v bodoch 1-4	1 037	39
Celkový počet nedostatkov v súvislosti so zvieratami a chovmi (body 5. a 6.)	1 865	96

Opatrenia	Zvieratá	Chovy
1. Zákaz premiestňovania individuálnych zvierat	13	3
2. Zákaz premiestňovania všetkých zvierat v chove	2527	21
3. Neškodné odstránenie zvierat	0	0
4. Iné	422	35
Spolu	2 962	59

Obr. č. 3 Prehľad počtu oviec podľa krajov

Obr. č. 4 Prehľad počtu kôz podľa jednotlivých krajov

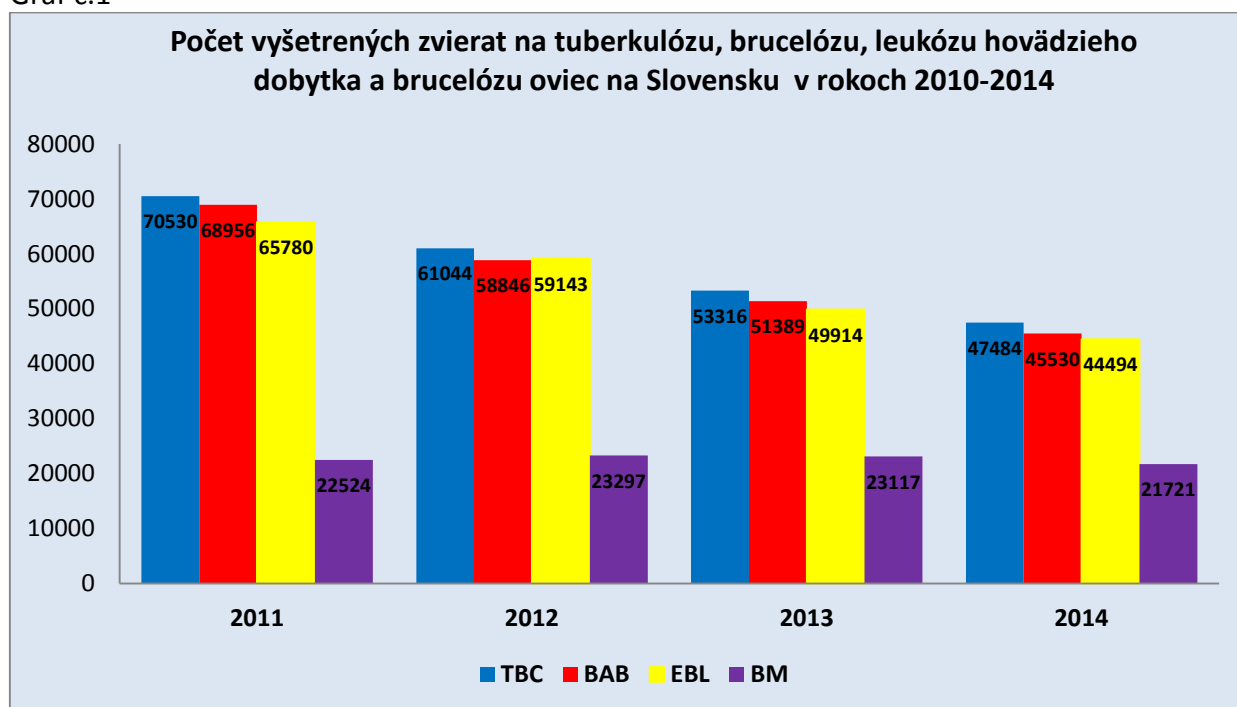
2.2. Klasifikácia chovov, regiónov a oblastí

Slovenská republika si počas roka 2014 naďalej udržala štatút krajiny úradne bez výskytu tuberkulózy hovädzieho dobytku, brucelózy hovädzieho dobytku, enzootickej bovinnej leukózy a brucelózy oviec (*Brucella melitensis*). Na udržanie štatútov bolo v SR počas roka 2014 vykonaných celkom 47 484 tuberkulínácií hovädzieho dobytku, 45 530 sérologických vyšetrení na brucelózu hovädzieho dobytku a 44 494 vyšetrení na enzootickú bovinnú leukózu. Na brucelózu oviec (*Brucella melitensis*) bolo vyšetrených celkom 21 721 oviec a kôz starších ako 6 mesiacov veku a všetky plemenné barany.

Z dôvodov zachovania si uznaných štatútov a z dôvodu prevencie šírenia chorôb zvierat ŠVPS SR vypracovala Plán VPO 2014 a metodické usmernenie Klasifikácia chovov, opatrenia na

postupné zavádzanie siete dohľadu a zdravotné požiadavky pri premiestňovaní živých zvierat a zárodočných produktov – usmernenie na rok 2014 z 20. decembra 2013.

Graf č.1

2.3 Eradikácia, kontrola a prieskum chorôb zvierat v Slovenskej republike

Orgány veterinárnej správy v SR v roku 2014 v rámci kontroly zdravia zvierat zaznamenali výskyt 16 chorôb zvierat. Zoznam chorôb, postihnutý druh a počet ohnisk a zvierat sú uvedené v nasledujúcej tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

Sumárny výkaz nálezov za SR				
Obdobie od január/2014 do december/2014				
	Nové ohniská	Počet zvierat v nových ohniskách	Zaniknuté ohniská	Aktuálne ohniská k 31.12.2014
B051 bov Sneť slezinová	1	62	1	0
B053 fau Echinokokóza/Hydatidóza	2	11	12	0
B053 fau Echinokokóza/Hydatidóza	10	9	12	0
B059 bov Paratuberkulóza	0	0	0	3
B110 bov Infekčná bovinná rinotracheitída	0	0	5	6
B160 ovi Klusavka	7	5356	2	13
B252 sui Cysticerkóza ošíp.	2	60	2	1
B255 urs Trichinelóza	1	1	23	9
B255 fau Trichinelóza	14	12	23	9
B258 sui Dyzentéria (treponemová)	0	0	1	0
B452 api Mor včelieho plodu	79	1276	66	75
C611 bov Listeriόza	1	179	5	0
C611 ovi Listeriόza	4	2358	5	0

C619 sui Salmonelózy	1	939	1	0
C655 bov Trichofytóza	4	568	4	3
C855 avi Aviárne salmonelózy – mimo týfu	3	60204	4	0

2.3.1. Besnota

Besnota je vždy smrteľné ochorenie teplokrvných živočíchov v prípade zistenia klinických príznakov. Z uvedeného dôvodu Národný program eradikácie besnoty na Slovensku na rok 2014 (ďalej len „eradikačný program besnoty“) bol zameraný na prevenciu šírenia besnoty a na jej včasnú a bezpečnú diagnostiku v prípade vzniku rizika jej šírenia prostredníctvom poranenia potenciálne besným zvierateľom. Eradikačný program besnoty bol implementovaný prostredníctvom povinnej vakcinácie domácich mäsožravcov proti besnote na náklady chovateľa a prostredníctvom orálnej vakcinácie líšok proti besnote uskutočnenej v dvoch sezónnych kampaniach - jar a jeseň 2014, hradenej z prostriedkov štátneho rozpočtu, spolufinancovanej EÚ. Nakoľko Česká republika a Rakúsko sú vyhlásené za krajiny bez výskytu besnoty a v Maďarsku je priaznivá situácia vo výskyte besnoty, vakcinačné územie Slovenskej republiky bolo zmenšené o územia RVPS : Bratislava, Senec, Dunajská Streda, Galanta, Trnava, Senica, Komárno, Nové Zámky, Levice, Nitra, Topoľčany, Šaľa, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Prievidza, Púchov, Žiar nad Hronom, Zvolen, Veľký Krtíš, Lučenec, Rimavská Sobota, Banská Bystrica a Martin. Na území RVPS Liptovský Mikuláš sa vakcinovalo iba územie okresu Liptovský Mikuláš.

Tabuľka č.5

Orálna vakcinácia líšok v roku 2014

Sezónna kampaň	Počet dávok	
	Letecká pokládka	Ručná pokládka
Jarná kampaň 2014	300.000 dávok	3.750 dávok
Jesenná kampaň 2014	300.000 dávok	3.750 dávok

Laboratórnou diagnostikou kontroly účinnosti orálnej vakcinácie líšok proti besnote a podozrivých zvierat sa overuje a zabezpečuje ochrana zvierat a ľudí pred šírením besnoty.

Tabuľka č.6

Počet testovaných zvierat v roku 2014

Domáce zvieratá										Voľne žijúce zvieratá														
pes	mačka	hovädzí dobytok	koňovité	ovce	kozy	ošípané	túlavé psy	iné	nešpecifikované	líška hrdzavá	psík medvedíkovitý	medvedík čistotný	vlk	jazvec	kuna	iné lasicovité	iné mäsožravce	diviak	jeleň	srna	daniel	iné	netopier	nešpecifikované
130	96	1	0	0	0	2	0	7	0	1396	5	0	0	1	5	0	0	2	0	1	0	15	3	0

Od augusta 2006 do januára 2013 bola Slovenská republika bez výskytu besnoty. Napriek všetkým opatreniam došlo k reintrodukcii besnoty z Poľska a Slovenská republika už nie je

krajinou bez výskytu besnoty. V roku 2014 nebol v Slovenskej republike potvrdený prípad besnoty.

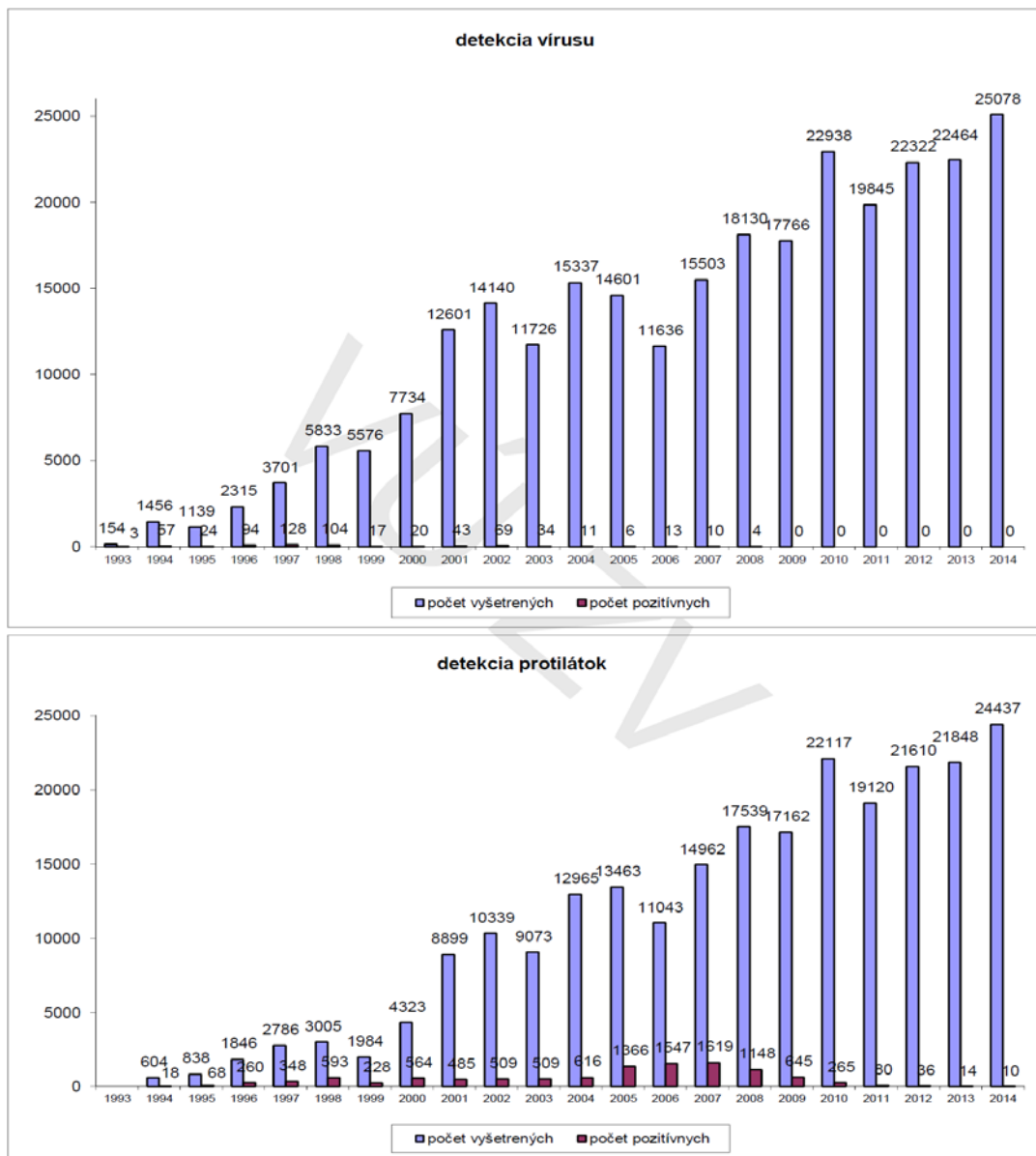
2.3.2. Klasický mor ošípaných

Monitoring klasického moru ošípaných (ďalej len „KMO“) v chovoch domácich ošípaných ako aj monitoring KMO v diviácej populácii bol vykonaný v súlade s Národným kontrolným programom pre klasický mor ošípaných v diviácej populácii na Slovensku v roku 2014, ktorý bol schválený EK a spolu financovaný s prostriedkov EÚ.

V priebehu roka 2014 sa v Slovenskej republike nevyskytol prípad KMO v chovoch domácich ošípaných ani u diviakov.

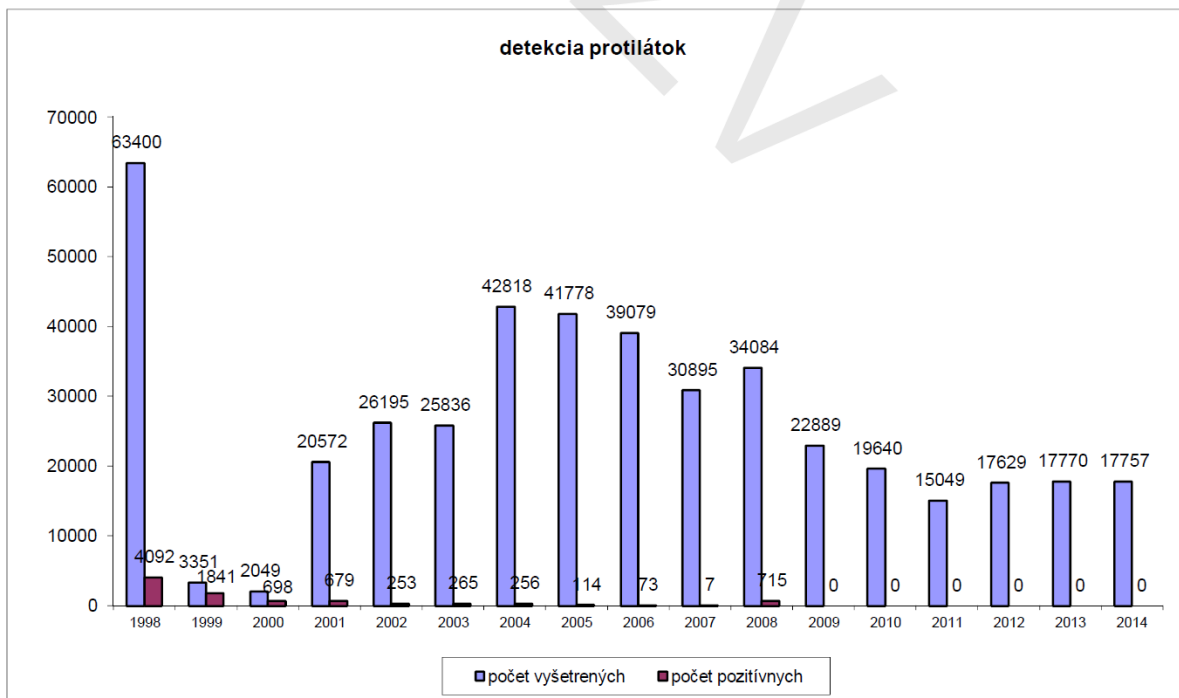
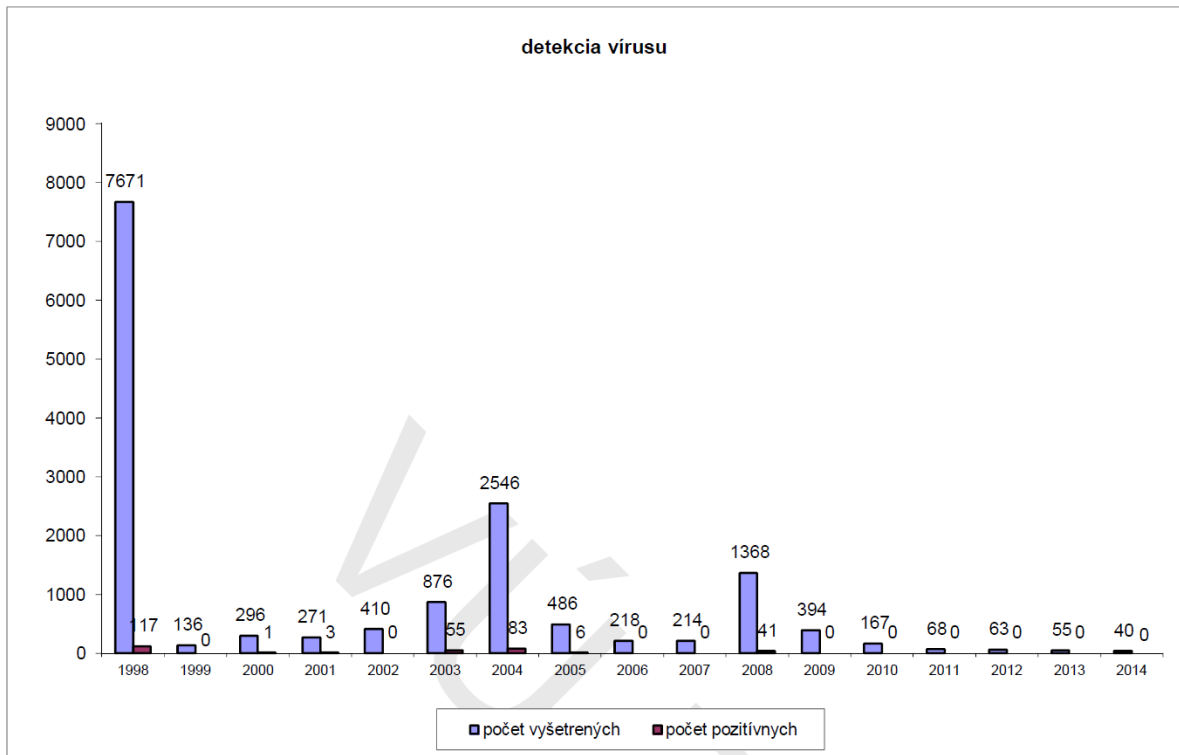
Graf. č. 2

Počty laboratórnych vyšetrení KMO u diviakov na Slovensku od decembra 1993 do decembra 2014

Graf č. 3

Počty laboratórných vyšetrení KMO u domácich ošípaných na Slovensku v rokoch 1998 - 2014

Od júna 2011 nie je Slovenská republika na zozname infikovaných oblastí.

2.3.3. Aujeszkyho choroba

Cielený monitoring Aujeszkyho choroby (MA) v chovoch ošípaných v roku 2014 sa vykonával na základe Plánu veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia s cieľom udržať štatút bez výskytu MA pre Slovenskú republiku.

V septembri 2006 bol úspešne ozdravený posledný chov ošípaných od MA a Aujeszkyho choroba ošípaných sa v ostatných rokoch nevyskytla v žiadnom novom ohnisku.

Tabuľka č. 7

Počet vyšetrených vzoriek v roku 2014

Druh zvierat	Detekcia celkových protilátok		Detekcia vírusových protilátok (gE)		Ohniská
	vyšetrené	pozitívne	vyšetrené	pozitívne	
Domáce ošípané	4794	0	0	0	0

V septembri 2007 EK akceptovala výsledky ozdravovacieho procesu a monitoringu MA na území SR a rozhodnutím Komisie č. 2007/603/ES zahrnulo Slovensko do zoznamu regiónov bez výskytu MA. Z tohto dôvodu nie je potrebné od roku 2008 realizovať ozdravovací program od MA, avšak na základe garancii Slovenskej republiky v rámci schvaľovacieho procesu je nevyhnutné vykonávať pravidelný monitoring MA aj v nasledujúcom období. Na základe laboratórnych výsledkov si Slovenská republika udržala štatút krajiny bez výskytu MA a v roku 2014 bol monitoring MA realizovaný iba v rozsahu potrebnom na udržanie štatútu bez výskytu MA.

V roku 2014 neboli detekované žiadne pozitívne celkové protilátky, čo korešponduje s úplným zákazom vakcinácie proti MA od roku 2006 na celom území SR.

2.3.4. Infekčná boviná rinotracheitída

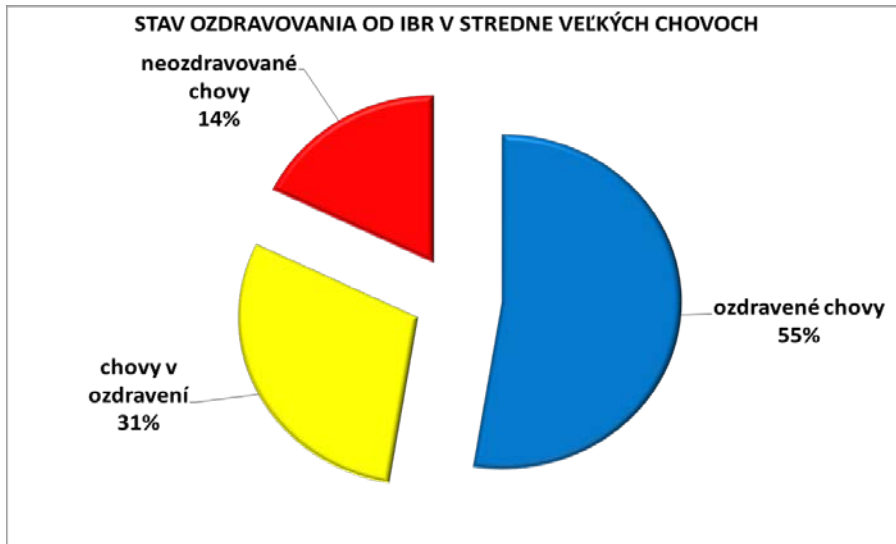
Monitoring IBR/IPV v chovoch hovädzieho dobytku v roku 2014 sa vykonával na základe schváleného ozdravovacieho programu – Plán eradikácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy (IBR/IPV) na Slovensku v roku 2014. Cieľom programu je ozdraviť chovy hovädzieho dobytku od IBR/IPV na celom území Slovenskej republiky. Ozdravením chovov sa zlepší zdravotný stav a odbúrajú sa obchodné prekážky v domácom ako aj v zahraničnom obchode.

V roku 2014 ŠVPS SR pokračovala v ozdravovaní chovov hovädzieho dobytku od IBR/IPV. Vo vakcinácii sa pokračovalo v chovoch ozdravovaných na základe vypracovaných individuálnych ozdravovacích plánov. Monitoring v chovoch so štatútom úradne bez výskytu a bez výskytu vykonávaný v roku 2014 v zmysle Plánu VPO pre rok 2014 ako i záverečné vyšetrenia boli hradené z rozpočtu ŠVPS SR iba čiastočne. V priebehu roka vzhľadom na rozpočtové opatrenia bolo hradenie niektorých laboratórnych úkonov zastavené.

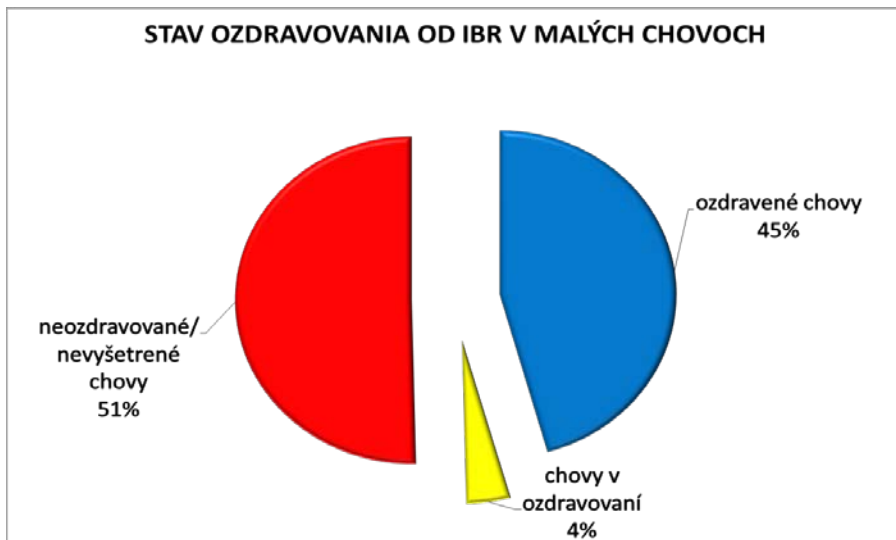
Graf č. 4

Graf č. 5

Graf č. 6

2.3.5. Choroby hydiny a voľne žijúceho vtáctva

V roku 2014 sa monitoring chorôb hydiny opäť zameriaval na najzávažnejšie choroby, priamo ohrozujúce zdravie hydiny, ako aj zdravie ľudskej populácie.

Sledované boli:

- a) **infekcie spôsobené *Salmonella spp.*** (v rámci štyroch národných kontrolných programov),
- b) **aviárna influenza** u hydiny a voľne žijúcich vtákov (v rámci plánu prieskumu)

Tieto zoonózy okrem zdravotných problémov u samotných vtákov a nemalých finančných strát pre chovateľov hydiny, predstavujú nezanedbateľné riziko pre človeka.

Salmonelové infekcie

Monitoring salmonelových infekcií v chovoch hydiny sa uskutočňoval v rámci 4 programov:

Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie:

1. **v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2014**
2. **v krdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike v roku 2014**
3. **v krdľoch brojlerov kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2014**
4. **v krdľoch moriek v Slovenskej republike v roku 2014**

- **Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2014**

Týmto kontrolným programom sa implementuje Nariadenie č. 2160/2003/EC Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o kontrole salmonely a ostatných špecifikovaných zoonotických pôvodcov pochádzajúcich z potravín. Cieľom tohto programu bolo znížiť výskyt *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Hadar*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Typhimurium* a *Salmonella Virchow* v chovných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) tak, aby zostalo počas roka 2014 pozitívnych maximálne 1% alebo menej z dospelých chovných krdľov zahŕňajúcich minimálne 250 kusov. V roku 2014 bol zistený výskyt *Salmonella Enteritidis* v chove v okrese Dunajská Streda, výsledky laboratórnych vyšetrení potvrdzujúcich úradných vzoriek následne vyšli negatívne * (Tabuľka č. 8).

Tabuľka č. 8

Prehľad vyšetrených úradných vzoriek na salmonelózu v dospelých reprodukčných krdľoch kury domácej od 1.1.2014 do 31.12.2014

RVPS	Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
Senec	136	0
Dunajská Streda	22	4 resp. 0 *
Nitra	128	0
Komárno	88	0
Šaľa	52	0
Púchov	6	0
Nové Mesto nad Váhom	2	0
Spolu	434	4 resp. 0 *

- **Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch nosníc kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike v roku 2014**

Týmto kontrolným programom sa implementuje Nariadenie č. 2160/2003/EC Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o kontrole salmonely a ostatných špecifikovaných zoonotických pôvodcov pochádzajúcich z potravín. Cieľom programu bolo znížiť výskyt *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium u dospelých nosníc *Gallus gallus* tak, aby ročné minimálne percentuálne zníženie počtu pozitívnych krdľov dospelých nosníc bolo najmenej o 10 %, pokiaľ prevalencia v predchádzajúcom roku bola menej 10 %.

Tento program bol povinný na celom území Slovenskej republiky vo všetkých úžitkových chovoch nosníc druhu kura domáca (*Gallus gallus*), ktoré produkujú vajcia určené na ľudskú spotrebu a uvádzajú tieto vajcia na trh – t.j. **vo všetkých komerčných chovoch nosníc.**

Zariadenie, v ktorom sú tieto nosnice chované, musí byť schválené a registrované v súlade s platnou legislatívou.

Program sa **nevzťahuje na prvovýrobu na súkromné domáce použitie a na prvovýrobcov registrovaných** na oddelení (odbore) hygieny potravín a potravinového dozoru miestne príslušnej RVPS v súlade s platnou legislatívou.

Program sa vzťahuje:

- na odchovné krdle mládok – od naskladnenia jednodňových kurčiat, ktoré sú určené na chov nosníc, až do doby presunu mládok do znáškovej fázy,
- na chov nosníc v produkčnej fáze, až do doby ukončenia znášky.

Vajcia, ktoré pochádzajú z komerčného krdľa nosníc, sa môžu použiť ako konzumné vajcia na priamu ľudskú spotrebu len v prípade, že daný krdel podlieha tomuto národnému kontrolnému programu a nevzťahujú sa naň obmedzenia vyplývajúce z veterinárnych opatrení, nariadených v súlade s týmto programom.

V roku 2014 bol zistený výskyt *Salmonella Typhimurium* v chove nosníc v okrese Michalovce, výsledky laboratórnych vyšetrení potvrdzujúcich úradných vzoriek následne vyšli negatívne * (Tabuľka č. 9).

Tabuľka č. 9

Prehľad vyšetrených úradných vzoriek na salmonelózu v krdľoch nosníc v roku 2014

RVPS	Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
Komárno	50	0
Nové Zámky	3	0
Dunajská Streda	4	0
Levice	39	0
Prievidza - voda	1	0
Prievidza – krmná zmes	1	0
Trenčín	2	0
Nové Mesto nad Váhom	2	0
Púchov	24	0
Martin	6	0
Zvolen	8	0
Lučenec	14	0
Rimavská Sobota	6	0
Veľký Krtíš	15	0
Poprad	6	0

Košice – okolie	6	0
Michalovce	34	1 resp. 0 *
Trebišov	6	0
Vranov nad Topľou	3	0
Bardejov	3	0
Spolu	233	1 resp. 0 *

- **Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch brojlerov kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v roku 2014**

Cieľom programu bolo zníženie výskytu *Salmonella* Enteritidis a *Salmonella* Typhimurium v krdľoch brojlerov kury domácej (*Gallus gallus*) znížením počtu pozitívnych krdľov na 1% do 31. decembra 2014.

Tento kontrolný program sa vzťahoval na všetky krdle brojlerov kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike. Program sa nevzťahoval na **prvovýrobu na súkromné domáce použitie a na prvovýrobcov registrovaných** na oddelení (odbore) hygieny potravín a potravinového dozoru miestne príslušnej RVPS v súlade s platnou legislatívou.

Odber vzoriek z iniciatívy prevádzkovateľa sa uskutočňoval do troch týždňov pred premiestnením brojlerov na bitúnok z každého krdľa brojlerov.

Úradný odber vzoriek musel zahŕňať aspoň 1 krdeľ brojlerov z 10% chovov brojlerov v danom regióne s počtom hydiny vyšším ako 5000 ks.

V roku 2014 bolo vyšetrených 143 úradných vzoriek pochádzajúcich z chovov brojlerov, z ktorých bola 1 pozitívna na *S. Enteritidis* a 13 bolo pozitívnych na *S. Infantis* (Tabuľka č. 10).

Tabuľka č. 10

Prehľad vyšetrených úradných vzoriek na salmonelózu v krdľoch brojlerov v období od 1.1.2014 do 31.12.2014

RVPS	Mikrobiologické testy	
	Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek (+ sérotyp)
Bratislava	4	0
Dunajská Streda	44	0
Galanta	2	0
Nitra	12	0
Levice	10	0
Nové Zámky	16	0
Topoľčany	2	0
Prievidza - voda	2	0
Prievidza – krmna zmes	2	0
Púchov	8	0
Martin	3	3 x <i>S. Infantis</i>
Martin - stery z hál	10	0
Martin – krmna zmes	2	0
Čadca	2	1 x <i>S. Enteritidis</i>
Žilina – stery z hál	2	0
Zvolen	4	4 x <i>S. Infantis</i>
Lučenec	2	0
Rimavská Sobota	2	2 x <i>S. Infantis</i>

Rožňava	2	0
Spišská Nová Ves	2	0
Poprad	2	0
Košice – okolie	2	0
Michalovce	2	2 x <i>S. Infantis</i>
Trebišov	2	2x <i>S. Infantis</i>
Vranov nad Topľou	2	0
Spolu	143	14

• **Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch moriek v Slovenskej republike v roku 2014**

Týmto kontrolným programom sa implementuje Nariadenie č. 2160/2003/EC Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o kontrole salmonely a ostatných špecifikovaných zoonotických pôvodcov pochádzajúcich z potravín.

Cieľom národného kontrolného programu na zníženie *Salmonella Enteritidis* a *Salmonella Typhimurium* u moriek bolo:

- zníženie maximálneho percenta krdľov moriek na výkrm, ktoré zostávajú počas roka pozitívne na *Salmonella Enteritidis* a *Salmonella Typhimurium*, na 1 % alebo menej,
- zníženie maximálneho percenta krdľov dospelých chovných moriek, ktoré zostávajú počas roka pozitívne na *Salmonella Enteritidis* a *Salmonella Typhimurium*, na 1 % alebo menej.

V roku 2014 bolo vyšetrených 58 úradných vzoriek pochádzajúcich z chovov moriek, z ktorých nebola žiadna pozitívna na *Salmonella spp.* (Tabuľka č. 11).

Tabuľka č. 11

Prehľad vyšetrených úradných vzoriek na salmonelózu v krdľoch moriek v období od 1.1.2014 do 31.12.2014

RVPS	Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
Nitra	44	0
Galanta	10	0
Trebišov	2	0
Poprad	2	0
Spolu	58	0

Aviárna influenza

ŠVPS SR v roku 2014 realizovala „**Plán prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2014**“. Do tohto plánu boli zahrnuté:

1. chovy hydiny
2. voľne žijúce vtáky

1. **Sérologickým vyšetrením** bolo vyšetrených spolu 108 chovov hydiny, z každého chovu bolo odobratých a vyšetrených 5 – 10 vzoriek krvi (v chovoch vodnej hydiny po 20 vzoriek). Všetky vzorky odobraté v rámci monitoringu boli **negatívne** (Tabuľka č. 12).
2. **Metódou detekcie vírusu** vtácej chrípky bolo v roku 2014 vyšetrených 48 vzoriek pochádzajúcich od voľne žijúcich vtákov. Všetky vzorky odobraté v rámci monitoringu boli **negatívne** (Tabuľka č. 13).

Tabuľka č. 12

Sérologický monitoring vtácej chrípky na Slovensku v roku 2014

Druh hydiny		Počet vyšetrených fariem	Počet pozitívnych fariem
Kura domáca	nosnice	53	0
	reprodukčné chovy	10	0
	spolu	63	0
Morky	morka domáca	10	0
Vodná hydina	hus domáca	4	0
	kačica domáca	6	0
	spolu	20	0
Ostatná hydina	pernatá zver	18	0
	bežce	7	0
	spolu	25	0
Spolu		108	0

Tabuľka č. 13

Detekcia vírusu vtácej chrípky na Slovensku v roku 2014

Druh vtákov		Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
Voľne žijúce vtáky	havran	5	0
	holub	7	0
	drozd	2	0
	labuť veľká	4	0
	labuť	2	0
	kormorán veľký	2	0
	hus bieločelá	1	0
	kačica divá	25	0
	Spolu	48	0

2.3.6. Katarálna horúčka oviec (Bluetongue)

- **Plán prieskumu (surveillance) katarálnej horúčky oviec na Slovensku na rok 2014**

Cielený monitoring katarálnej horúčky oviec (bluetongue „ďalej len „BT“) v SR je zameraný na:

1. prieskum, monitoring ochorenia v rámci celého územia SR, ktorý slúži aj na deklaráciu, že SR je bez výskytu tohto ochorenia,
2. zhromažďovanie údajov o odhade rizika vstupu tohto ochorenia na územie SR, dodržiavanie zásad prevencie proti zavlečeniu tohto ochorenia a uplatňovanie reštrikčných, sprísnených opatrení pri premiestňovaní zvierat zo zakázaných zón a cez zakázané zóny.

Preventívne opatrenia sú vykonávané v zmysle platnej legislatívy:

- Kontrola importovaných vnímavých zvierat

- Testovanie vnímavých zvierat pred presunom zo zakázanej zóny a pri presune cez zakázanú zónou
- Sérologické testovanie vnímavých zvierat po abortoch
- Dovoz semena od býkov - sérologické testovanie

V SR sa od 1. 4. 2008 vykonáva sérologický monitoring BT v chovoch sentinelových (sérologicky negatívnych) zvierat. V rámci tohto programu bolo v roku 2014 vybratých 20 fariem/chovov HD a v každom z nich bolo vybraných 8 kusov zvierat, ktoré sa 1 krát mesačne podrobujú sérologickému vyšetreniu krvi na BT.

V SR sa od 1.4.2008 vykonáva aj entomologický monitoring BT v 8 vybratých chovoch HD (podľa krajov). Entomologický monitoring pozostáva z ročného programu zachytávania vektorov - pakomárikov z rodu *Culicoides* pomocou lapačov so zameraním na zhromažďovanie informácií o vektoroch, ich šírení a sezónnych profiloch na celom území SR.

• **Chronológia vyhlásených opatrení v SR vo vzťahu k ochrane voči BT:**

- **12. 09. 2008** boli v súvislosti s výskytom BT na území Maďarska vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzená časť územia SR bola vyhlásená zakázanou zónou BT
- **12. 01. 2009** boli v súvislosti s výskytom BT na území Maďarska a Českej republiky vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzené časti územia SR boli vyhlásené zakázanou zónou BT
- **27. 10. 2009** boli v súvislosti s výskytom BT na území Českej republiky v okrese Hodonín na farme Násedlovice vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzené časti územia SR boli vyhlásené zakázanou zónou BT a tým niektoré okresy spadajúce do zakázanej zóny v súvislosti s týmto výskytom BT v Českej republike rozšírili zakázanú zónu, ktorá bola stanovená mimoriadnym núdzovým opatrením dňa 12.1.2009. Okresy spadajúce do zakázanej zóny BT v súvislosti s ohniskom nákazy BT v Maďarskej republike (zo dňa 12.9.2008) stanovené mimoriadnym núdzovým opatrením zo dňa 13.10.2009 ostali aj naďalej v roku 2009 v platnosti
- **13.1.2010** bola zrušená zakázaná zóna vo vzťahu k ohnisku BT v Maďarskej republike (zo dňa 12.9.2008) a tým v okresoch, ktoré spadali do tejto zakázanej zóny BT sa už neuplatňovali reštrikčné, obmedzujúce opatrenia
- **6.12.2011** bola zrušená zakázaná zóna v súvislosti so zrušením ohniska BT v Českej republike a týmto dňom EK uznala Slovenskú republiku za krajinu bez výskytu katarálnej horúčky oviec
- **10.11.2014** boli v súvislosti s výskytom BT na území Maďarska opäť vyhlásené v SR mimoriadne núdzové opatrenia a vymedzená časť územia SR (10 okresov južného Slovenska) bola vyhlásená zakázanou zónou BT

V SR do dnešného dňa **nebolo zaznamenané ani jedno ohnisko výskytu BT v chove**, avšak v súvislosti s výskytom BT v Maďarsku, časť republiky spadá do zakázanej zóny okolo ohnisk nákazy.

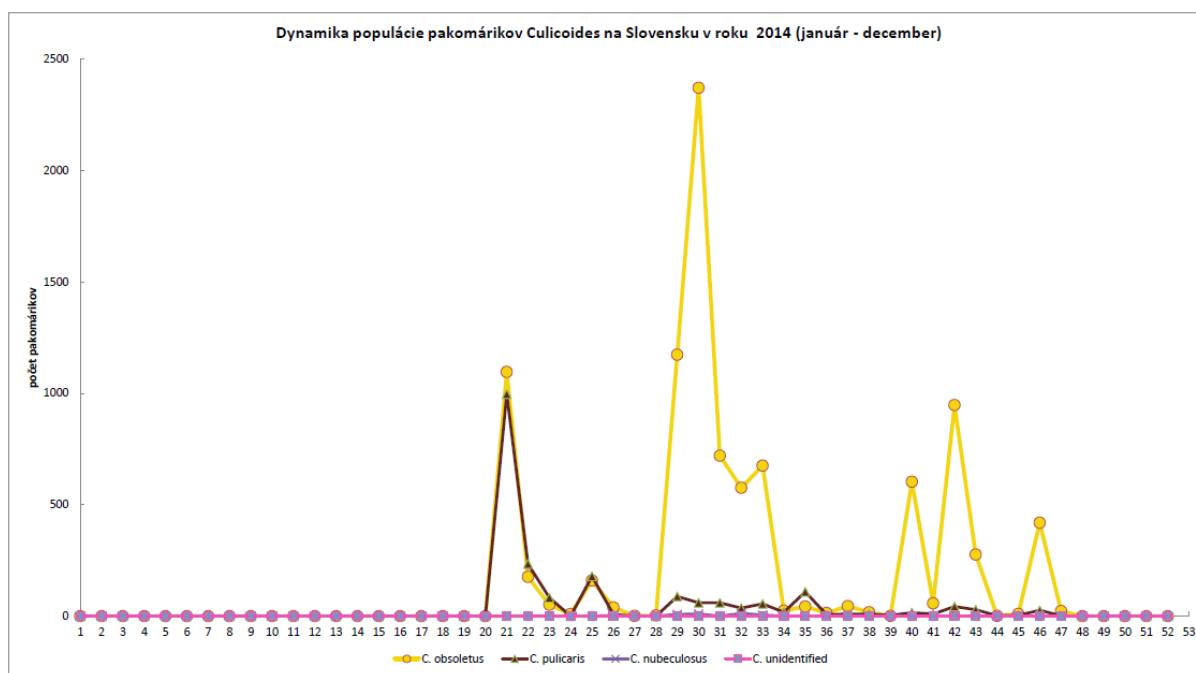
Tabuľka č.14

Počet vyšetrených sentinelových zvierat a počet zvierat vyšetrených pred transportom, po abortoch a v súvislosti s importom

Vyšetrované zvieratá	Sérologické vyšetrenia (ELISA)	Virologické vyšetrenia (PCR)
Sentinelové zvieratá	1370	0
Import	1228	0
Zdravotné problémy	39	3
Pred presunom	0	3
Spolu	2637	6

Graf č.7

Zobrazujúci dynamiku populácie pakomárikov na Slovensku podľa týždňov v roku 2014 .

2.3.7. Transmisívne spongiformné encefalopatie (TSE)

Program prevencie, monitoringu a kontroly niektorých transmisívnych spongiformných encefalopatií (TSE) v SR pre rok 2014 (ďalej len „Program monitoringu TSE“)

Tabuľka č. 15

Výsledky monitoringu BSE u HD za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014 v SR

Cielená skupina zvieratá HD	Počet vyšetrených vzoriek v NRL pre TSE Zvolen	
	Vyšetrené	Positívne
Uhynuté a utratené	7335	0
Naliehavo zabité	100	0
S klinickými príznakmi pri ante mortem vyšetrení	7	0
Zabité zdravé	19	0
Zabité z dôvodu eradikácie BSE	0	0
Podozrivé	0	0
Spolu	7461	0

Tabuľka č. 16

Počet potvrdených prípadov BSE u HD v jednotlivých rokoch

Rok														Spolu
2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
5	6	2	7	3	0	2	1	0	1	0	0	0	0	27

Od roku 2001 do 31.12.2014 bolo v SR spolu potvrdených 27 prípadov BSE.

Monitoring TSE u oviec a kôz sa v SR sa v roku 2014 vykonával v rozsahu Programu monitoringu TSE nasledovne:

- od všetkých zdravých zabitých oviec a kôz na bitúnku starších ako 18 mesiacov **z infikovaných chovov scrapie** v rámci eradikácie;
- od všetkých uhynutých a naliehavo zabitých oviec a kôz starších ako 18 mesiacov;
- od všetkých oviec a kôz podozrivých z nakazenia TSE bez ohľadu na vek

V roku 2014 bolo v Národnom referenčnom laboratóriu pre TSE ŠVÚ Zvolen (ďalej len „NRL pre TSE Zvolen“) v rámci Programu monitoringu TSE vyšetrených spolu 11 657 ks oviec a 148 ks kôz.

Tabuľka č. 17

Výsledky monitoringu TSE - scrapie u oviec za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Cielená skupina zvieratá	Počet vyšetrených vzoriek v NRL pre TSE Zvolen	
	Vyšetrené	Pozitívne
Uhynuté a utratené	9984	9
Naliehavo zabité	6	0
S klinickými príznakmi pri ante mortem vyšetrení	0	0
Zabité zdravé	0	0
Zabité z dôvodu eradikácie	1667	0
Podozrivé	0	0
Spolu	11657	9

Okrem výsledkov monitoringu TSE v tabuľke č. 17 bol v NRL pre TSE v Poľskej republike v roku 2014 potvrdený jeden prípad atypickej formy scrapie u ovce pôvodom zo SR. Vzorka bola odobratá zo zabitej – zdravej ovce na bitúnku v Poľskej republike.

Tabuľka č. 18

Počet potvrdených prípadov TSE - scrapie u oviec v jednotlivých rokoch

Rok													Spolu
2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014		
4	31	9	9/1*	8	27	1*	2/3*	6/4*	0/3*	0/4*	6/4*	102/20*	

*atypická scrapie

Od roku 2003 do 31.12.2014 bolo v SR spolu potvrdených 122 prípadov scrapie u oviec. Všetky podrobné informácie v súvislosti s potvrdenými 122 prípadmi scrapie v SR: deň potvrdenia choroby, informácie o majiteľovi zvieratá, hospodárstvo pôvodu zvieratá, plemeno, vek zvieratá, či sa jedná o úhyn alebo zviera zdravé zabité na ľudský konzum, ktoré boli vyšetrené v rámci monitoringu, genotyp zvieratá, klasifikácia formy choroby scrapie (klasická/atypická) sú zverejnené na web. stránke ŠVPS SR a sú priebežne aktualizované.

Tabuľka č. 19

Výsledky monitoringu TSE - scrapie u kôz za obdobie od 1.1.2014 do 31.12.2014

Cielená skupina zvieratá	Počet vyšetrených vzoriek v NRL pre TSE Zvolen	
	Vyšetrené	Pozitívne
Uhynuté a utratené	148	0
Naliehavo zabité	0	0
S klinickými príznakmi pri ante mortem vyšetrení	0	0
Zabité zdravé	0	0
Zabité z dôvodu eradikácie	0	0
Podozrivé	0	0
Spolu	148	0

Od roku 2003 do 31.12.2014 nebola v SR potvrdená scrapie u kôz.

Chovateľský program na rezistenciu oviec voči prenosným/transmisívnym spongiformným encefalopatiám – scrapie v Slovenskej republike na rok 2014 (ďalej len „Chovateľský program“)

V roku 2014 bolo v šľachtiteľsko-experimentálnych, šľachtiteľských a rozmnožovacích neinfikovaných chovoch oviec na genotypizáciu vyšetrených **spolu 1 434 ks** baranov.

Zastúpenie jednotlivých genotypov **1 434 ks** vyšetrených baranov podľa rizikových skupín vyšetrených v rámci Chovateľského programu podľa rizikových skupín.

- v rizikovej skupine č. 1 je zistených 63,46 %,
- v rizikovej skupine č. 2 je zistených 31,93 %,
- v rizikovej skupine č. 3 je zistených 0,98 %,
- v rizikovej skupine č. 3* (ARQ/ARQ) je zistených 1,88 %,
- v rizikovej skupine č. 4 je zistených 1,26 %,
- v rizikovej skupine č. 5 je zistených 0,49 %.

2.3.8. Mor včelieho plodu

Monitoring moru včelieho plodu (MVP) bol vykonaný v súlade s Národným programom eradikácie moru včelieho plodu v Slovenskej republike na rok 2014.

Základným predpokladom na eradikáciu MVP je zabezpečenie klinických prehliadok všetkých registrovaných včelstiev na území Slovenskej republiky a presná, kvalitná a opakovateľná laboratórna diagnostika choroby.

Tabuľka č.20

Klinické prehliadky na mor včelieho plodu v roku 2014

Kraj	Počet klinických prehliadok na MVP	Počet aktuálnych ohnísk MVP k 31.12.2014
Bratislavský kraj	9 424	1
Banskobystrický kraj	49 417	8
Košický kraj	40 814	7
Nitriansky kraj	49 038	1

Prešovský kraj	38 823	14
Trenčiansky kraj	25 056	10
Trnavský kraj	23 440	7
Žilinský kraj	29 143	25
Spolu	265 155	73

Tabuľka č.21

Vzorky vyšetrené na mor včelieho plodu (*Paenibacillus larvae*) v roku 2014

	Pozitívny plást	Negatívny plást	Spolu plásty	Pozitívne melivo	Negatívne melivo	Spolu Melivo
Spolu	228	61	289	17	2 153	2 170

K 31. decembru 2014 bolo v Slovenskej republike evidovaných 73 aktívnych ohnísk moru včelieho plodu.

2.3.9. Vírusová hemoragická septikémia lososovitých rýb

Vírusová hemoragická septikémia (VHS) je závažné systémové ochorenie rýb. Vírus VHS napáda najmenej 50 druhov morských a sladkovodných rýb.

U niektorých druhov je infekcia subklinická, ale u ostatných druhov môže prebiehať ako závažné ochorenie s vysokou mortalitou.

. Klinické infekcie sú ekonomicky závažné u chovných rýb, v Slovenskej republike je problém najmä v chovoch pstruha dúhového. V roku 2010 bol vytvorený Národný program eradikácie vírusovej hemoragickej septikémie rýb (VHS) v Slovenskej republike na rok 2010-2013, cieľom ktorého je eradikovať ohniská choroby vírusovej hemoragickej septikémie v chovoch rýb na celom území Slovenskej republiky. V roku 2014 bol vytvorený Národný program eradikácie vírusovej hemoragickej septikémie rýb (VHS) v Slovenskej republike, ktorý je pokračovaním pilotného programu z roku 2010. Ozdravením chovov sa zlepšil zdravotný stav, znížila strata na produkcii, odbúrajú obchodné prekážky v domácom ako aj zahraničnom obchode. Základnou podmienkou pri kontrole VHS je registrácia chovov, ktoré vykonávajú prvovýrobu potravín živočíšneho pôvodu, ktorou je na účely tohto programu v súlade s § 40 ods. 1 písm. a) prvý bod zákona č. 39/2007 Z. z. produkcia, chov alebo odchov prvotných produktov živočíšneho pôvodu vrátane zberu prvotných produktov, dojenia a produkcie hospodárskych zvierat pred zabitím, ako aj lovu, výlovu, rybolovu a zberu voľne žijúcich zvierat. Na jar a jeseň v rokoch 2014 bol v zmysle programu vykonaný pravidelný monitoring lososovitých rýb na VHS. V roku 2014 nevzniklo nové ohnisko VHS.

Tabuľka č. 22

Monitoring VHS v roku 2014

	Rybochovné zariadenia	Voľné vody	Spolu
Jar 2014	78	8	86
Jeseň 2014	82	7	89
Spolu	160	15	175

3. Ochrana zvierat

3.1. Kontrola ochrany zvierat chovaných na hospodárske účely

Úradné kontroly vykonávajú úradní veterinárni lekári príslušných RVPS na základe plánu nediskriminačným spôsobom, a tiež na základe podnetu občanov.

Minimálna frekvencia kontrol ochrany zvierat chovaných na hospodárske účely je rámcovo daná nariadením Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách a plánovaná podľa miery rizika nedodržania alebo porušenia požiadaviek na ochranu zvierat chovaných na hospodárske účely. Zber informácií sa vykonáva na základe Rozhodnutia Komisie č. 2006/778/ES o minimálnych požiadavkách na zber informácií počas kontrol miest produkcie, na ktorých sa určité zvieratá chovajú na hospodárske účely.

V priebehu roka 2014 bolo v **17 611** chovoch jednotlivých druhov hospodárskych zvierat vykonaných celkovo **2 421** úradných kontrol. Počas týchto kontrol bolo zistených **70** porušení jednotlivých ustanovení. Z pohľadu najpočetnejších bolo 1 328 kontrol zameraných na kontrolu dobrých životných podmienok v chovoch hovädzieho dobytku a teliat, 554 kontrol vykonaných na farmách oviec a kôz, 292 kontrol v chovoch ošípaných, 66 kontrol v chovoch nosníc, 70 kontrol v chovoch inej hydiny (brojlery, morky, kačice, husi) a 63 veterinárnych kontrol na farmách koní. Úplný prehľad kontrol vykonaných na úseku ochrany zvierat chovaných na hospodárske účely je uvedený v tabuľke č. 24.

V chovoch hovädzieho dobytku a teliat bolo zistených 36 nedostatkov, ktoré sa týkali neplnenia požiadaviek na personál (poučenie osôb manipulujúcich so zvieratami), vedenia záznamov (podávanie liekov, premiestňovanie zvierat), nedostatočného výživného a zdravotného stavu zvierat a nevhodných podmienok ustajnenia (ostré hrany a výčnelky, škodlivé použité materiály).

Zistené nedostatky v chovoch oviec a kôz sa týkali najmä chýbajúceho poučenia osôb manipulujúcich so zvieratami, vedenia záznamov, nevyhovujúcich ustajňovacích priestorov (ostré hrany, škodlivé materiály).

V chovoch ošípaných sa nedostatky týkali neohlásenia činnosti, požiadaviek na personál (poučenie osôb), prístupu ku krmivu a vodnému zdroju a podmienok ustajnenia (škodlivé materiály).

Nedostatky v chovoch bojlerových kurčiat sa týkali vedenia dokumentácie, jeden nedostatok zistený pri kontrolách ochrany koní mal súvis s neohlásením činnosti.

Tabuľka č. 24

Počet vykonaných kontrol v chovoch hospodárskych zvierat v roku 2014

Druhy hospodárskych zvierat	Počet chovov	Počet vykonaných kontrol	Počet zistených nedostatkov
Hovädzí dobytok, teľatá	10 414	1 328	36
Ovce, kozy	4 560	554	16
Ošípané	1 243	292	15
Kone	679	63	1

Zver (farmový chov)	323	20	0
Iné druhy zvierat, rybné hospodárstva	155	18	0
Brojlery, iná hydina	123	62	2
Nosnice	66	66	0
Bežce	25	6	0
Morky	8	4	0
Kačice	5	2	0
Husi	4	2	0
Kožušinové zvieratá	6	4	0
Spolu	17 611	2 421	70

3.2. Kontrola ochrany zvierat počas prepravy

Úradné kontroly ochrany zvierat počas prepravy vykonávali úradní veterinárni lekári príslušných RVPS na základe plánu kontrol nediskriminačným spôsobom. Kontroly dodržiavania požiadaviek na ochranu zvierat počas prepravy podliehajú všetky zásielky živých zvierat (stavovcov) vykonávané v súvislosti s ekonomickou aktivitou, na ktoromkoľvek úseku prepravy zvierat počnúc nakládkou v mieste odoslania a končiac vykládkou v mieste určenia.

Prepravu zvierat môžu v súlade s Nariadením Rady (ES) č. 1/2005 o ochrane zvierat počas prepravy a súvisiacich činností a o zmene a doplnení Smerníc 64/432/EHS a 93/119/EHS a Nariadenia (ES) 1255/97 (ďalej len „nariadenie Rady č. 1/2005“) vykonávať len prepravcovia, ktorým príslušný orgán (ŠVPS SR) vydal rozhodnutie o povolení prepravcu v súlade s článkom 10 alebo 11 nariadenia Rady č. 1/2005 a za zviera je počas prepravy zodpovedná odborne spôsobilá osoba (osvedčenia vydávajú RVPS) a v prípade prepravy na dlhé cesty (nad 8 hodín) aj s použitím schváleného dopravného prostriedku (schvaľujú RVPS).

V roku 2014 bolo spolu vydaných 51 povolení prepravcov na prepravu živých zvierat, z čoho 15 povolení bolo vydaných na dlhé cesty a 36 povolení prepravcov na krátke cesty.

Kontroly na cestách podľa nariadenia Rady č. 1/2005 vykonávali veterinárni inšpektori príslušných RVPS v spolupráci s príslušníkmi policajného zboru, ktorí sú oprávnení zastaviť dopravný prostriedok počas prepravy. Pri príprave plánu kontrol sa bral do úvahy najmä rozsah prepravy živých zvierat, prítomnosť hlavných ťahov pri medzinárodnej a vnútroštátnej preprave zvierat, prítomnosť bitúnkov a veľkých chovov.

Na zabezpečenie jednotného uplatňovania postupov pri výkone kontrol ochrany zvierat pri preprave nediskriminačným spôsobom sa pri výkone týchto kontrol postupovalo podľa metodického pokynu vydaného ŠVPS SR nasledovným postupom:

- Kontrola registrácie prepravcu
- Kontrola odbornej spôsobilosti osoby vykonávajúcej prepravu zvierat
- Kontrola spôsobilosti dopravného prostriedku na prepravu zvierat
- Kontrola prepravovaných zvierat najmä kontrola spôsobilosti zvierat na plánovanú prepravu, správnosti spôsobu prepravy prepravovaných druhov a kategórií zvierat
- Dokladová kontrola
- Identifikačná kontrola
- Fyzická kontrola

Za obdobie roka 2014 bolo pri preprave jednotlivých druhov zvierat vykonaných 6 004 kontrol. Spolu bolo hlásených 9 nedostatkov, z čoho 6 pri preprave hovädzieho dobytku (3x nevrátené plány prepravy, 2x nevyhovujúce dopravné prostriedky, 1x väčšia hustota naloženia), po 1x pri preprave ošípaných (nevyplnený plán prepravy), koňovitých (prepravná dokumentácia) a psov (spôsobilosť zvierat na prepravu). Údaje o počtoch skontrolovaných zvierat a vozidiel sú uvedené v tabuľke č. 25.

Tabuľka č. 25
Preprava zvierat

Preprava zvierat	HD	Ošípané	Ovce, kozy	Hydina	Koňovité	Iné
Počet vykonaných kontrol	2 374	2 024	129	865	100	512
Počet skontrolovaných zvierat	50 739	367 699	22 084	9 637 028	197	153 171
Počet skontrolovaných vozidiel	1 843	1 409	89	880	89	469
Počet zistených nedostatkov	6	1	0	0	1	1

3.3. Kontrola ochrany zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely

ŠVPS SR spolupracuje pri schvaľovaní projektov s Poradným orgánom, ktorý je zriadený hlavným veterinárnym lekárom SR podľa nových legislatívnych požiadaviek.

ŠVPS SR zverejnila na svojom webovom sídle všetky netechnické zhrnutia projektov, ktoré boli schválené za rok 2013 až 2014 podľa požiadaviek ustanovených v § 40 ods. 4 NV SR. ŠVPS SR pripravila usmernenie pre žiadateľov projektov na spätné posúdenie projektov podľa požiadaviek ustanovených v § 37 NV SR a usmernenie pre užívateľov na návrat zvierat do domácej starostlivosti po použití v projekte podľa § 7 vyhlášky a § 18 NV SR. ŠVPS SR spolupracovala s MPRV SR na tvorbe Národného výboru na ochranu zvierat používaných na vedecké účely.

ŠVPS SR vypracovala metodický pokyn na jednotný výkon zdokumentovaných kontrol na ochranu zvierat používaných na vedecké alebo vzdelávacie účely pre veterinárnych inšpektorov z RVPS. V rámci MP bol vypracovaný plán kontrol pre jednotlivé príslušné RVPS, na základe ktorého prebehli úradné kontroly. ŠVPS SR schvaľuje zariadenia užívateľov, dodávateľov a chovateľov. ŠVPS SR pod gesciou IVVL pripravila 2 informačné dni pre zástupcov z užívateľských, chovných alebo dodávateľských zariadení, na ktorých sa zúčastnilo 83 zástupcov. Informačné dni boli zamerané na výklad NV SR a vyhlášky a požiadavky z nich vyplývajúce. Používatelia zariadení boli informovaní o zmenách v hlásení počtov použitých zvierat v postupoch a v novinkách o schvaľovaní projektoch a zariadení.

Tabuľka č. 26

Počet a druhy vykonaných kontrol v schválených zariadeniach v SR v roku 2014

Druh kontroly	Počet kontrol
Posúdenie vhodnosti zariadenia na vykonávanie projektov - generálna kontrola – schvaľovanie zariadenia	3
Následná kontrola	2
Kontrola dodržiavania legislatívnych požiadaviek v schválených zariadeniach	18
Následná kontrola	0
Spolu vykonaných kontrol	23

3 užívatelia požiadali o schválenie svojho zariadenia podľa požiadaviek ustanovených v nariadení vlády 377/2012 Z. z. Jeden užívateľ požiadal o doplnenie iného kmeňa používaného druhu zvierat do rozhodnutia o schválení zariadenia. Zistené nedostatky boli odstránené v rámci správneho konania.

V rámci vykonaných kontrol bolo zistených:

- pri schvaľovaní zariadení užívateľov 36 nedostatkov
- pri kontrole dodržiavania požiadaviek 1 nedostatok

V rámci vykonávania kontrol v súlade s § 6 ods. 2 písm. i) bod 3 Zákona 39/2007 Z. z. vydávala ŠVPS SR rozhodnutia v správnom konaní.

Tabuľka č. 27

Počet a druh vydaných rozhodnutí v SR v roku 2014

Druh rozhodnutia	Počet
Rozhodnutie o udelených veterinárnych opatreniach	2
Rozhodnutie o schválení zariadenia	4
Oznámenie o pridelení úradného čísla	3

Tabuľka č. 28

Celkový počet schválených zariadení v Slovenskej republike v roku 2014

Druh zariadenia	Počet zariadení
Zariadenia užívateľa	41
Zariadenie užívateľa s chovom zvierat pre vlastnú potrebu	15
Chovné zariadenie	1
Dodávateľské zariadenie	1
Spolu	58

V schválených projektoch bolo v roku 2014 spolu použitých 14 109 zvierat

Tabuľka č. 29

Počet zvierat použitých v schválených projektoch

Počet zvierat použitých v schválených pokusoch													
Myš laboratórna	Potkan laboratórny	Morča domáce	Králik domáci	Ostatné hlodavce	Pes domáci	Mačka domáca	Ošipané	Ovce, Kozy	Kura domáca	Prepelice	Ostatné vtáky	Ryby	Ostatné stavovce
7871	3907	1094	163	14	6	30	15	2	795	176	36	0	0

Pre porovnanie v roku 2013 bolo v projektoch použitých 17 911 zvierat. Zníženie počtu použitých zvierat v projektoch súvisí s prestavbami zariadení v súlade s novou legislatívou.

Tabuľka č. 30

Prehľad o počte schválených projektov a počte prerušení správneho konania:

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počty schválených projektov	115	176	103	132	85	129

3.4. Kontrola ochrany spoločenských, cirkusových a nebezpečných zvierat**3.4.1. Ochrana spoločenských zvierat**

Veterinárni inšpektori ochrany zvierat vykonávali v roku 2014 kontroly ochrany spoločenských zvierat v súlade so zákonom č. 39/2007 Z. z. pričom kontrolovali dodržiavanie požiadaviek ustanovených vo vyhláske SR č. 123/2008 Z. z. o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat a o požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá.

Na území SR je schválených 32 karanténnych staníc pre spoločenské zvieratá z toho 12 bolo schválených v roku 2014. Novo schválené útulky boli 3 z celkového počtu 21. ŠVPS SR na základe platných rozhodnutí o schválení zariadení vedie register všetkých schválených karanténnych staníc a útulkov v SR.

V roku 2014 sa vykonalo 137 kontrol v 84 zariadeniach.

Tabuľka č. 31

Rozbor výsledkov kontrol vykonaných v karanténnych staniciach, útulkoch a hoteloch za rok 2014

	Počet zariadení v regióne	Celkový počet vykonaných kontrol	Počet následných kontrol	Celkový počet nedostatkov	Počet opatrení 39/2007 Z. z.			Počet konaní	
					§ 8 ods.4 pís. d) e)	§ 12	§ 14	Počet ukončených v danom roku	Počet neukončených v danom roku
KS	32	63	1	2	2	0	0	1	0
Útulky	21	45	1	1	0	0	1	0	0
Hotely	31	29	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 32

Vyhodnotenie stavu zvierat v karanténnych staniciach, v útulkoch a hoteloch za rok 2014

Počet prijatých zvierat	Počet odovzdaných zvierat	Počty uhynutých zvierat	Počty usmrtených zvierat
KS	2566	2123	71
Útulky	5493	4816	34
Hotely	1291	1279	0

3.4.2. Ochrana zvierat používaných v cirkusoch

Nakoľko v SR zatiaľ nie je registrovaný žiaden cirkus, nie je v SR ani právny predpis, ktorý by stanovoval špecifické podmienky pre chov a držbu cirkusových zvierat. Napriek tomu ŠVPS SR vykonáva úradné kontroly ochrany zvierat používaných v cirkusoch podľa

metodického pokynu v súlade so zákonom č. 39/2007 Z. z. a Nariadením Komisie (ES) č. 1739/2005, ktorým sa ustanovujú veterinárne požiadavky na pohyb cirkusových zvierat medzi členskými štátmi a Nariadením Rady (ES) č. 1/2005 o ochrane zvierat počas prepravy a s ňou súvisiacich činností.

Fyzická kontrola zvierat je rozdelená na kontrolu mimo času vystúpenia a počas vystúpenia alebo tréningu.

Tabuľka č. 33

Vyhodnotenie kontrol

Počet cirkusov na území SR	6
Počet vykonaných kontrol	35
Počet nedostatkov	5
Počet opatrení/sankcií	3
Druh porušenia resp. nesúladu	Porušenie § 3 zákona č. 39/2007 Z. z. – neplnenie veterinárnych požiadaviek Porušenie NK (ES) č. 1739/2005 – neplnenie veterinárnych požiadaviek na pohyb cirkusových zvierat
Druh opatrenia/sankcie	§ 14 ods. 2 § 8 ods. 3 písm. e) bloková pokuta
Počet dodatočných veterinárnych kontrol	1

3.4.3. Ochrana nebezpečných druhov živočíchov

Veterinárni inšpektori vykonávajú v chovoch nebezpečných živočíchov kontroly v súlade s vyhláškou MPRV SR č. 143/2012 o chove nebezpečných živočíchov, ktorá podrobne ustanovuje požiadavky na chov a držanie nebezpečných živočíchov a na základe metodického pokynu č. 5/2012/220, v ktorom sú uvedené postupy schvaľovania a kontroly chovov nebezpečných živočíchov.

Všetky chovy nebezpečných živočíchov obsiahnuté touto vyhláškou v § 3 trieda cicavce musia byť v SR schválené. Ostatné chovy podliehajú oznamovacej povinnosti a vedeniu registra chovov nebezpečných živočíchov ŠVPS SR.

Na území SR je schválených 8 zariadení na chov nebezpečných živočíchov z toho v roku 2014 bolo schválených 6 zariadení na chov nebezpečných živočíchov triedy cicavce.

3.5. Kontroly ochrany zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrčovania

ŠVPS SR ako kompetentná autorita posudzuje súlad vypracovaných príručiek osvedčených postupov (ďalej len „POP“) s požiadavkami uvedenými v Nariadení rady 1099/2009. ŠVPS SR v roku 2014 posúdila súlad u **29** POP. Všetky pozitívne zhodnotené POP boli v súlade s článkom 13 ods. 5 Nariadenia rady zaslané na MPRV SR za účelom ich zverejnenia Komisiou EU. V rámci posudzovacieho procesu ŠVPS SR pripravila **64 výziev** na doplnenie POP podľa požiadaviek nariadenia rady alebo nariadenia vlády SR. V **1** prípade bolo konanie v rámci hodnotiaceho procesu zastavené. Za účelom dodržania čl. 13 nariadenia rady boli vykonané cieľové kontroly na prevádzkach. Kontrolovala sa úroveň vypracovanosti POP. Vykonalo sa 87 kontrol, počas ktorých sa udelilo 16 opatrení za nevypracovanie POP prevádzkovateľom. V rámci kontrolnej činnosti

ochrany zvierat počas usmrcovania sa pripravilo usmernenie na výkon kontrol domácich zabíjačiek. Veterinárni inšpektori skontrolovali 79 domácich zabíjačiek HD a 34 zabíjačiek ošípaných. Všetky DZ boli vykonané bez nedostatkov.

V rámci povoľovacieho procesu ŠVPS SR vydala v súlade s § 5 zákona **1 povolenie na zabíjanie zvierat rituálnym spôsobom.**

ŠVPS SR pripravila pre MPRV SR podklady pre doplnenie NV SR 432/12 Z. z. na usmrcovanie zvierat so strelnou zbraňou s voľným projektilom. Doplnené nariadenie vlády SR č. 202/2014 Z. z. nadobudlo účinnosť 01.08.2014.

ŠVPS SR v spolupráci so vzdelávacím zariadením Inštitútom vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach vykonala 2 kurzy vzdelávania a získavania odbornej spôsobilosti pre pracovníkov bitúnkov vykonávajúcich súvisiace úkony a usmrcovanie zvierat. Na týchto kurzoch bolo spolu vzdelaných 72 pracovníkov, ktorí po absolvovaní kurzu a písomného testu získali osvedčenie o spôsobilosti na výkon práce súvisiacej s usmrcovaním podľa požiadaviek čl. 7 nariadenia rady (ES) 1099/2009. IVVL v Košiciach vydalo 29 pracovníkom osvedčenia o spôsobilosti na prechodné obdobie 3 mesiace, do času absolvovania kurzu.

Kontroly vykonávané na bitúnkoch boli vykonávané v súlade s aktualizovaným metodickým pokynom. Ochrana zvierat počas usmrcovania na bitúnku je kontrolovaná veterinárnymi inšpektormi vykonávajúcimi hygienický dozor na bitúnku (ďalej len "VIH") a zároveň veterinárnymi inšpektormi ochrany zvierat. Frekvencia kontrol je daná intenzitou a kapacitou zabíjania zvierat na bitúnku. V súlade s platnou legislatívou bolo vykonaných 513 kontrol počas ktorých bolo zistených 17 nedostatkov. 10 nedostatkov súviselo s chýbajúcimi POP, na prevádzke nebol vyškolený personál 3x, nebol prítomný náhradný prístroj na omračovanie, omračovacie zariadenie nemalo funkciu zaznamenávania nameraných hodnôt, nesúlad pri ustajňovaní zvierat a nezabezpečená fixačná klieť. Nedostatky boli zistené pri dokladovej kontrole a pri fyzickej kontrole zariadenia. Zistené nedostatky boli odstránené buď na mieste § 14, alebo v správnom konaní podľa § 8 ods. 3 písm. e) zákona 39/2007 Z. z.

V rámci vzdelávania veterinárnych inšpektorov ochrany zvierat a hygieny potravín sa zúčastnilo 40 pracovníkov projektu výučby formou e-learningu na tému „Ochrana zvierat počas usmrcovania“, ktoré bolo ukončené záverečnou skúškou a vydaním osvedčenia.

ŠVPS SR pripravila usmernenie na kontrolu ochrany zvierat počas usmrcovania pri domácich zabíjačkách. Zároveň pripravila **Stanovenie podmienok pre celú Slovenskú republiku „Zabíjanie produktov rybolovu – kapra a zbavenie kapra šupín a vnútorností“.**

4. Krmivá

ŠVPS SR na úseku kontroly krmív na zabezpečenie efektívneho fungovania činností prostredníctvom orgánov veterinárnej správy vypracováva metodické pokyny na jednotné postupy dotknutých orgánov, ktorými usmerňuje výkon úradných veterinárnych kontrol, upravuje odbery úradných vzoriek na analýzy a stanovuje úlohy a povinnosti orgánov štátnej správy na úseku kontroly krmív.

Každý rok je aktualizovaný plán odberu úradných vzoriek na základe analýzy výsledkov z predchádzajúceho roka, novej legislatívy a aj podľa aktuálnej situácie. Podľa potreby je aktualizovaný aj plán úradných kontrol.

4.1. Úradné kontroly

Úradné veterinárne kontroly vykonávané veterinárnymi inšpektormi RVPS na úseku kontroly krmív boli zamerané predovšetkým na:

- zdravotnú bezpečnosť krmív a napájacej vody pri kŕmení zvierat na farmách,
- zdravotnú bezpečnosť krmív v procese výroby,
- zdravotnú bezpečnosť krmív pri skladovaní a uvádzaní na trh hlavne kŕmnych surovín živočíšneho pôvodu,
- zdravotnú bezpečnosť krmív pri obchodovaní v rámci ES a vývoze do tretích krajín a
- zákaz skrmovania kuchynského odpadu hospodárskym zvieratám určeným na výrobu potravín.

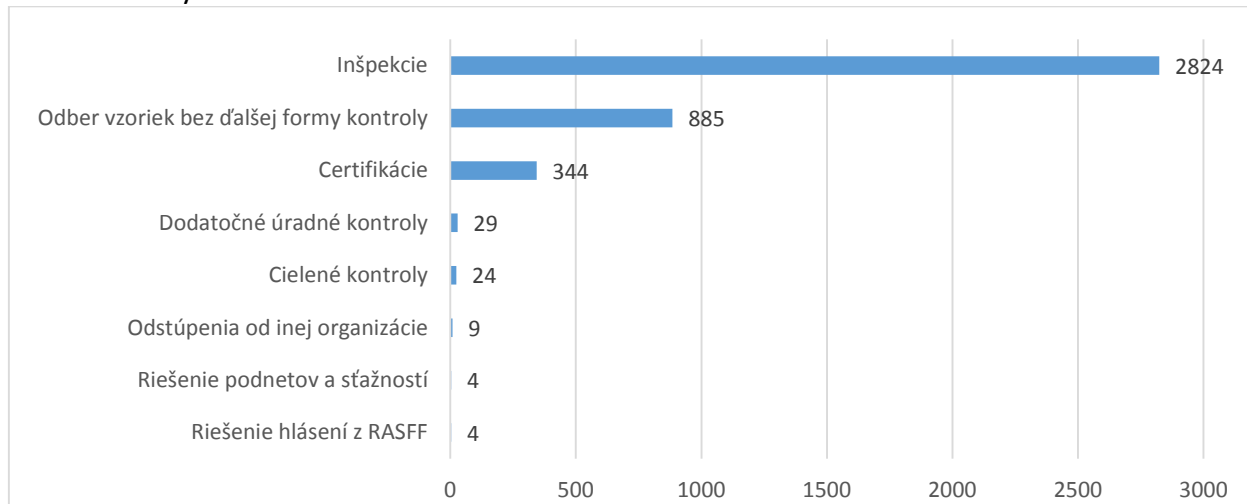
Za rok 2014 bolo spolu vykonaných 4 123 úradných veterinárnych kontrol krmív. Úradné kontroly boli vykonávané v týchto formách:

- bežné plánované veterinárne kontroly, inšpekcie - 2 824,
- plánované kontroly so zameraním len na odber úradných vzoriek na analýzy - 885,
- veterinárne kontroly pri obchodovaní a vývoze spojené s certifikáciou - 344,
- riešenie podnetov zo systému RASFF - 4,
- cielené kontroly - 24,
- odstúpenia od inej organizácie - 9,
- šetrenie podnetov a sťažností – 4,
- dodatočné – následné úradné kontroly - 29.

Kompletný prehľad vykonaných úradných veterinárnych kontrol krmív za rok 2014 podľa jednotlivých foriem je uvedený v grafe č. 8.

Graf č. 8

Prehľad vykonaných úradných veterinárnych kontrol krmív za rok 2014 podľa jednotlivých foriem úradných kontrol

4.2. Odber úradných vzoriek krmív (VPO)

V roku 2014 bolo celkovo odobratých 1 298 úradných vzoriek na úseku kontroly krmív. Spolu nevyhovelo 23 odobratých a vyšetrených úradných vzoriek. Z celkového počtu nevyhovela voda používaná na napájanie zvierat (12 x) a 11 x krmivo.

U nevyhovujúcich 12 vzoriek vody na napájanie zvierat boli prekročené limity:

- 9x bakteriologické ukazovatele,
- 3x obsah NO₂ a NO₃.

Krmivá nevyhoveli u 11 odobratých a vyšetrených úradných vzoriek:

- 5x koncentrácia liečiva v medikovanom krmive, z toho:
 - 2 x medikované krmivo pre králiky,
 - 3 x medikované krmivo pre ošípané,
- 3x kokcidiostatiká v kompletných krmných zmesiach pre hydinu,
- 1x zakázané látky - tetracyklíny v krmnej zmesi pre ošípané,
- 1x mikrobiologické ukazovatele v spracovanom krmive – psie žuvačky,
- 1x mikrobiologické ukazovatele v rybej múčke.

Pri porovnaní s rokom 2013, keď bolo 1,45 % nevyhovujúcich výsledkov vyšetrení z celkového počtu vyšetrení úradných vzoriek krmív, bol v roku 2014 zaznamenaný mierny nárast na 1,77 % nevyhovujúcich výsledkov vyšetrení. Mimo plánu bolo odobratých 66 úradných vzoriek, z toho boli 3 vyhodnotené ako nevyhovujúce.

Kompletný prehľad odberov úradných vzoriek krmív podľa komodity a cieľa vyšetrenia za rok 2014 je uvedený v tabuľke č. 34. Grafické znázornenie členenia nevyhovujúcich výsledkov za rok 2014 je znázornený v grafe č. 9.

Tabuľka č. 34

Prehľad úradných vzoriek krmív podľa komodity a cieľov vyšetrenia za rok 2014

Komodita	Cieľ vyšetrenia	Počet vzoriek		
		Plánovaných	Odobratých	Nevyhovujúcich
Pitná voda	mikrobiologické (E. coli, koliformné, CPM mezofilné, psychrofilné, Clostridium, enterokoky)	40	40	9
Pitná voda	NO ₂ a NO ₃	40	40	3
Pitná voda	ťažké kovy (Cd, Pb, Hg, As, Ni)	40	40	0
Krmivá pre hospodárske zvieratá	živočišny proteín - krížová kontaminácia	192	190	0
Krmivá pre hospodárske zvieratá	spracovaný živočišny proteín - HD proteín	38	39	0
Krmné suroviny živočišneho pôvodu	ČKT + peroxidové číslo	21	21	0
Krmné suroviny, živočišne bielkoviny ako krmné suroviny	NH ₃	21	22	0
Spracovaná živočišna bielkovina (SŽB)	Salmonella, CPM, Clostridium	4	4	0
Krvné produkty, krvné múčky, krvné deriváty, vaječné produkty	Salmonella, CPM	5	5	0
Kafilrický tuk, deriváty tukov, rybí tuk	Salmonella, CPM	2	2	0
Mliečne krmné zmesi	Salmonella, CPM, Clostridium, koliformné	20	20	0
Rybia múčka	Salmonella, CPM	10	9	1
Spracované krmivo pre spoločenské zvieratá - salámy	Salmonella, CPM	40	41	0
Spracované krmivo - žuvačky	Salmonella, CPM	40	39	1
Konzervované krmivo pre spoločenské zvieratá (konzervy)	termostatová skúška – anaeróbne sporujúce mezofilné mikroorganizmy	40	40	0
Krmné suroviny, kompletne krmné zmesi a krmivá	mykotoxín - aflatoxín B1	38	37	0
Kompletne krmné zmesi	mykotoxín - ochratoxín A	38	38	0
Krmné suroviny, krmné zmesi, objemové krmivá	mykotoxín - DON (deoxynivalenol)	38	39	0
Krmné suroviny, krmné zmesi, objemové krmivá	mykotoxíny - fumonizíny B1, B2	38	38	0
Krmné suroviny a krmné zmesi	mykotoxín - zearalenon	38	38	0
Krmné zmesi, obilniny a vedľajšie produkty z nich	mykotoxín - T-2 a HT-2 toxín	38	38	0
Objemové krmivá, krmné zmesi, trvalé trávne porasty	dioxíny	40	40	0

Všetky druhy krmív (kŕmne zmesi, kŕmne suroviny, šroty)	PCB	40	41	0
Všetky druhy krmív (kŕmne zmesi, kŕmne suroviny, šroty)	chlórované uhľovodíky – DDT, HCH, HCB	40	39	0
Všetky druhy krmív (kŕmne zmesi, kŕmne suroviny, šroty)	organofosfáty	40	40	0
Kŕmne zmesi	zakázané látky - sulfónamidy	20	20	0
Krmivo podávané HZ	zakázané látky - avilamycín	20	20	0
Kŕmne zmesi pre ryby, hydinu, ošípané	zakázané látky - tetracyklíny	25	23	1
Kŕmne zmesi pre ošípané, hydinu, ryby, včely	zakázané látky - tylozín	20	20	0
Kŕmne zmesi pre ošípané, hydinu, ryby, hovädzí dobytok	zakázané látky - β agonisti	23	23	0
Kŕmne zmesi pre ošípané, hydinu, ryby, hovädzí dobytok	zakázané látky - tyreostatiká	20	20	0
Kompletné kŕmne zmesi pre hydinu a králiky	kokcidiostatiká	34	34	3
Kompletné a doplnkové kŕmne zmesi, kŕmne suroviny	zdravotná neškodnosť krmív - salmonely, plesne, kvasinky	78	78	0
Kŕmne zmesi pre ovce	mikroprvky - meď	19	19	0
Kŕmne zmesi pre ošípané	mikroprvky - zinok	24	24	0
Objemové krmivá, kŕmne suroviny - obilniny	ťažké kovy - ortuť, arzén	40	40	0
Medikované krmivá	stanovenie koncentrácia liečiva	39	34	5
Krmivo v prípade podozrenia z otravy, úhyn zvierat	toxické látky	0	0	0
Všetky druhy krmív	rádioaktivita	3	3	0
Spolu		1306	1298	23

Graf č. 9

Grafické znázornenie členenia nevyhovujúcich nálezov za rok 2014

4. 2. 1. Kontrola zákazu skrmovania spracovaných živočíšnych bielkovín

Na úseku prevencie BSE v rámci plnenia požiadaviek článku 9 a prílohy IV nariadenia 999/2001/ES bolo vykonaných 896 veterinárnych kontrol na dodržiavanie zákazu skrmovania spracovaných živočíšnych bielkovín u prežúvavcov a kontrol krmenia povolených živočíšnych krmných surovín u monogastrických zvierat.

V roku 2014 bolo inšpektormi RVPS odobratých 229 úradných vzoriek na kontrolu prítomnosti cicavčích bielkovín a z toho 39 vzoriek bolo testovaných na prítomnosť hovädzieho proteínu v krmivách pre zvieratá určené na výrobu potravín. Všetky vzorky vyhovelí požiadavkám platnej legislatívy.

4.3. Celková zhoda u prevádzkovateľov a výrobcov

Úradné kontroly krmív v roku 2014 vykonávalo 55 inšpektorov RVPS. Pri vykonaných bežných plánovaných veterinárnych kontrolách, s výnimkou kontrol pri ktorých bola len odobratá vzorka na laboratórne analýzy, bolo 10 úradných kontrol s nedostatkami pre zistenie porušenia predpisov, pri ktorých bolo celkovo zistených 16 nedostatkov. V rámci šetrenia bolo vykonaných 32 dodatočných, následných kontrol na kontrolu splnenia vydaných opatrení. RVPS vydali na odstránenie zistených nedostatkov 10 opatrení podľa § 8 a 2 opatrenia podľa § 14 zákona č. 39/2007 Z. z.. Boli udelené 3 blokové pokuty v celkovej výške 210 €. Jedna pokuta vo výške 400 € bola udelená v správnom konaní. Šesť prípadov bolo postúpených iným kompetentným orgánom na doriešenie.

V súvislosti s nevyhovujúcimi výsledkami analýz úradných vzoriek krmív a vody na napájanie bolo u 23 nevyhovujúcich vzoriek vydaných 23 opatrení a 9 nevyhovujúcich výsledkov analýz bolo postúpených inému vecne a miestne príslušnému orgánu na došetrenie, prípadne na vydanie opatrení alebo sankcií.

Pri úradných kontrolách, inšpekciách na úseku krmív boli zisťované tieto nedostatky:

- nedostatočná hygiena skladovacích priestorov,
- nevhodné skladovanie krmív,
- sklad krmív nezabezpečený proti vniknutiu škodcov,
- nedostatočná dokladová evidencia,
- nepredloženie požadovaných dokumentov počas kontroly,
- nevyhovujúce výsledky vyšetrení vzoriek,
- nevyšetrený zdroj vody,
- nedostatočná čistota krmných zariadení,
- skrmovanie kuchynského odpadu,
- nesplnenie nariadených opatrení.

5. Vedľajšie živočíšne produkty

5.1. Úradné kontroly

Úradné kontroly na úseku vedľajších živočíšnych produktov (ďalej len „VŽP“) boli v roku 2014 vykonávané v súlade s metodickým pokynom o úradných kontrolách na rok 2014, plánom na odber úradných vzoriek - VPO 2014 a platnou legislatívou.

Predmetom úradných veterinárnych kontrol je dodržiavanie podmienok pri nakladaní, skladovaní, likvidácii, spracovaní, obchodovaní, zbere, preprave VŽP, používaní v zmysle platnej legislatívy. Veterinárnej kontrole podliehajú schválené subjekty a činnosti: spracovateľské závody, spaľovne, spoluspaľovne, zariadenia na predbežné spracovanie, zberné strediská, sklady, technické závody, oleochemické závody, výrobcovia krmív pre spoločenské zvieratá, úprava loveckých trofejí, kompostovanie, spracovanie hnoja, bioplynové stanice, spracovanie krvi, závody na spracovanie koží, vlny, peria.

Veterinárnej kontrole podliehajú aj registrované činnosti ako zber, preprava, uvádzanie VŽP z mliekarenského priemyslu na kŕmenie, obchodovanie. Medzi povolenými výnimkami užívateľov podľa článku 18 nariadenia č. 1069/2009/ES ide predovšetkým o skrmovanie VŽP pre uznané svorky psov, psy a mačky v útulkoch, zoo zvieratá, spoločenské zvieratá a kožušinové zvieratá.

ŠVPS SR vedie a pravidelne aktualizuje zoznam schválených, povolených a registrovaných prevádzkovateľov, ktorí nakladajú s VŽP alebo odvodenými produktmi na www.svps.sk

V roku 2014 bolo na základe poskytnutých údajov z RVPS v správnom konaní schválených a povolených 235 subjektov. Bolo vydaných 22 záväzných posudkov a 61 stanovísk. V tejto súvislosti ŠVPS SR pridělila alebo odobrala úradné čísla pre schválené subjekty za rok 2014 v počte 97. Vydala potvrdenie o registrácii pre 74 subjektov a všetky subjekty boli súčasne zapísané do zoznamu. Na základe výnimky na kŕmenie, ŠVPS SR zaevidovala do zoznamu 161 nových subjektov.

ŠVPS SR v rámci svojej schvaľovacej činnosti vykonala 2 veterinárne kontroly, vydala 1 rozhodnutie v schvaľovacom konaní prevádzkarne na predbežné spracovanie. Na základe 17 rozhodnutí bola povolená výnimka použitia VŽP pre diagnostické, vzdelávacie, výskumné

a vedecké účely. Na obchodovanie s VŽP materiálu kategórie 1 a 2 bolo vydaných 29 rozhodnutí o povolení pre zásielky z Poľska a Maďarska.

Celkový počet subjektov podliehajúcich kontrole v roku 2014 bol 929, počet vykonaných úradných kontrol u týchto subjektov bol 2 169.

Samostatnou oblasťou veterinárnej kontroly je úradná kontrola u producentov VŽP, medzi ktorých patria všetky farmy a ich majitelia, ktorí chovajú zvieratá, všetky prevádzkarne, ktoré spracúvajú živočíšne produkty (počet producentov VŽP bol v roku 2014 cca 26 463 vrátane obchodnej siete, kde sa predávajú potraviny živočíšneho pôvodu). Na tomto úseku bolo vykonaných 7 918 úradných kontrol zameraných na kontrolu plnenia požiadaviek pri nakladaní s VŽP.

Tabuľka č. 35

Výsledky štátneho dozoru a úradnej kontroly na úseku VŽP za rok 2014

ROK 2014	úradné kontroly celkove	nedostatky	postúpené inému orgánu na doriešenie	sankcie		
				pokuty		opatrenia
				bloková	správne konanie	§ 8, § 14
Počet	10 367	105	76	29	9	57

Výskyt nezhôd

V roku 2014 sa pri 105 kontrolách vyskytlo 169 nedostatkov. V tejto súvislosti bolo vydaných 57 opatrení na odstránenie nedostatkov a v 38 prípadoch boli uložené pokuty v celkovej sume 7 709 €. V roku 2014 bolo 28 podnetov v súvislosti s nahlásením nesúladu s nakladaním s odpadmi živočíšneho pôvodu (odpad zo zabitých zvierat, uhynuté zvieratá, producentov PPP) v lese, za obcou a podobne.

Rozsah a charakter zistených nedostatkov v oblasti VŽP v roku 2014 nepredstavoval závažné riziko pre zvieratá a ľudí. Vydanie opatrení bolo rešpektované a nedostatky boli odstránené.

Príčiny zistených nedostatkov boli najmä neznalosť legislatívy, ale aj nedostatky vyplývajúce z nevyrovnaní finančných záväzkov voči spracovateľovi, ktorý následne odmietal zber a odvoz VŽP. Na dosiahnutie zhody producentov a spracovateľov VŽP sa využívajú rôzne sankcie prijaté v rámci úradných kontrol v súlade s platnou legislatívou v danej oblasti.

5.1.1. Odber úradných vzoriek

Veterinárnymi inšpektormi RVPS bolo v zmysle VPO 2014 odobratých 334 úradných vzoriek na analýzy, ktorými sa overovalo dodržanie predpisov a bezpečnosť výrobkov uvádzaných na trh. V 10 prípadoch boli zistené nezhody a bolo prijatých 15 opatrení na ich nápravu a boli uložené 3 pokuty v celkovej hodnote 400 €.

Tabuľka č. 36

Výsledky odberu úradných vzoriek na úseku VŽP za rok 2014

cieľ vyšetrenia	plánovaný počet vzoriek	počet odobratých vzoriek	počet nevyhovujúcich vzoriek
Kontrola procesu spracovania - (spracovateľská metóda 1 +7)	15	15	1
Vaječné produkty, spracované škrupiny, krvné múčky, krvne deriváty - Salm. a Enterobacteriaceae	1	1	1
Spracovaná živočíšna bielkovina (SŽB), hydrolyzované bielkoviny, oškvarky - Salmonella a Enterobacteriaceae	12	12	0
Kafilrický tuk 3, tukové deriváty - Salmonella a Enterobacteriaceae	7	7	0
VŽP zo spracovaného mlieka určené na priame kŕmenie (surová srvátka, biela voda, kal z odstrediviek a separátov, mledzivo, mlieko) - Salmonella a Enterobact.	61	57	4
Surové krmivo pre zvieratá, medziprodukt do krmív (chladené, mrazené) - Salmonella a Enterobacter.	19	17	0
Spracované krmivo pre spoločenské zvieratá (salámy, tlačanky..), návnady a krmivo pre ryby - Salmonella a Enterobacteriaceae	4	3	1
Spracované krmivo (žuvačky, ochucovadlá, granule) Salmonella a Enterobacteriaceae	12	11	0
Konzervované krmivo pre spoločenské zvieratá (konzervy) - termostatová skúška, Salmonella a Enterobacteriaceae	0	0	0
Spracovaný hnoj, organické hnojivá (kompost,..), zúrodňujúce látky - Salmonella a E. coli	21	20	1
Rezíduá digescie a kompost - Salmonella a E.coli	8	8	1
Kafilrické tuky - zvyšné celkové nerozpustné nečistoty	3	3	0
Odpadové vody zo spracovateľských závodov	3	3	0
Kontrola účinnosti dezinfekcie	140	141	1
Kafilrický tuk 1,2/ MKM 1,2-GTH	10	10	0
Kafilrický tuk 3 / SŽB 3 -GTH	13	12	0
Organické hnojivá , zúrodňujúce látky (OF/SI) z MKM 2- GTH	5	4	0
Dioxíny - kafilerické tuky a tukové deriváty určené do krmív; SŽB - výroba	5	5	0
PCB - kafilerické tuky, tukové deriváty určené do krmív; SŽB - výroba	6	5	0
Spolu	345	334	10

6. Rezíduá veterinárnych liekov a kontaminantov, monitoringy rezíduí

6.1. Úradné kontroly a odbery vzoriek

Všetky úradné kontroly zamerané na monitorovanie určitých látok a ich rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu sú riadené a vykonávané v súlade s platnou legislatívou.

Kontrola rezíduí veterinárnych liekov a kontaminantov v živých zvieratách, v produktoch živočíšneho pôvodu, v krmivách a napájacej vode prebiehala aj v roku 2014 prostredníctvom týchto plánov a monitoringov:

- 6.1 Národný plán kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike (ďalej len „NPKR“);
- 6.2 Monitoring poľovnej zveri a rýb (ďalej len „MPZ“);
- 6.3 Rádiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku (ďalej len „RHK“);

6.2. Národný plán kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike

V NPKR sa sleduje škála veterinárnych liekov a látok, ktoré sú najčastejšie používané v Slovenskej republike a taktiež škála tých veterinárnych liekov a látok, ktorých rezíduá boli zistené v predchádzajúcom roku.

Kontrola rezíduí v rámci NPKR sa vo všeobecnosti zameriava na :

- a/ detekciu a kontrolu vzoriek biologických materiálov zo zvierat produkujúcich potraviny, produktov živočíšneho pôvodu a krmív na látky s anabolickým účinkom a nepovolené látky, ktoré patria do skupiny A;
- b/ detekciu a kontrolu, či predmetné vzorky biologických materiálov zvierat produkujúcich potraviny, vzorky produktov živočíšneho pôvodu a krmív neprekračujú povolené maximálne reziduálne limity.

Rozdelenie sledovaných látok je nasledujúce:

Skupina A

Látky s anabolickým účinkom a nepovolené látky

1. stilbény, deriváty stilbénov, ich soli a estery;
2. antityreoidné látky;
3. steroidy;
4. laktóny kyseliny rezorcylovej vrátane zeranolu;
5. beta-agonisti;
6. látky uvedené v osobitnom predpise (Nariadenie Komisie (EU) č. 37/2010 o farmakologicky účinných látkach a ich klasifikácií, pokiaľ ide o maximálne limity rezíduí v potravinách živočíšneho pôvodu, v znení doplnkov a zmien).

Skupina B

Veterinárne lieky, látky, ktoré môžu byť použité na veterinárne účely a kontaminanty

1. Antibakteriálne látky vrátane sulfónamidov a chinolínov;

2. Iné veterinárne lieky

- a) antihelmintiká,
- b) antikokcidiká,
- c) karbamáty a pyretroidy,
- d) sedatíva,
- e) nesteroidné protizápalové lieky (NPL),
- f) ostatné farmakologicky aktívne látky;

3. Ostatné látky a kontaminanty prostredia

- a) organochlórové zlúčeniny vrátane PCB,
- b) organofosfáty,
- c) chemické prvky,
- d) mykotoxíny,
- e) farbivá,
- f) iné.

Zachytenie rezíduí antibiotík a následne zabránenie ich prieniku do potravinového reťazca je dôležité za účelom prevencie vzniku antibakteriálnej rezistencie. Antimikrobiálna rezistencia je prehľubujúci sa európsky aj celosvetový problém u ľudí aj zvierat, ktorý vedie k obmedzeným alebo slabým možnostiam liečby a ktorý zároveň znižuje kvalitu života. Má závažné ekonomické dôsledky z hľadiska poklesu produktivity a zvyšovania nákladov na zdravotnú starostlivosť. Zistenie rezíduí kontaminantov môže taktiež odhaliť prípadné oblasti s environmentálnou záťažou.

V rámci NPKR bol v roku 2014 naplánovaný počet cielených vzoriek od živých zvierat a z produktov živočíšneho pôvodu na analýzy v počte 2 797, pričom celkovo bolo odobratých 2 787 vzoriek. 10 plánovaných vzoriek od koní nebolo odobratých z dôvodu, že v roku 2014 neboli zabíjané kone na bitúnkoch v SR. V roku 2014 bolo odobratých 18 suspektných vzoriek.

Výsledky z Národného plánu kontroly rezíduí za rok 2014

- *Hovädzí dobytok*

V roku 2014 odobratých a analyzovaných 359 vzoriek od hovädzieho dobytku, z toho bolo 80 vzoriek odobratých na farme od živých zvierat a 279 vzoriek bolo odobratých na bitúnkoch v Slovenskej republike.

Jedna vzorka moču odobratého na farme od mladého hovädzieho dobytku nevyhovela platným limitom Európskej únie z dôvodu zistenia prítomnosti rezíduí chloramfenikolu. Dve ďalšie suspektné vzorky boli vyhodnotené ako nevyhovujúce z dôvodu prekročenia MRPL pre chloramfenikol. Pôvod rezíduí chloramfenikolu nebol zistený, nebolo dokázané ani jeho použitie na farme. HD z predmetnej farmy bude v priebehu ďalšieho obdobia vo zvýšenej miere monitorovaný na prítomnosť rezíduí chloramfenikolu.

- *Ošípané*

Od ošípaných bolo odobratých 460 vzoriek, a z tohto počtu bolo 60 vzoriek odobratých na úrovni farmy a 400 vzoriek na bitúnkoch. Jedna vzorka moču ošípanej bola skriningovou

metódou vyhodnotená ako nevyhovujúca pre prekročenie maximálneho limitu zeranolu v moči. Konfirmačná metóda nepotvrdila prítomnosť zakázanej látky, ale kontamináciu plesňami.

- *Ovce, kozy*

Od oviec a kôz bolo odobratých 128 vzoriek, z celkového počtu bolo 17 vzoriek odobratých na farmách a 111 vzoriek na bitúnku. Jedna vzorka odobratá z ovce na bitúnku bola vyhodnotená ako nevyhovujúca pre nález kadmia prekračujúci maximálny reziduálny limit. Veterinárny inšpektor počas dodatočnej úradnej kontroly v chove oviec nezistil možný zdroj kadmia ani okolnosti za akých mohlo dôjsť k príjmu kadmia chovanou ovcou. V tomto prípade môže ísť o enviromentálnu záťaž prostredia.

- *Kone*

V roku 2014 bolo odobratých 5 vzoriek od koňa, všetky boli vyhodnotené ako vyhovujúce.

- *Hydina*

Od hydiny bolo odobratých 458 vzoriek, pričom 77 vzoriek bolo odobratých na úrovni fariem a 381 vzoriek na bitúnkoch. Jedna vzorka krvného séra hydiny odoberaná na farme s vlastným bitúnkom bola vyhodnotená ako nevyhovujúca z dôvodu prítomnosti dimetronidazolu a ipronidazolu.

V chove nebolo preukázané zistenie o podávaní dimetridazolu alebo ipronidazolu. Predmetný chov bude v nadchádzajúcom období pod zvýšenou úradnou kontrolou a vo zvýšenej miere monitorovaný na rezíduá nitroimidazolov.

- *Ryby*

V roku 2014 bolo odobratých 126 vzoriek rýb. Dve vzorky rýb boli vyhodnotené ako nevyhovujúce z dôvodu prítomnosti rezíduí farbív zo skupiny B3e - leukomalachitovej zelenej. Chovateľom boli nariadené opatrenia a uložená pokuta vo výške 400 €.

- *Surové kravské a ovčie mlieko*

V roku 2014 bolo odobratých 395 vzoriek surového kravského mlieka a 148 vzoriek surového ovčieho mlieka. Jedna vzorka surového ovčieho mlieka bola skriningovou metódou vyhodnotená ako nevyhovujúca z dôvodu prítomnosti rezíduí chloramfenikolu. Následným konfirmačným vyšetrením v dodanej vzorke nebola potvrdená prítomnosť chloramfenikolu a vzorka bola vyhodnotená ako vyhovujúca.

- *Vajcia*

V roku 2014 bolo odobratých 240 vzoriek vajec z fariem a triediarní. Všetky vzorky vajec boli vyhodnotené ako vyhovujúce.

- *Farmová zver*

V roku 2014 bolo odobratých 107 vzoriek farmovej zveri. Všetky vzorky boli vyhodnotené ako vyhovujúce.

- *Divina*

V roku 2014 bolo odobratých 110 vzoriek diviny. Všetky vzorky diviny boli vyhodnotené ako vyhovujúce.

- *Med*

V roku 2014 bolo odobratých 174 vzoriek medu. Všetky vzorky medu boli vyhodnotené ako vyhovujúce.

- *Králiky*

V roku 2014 bolo odobratých 18 vzoriek králikov, pričom všetky vzorky králikov boli vyhodnotené ako vyhovujúce.

- *Krmivo a napájacia voda*

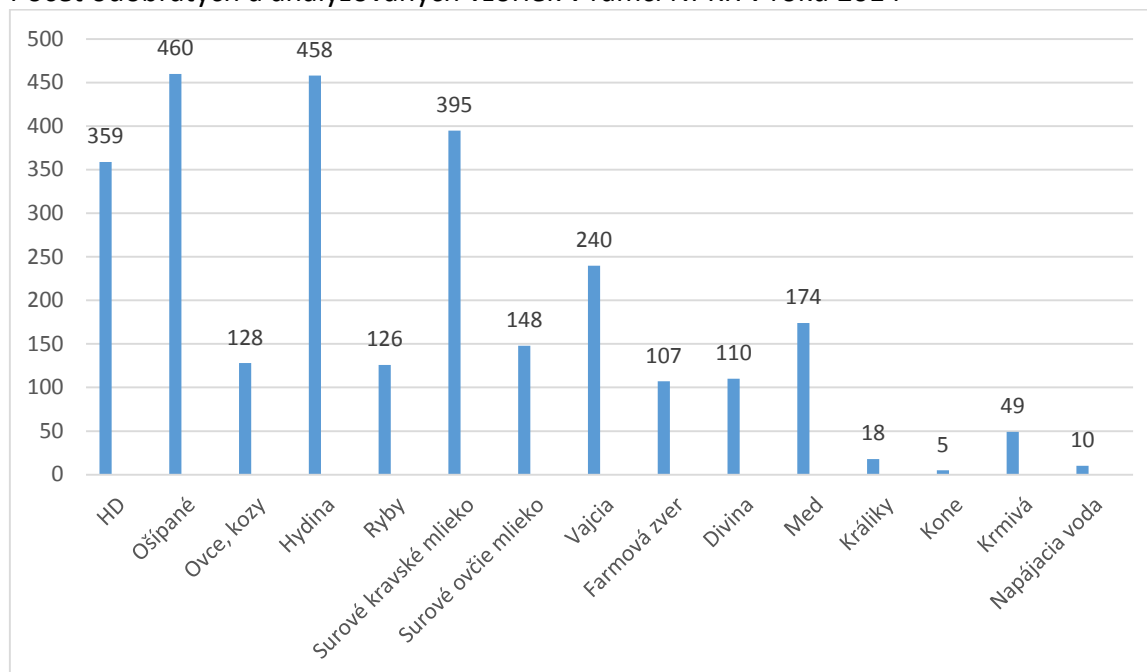
V roku 2014 bolo v rámci NPKR odobratých 49 vzoriek krmiva, z toho 12 vzoriek krmiva pre HD, 11 vzoriek krmiva pre ošípané, 21 vzoriek krmiva pre hydinu a 5 vzoriek krmiva pre králiky. Taktiež bolo odobratých a vyšetrených 10 vzoriek napájacej vody.

Jedna vzorka krmiva pre hydinu bola vyhodnotená ako nevyhovujúca pre prekročenie najvyššieho prípustného obsahu kokcidiostatika salinomycínu. Predmetný výrobca krmiva bude kontrolovaný aj prostredníctvom úradných kontrol krmív.

Počty odobraných a analyzovaných vzoriek v rámci NPKR za rok 2014 uvádza graf č. 10. Výsledky kontroly rezíduí v rámci NPKR za rok 2014 sú uvedené v tabuľke č. 37.

Graf č. 10

Počet odobratých a analyzovaných vzoriek v rámci NPKR v roku 2014

Tabuľka č. 37 Výsledky kontroly rezíduí v rámci NPKR za rok 2014: CIELENÉ VZORKY

Skupina látok	HD				Ošípané				Ovce/kozy				Kone		Hydina				Ryby		Mlieko		Vajcia		Králiky		Farmová zver				Divá zver		Med		Krmivá a napájacia voda	
	Farma		Bitúnok		Farma		Bitúnok		Farma		Bitúnok				Farma		Bitúnok										Farma		Bitúnok							
	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV	PV	PPV
Suma A+B	80	1	279	0	60	0	400	0	18	0	111	1	5	0	77	1	381	0	126	1	543	0	240	0	18	0	107	0			110	0	174	0	59	1
Suma A	80	1	77	0	60	0	68	0	18	0	9	0	4	0	74	1	131	0	20	0	130	0	80	0	8	0	27	0			0		10	0	11	0
A1	6	0	6	0	6	0	4	0	2	0	1	0	0		8	0	8	0	4	0	0		0		1	0	1	0			0		0		0	
A2	6	0	6	0	8	0	4	0	2	0	1	0	1	0	8	0	8	0	0		0		0		1	0	1	0			0		0		0	
A3	20	0	20	0	12	0	10	0	1	0	2	0	1	0	10	0	10	0	4	0	0		0		1	0	1	0			0		0		0	
A4	8	0	8	0	10	0	8	0	2	0	1	0	0		11	0	15	0	0		0		0		1	0	4	0			0		0		0	
A5	15	0	14	0	14	0	6	0	2	0	1	0	1	0	12	0	36	0	0		0		0		1	0	10	0			0		0		6	0
A6	23	1	25	0	10	0	36	0	9	0	3	0	1	0	25	1	54	0	12	0	130	0	80	0	3	0	10	0			0		10	0	5	0
Suma B			202	0			332	0			102	1	1	0	3	0	250	0	106	1	413	0	160	0	10	0	80	0			110	0	164	0	48	1
Suma B1			110	0			198	0			43	0	0		1	0	119	0	9	0	225	0	60	0	5	0	24	0			0		70	0	2	0
Suma B2			56	0			80	0			35	0	1	0	1	0	68	0	10	0	90	0	40	0	4	0	32	0			0		40	0	14	1
B2a			7	0			20	0			10	0	0		0		25	0	10	0	70	0	0		2	0	12	0			0		0		0	
B2b			7	0			20	0			10	0	0		0		16	0	0		0		40	0	1	0	12	0			0		0		10	1
B2c			4	0			10	0			5	0	0		0		17	0	0		0		0		0		4	0			0		21	0	0	
B2d			10	0			10	0			5	0	0		0		0		0		0		0		0		0				0		0		0	
B2e			14	0			10	0			5	0	1	0	0		10	0	0		20	0	0		1	0	4	0			0		0		0	
B2f			14	0			10	0			0	0	0		0		0		0		0		0		0		0				0		19	0	4	0
Suma B3			36	0			54	0			24	1	0		1	0	63	0	87	1	98	0	60	0	1	0	24	0			110	0	54	0	32	0
B3a			10	0			20	0			5	0			0		20	0	4	0	35	0	60	0	1	0	12	0			10	0	18	0	6	0
B3b			6	0			10	0			5	0			0		0		0		35	0	0				0				0		18	0	6	0
B3c			12	0			15	0			6	1			0		30	0	4	0	10	0	0				12	0			100	0	18	0	17	0
B3d			8	0			9	0			8	0			1	0	13	0	4	0	18	0	0											3	0	
B3e																			75	1																
B3f																																				

6.3. Monitoring poľovnej zveri a rýb

Cieľom MPZ je sledovanie prieniku kontaminantov do organizmov voľne žijúcej zveri a rýb, ktoré sú objektívnym indikátorom stavu životného prostredia v sledovanom regióne, nakoľko predstavujú primárnych konzumentov vo svojich ekosystémoch. Odbery vzoriek sa vykonávali v určených lokalitách s dôrazom na možnú environmentálnu záťaž následkom znečistenia životného prostredia.

6.3.1. Monitoring zveri

Pre rok 2014 boli určené RVPS a lokality na odber úradných vzoriek na vykonanie monitoringu zveri v spolupráci s odborom pozemkovým a lesným príslušného okresného úradu a v spolupráci s poľovníckymi organizáciami.

- **Prehľad sledovaných parametrov pri monitoringu zveri**

Pri monitoringu zveri boli sledované v jednotlivých odobratých úradných vzorkách komodít nasledovné parametre:

- svalovina: chemické prvky (Hg, As, Pb, Cd, Ni),
dioxíny,
- tuk: kongenéry PCB, (PCB 28, 52, 101,138, 153,180),
chlórované pesticídy (HCH, DDT, HCB),
- krmivo: chemické prvky (Hg, As, Pb, Cd, Ni),
chlórované pesticídy (HCH, DDT, HCB)

6.3.2. Monitoring rýb

Pre rok 2014 boli určené RVPS a odberové miesta na vykonanie monitoringu rýb v spolupráci s rybárskymi organizáciami.

- **Prehľad sledovaných parametrov pri monitoringu rýb**

Pri monitoringu rýb boli vo svalovine sledované nasledovné parametre :

- chemické prvky - Hg, As, Pb, Cd, Ni, U²³⁸,
- kongenéry PCB - PCB 28, 52, 101,138, 153,180,
- chlórované pesticídy - HCH, DDT, HCB,
- dioxíny.

6.3.3. Výsledky monitoringu zveri a rýb

Spolu u oboch typov monitoringov bolo v roku 2014 odobratých a vyšetrených 130 úradných vzoriek. Z celkového počtu odobratých a vyšetrených vzoriek bolo 5 vzoriek vyhodnotených ako nevyhovujúcich pre prekročenie maximálnej hodnoty obsahu niektorých kontaminantov. Všetky nevyhovujúce výsledky boli zistené u vzoriek rýb.

- **Monitoring vysokej a čiernej zveri**

V rámci monitoringu vysokej a čiernej zveri za rok 2014 bolo jednotlivými RVPS spolu odobratých 90 úradných vzoriek. Z toho bolo odobratých:

- 51 vzoriek vysokej zveri,

- 26 vzoriek čiernej zveri,
- 13 vzoriek krmiva,

V roku 2014 neboli zistené nevyhovujúce nálezy v rámci monitoringu vysokej a čiernej zveri. Vyhodnotenie monitoringu zveri podľa jednotlivých RVPS je uvedené v tabuľke č. 38.

Tabuľka č. 38

Vyhodnotenie monitoringu zveri za rok 2014

RVPS	Plánovaný počet vzoriek spolu	Počet odobratých vzoriek				Počet nevyhovujúcich vzoriek spolu
		vysoká zver	čierna zver	krmivo	spolu	
Banská Bystrica	7	4	2	1	7	0
Martin	7	4	2	1	7	0
Michalovce	7	4	2	1	7	0
Nové Mesto nad Váhom	7	4	2	1	7	0
Poprad	7	4	2	1	7	0
Prievidza	7	4	2	1	7	0
Senica	7	4	2	1	7	0
Spišská Nová Ves	7	4	2	1	7	0
Stará Ľubovňa	7	4	2	1	7	0
Veľký Krtíš	7	4	2	1	7	0
Vranov nad Topľou	7	4	2	1	7	0
Žiar nad Hronom	7	3*	2	1	6	0
Žilina	7	4	2	1	7	0
Spolu	91	51	26	13	90	0

*jedna plánovaná vzorka vysokej zveri nebola odobratá nakoľko poľovnému združeniu, ktoré bolo požiadané o súčinnosť pri odbere tejto vzorky, sa vzorku v odberovom období nepodarilo zabezpečiť.

- **Monitoring rýb**

Z celkového počtu 40 odobratých a vyšetrených úradných vzoriek rýb bolo nevyhovujúcich pre prekročenú maximálnu hodnotu obsahu niektorých kontaminantov 5 vzoriek. Všetky nevyhovujúce výsledky boli zistené u dravých druhov rýb. Vyhodnotenie monitoringu rýb za rok 2014 podľa jednotlivých RVPS je uvedené v tabuľke č. 39.

Prehľad vzoriek, u ktorých boli prekročené maximálne hodnoty obsahu kontaminantov je uvedený v tabuľke č. 40.

Tabuľka č. 39

Vyhodnotenie monitoringu rýb za rok 2014

RVPS	Plánovaný počet vzoriek spolu	Počet odobratých vzoriek			Počet nevyhovujúcich vzoriek		
		dravé ryby	nedravé ryby	spolu	dravé ryby	nedravé ryby	spolu
Senec	3	2	1	3	1	0	1
Galanta	3	0	3	3	0	0	0
Liptovský Mikuláš	3	1	2	3	0	0	0

Martin	3	1	2	3	0	0	0
Michalovce	3	2	1	3	1	0	1
Nové Mesto nad Váhom	3	0	2	2*	0	0	0
Nové Zámky	3	0	3	3	0	0	0
Púchov	3	1	2	3	0	0	0
Spišská Nová Ves	3	2	1	3	1	0	1
Šaľa	3	2	0	2*	0	0	0
Trebišov	3	2	1	3	2	0	2
Trenčín	3	1	2	3	0	0	0
Trnava	3	0	3	3	0	0	0
Žilina	3	0	3	3	0	0	0
Spolu	42	14	26	40	5	0	5

* - neodobratá vzorka z technických a organizačných dôvodov.

Tabuľka č. 40

Prehľad nevyhovujúcich vzoriek rýb za rok 2014

RVPS	Nevyhovujúca vzorka (druh ryby)	Miesto odberu	Kontaminant prekračujúci maximálnu povolenú hodnotu obsahu	Nameraná hodnota kontaminantu	Prípustná maximálna hodnota obsahu
Michalovce	Zubáč veľkoústý	Zemplínska Šírava	Suma PCB	218,58 ng/g	125 ng/g
Trebišov	Jalec tmavý	rieka Bodrog	Suma PCB	185,89 ng/g	125 ng/g
Trebišov	Boleň dravý	rieka Bodrog	Ortuť	0,82954 mg/kg	0,5 mg/kg
Spišská Nová Ves	Jalec	rieka Hornád	Ortuť	0,56203 mg/kg	0,5 mg/kg
Senec	Boleň dravý	Malý Dunaj	Ortuť	0,958 mg/kg	0,5 mg/kg

Nevyhovujúci nález vzorky ryby s prekročenou maximálnou hodnotou obsahu PCB bol odobratý inšpektorom RVPS Michalovce z výpustného kanála Zemplínskej šíravy. V roku 2005 RVPS Michalovce vydala rozhodnutie, v ktorom po vyhodnotení možného závažného rizika pre zdravie ľudí a vzhľadom k dlhodobému výskytu nadmerného množstva PCB v rybách z vodnej nádrže Zemplínska šírava nariadila opatrenia pre miestny rybársky revír - spôsob lovu "chyt' a pust'" a zároveň bol vydaný zákaz privlastňovania si a konzumácie rýb ulovených vo vodnej nádrži Zemplínska šírava. Na základe vyššie uvedeného zmenilo Ministerstvo životného prostredia SR v súlade so zákonom o rybárstve účel využitia tohto revíru z účelu „lovný“, na účel „bez privlastnenia si úlovku“ (chyt' a pust'). V rokoch 2008 až 2014 boli odobraté a vyšetrené vzorky rýb, ktoré významne prekračovali stanovené limity PCB. Na základe týchto výsledkov bol zákaz privlastňovania si a konzumácie rýb z tejto oblasti ponechaný v platnosti, boli vydané informačné publikácie a letáky za účelom osvetly rybárskej obce. Nové opatrenia v tomto prípade neboli vydané.

Ďalšie dva nadlimitné nálezy boli zistené zo vzoriek odobratých mieste príslušnou RVPS Trebišov z rieky Bodrog. V prvom prípade išlo o vzorku jalca tmavého, u ktorého bola laboratórnym vyšetrením stanovená suma PCB 185,89 ng/g. Nevyhovujúci nález bol spôsobený pravdepodobne staršou rozsiahlou environmentálnou záťažou v dôsledku kontaminácie toku rieky chemickým podnikom v minulosti vyrábajúcim PCB. Vzorka ďalšej ryby - boleňa dravého odobratá mieste príslušnou RVPS Trebišov bola vyhodnotená ako nevyhovujúca z dôvodu prekročenia maximálneho prípustného obsahu ortuti. Vzhľadom na spôsob života tejto dravej ryby sa predpokladá, že k zvýšenému obsahu ortuti mohlo dôjsť jej bioakumuláciou v dravej rybe. Počas šetrenia neboli zistené žiadne okolnosti nasvedčujúce možnému zdroju ortuti. Na základe každoročne sa opakujúcich nevyhovujúcich výsledkov analýz rýb pôvodom z rieky Bodrog, ŠVPS SR požiadala o hodnotenie rizika z konzumácie rýb pôvodom z rieky Bodrog a jej prítokov Výskumný ústav potravinársky v Bratislave. Prípady nadlimitných výsledkov kontaminantov v rybách z rybárskeho revíru Bodrog budú v súvislosti s možným rizikom pre zdravie určitých skupín ľudí (tehotné ženy, malé deti) po ich konzumácii v ďalšom kroku riešené a konzultované s príslušnými kompetentnými orgánmi.

Jednu nevyhovujúcu vzorku rýb s prekročenou maximálnou hodnotou obsahu ortuti odobrala z toku rieky Hornád miestne príslušná RVPS Spišská Nová Ves. Vzorka bola odobratá zo staršej ryby (viac ako 5 rokov) čo môže v súvislosti so schopnosťou bioakumulácie ortuti v živých organizmoch predstavovať riziko. Následne boli z rieky Hornád odobraté a vyšetrené ďalšie dve vzorky rýb, u ktorých boli výsledky vyšetrení v súlade s platnou legislatívou. Inšpektor RVPS nariadil opatrenie miestnej organizácii Slovenského rybárskeho zväzu, aby boli všetci členovia organizácie oboznámení o nevyhovujúcom náleze.

Posledný pozitívny prípad prekročenia maximálneho prípustného obsahu ortuti zistila miestne príslušná RVPS Senec u ryby ulovenej v Malom Dunaji. Inšpektor RVPS uložil opatrenia informovať členov rybárskeho zväzu o nadlimitnom výskyte ortuti v ulovenej rybe a v revíri pôvodu vzorky umiestniť tabule informujúce o nevhodnosti ulovených rýb na ľudský konzum, kým nebudú známe výsledky ďalších analýz. Aj v tomto prípade bola odobratá z danej lokality ďalšia plánovaná vzorka rýb, ktorej výsledky vyšetrení už boli v súlade s platnou legislatívou. Na základe vyhovujúceho výsledku vyšetrenia, miestne príslušná RVPS Senec rozhodla o zrušení opatrení uložených MO SRZ.

6.4. Rádiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku

ŠVPS SR v rámci svojho programu „Rádiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku“ (ďalej len „RHK“) sleduje nepretržite od roku 1987 výskyt najdôležitejších umelých a prírodných rádionuklidov vo významných poľnohospodárskych komoditách a vo vybraných produktoch pochádzajúcich z voľne žijúcej zveri a lesného ekosystému na Slovensku.

Komodity uvádzané v prehľade boli vzorkované z celého územia Slovenska. V roku 2014 bolo spolu analyzovaných 318 úradných vzoriek. Pomocou HPGe polovodičovej spektrometrie žiarenia gama bol sledovaný výskyt rádiohygienicky významných umelých nuklidov ^{134}Cs , ^{137}Cs , ^{131}I , prírodného ^{40}K a pomocou rádiochemických metód aj aktivita izotopu ^{90}Sr , ktorý nie je možné stanoviť gamaspektrometriou. Všetky vzorky boli analyzované v Referenčnom laboratóriu environmentálnej rádioaktivity v Nitre, ktoré je súčasťou Veterinárneho a potravinového ústavu v Bratislave.

V žiadnej zo vzoriek analyzovaných v roku 2014 nebola detegovaná prítomnosť krátko žijúceho izotopu ^{134}Cs (doba rádioaktívnej polpremeny $T_{1/2} = 2,06$ roka). V súčasnej dobe je kontaminácia územia Slovenska tvorená dlhožijúcimi izotopmi ^{137}Cs ($T_{1/2} = 30,17$ roka) a ^{90}Sr ($T_{1/2} = 28,64$ roka). Kontaminanty pochádzajú z dvoch zdrojov: z dlhodobého globálneho spadajú po atmosférických testoch jadrových zbraní, ktoré prebiehali najmä v 50. a 60. rokoch minulého storočia a z havárie jadrového reaktora v Černobyle v roku 1986. Vzhľadom na skutočnosť, že aktivita týchto rádionuklidov poklesne na 1/1000 svojej pôvodnej hodnoty až o 300, resp. 286 rokov, je potrebné sledovať ich sekundárnu redistribúciu v životnom prostredí a kontrolovať možné cesty vstupu do organizmu človeka. Rádioaktívne ^{137}Cs sa pri mimoriadne malých koncentráciách, pri ktorých sa už ale prejavuje ako veľmi silný žiarič ionizujúceho žiarenia správa analogicky ako biogénny draslík a stroncium ako vápnik. Kritickými kompartmentmi v tele živočíchov sú svalová hmota (Cs) a kosti (Sr).

6.4.1. Monitoring surového kravského mlieka v programe EÚ

Členenie vzoriek SKM pre jednotlivé mliekarne a geografické rozmiestnenie vybratých mliekarní na mape SR je uvedené v tabuľke č. 41 a obrázku č. 5.

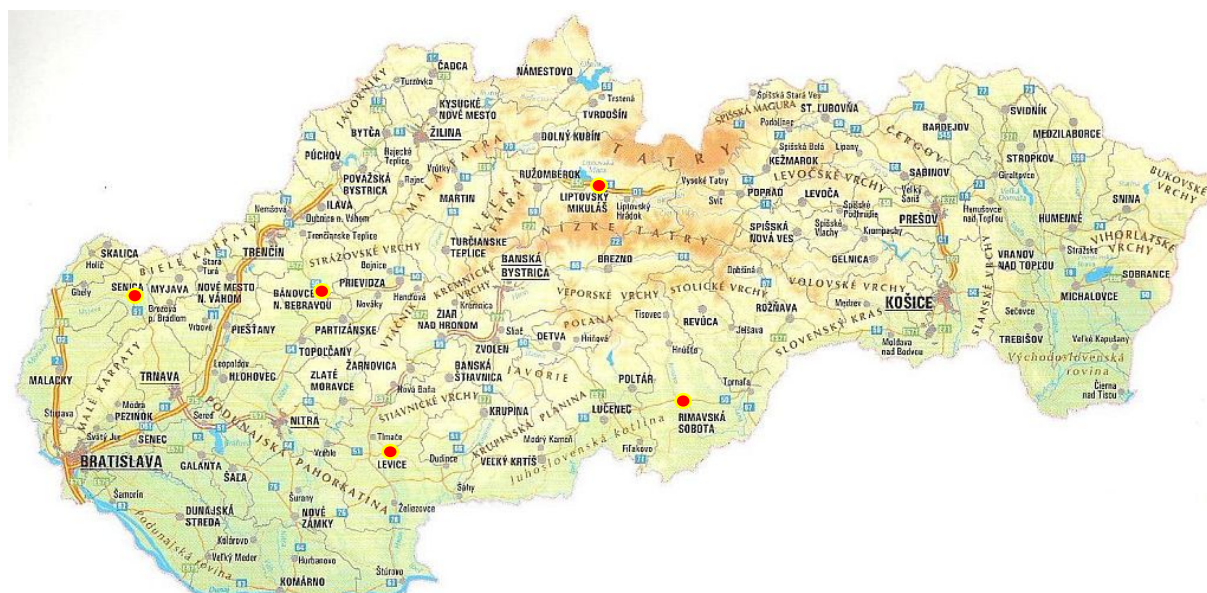
Tabuľka č. 41

Analýzy surového kravského mlieka pre európsky monitorovací program

RVPS	Odporúčané stabilné odberové miesto pre vzorky mlieka	Počet vzoriek SKM
Levice	Levické mliekarne a.s.	12
Senica	Syráreň Havran, Senica	4
Trenčín	MILSY Bánovce n/Bebravou	4
Liptovský Mikuláš	MILEX NMnV a.s., Liptovský Mikuláš	4
Rimavská Sobota	GEMERMILK Rimavská Sobota, s r.o.	4
Počet vzoriek v rámci SKM/EÚ spolu		28

Obrázok č. 5

Rozloženie monitorovanej siete mliekarní v rámci európskeho monitorovacieho programu SKM

6.4.2. Rádiohygienická kontrola

Prehľad plánovaného počtu vzoriek podľa jednotlivých komodít odobratých v rámci RHK pre jednotlivé RVPS je uvedený v tabuľke č. 42.

Tabuľka č. 42

Prehľad plánovaného počtu vzoriek v rámci RHK pre jednotlivé RVPS

RVPS	Počet plánovaných odberov vzoriek v rámci RHK na rok 2014							spolu
	Surové kravské mlieko	Surové ovčie mlieko	Bravčové mäso	Baranie a ovčie mäso	Jelenia a srnčia zver	Diviak	Huby	
Banská Bystrica	1	2			1	3	2	9
Bardejov					1	3	2	6
Bratislava - mesto								0
Čadca	1	1		1	1	3	2	9
Dolný Kubín		1			1	3	2	7
Dunajská Streda					1	3	1	5
Galanta	1		1		1	3	1	7
Humenné					1	3	2	6
Komárno					1	3	2	6
Košice - okolie	1	1			1	3	2	8
Levice			1		1	3	2	7
Liptovský Mikuláš		2		1	1	3	2	9
Lučenec		1		1	1	3	2	8
Martin	1	1		1	1	3	2	9
Michalovce					1	3	2	6
N. Mesto n/Váhom	1		1		1	3	2	8
Nitra	1		1		1	3	2	8
Nové Zámky	1		1		1	3	2	8
Poprad		1		1	1	3	2	8
Prešov		1		1	1	3	2	8
Prievidza					1	3	2	6
Púchov		1		1	1	3	2	8
Rimavská Sobota		1		1	1	3	2	8
Rožňava	1	1		1	1	3	2	9
Senec	1		1		1	3	2	8
Senica	1		1		1	3	2	8
Spišská Nová Ves		1		1	1	3	2	8
Stará Ľubovňa	1				1	3	2	7
Svidník		1			1	3	2	7
Šaľa	1		1					2
Topoľčany	1		1		1	3	2	8
Trebišov					1	3	1	5
Trenčín					1	3	2	6
Trnava	3		1		1	3	2	10
Veľký Krtíš	1	1	1	1	1	3	2	10

Vranov nad Topľou					1	2	1	4
Zvolen	1	1	1	1	1	3	2	10
Žiar nad Hronom	1		1		1	7	4	14
Žilina		1		1	1	3	2	8
Spolu	20	19	13	13	37	114	72	288

Výsledky rádiohygienickej kontroly za rok 2014 a prehľad sledovaných komodít

V žiadnej zo vzoriek zmeraných v roku 2014 nebola presiahnutá úroveň limitov pre obsah ^{137}Cs , súčtu $^{134}\text{Cs} + ^{137}\text{Cs}$ alebo ^{90}Sr v príslušnej kategórii potravín.

- **Surové kravské mlieko (SKM): 48 vzoriek (farmy a mliekarne)**

Zo 48 meraných vzoriek SKM bolo 28 odobraných zo zberných tankov piatich dlhodobo sledovaných mliekarní pokrývajúcich značnú časť územia Slovenska. Jedna mliekareň (Levice) bola sledovaná s mesačnou periodicitou, ostatné štvrťročne. Vzorky boli analyzované so zvýšenou citlivosťou merania. Výsledky analýzy dávajú pre produkciu surového kravského mlieka na území Slovenska v roku 2014 reprezentatívnu hodnotu priemernej aktivity ^{137}Cs $0,021 \text{ Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$. Najvyššia koncentrácia aktivity ^{137}Cs ($0,063 \pm 0,008$) $\text{Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$ bola nameraná v mlieku odobratom 08.07.2014 zo zvoznevej linky z 3 fariem v západnej časti Levického okresu. Jej hodnota neprekročila pásmo ($0,004$ až $0,103$) $\text{Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$, v ktorom by podľa štatistiky lognormálneho rozdelenia výsledkov sledovania mliekarní ($n=28$) malo ležať 99,75% nameraných hodnôt. Táto skutočnosť môže súvisieť s mozaikovým charakterom kontaminácie územia Slovenska, ktorý sa prejavuje pri zmenšovaní rozsahu územia, z ktorého pochádza spriemerovaná vzorka. V uvedenej oblasti leží podľa mapového diela Štátneho geologického ústavu Ľ. Štúra lokalita (okolie Nového Tekova), najviac kontaminovaná spadom ^{137}Cs po havárii jadrovej elektrárne v Černobyle (Gluch a i., 2005).

Priemerná koncentrácia aktivity ^{137}Cs v surovom kravskom mlieku bola v roku 2014 viac ako 2300 krát nižšia ako priemerná koncentrácia aktivity prírodného rádionuklidu ^{40}K v mlieku ($49,4 \pm 6,1$) $\text{Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$. Za súčasného stavu kontaminácie územia Slovenska rádiocéziom je v poľnohospodárskej produkcii vylúčené prekročenie najvyššej prípustnej úrovne kontaminácie mlieka rádiocéziom ($370 \text{ Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$).

- **Surové ovčie mlieko: 18 vzoriek**

Najvyššia koncentrácia aktivity ^{137}Cs ($0,083 \pm 0,036$) $\text{Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$ bola zistená vo vzorke ovčieho mlieka zo Spišskej Tepličky v okrese Poprad. Stredná hodnota súboru výsledkov bola $0,044 \text{ Bq}\cdot\text{dm}^{-3}$.

- **Baranie a ovčie mäso: 13 vzoriek**

Najvyššia nameraná aktivita ^{137}Cs bola ($0,363 \pm 0,104$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$ bola nájdená podobne ako v minulom roku vo vzorke pochádzajúcej z PD Rejdová v okrese Rožňava. Stredná hodnota súboru bola $0,087 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$.

- **Bravčové mäso: 12 vzoriek**

V žiadnej zo vzoriek nebola zistená prítomnosť ^{137}Cs , ktorá by prevýšila minimálnu detekovateľnú aktivitu pri danom usporiadaní metodiky merania. Jej priemerná hodnota v danom súbore vzoriek bola ($0,132 \pm 0,032$) $\text{Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$.

- **Jelenie mäso: 27 vzoriek**

Najvyššia nameraná aktivita ^{137}Cs ($74,5 \pm 5,7$) Bq.kg^{-1} vo vzorke z jeleňa (Štátne lesy TANAP Zuberec, okr. Trstená) však viac ako 4-násobne prekračuje hornú hranicu predpovedanú lognormálnou štatistikou výberového súboru pre 99,75% hladinu spoľahlivosti. Signalizuje to nedostatočnú hustotu vzorkovania jeleňov v roku 2014 vzhľadom na mozaikovú štruktúru kontaminácie Slovenska a komplexný charakter správania sa mobilnej frakcie ^{137}Cs v lesnom ekosystéme. Ďalším dôvodom nálezu vzorky s takouto vysokou hodnotou odľahlosti od celého súboru odberov môže byť aj nižšia miera zasahovania človeka do života voľne žijúcich zvierat na území Tatranského národného parku. Z ostatných vzoriek jelenej svaloviny bola len v jednom prípade zistená aktivita ^{137}Cs prevyšujúca jeden Becquerel/kg, a to ($3,90 \pm 0,37$) Bq.kg^{-1} u zvieratá z lokality Gemerská Poloma v okrese Rožňava.

- **Diviačie mäso: 122 vzoriek**

Najvyššia nameraná aktivita ^{137}Cs bola (287 ± 22) Bq.kg^{-1} (lokalita Podsuchá, Mestské lesy Ružomberok). Hladinu 100 Bq.kg^{-1} presiahli ešte dve vzorky z diviakov ulovených v lokalitách Liptovská Teplička a Hranovnica v okrese Poprad, v rozsahu 10 – 100 Bq.kg^{-1} bolo ďalších 12 nálezov. V troch vzorkách prevyšovala aktivita ^{137}Cs aktivitu prírodného ^{40}K . Priemerná hodnota ^{40}K v svalovine diviaka dosahovala ($96,4 \pm 25,7$) Bq.kg^{-1} .

- **Srnčie mäso: 6 vzoriek**

V žiadnej zo vzoriek nebola zistená prítomnosť ^{137}Cs , ktorá by prevýšila minimálnu detekovateľnú aktivitu pri danom usporiadaní metodiky merania. Jej priemerná hodnota v danom súbore vzoriek bola ($0,156 \pm 0,035$) Bq.kg^{-1} .

- **Huby: 71 vzoriek**

Najvyššia nameraná aktivita ^{137}Cs bola ($34,3 \pm 2,8$) Bq.kg^{-1} (lokalita Limbach, okres Pezinok). Hladinu 10 Bq.kg^{-1} presiahlo spolu 11 vzoriek (15,5%) z analyzovaného súboru vzoriek. Všetky hodnoty aktivity ^{137}Cs sú vzťahované na vlhkú hmotnosť húb, na približný prepočet na sušinu možno použiť koeficient $k = 10$.

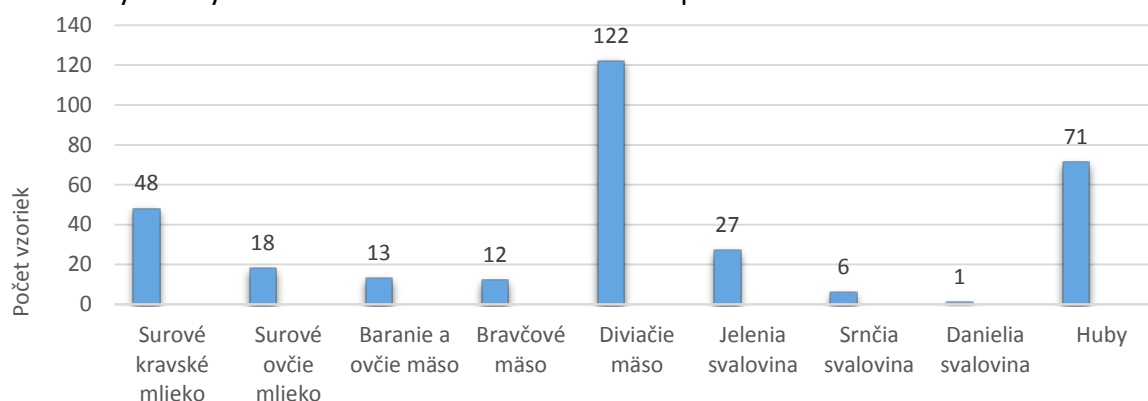
Priemerná aktivita ^{40}K bola 89,4 Bq.kg^{-1} vlhkej hmotnosti, maximálna 174,2 Bq.kg^{-1} vlhkej hmotnosti.

- **Daniel: 1 vzorka**

Namiesto požadovanej vzorky z jelenej alebo srnčej zveri bola zaslaná aj jedna vzorka svaloviny z daniela uloveného v lokalite Beluja, okres Veľký Krtíš. Nález ^{137}Cs bol ($0,223 \pm 0,073$) Bq.kg^{-1} .

Graf č. 11

Počet analyzovaných vzoriek v rámci RHK za rok 2014 podľa komodít

Zhodnotenie rádiohygienickej kontroly za rok 2014

Možnými cestami prieniku ^{137}Cs do človeka sú produkty lesného ekosystému, kde dochádza k cyklickému udržiavaniu prístupných foriem rádiocézia, ktoré sa rozličnými redistribučnými a koncentračnými mechanizmami dostávajú najmä do svaloviny voľne žijúcich zvierat (najmä diviak lesný), plodov niektorých plytko koreniacich bobulovitých rastlín (brusnica čučoriedková) ako aj plodníc mykoríznych húb (Mietelski a i., 2010; Kalač, 2012).

Z koncentračných mechanizmov, ktoré pre ^{137}Cs prichádzajú do úvahy, je najlepšie dokumentovaný prienik kontaminantu do diviaka požívaním podzemných plodníc huby *Elaphomyces granulatus* (Srnska obyčajná). Táto huba veľmi účinne koncentruje rádiocézium. V čase núdze ju diviaky vyhrabávajú z organickej vrstvy lesnej pôdy (Steiner a Fielitz, 2009). Napriek tomu, že táto huba nerastie na povrchu a pre človeka nie je jedlá, sú hlásené jej nálezy aj na Slovensku.

Prehľad najvyšších nameraných hodnôt koncentrácie aktivity ^{137}Cs v svalovine diviakov v rokoch 2005 – 2014 je uvedený v tabuľke č. 43.

Tabuľka č. 43

Najvyššie hodnoty koncentrácie aktivity ^{137}Cs v svalovine diviakov v rokoch 2005 - 2014

LRR#	Rok odberu	Lokalita	Okres	Koncentrácia aktivity ^{137}Cs (Bq.kg ⁻¹)
33131	2011	Slovenský Grob	Pezinok	368,5 ± 27,7
33654	2012	Hronec	Brezno	306,8 ± 32,0
34515	2014	Podsuhá	Ružomberok	286,6 ± 21,6
30340	2004	Čremošné	Turč. Teplice	279,3 ± 15,4
33767	2012	Horná Štubňa	Turč. Teplice	278,4 ± 21,0
34366	2014	Liptovská Teplička	Poprad	124,7 ± 9,4
34367	2014	Hranovnica	Poprad	123,8 ± 9,3
34316	2014	Nová Bystrica	Čadca	91,2 ± 6,9
30997	2006	Kubínska Hoľa	Dolný Kubín	89,1 ± 7,5
31002	2006	Trstená - Chlapky	Tvrdošín	76,1 ± 4,3
32136	2008	Horná Maríková	Púchov	71,6 ± 7,5
34347	2014	Horný Turček	Turč. Teplice	64,8 ± 4,9

32010	2008	Oravská Polhora	Dolný Kubín	63,9 ± 6,7
33247	2011	Horná Štubňa	Turč. Teplice	57,1 ± 6,0
33565	2012	Horná Štubňa	Turč. Teplice	55,4 ± 4,2
31674	2007	Čremošné - Lazy	Turč. Teplice	53,3 ± 4,0
33140	2011	Hostie	Zlaté Moravce	46,4 ± 3,5

7. Veterinárna farmácia

7.1. Úradné kontroly

Všetky úradné kontroly na úseku veterinárnej farmácie boli vykonané v súlade s platnou legislatívou.

Každoročne ŠVPS SR vydáva nový Metodický pokyn – Štátny dozor na úseku veterinárnej farmácie pre aktuálny rok na základe výsledkov kontrol z predchádzajúceho roka a novej aktuálnej legislatívy, kde sú zohľadnené aj aktuálne problémy štátneho veterinárneho farmaceutického dozoru.

RVPS vykonávali štátny farmaceutický dozor u veľkodistribútorov veterinárnych liekov, vo verejných lekárňach so sortimentom veterinárnych liekov, u súkromných veterinárnych lekárov a na farmách u vlastníkov alebo držiteľov (chovateľov) zvierat určených na produkciu potravín.

ÚŠKVBL vykonával farmaceutický dohľad a dozor u výrobcov veterinárnych liekov, u veľkodistribútorov veterinárnych liekov a u výrobcov medikovaných krmív.

Celkový počet úradných kontrol v oblasti veterinárnej farmácie v roku 2014 bol 4 229. Z toho RVPS vykonali 4 202 kontrol. ÚŠKVBL vykonal 27 kontrol. Pri všetkých kontrolách pri zistení nedostatkov boli príslušným kontrolným orgánom uložené opatrenia na ich odstránenie.

Prehľad kontrol vykonaných RVPS a ÚŠKVBL v roku 2014 podľa jednotlivých typov subjektov podliehajúcich výkonu štátneho farmaceutického dozoru v zmysle platného metodického pokynu pre rok 2014 je uvedený v tabuľkách č. 46 a 47.

7.1.1. Veľkodistribúcia veterinárnych liekov veterinárnych zdravotníckych pomôcok a veterinárnych prípravkov

Na území SR je evidovaných 94 veľkodistribučných miest veterinárnych liekov a veterinárnych prípravkov. V roku 2014 vykonali inšpektori RVPS 35 kontrol. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky. ÚŠKVBL v roku 2014 vykonal 9 kontrol, pri ktorých zistili 8 nedostatkov týkajúcich sa správnej veľkodistribučnej praxe.

7.1.2. Verejné lekárne, vrátane ich pobočiek, ktoré vydávajú a predávajú veterinárne lieky

Podľa podkladov RVPS bolo v roku 2014 evidovaných 1 134 verejných lekární, vrátane ich pobočiek, ktoré vydávajú a predávajú veterinárne lieky. V roku 2014 bolo jednotlivými RVPS v 151 lekárňach vykonaných spolu 152 kontrol. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky.

7.1.3. Súkromní veterinárni lekári

V celoslovenskej pôsobnosti bolo v roku 2014 príslušnými RVPS vykázaných 842 súkromných veterinárnych lekárov, ktorí majú vydané povolenia na vykonávanie odbornej veterinárnej činnosti. V uplynulom roku bolo príslušnými RVPS u 465 SVL vykonaných spolu 465 kontrol a 1 dodatočná úradná kontrola. V roku 2014 bol zaznamenaný prípad kedy zamestnankyňa súkromného veterinárneho lekára, ktorá nebola veterinárna lekárka neoprávnene parenterálne podala veterinárny liek.

7.1.4. Chovatelia

Najpočetnejšou skupinou prevádzkovateľov podliehajúcich výkonu štátneho farmaceutického dozoru boli chovatelia. Jednalo sa o nasledovné druhy chovov a kontrol:

- **Chovatelia hovädzieho dobytká**

Podľa vykázaných údajov bolo na území SR v roku 2014 evidovaných 4 786 fariem s chovom hovädzieho dobytká podliehajúcich farmaceutickému dozoru. V uplynulom roku bolo príslušnými RVPS na 774 farmách vykonaných 775 kontrol a 2 dodatočné kontroly. Počas kontrol boli v 8-ich prípadoch zistené nedostatky, keď chovateľ nepredložil zmluvu o likvidácii nebezpečného odpadu – veterinárnych liekov a chovateľ nevedol na farme register o podávaných liečivách.

- **Chovatelia ošípaných**

Podľa vykázaných údajov bolo v uplynulom roku 1 093 produkčných hospodárstiev s chovom ošípaných podliehajúcich farmaceutickému dozoru. Vo vykazovanom období bolo u 510 chovateľov vykonaných 510 kontrol a 1 dodatočná kontrola. V jednom prípade bol zistený nedostatok, kde v chove ošípaných nebol vedený register chovateľa.

- **Chovatelia oviec**

Z 2255 produkčných hospodárstiev podliehajúcim v roku 2014 farmaceutickému dozoru bolo u 351 vykonaných 353 kontrol. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky.

- **Chovatelia kôz**

Z 573 produkčných hospodárstiev podliehajúcim v roku 2014 farmaceutickému dozoru bolo u 262 vykonaných 262 kontrol. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky.

- **Chovatelia hydiny**

Podľa údajov bolo v roku 2014 vykázaných 194 produkčných hospodárstiev podliehajúcich farmaceutickému dozoru. U 155 subjektov bolo vykonaných 155 kontrol. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky.

- **Chovatelia rýb**

V uplynulom období bolo zaevidovaných 220 produkčných hospodárstiev rýb podliehajúcich farmaceutickému dozoru. U 121 bolo vykonaných 122 kontrol. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky.

- **Chovatelia včiel**

Vykázaných bolo 5259 chovateľov podliehajúcich farmaceutickému dozoru. U 174 subjektov bolo vykonaných 175 kontrol. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky.

- **Ostatní chovatelia**

RVPS vykázať 137 ďalších prvovýrobcov podliehajúcich farmaceutickému dozoru. Jednalo sa o chovy pštrosov, bažantov, diviny, králikov, zajaca poľného, bežcov, koňov, jeleňov, danielov, muflónov, srncov a diviakov. U 133 chovateľov bolo vykonaných 133 kontrol bez zistenia nedostatkov.

7.1.5. Výrobcovia medikovaných krmív

Výrobcovia s povolenou výrobou medikovaných krmív podliehali v roku 2014 dozoru ÚŠKVBL. ÚŠKVBL vykonal kontroly u 3 výrobcov medikovaných krmív. Pri jednej kontrole bol zistený jeden nedostatok týkajúci sa správnej výrobnéj a veľkodistribučnej praxe.

7.1.6. Výroba veterinárnych liekov

Štátny dozor na uvedenom úseku podlieha v súlade s platným zákonom výlučne ÚŠKVBL. Tento v roku 2014 vykonal 4 kontroly, pri nich nezistil žiadne nedostatky.

7.1.7. Prehľad o počte a záveroch z programu vstupnej inšpekcie u fyzických a právnických osôb žiadajúcich o povolenie na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami

ÚŠKVBL v roku 2014 vykonal 11 vstupných inšpekcií u fyzických a právnických osôb žiadajúcich o povolenie na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami, pričom nezistil žiadne nedostatky.

V rámci vyhodnotenia štátneho veterinárneho farmaceutického dozoru sa vyhodnocuje počet úradných kontrol s nedostatkami a nedostatky podľa ich druhu.

Na odstránenie zistených nedostatkov RVPS ukladali opatrenia dôsledného dodržiavania podmienok distribúcie, výdaja, uchovávaní a používania veterinárnych liekov a medikovaných krmív podľa platných právnych predpisov a tak zabránili vzniku rezíduí v produktoch živočíšneho pôvodu. RVPS následne kontrolovali plnenie uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a dodržanie nariadeného termínu ich splnenia.

Tabuľkové vyhodnotenie kontrol ŠVPS SR, jednotlivých RVPS a ÚŠKVBL je uvedené v tabuľkách č. 44 – 47.

7.2 Úradné kontroly nad dodržiavaním Nariadenia vlády č. 609/2008 Z. z.

V roku 2014 bolo vykonaných 780 veterinárnych kontrol o zákaze používania niektorých látok s hormonálnym alebo tyreostatickým účinkom a beta - agonistických látok v chove hospodárskych zvierat podľa nariadenia č. 609/2008 Z. z., pričom ani v jednom prípade nebolo zistené porušenie príslušného nariadenia.

Tabuľka č. 44

Prehľad vykonaných kontrol nad dodržiavaním nariadenia vlády č. 609/2008 Z. z. podľa krajov

Kraj	Počet vykonaných kontrol
Bratislava	30
Trnava	110
Nitra	86
Trenčín	84
Žilina	96
Banská Bystrica	130
Prešov	116
Košice	128
SR spolu	780

7.3 Úradné kontroly nad dodržiavaním zákona č. 319/2013 Z. z.

V roku 2014 bolo vykonaných 285 veterinárnych kontrol používania biocídnych látok v chove hospodárskych zvierat podľa zákona č. 319/2013 Z. z., pričom ani v jednom prípade nebolo zistené porušenie tohto zákona.

Tabuľka č. 45

Prehľad vykonaných kontrol nad dodržiavaním zákona č. 319/2013 Z. z.

Počet vykonaných kontrol	Zistené porušenie nariadenia vlády č. 319/2013 Z. z.:
285	0

Tabuľka č. 46

Vyhodnotenie kontrol vykonaných ŠVPS a RVPS na úseku veterinárnej farmácie v roku 2014

Kontrolovaný subjekt	Počet subjektov v SR (CEHZ)	Počet subjektov v podliehajúcej farmaceutickej dozoru	Počet subjektov, u ktorých boli vykonané kontroly	Počet vykonaných kontrol v kontrolovanom období (počet úradných záznamov)	Počet vykonaných následných kontrol v kontrolovanom období (počet úradných záznamov z dodatočných kontrol)
Veľkodistribútori veterinárnych liekov	94	92	35	35	0
Verejné lekárne / pobočka verejnej lekárne s výdajom a predajom veterinárnych liekov	1134	1070	151	152	0
Súkromní veterinárni lekári (SVL)	842	761	465	465	1
Vlastníci, držiteľia zvierat (prvovýrobcovia) - Hovädzí dobytok	10733	4786	774	775	2
Vlastníci, držiteľia zvierat (prvovýrobcovia) - Ošípané	2096	1093	510	510	1
Vlastníci, držiteľia zvierat (prvovýrobcovia) - Ovce	4855	2255	351	353	0
Vlastníci, držiteľia zvierat (prvovýrobcovia) - Kozy	1326	573	262	262	0
Vlastníci, držiteľia zvierat (prvovýrobcovia) - Hydina	385	194	155	155	0
Vlastníci, držiteľia zvierat (prvovýrobcovia) - Ryby	473	220	121	122	0
Vlastníci, držiteľia zvierat (prvovýrobcovia medu) - Včely	10782	5259	174	175	0
Vlastníci, držiteľia zvierat (prvovýrobcovia) - Ostatné	206	137	133	133	0
Vlastníci, držiteľia zvierat (prvovýrobcovia) - Spolu	30856	14517	2480	2485	3

Tabuľka č. 47

Vyhodnotenie kontrol vykonaných ÚŠKVBL na úseku veterinárnej farmácie v roku 2014

Kontrolovaný subjekt	Počet subjektov, u ktorých boli vykonané kontroly	Počet zistených nedostatkov v kontrolovanom období	Počet opatrení na odstránenie zistených nedostatkov v kontrolovanom období
Výrobcovia veterinárnych liekov	4	0	0
Veľkodistribútori veterinárnych liekov	9	8	8
Výrobcovia medikovaných krmív	3	1	1
Vstupné inšpekcie u fyzických a právnických osôb žiadajúcich o povolenie na zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami	11	0	0

8. Hraničná veterinárna kontrola, veterinárna certifikácia a kontroly pri výmenách, dovozoch a vývozoach.

8.1. Hraničná veterinárna kontrola - Dovoz a tranzit zvierat, násadových vajec, zárodočných produktov a produktov živočíšneho pôvodu, vybraných produktov rastlinného pôvodu pochádzajúcich z tretích krajín

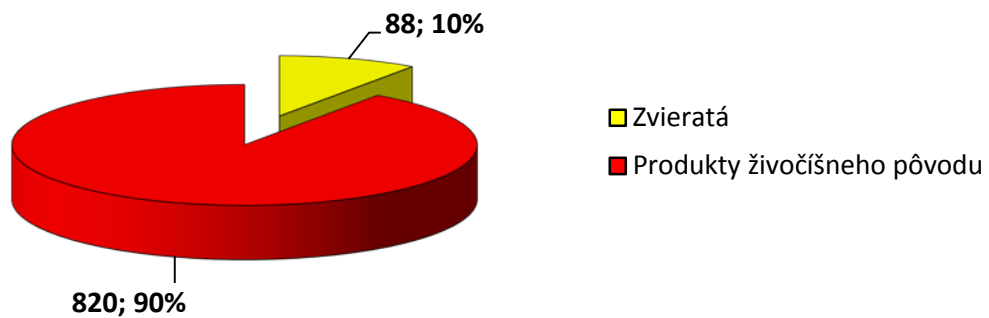
Živé zvieratá a produkty živočíšneho pôvodu môžu vstupovať do EU prostredníctvom HIS na základe striktnie harmonizovaných dovozných podmienok. Pri vstupe inšpektor HIS musí vykonať povinné kontroly zahŕňajúce dokumentárnu, identifikačnú a fyzickú kontrolu s cieľom overenia, že výrobky sú v súlade s ich osvedčením a spĺňajú dovozné podmienky. Fyzické kontroly sú požadované vždy v prípade živých zvierat. V prípade produktov živočíšneho pôvodu sa uplatňuje redukcia fyzických kontrol, ktorej súčasťou môže byť aj odber laboratórnych vzoriek.

Ak zásielka uspokojujúco prešla týmito kontrolami je vystavený spoločný veterinárny vstupný dokument (CVED) ktorý povoľuje výrobky uvoľniť do voľného obehu. Na tejto úrovni je blízka spolupráca medzi veterinárnymi a colnými autoritami, ktoré neumožnia uvoľnenie zvierat a produktov živočíšneho pôvodu pokiaľ CVED nie je vystavené a podpísané veterinárnym inšpektorom.

Celkovo bolo do Slovenskej republiky za rok 2014 dovezených z tretích krajín **820** zásielok produktov živočíšneho pôvodu a **88** zásielok zvierat. Spolu **908** zásielok.

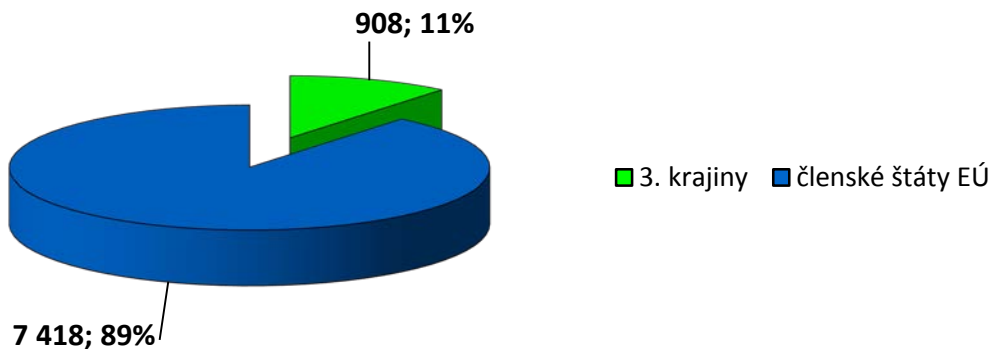
Graf č. 12

Celkový počet zásielok dovezených do SR z tretích krajín za rok 2014

Graf č.13

Porovnanie počtu zásielok dovezených do SR z 3. krajín a z EÚ rok 2014

Tabuľka č. 48 Dovozy zvierat a zárodočných produktov z tretích krajín rok 2014

Spolu 88 zásielok	Množstvo (ks)	Krajina
Kone	20	Spojené arabské emiráty, Rusko, USA, Srbsko, Tunisko, Ukrajina
Ostatné živé zvieratá	629	Spojené arabské emiráty, Austrália, Kajmanské ostr., Tunisko, USA, Zambia, Thajsko, Tanzánia
Akváriové rybky	87621	Kolumbia, Izrael, Japonsko, Srí Lanka, Singapur, Thajsko, Tchajwan,
Plazy, hady, korytnačky	89495	Čína, Ghana, Indonézia, Surinam, Tanzánia, USA, Uzbekistan
Exotické vtáky, holuby	30	USA
Sperma	16 zásielok	Kanada, USA

Tabuľka č. 49 Dovozy živočíšnych produktov z tretích krajín rok 2014

Spolu 820 zásielok	Množstvo (kg)	Krajina
Mrazené ryby	88 961	Rusko, Turecko
Mrazené rybnie filé, rybnie mäso	11 00 361	Čína, Indonézia, Vietnam, Argentína, Rusko
Násadové vajcia	50	Rusko
Med	2306566	Ukrajina, Čína, Moldavsko, Srbsko

Jedlé výrobky živočíšneho pôvodu	945	Čína
Črevá	177 286	Čína, Turecko, Pakistan, Egypt, Brazília
Perie, páperie	15 769	Ukrajina, Namíbia
Slonovina, korytnačina, iné	26 550	Južná Afrika, Namíbia, Zambia, Maurícius, Ukrajina, Rusko, Nový Zéland, Zimbabwe
Produkty z rýb, kôrovcov	2 269 506	Indonézia, Vietnam, Kostarika, Mexiko, Ukrajina
Potravinové prípravky, bielkovinové koncentráty	16 906	Čína, USA, Rusko, Kanada
Prípravky a konzervy z rýb, mäkkýšov, kôrovcov	1 380 503	Thajsko, Maroko, Čína, Ekvádor, Indonézia, Vietnam
Krmivá pre spoloč. zvieratá	4 151 433	Srbsko, Kanada, Čína, USA, Thajsko
VŽP na technické účely	1 615 350	Srbsko
Surové kože a kožky	465 796	Austrália, Srbsko, Kanada, Južná Afrika
Odpad z vlny	26 031	Rusko
Hmyz	18	USA
Zberateľské predmety, trofeje	702	Rusko, Kanada, Namíbia

Tabuľka č. 50 Spätný dovoz do SR prostredníctvom iných HIS EÚ v roku 2014

Komodita	Počet zásielok/kg	3.krajina, ktorá odmietla zásielku	Členský štát pôvodu	Dôvod vrátenia
Sperma HD	1/1	Turecko	Slovensko	Chýbajúci certifikát
Surové kože	5/112 160	Srbsko	Slovensko	Nevyhovujúce pH

Tabuľka č. 51 Zamietnuté zásielky z tretích krajín s miestom určenia SR na HIS EÚ v roku 2014

Komodita	HIS	Počet zásielok	krajina pôvodu	Nedostatok	poznámka
Spoločenské zvierá (pes)	Schwechat	1 ks	Kórea	Chýbajúci certifikát	Zamietnutý vstup do EÚ
Vtáky	Frankfurt n M.	4/20 ks	USA	Nesúlad s dokumentáciou, iné	Zamietnutý vstup do EÚ
Mrazené rybie filé	Hamburg	1/23 984 kg	Čína	Iné	Zamietnutý vstup do EÚ
Mrazené ryby	Hamburg	1/50	Čína	Chýbajúci certifikát	Zamietnutý vstup do EÚ
Mliečne výrobky	Kolín/Bonn	1/4,7 kg	USA	Chýbajúci certifikát	Zamietnutý vstup do EÚ
Lovecké trofeje	Schwechat	1/6 kg	USA	Chýbajúci certifikát, iné	Zamietnutý vstup do EÚ

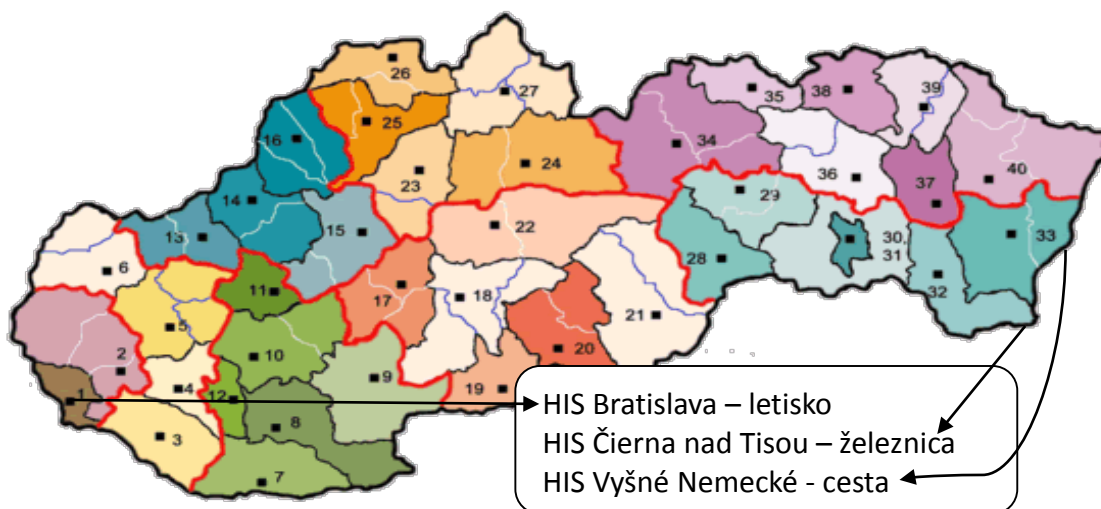
VŽP na priemyselné účely (tuky)	Vyšné Nemecké	1/21429 kg	Ukrajina	Zakázaný produkt	Zamietnutý vstup do EÚ
Rybie konzervy	Schwechat	1/8 kg	USA	Chýbajúci certifikát, neschv.prev.	Zamietnutý vstup do EÚ
Potravinové prípravky	Koper	2/14262 kg	Čína	Chýbajúci certifikát, neschv.krajina	Zamietnutý vstup do EÚ
Zložené produkty	Blalystok	1/186	Rusko	iné	Zamietnutý vstup do EÚ
Črevá	Vyšné Nemecké	1/90	Ukrajina	Chýbajúci certifikát	Zamietnutý vstup do EÚ

8.1.1. Hraničná veterinárna kontrola na hraničných inšpekčných staniach SR

Hraničnú veterinárnu kontrolu môžu na území SR vykonávať iba HIS publikované na zozname podľa rozhodnutia Komisie č. 2009/821/ES. V SR je členenie HIS nasledovné:

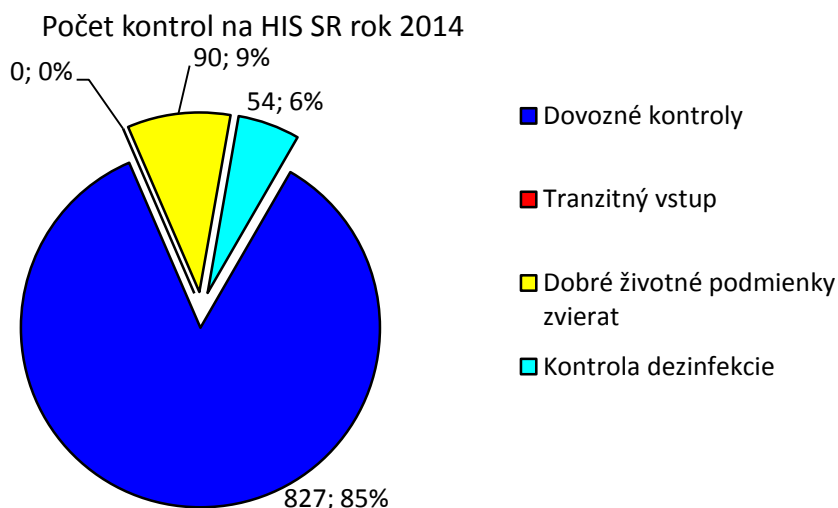
- **HIS Vyšné Nemecké** – je schválená pre vykonávanie nasledovných kontrol:
 - Inšpekčné stredisko pre zvieratá – kontroly kopytníkov „U“, registrovaných zvierat koňovitých „E“ a ostatných zvierat „O“;
 - Inšpekčné stredisko pre produkty – kontroly produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na ľudskú spotrebu, vrátane ŽVP a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v nízkej frekvencii za rok; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia.
- **HIS Čierna nad Tisou** – je schválená pre vykonávanie kontrol:
 - produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na ľudskú spotrebu, vrátane ŽVP a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v nízkej frekvencii za rok; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia; (nie je schválená pre vykonávanie kontrol živých zvierat).
- **HIS Bratislava letisko** – je schválená ŠVPS SR pre vykonávanie kontrol:
 - Inšpekčné stredisko pre zvieratá – kontroly ostatných zvierat „O“ a registrovaných zvierat koňovitých „E“;
 - Inšpekčné stredisko pre produkty – kontroly balených produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na ľudskú spotrebu, vrátane ŽVP a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v nízkej frekvencii za rok; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia.

Obr. č. 6

Graf č. 14

Na HIS SR bolo v roku 2014 vykonaných inšpektormi HIS **971** úradných kontrol.

Tabuľka č. 52 Dovoz produktov živočíšneho pôvodu a vedľajších živočíšnych produktov do EÚ z tretích krajín cez HIS SR za rok 2014

Komodita	Zásielky	Množstvo (kg)	Krajina pôvodu	Krajina určenia
Včelí med prírodný	123	2 441 891	Ukrajina, Moldavsko	Slovensko, Taliansko, Nemecko, Česko
Mäso z hydiny mrazené	1	10 000	Ukrajina	Česko
Výčesky z vlny	7	107 936	Rusko, Bielorusko	Slovensko, Taliansko
Krmivo pre akváriové ryby	3	4 030	Ukrajina	Slovensko, Česko
Perie	14	118 957	Ukrajina	Slovensko
Rohy kopytá	1	20 000	Ukrajina	Slovensko

Trofeje	1	240	Juhoafrická republika	Slovensko
Kôrovce, mäkkýše konz.	4	396	Čína	Slovensko
Črevá	5	3 651	Turecko, Egypt, Čína, Pakistan	Slovensko

Tabuľka č. 53 Dovoz zvierat a zárodočných produktov do SR z tretích krajín cez HIS SR za rok 2014

Komodita	Zásielky	Množstvo	Krajina pôvodu	Krajina určenia
Hmyz	1	18	Thajsko	Slovensko
Kone	2	2	Ukrajina	Slovensko
Sperma	6	106,4	Kanada, USA	Slovensko
Násadové vajcia	1	50	Rusko	Slovensko

Tabuľka č. 53.a Ostatné dovozné kontroly v roku 2014

Komodita	Zásielky
Kontrola vozidiel na prepravu zvierat - dezinfekcia	54
Zásielky posúdené ako nepodliehajúce veterinárnej kontrole	650
- z toho poštové zásielky	129

SPÄTNÝ DOVOZ

Inšpektori HIS vykonávajú kontroly spätného dovozu zásielok pôvodom v EÚ, ktoré boli vrátené z tretích krajín.

Tabuľka č. 54 Kontrola spätného dovozu na HIS SR v roku 2014

Komodita	Počet zásielok	3.krajina, ktorá odmietla zásielku	Členský štát pôvodu	Poznámka
Plnené cestoviny	1	Rusko	Taliano	Prepustená
Mäso z hydiny mrazené	1	Ukrajina	Česko	Prepustená

ZAMIETNUTÉ ZÁSIELKY

V priebehu roku 2014 boli na HIS SR zamietnuté a neprepustené na územie EÚ 3 zásielky

Tabuľka č. 55 Zamietnuté zásielky na HIS SR v roku 2014

Komodita	HIS	Počet zásielok	krajina pôvodu	Nedostatok	Poznámka
Jedlé droby z hydiny mrazené	Vyšné Nemecké	1	Ukrajina	Dokumentácia	Vrátené do miesta pôvodu
Solené surové kože HD	Vyšné Nemecké	1	Rusko	Dokumentácia	Vrátené do miesta pôvodu
Kolagénové črevá	Vyšné Nemecké	1	Ukrajina	Dokumentácia	Vrátené do miesta pôvodu

Tabuľka č. 56 Neakceptovateľná zásielka určená pre transformáciu na HIS Vyšné Nemecké za rok 2014

Komodita	HIS	Počet zásielok	Krajina pôvodu	Nedostatok	Poznámka
Kafilierický tuk	Vyšné Nemecké	1	Ukrajina	Zakázaný produkt	Transformácia

8.1.2. Kontrola dobrých životných podmienok zvierat

Počas roku 2014 bolo vykonaných **88** kontrol.

Tabuľka č. 57 Kontrola dobrých životných podmienok zvierat na HIS Vyšné Nemecké za rok 2014 pri vývoze z EÚ

Druh zvierat	Počet zásielok	Množstvo	Výsledok kontroly
Živá hydina	50	3 396 800ks	Uspokojivá
Hovädzí dobytok	1	18 ks	Uspokojivá
Ošípané	37	7 772 ks	Uspokojivá

KRÍŽOVÉ KONTROLY

V súlade s legislatívou EÚ a legislatívou Slovenskej republiky, musí mať veterinárny inšpektor HIS prístup k informáciám o všetkých zásielkach prepustených cez hraničný priechod a musí mu byť umožnené vykonať krížové kontroly určených zásielok, zamerať sa na tovary, potraviny aj zložené potraviny, ktoré indikujú živočíšny pôvod a mohli byť prepustené na územie EÚ bez vykonania hraničných veterinárnych kontrol.

Tieto požiadavky sú zakotvené v Dohode o spolupráci medzi Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky a Colným riaditeľstvom Slovenskej republiky.

Za rok 2014 bolo vykonaných **90** krížových kontrol.

ODBORNÉ STANOVISKÁ

V priebehu roku 2014 bolo vypracovaných pracovníkmi HIS **49** odborných stanovísk a analýz dotýkajúcich sa dovozu zvierat a produktov živočíšneho pôvodu z tretích krajín.

Tabuľka č. 58

Prehľad laboratórnych vzoriek odobraných na HIS SR počas roku 2014

P.Č.	Produkt	Druh vyšetrenia	Vyšetrované ukazovatele	Výsledok vyšetrenia
1.	Med včelí	Iné	Fruktóza, glukóza, sacharóza	Negatívne
2.	Med včelí	Rezíduá vet. liečiv	Amitraz, streptomycín,	Negatívne
3.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Chloramfenikol	Negatívne
4.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Chloramfenikol	Negatívne
5.	Med včelí	Iné	Fruktóza, glukóza, sacharóza, hydroxymetylfurfural	Negatívne
6.	Med včelí	Rezíduá vet.liečiv	Tylozín, Spiramycín, Sulfonamidy	Negatívne
7.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Nitroimidazoly	Negatívne

8.	Med včelí	Iné	Fruktóza, glukóza, sacharóza, hydroxymetylfurfural	Negatívne
9.	Med včelí	Iné	Fruktóza, glukóza, sacharóza, hydroxymetylfurfural	Negatívne
10.	Med včelí	Rezíduá vet.liečiv	Tetracyklíny, chinolóny, Enrofloxacín	Negatívne
11.	Krmivo pre akváriové ryby	Mikrobiologické	Salmonella Spp., Enterobacteriaceae	Negatívne
12.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Chloramfenikol	Negatívne
13.	Med včelí	Iné	Fruktóza, glukóza, sacharóza, hydroxymetylfurfural	Negatívne
14.	Med včelí	Rezíduá vet. liečiv	Carbamates-cypermethrin, Deltamethrin	Negatívne
15.	Med včelí	Rezíduá zakázaných látok	Nitroimidazoly	Negatívne
16.	Med včelí	Iné	Fruktóza, glukóza, sacharóza, hydroxymetylfurfural	Negatívne
17.	Med včelí	Rezíduá vet. liečiv	Amitraz, Streptomycín	Negatívne

8.1.3. Kontrola spoločenských zvierat

Zoznam vstupných miest pre spoločenské zvieratá v rámci neobchodného styku pri vstupe z tretích krajín

na hranici s Ukrajinou

- cestné hraničné priechody **Vyšné Nemecké, Ubľa, Veľké Slemence**
- železničný hraničný priechod **Čierna nad Tisou**

letiská

- letisko **Bratislava, Košice, Poprad, Žilina, Piešťany, Sliač**

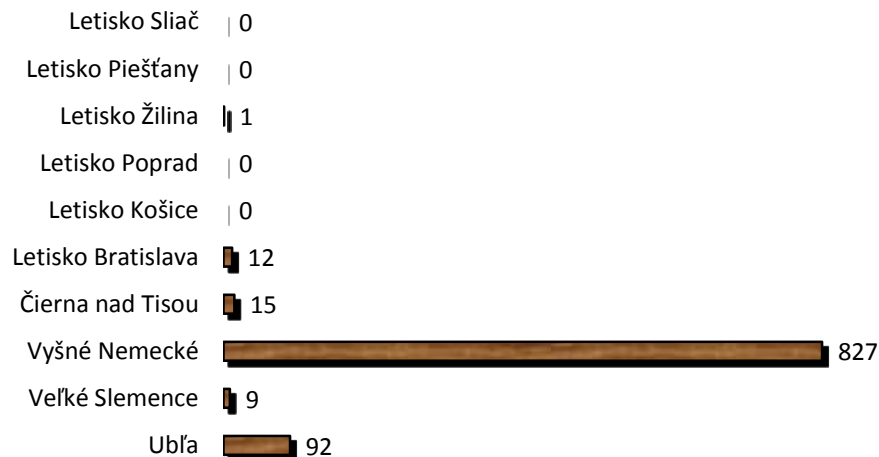
V roku 2014 bolo skontrolovaných **723 dopravných prostriedkov**, v ktorých boli identifikované spoločenské zvieratá uvedené v platnej legislatíve.

Graf č. 15

Graf č. 16

Pri týchto kontrolách bolo preverených **956 pasov, resp. certifikátov** spoločenských zvierat.

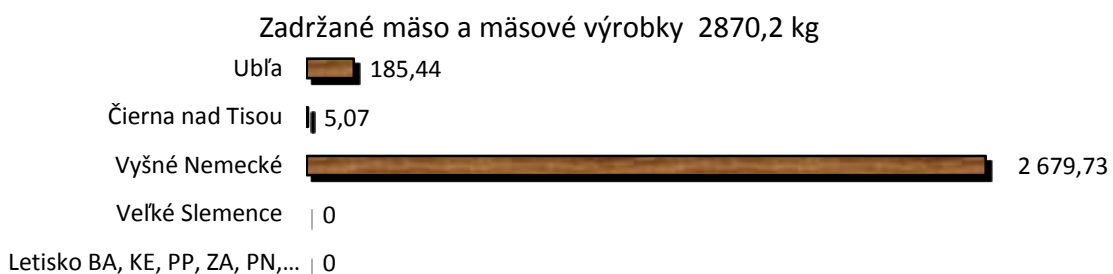

V priebehu roku 2014 boli zaznamenané prípady vrátenia spoločenských zvierat pri nekomerčnom premiestňovaní v počte tri (3), z dôvodu nepredloženia veterinárneho certifikátu alebo pasu spoločenského zvieratá na hraničnom priechode Veľké Slemence.

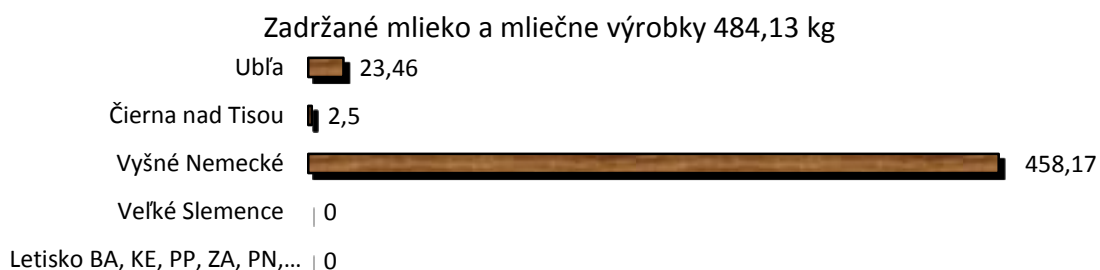
8.1.4. Kontrola produktov živočíšneho pôvodu v osobných batožinách cestujúcich vstupujúcich z tretích krajín

V priebehu roku 2014 boli na priechodoch SR zaznamenané 2 prípady dovozu produktov živočíšneho pôvodu v osobných batožinách v Čiernej nad Tisou, 322 prípadov vo Vyšnom Nemeckom a 72 prípadov v Ubli. Tieto produkty boli následne zlikvidované.

Graf č. 17

Graf č. 18

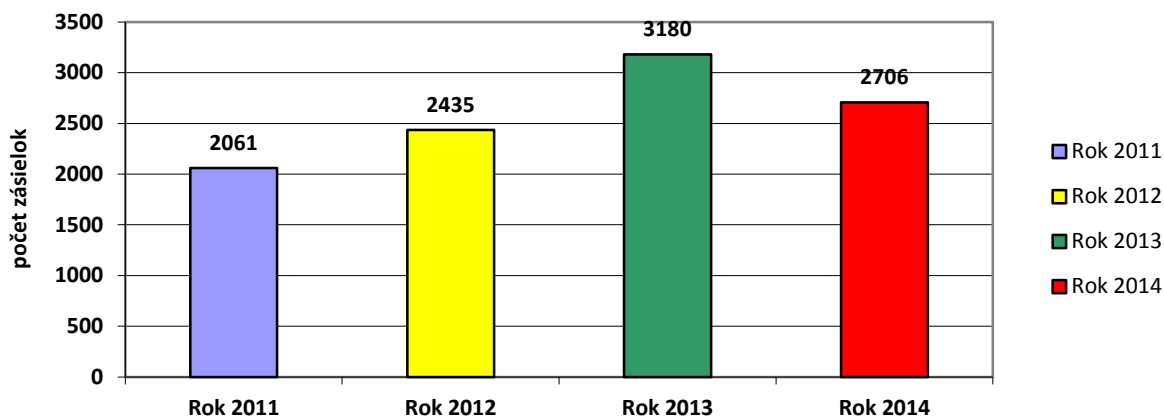

8.2. vývozy zo SR do tretích krajín

Oproti roku 2013 bol zaznamenaný **pokles** vývozov do tretích krajín o **474** vývozov, pričom v roku 2014 bolo vystavených **2 706** certifikátov. Pokles vývozov bol hlavne v dôsledku embarga na dovoz živočíšnych produktov do Ruskej federácie. Všetky zistené nedostatky pri kontrolách v mieste pôvodu museli byť odstránené ešte pred vykonaním certifikácie.

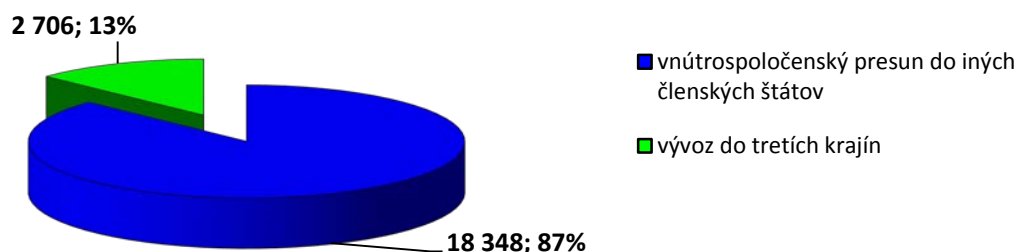
Graf č. 19

Počet zásielok zvierat a produktov živočíšneho pôvodu vyvezených zo SR do tretích krajín

Graf č. 20

porovnanie počtu zásielok vyvezených zo SR do 3. krajín a do EÚ

8.2.1. Vývoz zvierat a zárodočných produktov zo SR do 3. Krajín za rok 2013

V roku 2014 bolo realizovaných 806 zásielok vývozu živých zvierat do tretích krajín zo Slovenskej republiky.

Tabuľka č. 59 Vývoz zvierat a zárodočných produktov do tretích krajín

Živé zvieratá	ks	3. krajina
Kone	14	Rusko, Albánsko, Azerbajdžan
HD	9192	Turecko, Libanon, Mongolsko, Rusko -z toho preexport Rakusko-Rusko 4154 ks
Ošípané	1700	Albánsko, Srbsko -z toho preexport Maďarsko-Rusko 690
Ovce, kozy	1040	Libanon, Azerbajdžan, Rusko, Ukrajina
Jednodňová hydina	1969922	Moldavsko, Srbsko, Ukrajina, Kuvajt

Čmele, včely	9944 j.	Čína, Rusko, Kórea, Chile, Macedónsko, Srbsko, Senegal, Taiwan
Ostatné živé zvieratá (spoloč. zv., holuby ...)	16800	Kuvait, Libanon, Líbya, Omán, SAE, Ukrajina, USA, Turecko, Thajsko, Srbsko, Nigéria, Malajzia, Jordánsko, Indonézia, Čína, Kanada, Brazília
Násadové vajcia	42429678	Rusko, Ukrajina, Moldavsko, Azerbajdžan, Bosna a Hercegovina
Sperma	142900 j.	Macedónsko, Mongolsko, Ukrajina, Turecko, Rusko, Srbsko

8.2.2. Vývoz produktov živočíšneho pôvodu zo SR do 3. krajín za rok 2013

V roku 2014 bolo realizovaných **1 900** zásielok vývozu produktov živočíšneho pôvodu do tretích krajín zo Slovenskej republiky.

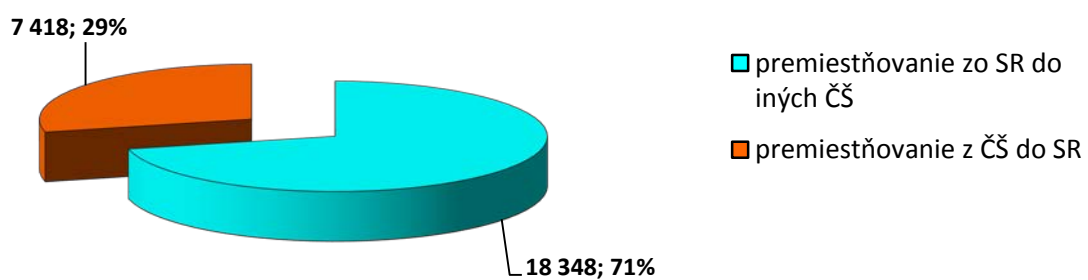
Tabuľka č. 60 Vývoz produktov živočíšneho pôvodu do tretích krajín

Produkt	kg	3. krajina
Bravčová masť	122 530	Rusko
Hydinové mäso-MSM	680 840	Bielorusko, Kazachstan
Mäsové výrobky	264 767	Rusko
Dehydr. výrobky	370 320	Albánsko, Moldavsko, Srbsko
Detská výživa	63	Austrália
Glutén	683 6270	Rusko
Želatína+kolagén, rybí prášok	496 470	Japonsko, Taiwan, USA, Kanada, Srbsko, Kórea, Vietnam, Malajzia, Macedónsko, Izrael, Čína, Južná Afrika, Alžírsko, Nový Zéland, Singapur, Ukrajina, Rusko, Bielorusko
Kože	277 779	Bosna a Hercegovina, Srbsko, Čína, Turecko, Indonézia
Krmivo pre sp.zv.	143 235	Moldavsko, Trinidad a Tobago
Štiepenka	9 447 347	Ukrajina, Bielorusko, Srbsko
Kuracie beháky	761 580	Hongkong, Vietnam
Kuracie krídla	1 260 850	Hongkong, Gabon, Kongo, Togo, Angola
mliečne výrobky	11 435 300	Albánsko, Arménsko, Austrália, Azerbajdžan, Bahrajn, Benin, Burkina Faso, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Spojené arabské emiráty, Egypt, Gabon, Gruzínsko, Hong Kong, Izrael, Island, Jordánsko, Kórea, Kazachstan, Kuvajt, Libanon, Líbya, Macedónsko, Moldavsko, Myanmar, Madagaskar, Maroko, Mauritius, Nový Zéland, Rusko, Srbsko, Spojené arabské emiráty, Saudská Arábia, Singapur, Senegal, Turecko, Turkmenistan, Ukrajina, Vietnam, Katar

8.3. Obchod v rámci EÚ

Graf č. 21

Porovnanie počtu zásielok zvierat a vedľajších živočíšnych produktov (VŽP)
odoslaných zo SR do iných ČŠ a naopak

Tabuľka č. 61 Zásielky podliehajúce veterinárnej certifikácii premiestnené zo SR do iných ČŠ rok 2014

	KONE	HD	OŠÍPANE	OVCE, KOZY	HYDINA	OST.ŽIVÉ ZVIERATÁ	ŽIVÉ RYBY	NÁS. VAJCIA	ZVER V KOŽI	SPERMA	ČMELE VČELY	SLIM ÁKY	VŽP+ ODV.PROD.	KOMERČNÝ DOKUMENT
	Ks	Ks	Ks	Ks	Ks	Ks	zásielky	Ks	Kg	jedn.	jedn.	kg	Kg	Kg
BELGICKO	3	10 608				8 376					4		100	
BULHARSKO		37		445	30 000			198 360			1 356			
ČESKO	6	1 953	1 300	30	4 006 728	192 321	161	46 117	159 714	12 950	754		298 198	12 376 699
DÁNSKO	2					3					1 200			
FRANCÚZSKO	17	5		20		1 087		472 720		6 800	8 329			
GRÉCKO		1 771			11 330	1 002					13 189		100	
HOLANDSKO	2	453				7 183		42 120		12 650	260 940			306 660
CHORVÁTSKO	11	11 312	700		225 000	8	2	189 920			1 422			
ÍRSKO						1 256							200	
LITVA	1			5										121 020
LOTYŠSKO						12								
MAĎARSKO	7	3 912	285 444	9 282	7 169 914	20 613	83	179 260	80 711		2 330		370 343	23 286 581
MALTA	1					3 503								
NEMECKO	19	709	2 286			4 552	4	688 360		30 166	3 873			1 863 820
POLSKO	54	36 225	60 140	4 382	13 227	93 546	50	2 771 400			12 838			3 741 370
PORTUGALSKO							71							
RAKÚSKO	3	12 689	1 555	11 724	52 332	13 418	6	40 320	33 982	11 054	5 569		50	
RUMUNSKO		534	152 368	20	5 485 303		5				474			226 810
SLOVINSKO	2	2 612	12 330			199	8		27 127					23 440
ŠPANIELSKO	10					191 225					238 044			299 790
ŠVAJCIARSKO	4					192								
TALIANSKO	15	5 894	8 250	27 954		196 011	63	170 000			84 478	9390	161 340	829 810
UK	2	60				349					25 245		16 400	
SPOLU	159	88 774	524 373	53 862	30 208	734 856	453	50 870	301 534	73 620	660 045	9390	846 731	43 076 000

Tabuľka č.62 Zásielky podliehajúce veterinárnej certifikácii premiestnené z ČŠ do SR rok 2014

	KONE	HD	OŠÍPANÉ	OVCE KOZY	HYDINA	OSTATNÉ ŽIVÉ ZV.	ŽIVÉ RYBY	NÁS. VAJCIA	SPERMA	VŽP+odv. produkty	KOMERČNÝ DOKUMENT
	ks	ks	ks	ks	ks	ks	zásielky	ks	Jedn.	kg	kg
BELGICKO	38		201			938			48		
BULHARSKO					138044	312					
ČESKO	22	1962	80 914	3152	51627874	45922	201	1248580	70720		2348080
DÁNSKO		2	25 274			3			5420		586430
ESTÓNSKO	1					17					
FRANCÚZSKO	33	25	17		270012	20	1	457920	1571		
HOLANDSKO	8	10	18 009			5	1		2501		
CHORVÁTSKO	16					50	1				14624918
ÍRSKO									260		
LITVA											
LOTYŠSKO						2					
MAĎARSKO	4	844	45 215	83	4215274	37688	45	220320	8365	36975	4455522
NEMECKO	83	133	40 542	8	1081308	72		229712	47798	11041	24000
NÓRSKO	1				159516						
POLSKO	5	106	25 713	7214		98		288000			7678413
PORTUGALSKO											
RAKÚSKO	70	8	11	31	250922	23		12960	30293		16640509
RUMUNSKO	4	262								2087819	599690
SLOVINSKO		5				50					1202150
ŠPANIELSKO	22			30							
ŠVAJČIARSKO	11										
TALIANSKO	36	108				1524					244200
UK	10			11	80095	8	1	788400	27936		
SPOLU	364	3465	235896	10529	57823045	86732	250	3245892	194912	2135835	48403912

8.4. Kontroly počas transportu

Kontroly počas transportu sa vykonávajú v spolupráci s Policajným zborom Slovenskej republiky.

8.4.1. Vyhodnotenie kontroly počas prepravy produktov živočíšneho a rastlinného pôvodu a živých zvierat.

Tabuľka č. 63

Počet kontrolných akcií	26	
Počet hliadok zapojených do kontrol	1058	
Počet kontrolovaných zásielok	3104	
Množstvo (t)	7173,8	
Počet nezrovnalostí	280	9,02 % z počtu kontrolovaných zásielok
Množstvo (t) nezrovnalostí	243,59	
Vrátené zásielky	21	7,5 % z počtu nezrovnalostí
Množstvo (t) vrátených zásielok	34,745	
Počet zahájených správnych konaní	48	17,14 % z počtu nezrovnalostí
Počet pokút	166	59,28 % z počtu nezrovnalostí
Suma spolu (EUR)	9053	

Tabuľka č. 64 Vyhodnotenie kontrol počas transportu január – december 2014

Mesiac 2014	Počet hliadok	Počet kontrolovaných zásielok	Počet kontrolovaných komodít podľa druhu	Množstvo (tona)	Počet nezrovnalostí	Množstvo s nezrovnalosťami (tona)	Vrátené zásielky	Množstvo vrátených zásielok (tona)	Počet zahájených správnych konaní	Počet pokút	Suma
január	162	438	707	1111,5	40	67,4	2	0,430	9	25	1050
február	82	219	343	361,4	11	2,3	3	0,575	1	8	232
marec	82	249	387	545,0	27	31,2	0	0	5	17	563
apríl	85	228	358	463,7	11	7,49	0	0	0	9	449
máj	92	260	442	475,5	33	28,2	5	4,09	4	21	1185
jún	82	291	461	760,5	26	9,88	1	1	6	12	1176
júl	80	259	405	637,9	23	11,5	3	4,48	1	10	976
august	80	250	430	796,8	40	48,0	3	21,2	6	17	1098
september	80	248	421	615,5	12	6,77	0	0	4	7	600
október	84	223	359	518,4	18	8,58	0	0	4	12	350
november	78	249	406	522,3	29	18,22	4	2,97	6	19	810
december	71	190	319	365,3	10	4,05	0	0	2	9	564
SPOLU I.-XII.	1058	3104	5038	7173,8	280	243,59	21	34,745	48	166	9053
					9,02% z celkového počtu zásielok	3,39% z celkovej váhy	7,5% z počtu nezrovnalostí	14,26% zo zásielok s nezrovn.			

Tabuľka č. 65 Percentuálny podiel prípadov nezrovnalostí podľa miesta nakládky rok 2014

	KRAJINA	POČET ZÁSIELOK (komodít) PODĽA KRAJINY NAKLÁDKY	POČET NEZROVNALOSTÍ	%
1	Maďarsko (HU)	97	12	12,37
2	Poľsko (PL)	580	59	10,17
3	Slovensko (SK)	3859	196	5,07
4	Česko (ČR)	372	13	3,49
5	Rakúsko (AT)	72	0	0
6	Ostatné	58	0	0

Tabuľka č. 66 Percentuálny podiel prípadov nezrovnalostí podľa miesta nakládky rok 2013

	KRAJINA	POČET ZÁSIELOK (komodít) PODĽA KRAJINY NAKLÁDKY	POČET NEZROVNALOSTÍ	%
1	Poľsko (PL)	1204	257	21,34
2	Maďarsko (HU)	278	43	15,46
3	Slovensko (SK)	8660	688	7,94
4	Česko (ČR)	734	16	2,18
5	Rakúsko (AT)	138	4	2,89
6	Ostatné	108	6	5,55

Tabuľka č. 67 Najčastejšie druhy nedostatkov a približný počet nedostatkov za krajinu za rok 2014

Druh nedostatku	Krajina	Počet	% podiel nedostatku na celkových nedostatkoch
Nevyhovujúca hygiena	Slovensko	94	47,14
	Poľsko	28	
	Česko	6	
	Maďarsko	4	
Nedodržaný teplotný režim	Slovensko	51	22,85
	Česko	4	
	Maďarsko	4	
	Poľsko	5	
Ostatné	Slovensko	30	14,64
	Poľsko	10	
	Česko	1	
Chýbajúce označenie	Poľsko	10	15,34
	Slovensko	11	
	Maďarsko	1	
	Česko	1	
Znemožnená vysledovateľnosť, chýbajúca dokumentácia	Slovensko	10	7,14
	Poľsko	6	
	Maďarsko	3	
	Česko	1	

Tabuľka č. 68

Najčastejšie druhy nedostatkov a približný počet nedostatkov Porovnanie rokov 2013 a 2014					
Rok 2013			Rok 2014		
Poradie	Druh nedostatku	% podiel nedostatku na celkových nedostatkoch	Poradie	Druh nedostatku	% podiel nedostatku na celkových nedostatkoch
1.	Nevyhovujúca hygiena	42,44	1.	Nevyhovujúca hygiena	47,14
2.	Chýbajúce označenie	16,06	2.	Nedodržaný teplotný režim	22,85
3.	Nedodržaný teplotný režim	15,82	3.	Ostatné	16,64
4.	Ostatné	10,91	4.	Chýbajúce označenie	8,21
5.	Znemožnená výsledovateľnosť, chýbajúca dokumentácia	7,67	5.	Znemožnená výsledovateľnosť chýbajúca dokumentácia	7,14

Tabuľka č. 69

Porovnanie jednotlivých parametrov kontrol V období 01.01.2013-31.12.2013 s obdobím 01.01.2014-31.12.2014 (prepočet je vyjadrený priemernou hodnotou na jednu kontrolnú akciu)			
	január–december 2013	január- december 2014	
Počet kontrolovaných zásielok (áut)	138,12	119,38	Pokles o 18,74 zásielok t.j. 13,56%
Počet kontrolovaných komodít podľa druhu	224,64	193,76	Pokles o 30,88 komodít t.j. 13,74%
Počet zistených nezrovnalostí	16,68	10,76	Pokles o 5,92 nezrovnalostí t.j. 35,49 %
Počet vrátených zásielok (áut) do miesta pôvodu	3,4	0,80	Pokles o 2,60 zásielky t.j. 76,47 %
Počet správnych konaní	2,08	1,84	Pokles o 0,24 t.j. 11,53%
Počet udelených pokút	8,82	6,38	Pokles o 2,44 t.j. o 27,66%

8.4.2. Vyhodnotenie kontrol počas transportu spoločenských zvierat a obchodovania so spoločenskými zvieratami

Na území Slovenskej republiky sa v priebehu roku 2014 vykonávali úradné kontroly v súčinnosti s Policajným zborom Slovenskej republiky. Tieto kontroly boli zamerané na dodržiavanie platných predpisov v súvislosti s prepravou spoločenských zvierat a obchodovaním so spoločenskými zvieratami.

V priebehu druhého polroka 2014 prebehlo 10 kontrolných akcií. Bolo zaznamenaných viacero porušení platnej legislatívy v danej oblasti, hlavne:

- pri bežnom nekomerčnom premiestňovaní spoločenských zvierat – psov sprevádzajúcich majiteľov za účelom krátkodobého pobytu v inom členskom štáte, ktoré neboli označené čipom alebo viditeľným tetovaním respektíve osoby zodpovedné za zvieratá nevedeli predložiť sprievodný doklad zvierťa t.z.v. „pas spoločenského zvierťa“.
- V jednej zásielke bolo zistené, že občan Rumunska preváža v automobile Škoda Fabia Combi, 17 kusov psov - šteniat vo veku asi 7- 9 týždňov. Pri kontrole bolo zistené, že ani jeden pes nie je označený transpondérom a nie je sprevádzaný pasom spoločenského zvierťa. Vzhľadom k nízkemu veku zvierat bol predpoklad, že zvieratá neboli vakcinované proti besnote. Majiteľ predložil iba sedem očkovacích preukazov, ktoré boli nedostatočne vypísané nakoľko neobsahovali základné údaje ako majiteľ zvierťa, dátum vakcinácie resp. iný veterinárny úkon vykonaný na zvierati. Zvieratá boli prepravované v nevhodných podmienkach.
- Bola zastavená dodávka, v ktorej bola zachytená zásielka 55 šteniat rôznych plemien bez sprievodnej dokumentácie (pasov spoločenských zvierat, veterinárneho certifikátu). Zvieratá neboli dostatočne staré na premiestňovanie do iného členského štátu a bol predpoklad, že neboli vakcinované.

8.5. Odborné školenia, vzdelávanie a spolupráca s organizáciami v SR a EÚ, rezortná koordinačná skupina (ďalej len RKS)

8.5.1 Rezortná koordinačná skupina

Zamestnanci ŠVPS SR sa podieľali na činnosti tejto skupiny vypracovaním odborných pozícií.

Tabuľka č. 70 Prehľad činnosti za rok 2014 – riešené „Pozície, stanoviská a inštrukcie“

Stanoviská na Radu EÚ	8
Inštrukcie na COREPER	2
Pozície pre výbory EK	
Stály výbor pre rastliny, živočíchy, potraviny a krmivá	
Sekcia zdravia zvierat a ochrany zvierat, Sekcia kontrol a dovozných podmienok	20
Sekcia biologickej bezpečnosti a potravinového reťazca	10
Sekcia toxikologickej bezpečnosti potravinového reťazca	1
Pozície pre iné výbory EK	

Stály výbor pre veterinárne lieky	4
Stály výbor pre zootechniku	2
Riadiaci výbor pre spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov - olivový olej, ovocie a zelenina	4
Pracovné skupiny formácie Rady EÚ a Komisie	
PS Hlavných veterinárnych lekárov	9
SPS – Postupimská skupina	6
Iné Pracovné skupiny	75

8.6. Nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov

Cieľom spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva, stanovenej v legislatíve EÚ, je zabezpečiť také využívanie živých vodných zdrojov, ktoré zabezpečí trvalo udržateľné hospodárske, environmentálne a sociálne podmienky.

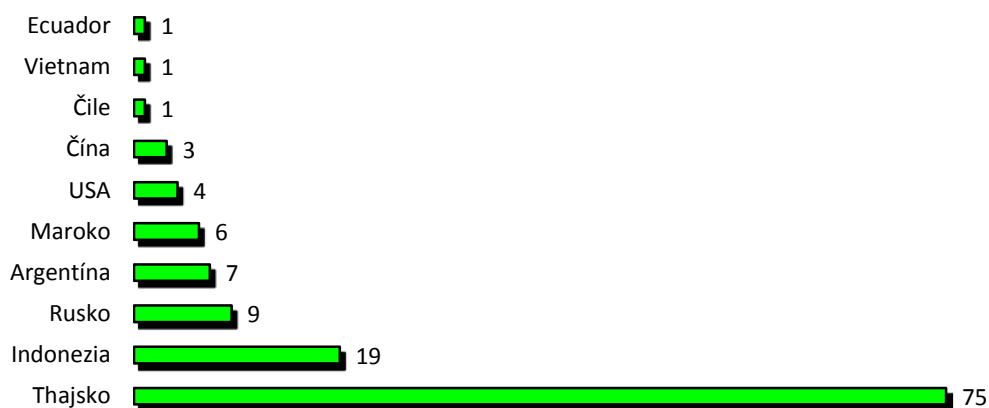
ŠVPS SR je poverená MPRV SR, ako kompetentná autorita na výkon kontrol v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 1005/2008.

Tabuľka č. 71

Počet zásielok	Hmotnosť (kg)	Krajina pôvodu
1	22080	Ekvádor
1	15984	Vietnam
1	18915	Chile
3	161000	Čína
4	3320	USA
6	85250	Maroko
7	167223	Argentína
9	331910	Rusko
19	93683	Indonézia
75	1251530	Thajsko

Graf č. 22

Za rok 2014 bolo v SR vykonaných 126 kontrol produktov rybolovu z pohľadu NNN Nariadenia

8.7. Implementácia Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie

Implementácia Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie (MZP SZO) v Slovenskej republike je proces, ktorý prebieha od roku 2005 po prijatí MZP SZO jej členskými štátmi.

Proces implementácie MZP SZO bol v Slovenskej republike ukončený schválením návrhu II. etapy implementácie MZP SZO do podmienok SR prijatím uznesenia vlády SR č. 190/2013. Obsahom II. etapy implementácie MZP SZO je dosiahnutie pripravenosti jednotlivých rezortov pri riešení mimoriadnych udalostí na miestach vstupu do Slovenskej republiky a doriešenie personálneho a technického vybavenia.

V roku 2014 sa praktické cvičenie konalo dňa 23.10.2014 vo Vyšnom Nemeckom. Cieľom cvičenia bolo, čo najviac sa priblížiť reálnej situácii. Simulácia bola realizovaná na prípad výskytu vysoko nákazlivej biologickej hrozby v dopravnom prostriedku – autobuse s cestujúcimi a ich zvieratami.

Zúčastnení boli aj spolupracujúce organizácie s modernou technológiou. Pri príprave boli nápomocní aj oslovení odborníci z oblasti veterinárnej správy zo Slovenska, ale aj zahraničia.

9. Potraviny rastlinného pôvodu

Orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy vychádzali pri úradných kontrolách v oblasti potravín rastlinného pôvodu z koncepcie Viacročného plánu úradných kontrol vypracovaného na roky 2012-2014, ktorý bol aktualizovaný na príslušný rok v súlade s EÚ legislatívou a to na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí a záujmov spotrebiteľov v celom potravinovom reťazci, od prvovýroby až po maloobchodný predaj.

Hlavným cieľom úradných kontrol potravín rastlinného pôvodu, rovnako ako v minulých rokoch, bolo overovanie dodržiavania právnych predpisov, zabezpečenie eliminácie nedostatkov u potravín vyrábaných na našom území a taktiež zabránenie vstupu rizikových potravín dovážaných z tretích krajín tak, aby bola zabezpečená ochrana zdravia spotrebiteľov Európskej únie. Veľký dôraz bol kladený aj na odhaľovanie zavádzania a klamaní spotrebiteľov a taktiež aj falšovania potravín. Všetky tieto zamerania úradných kontrol priniesli radu významných zistení a podklady pre smerovanie úradných kontrol do ďalšieho obdobia.

9.1. Výsledky úradných kontrol potravín

V Slovenskej republike bolo celkovo registrovaných spolu 36 340 prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, z tohto počtu bolo kontrolovaných 18 129 prevádzkovateľov.

ŠVPS SR, RVPS bolo **v roku 2014** vykonaných **69 292 úradných kontrol potravín** (zákon č. 152/95 Z. z., zákon č. 39/2007 Z. z.) na všetkých stupňoch v reťazci, z ktorých bolo 10,9 % s nedostatkami (7 568 kontrol), pričom bežné kontroly vykazovali 9,54 % nedostatkov, kontroly mimo pracovnej doby vykazovali 51,21 % nedostatkov a mimoriadne celoslovenské kontroly až 98,88% nedostatkov.

Výsledky úradnej kontroly v roku 2014 sú v porovnaní s rokom 2013 lepšie, čo znamená, že prijaté opatrenia na zlepšenie hygieny predaja a bezpečnosti potravín boli účinné.

Z celkového počtu kontrolovaných objektov boli u 7 568 prevádzok (t. j. 41,74%) zistené nedostatky (porušenosť v roku 2013 predstavovala 38,94 %).

Najčastejšie pri úradných kontrolách boli zistené nedostatky v celkovej hygiene (16 202), ďalej bol zistený predaj tovaru po dobe spotreby a minimálnej trvanlivosti (5 625), nedostatky v označovaní výrobkov (3 647), označovanie (3 157), nedostatky v správnej výrobnéj praxe (582), v zložení (276), kontaminanty (21), ako aj iné nedostatky (príloha č.4).

Najviac nedostatkov bolo v maloobchode, kde pri kontrolách bolo zistených až 5 950 objektov s nedostatkami. Nedostatky sa týkajú hlavne celkovej hygieny, zistení tovaru po dobe spotreby, minimálnej trvanlivosti, označovania výrobkov ako aj iných nedostatkov zistených v priebehu úradných kontrol potravín.

U výrobcov a baliarní s výrobkami rastlinného pôvodu boli zistené nedostatky v 775 objektoch z celkového počtu kontrolovaných objektov, pričom nedostatky boli zisťované hlavne v celkovej hygiene a správnej výrobnéj praxe, ako aj ostatné nedostatky (príloha č.4).

V roku 2014 orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy vykonali u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov rastlinných komodít aj audity so zameraním na overenie zhody zavedeného systému zabezpečenia kontroly hygieny potravín a správnej výrobnéj praxe s platnou legislatívou.

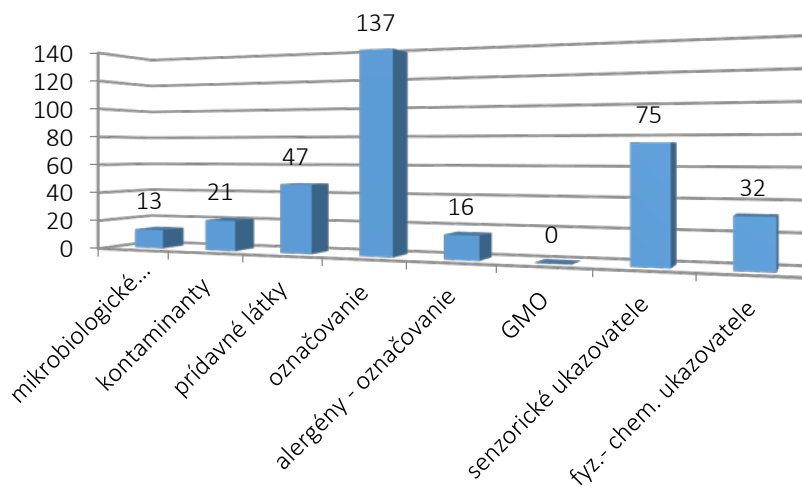
Veterinárne a potravinové ústavy v Slovenskej republike analyzovali a vyhodnotili **v roku 2014 v komoditách výrobkov rastlinného pôvodu** a tabakových výrobkov **6 744** z ktorých **305**

vzoriek, t. j. **4,52 % nevyhovelo** požiadavkám Potravinového kódexu SR, Vyhláškam MPRV SR alebo iným záväzným právnym predpisom v oblasti kvality a bezpečnosti potravín (v roku 2013 bolo odobratých 7 333 vzoriek, z ktorých 317 vzoriek, t. j. 4,32 % nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy).

Z celkového počtu odobratých vzoriek potravín rastlinného pôvodu nevyhoveli platnej legislatíve v mikrobiologických ukazovateľoch 13, v kontaminantoch 21, v prídavných látkach 47, v označovaní 137, v alergénoch - označovanie 16, GMO (0), v senzorických ukazovateľoch 75, vo fyzikálno - chemických ukazovateľoch 32 vzoriek (príloha č. 5). Prehľad nevyhovujúcich vzoriek rastlinného pôvodu v jednotlivých kontrolovaných ukazovateľoch za rok 2014 a porovnanie rokov 2010, 2011, 2012, 2013 a 2014 je uvedený v grafoch 23 a 24.

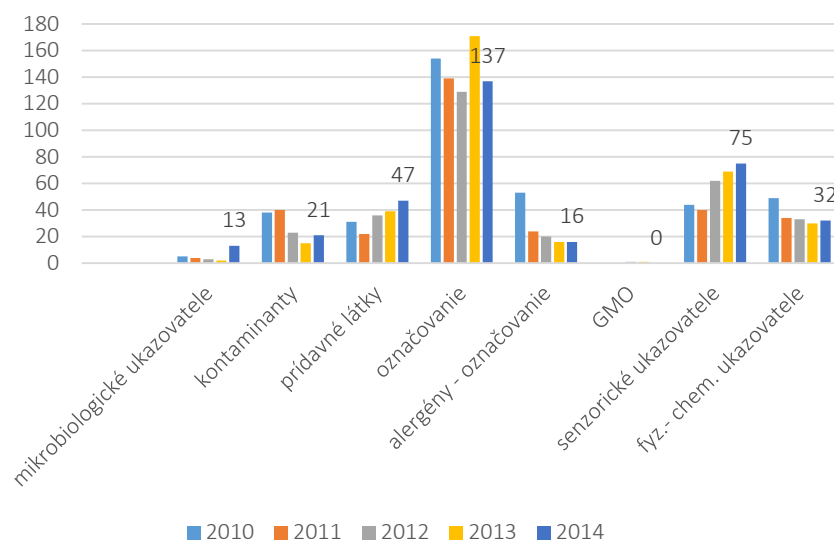
Graf č. 23

Prehľad nevyhovujúcich vzoriek rastlinného pôvodu v jednotlivých kontrolovaných ukazovateľoch za rok 2014

Graf č. 24

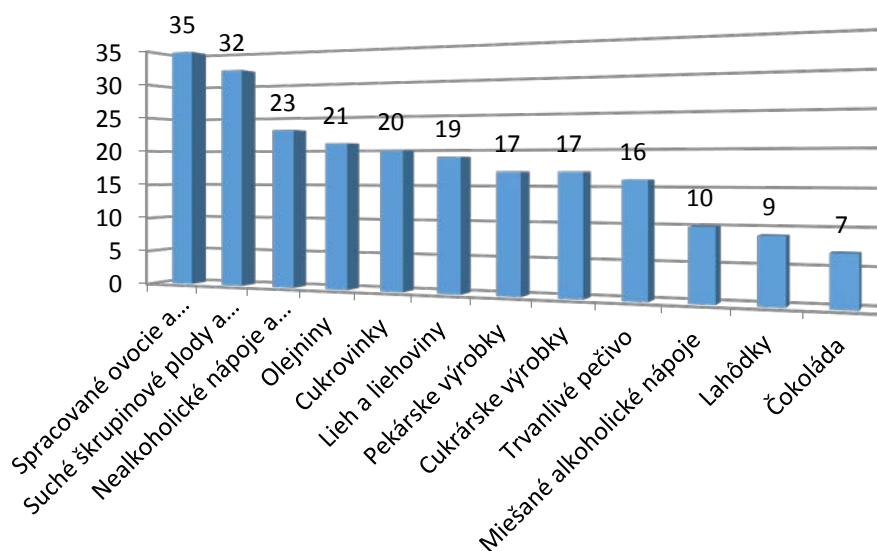
Prehľad nevyhovujúcich vzoriek rastlinného pôvodu v jednotlivých kontrolovaných ukazovateľoch za rok 2010, 2011, 2012, 2013 a 2014

Z pohľadu jednotlivých komodít boli najvyššie počty nevyhovujúcich výrobkov zistené u spracovaného ovocia a zeleniny, suchých škrupinových plodov, nealkoholických nápojov a koncentrátov, olejín, cukroviniek, liehu a liehovín, pekárske výroby, cukrárske výroby, trvanlivého pečiva, miešaných alkoholických nápojov, lahôdok a u čokolády (*potom nasledujú ďalšie komodity podľa porušenia*). Prehľad o porušení potravín rastlinného pôvodu podľa komodít je uvedený v grafe č. 25 a prílohe č.3.

Graf č. 25

Porušenosť potravín rastlinného pôvodu podľa komodít v roku 2014

Jednotlivé analyzované vzorky rastlinného pôvodu boli odoberané vo výrobe a v obchodnej sieti.

Celkovo bolo odobratých **vo výrobe 2 099 vzoriek** rastlinného pôvodu, čo je 31,13% z celkového počtu odobratých vzoriek. Z toho bolo **53 nevyhovujúcich** vzoriek (2,53%).

V obchodnej sieti bolo celkovo odobratých 4 395 vzoriek rastlinného pôvodu, čo je 65,18% z celkového počtu odobratých vzoriek, z toho bolo **238 nevyhovujúcich** vzoriek (5,42%). V obchodnej sieti sa odoberali vzorky z domácej produkcie, ostatných krajín EÚ a dovozu z tretích krajín. Najvyššia porušenosť v obchodnej sieti bola zistená u výrobkov rastlinného pôvodu z tretích krajín, u ktorých z celkovo odobratých 632 vzoriek bola zistená porušenosť u 54 vzoriek (8,54%). Vysoká porušenosť bola zistená aj u výrobkov v obchodnej sieti, ktoré pochádzali z vnútro komunitárnej výmeny (krajiny EÚ), u ktorých z celkovo odobratých 1 452 vzoriek bola zistená porušenosť u 74 vzoriek (5,10%).

Pri dovoze z tretích krajín bolo odobratých **250 vzoriek**, čo je 3,71% z celkového počtu všetkých odobratých vzoriek. Z toho bolo **14 nevyhovujúcich vzoriek**, čo je 5,6% -ná porušenosť.

Pre porovnanie v roku 2013 bolo pri dovoze odobratých 266 vzoriek (4,51% nevyhovujúcich). Prehľad o celkovom počte odobratých vzoriek vo výrobe, obchodnej sieti a pri dovoze z tretích krajín je uvedený v tabuľke č. 72 a grafe č. 26.

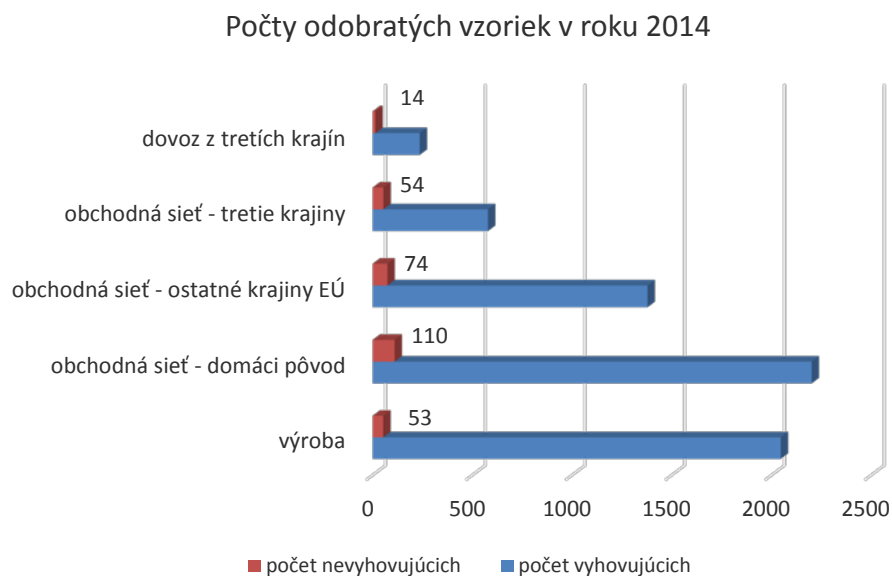
Tabuľka č. 72

Prehľad o počte odobratých vzoriek vo výrobe a v obchodnej sieti v roku 2014

Miesto odberu		Odobraté vzorky			% porušení z celkového počtu odobratých vzoriek
		Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	
Výroba		2 046	53	2 099	2,53%
Obchodná sieť	Vzorky domáceho pôvodu	2 201	110	2 311	4,76%
	Vzorky z ostatných krajín EÚ	1 378	74	1 452	5,10%
	Vzorky z tretích krajín	578	54	632	8,54%
	SPOLU obchodná sieť	4 157	238	4 395	5,42%
Vzorky odobraté pri dovoze z tretích krajín		236	14	250	5,6%
SPOLU (všetky odobraté vzorky)		6 439	305	6 743	4,52%

Graf č. 26

Prehľad o počte odobratých vzoriek vo výrobe, obchodnej sieti a dovoze z tretích krajín

9.2. Frekvencia a typy nezhôd

- **nezhody v systéme správnej výrobnjej praxe** – v roku 2014 bolo prekontrolovaných 18 129 objektov, v ktorých bolo zistených 582 nedostatkov v uplatňovaní systému správnej výrobnjej praxe. Najviac porušení v rámci potravín rastlinného pôvodu bolo zistených u výrobcov a baliarní (239) a v maloobchode (126), Najčastejšie zistené nedostatky boli naďalej v nedostatočnom uplatňovaní vypracovanej dokumentácie správnej výrobnjej praxe, kde jednotlivé operácie súvisiace s výrobou, manipuláciou a umiestnením potravín na trh vychádzajúce zo všeobecných hygienických požiadaviek na výrobu potravín podľa platnej legislatívy neboli v dostatočnej miere zavedené do praxe, chýbajúca dokumentácie SVP, nedostatočné vedenie a nedostatky v oblasti záznamov systému zabezpečenia kontroly hygieny potravín, nevykonávanie monitoringu CCP a tiež v nedodržiavaní plánu ochrany pred škodcami.
- **nedostatky v uplatňovaní požiadaviek na celkovú hygienu** – najvyšší počet nedostatkov bol zistený v maloobchode, kde všeobecne v rámci 10 350 prekontrolovaných objektov boli zistených 12 614 nezhôd,

Tabuľka č. 73

Typ nedostatkov na úrovni maloobchodu

Typ nedostatku - maloobchod	Počet kontrol s nedostatkom	Počet nedostatkov celkom
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	1479	4314
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1361	2565
Hygiena skladovania	1154	2697
Osobná hygiena	910	1013
Hygiena predaja	847	1469
Nevyhovujúca hygiena - Iné	135	226
Nevyhovujúca hygiena	118	320
Hygiena prepravy	9	10
Celkový súčet	4183*	12 614

*Počet kontrol s nedostatkom nie je súčtom celého stĺpca, nakoľko v niektorých prípadoch v rámci 1 úradnej kontroly bolo zistených viac typov nedostatkov

- **nedostatky v uplatňovaní požiadaviek na osobnú hygienu** - zanedbanie nosenia pracovného oblečenia, nevhodný pracovný odev, znečistené pracovné oblečenie, chýbajúce pokrývky vlasatej časti hlavy, nezabezpečenie základných hygienických potrieb (tekuté mydlo, jednorazové utierky a pod.) pri umývadlách, nepoužívanie ochranných pomôcok pri manipulácií s potravinami a podobne,
- **nedostatky v overovaní pôvodu tovaru (vysledovateľnosť)** - nedostatočné vedenie záznamov o všetkých dodávateľoch a odberateľoch potravín a zložiek potravín vo všetkých stupňoch výroby, spracovania, distribúcie a manipulácie - chýbajúce dodacie listy (nadobúdacie doklady), neúplné údaje o pôvode potravín, uchovávanie potravín v obaloch bez akéhokoľvek označenia, alebo nedostatočného označenia a tiež neoznačenie potravín v štátnom jazyku, prelepovanie údajov,

- **nedostatky v uplatňovaní požiadaviek na skladovanie potravín** - spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, potraviny po dátume spotreby alebo dátume minimálnej trvanlivosti, nedostatočné vybavenie skladov meracími zariadeniami, nedodržanie chladiaceho reťazca skladovaných surovín a potravín, uloženie potravín priamo na podlahe, potraviny, ktorých trvanlivosť je viac ako 4 dni a doba zostávajúca do ich dátumu spotreby je kratšia ako 24 hodín neumiestnené oddelene a neoznačené informáciou pre spotrebiteľa o blížiacom sa ukončení doby spotreby,
- **nedostatky v zložení výrobkov a v označovaní** v jednotlivých komoditách potravín rastlinného pôvodu sú podrobne uvedené v kapitole 9.,
- **uplatňovanie neharmonizovanej legislatívy - nedostatky v zložení výrobkov** nedostatky v zložení sú uvedené u jednotlivých komodít v kapitole 9.,
- **uplatňovanie harmonizovanej časti legislatívy – nedostatky v označovaní a z hľadiska mikrobiologickej kontaminácii a obsahu kontaminantov** - prekročenie stanovených limitov pre mikrobiologické kritéria, prídavne látky kontaminanty sú uvedené u jednotlivých komodít v kapitole 9.

Počet identifikovaných nezhôd a opis jednotlivých typov nezhôd je uvedený v prílohe č. 1, v ktorej sú vyhodnotený výsledky inšpekcí na mieste. Vyhodnotenie nevyhovujúcich výrobkov v jednotlivých komoditách potravín rastlinného pôvodu sú uvedené v prílohe č. 2. V prílohe č. 3 sú uvedené výsledky analýz odobratých vzoriek potravín rastlinného pôvodu vo výrobe, v obchodnej sieti a pri dovoze z tretích krajín.

Najvyššia frekvencia nezhôd sa vyskytovala v maloobchode. Prehľad najčastejšie zistených skupín nedostatkov (počty úradných kontrol v zmysle zákona č.152/95 Z. z.) sú uvedené v prehľadových tabuľkách nižšie a porovnaním stavu v roku 2013 a 2014. Prevádzkovateľom potravinárskych podnikov boli uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

Tabuľka č. 74

Porovnanie počtu kontrol s nedostatkom v rokoch 2013 a 2014 v obchodnej sieti

Hypermarkety a supermarkety

Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	411	2014
Hygiena skladovania	388	
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	376	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	342	
po DS/DMT	240	
Hygiena predaja	226	
Nevhodné na ľudskú spotrebu	183	2013
Hygiena skladovania	467	
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	404	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	402	
po DS/DMT	328	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	283	
Hygiena predaja	274	
Nevyhovujúce laboratórne analýzy	176	

Stredné predajne

Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	718	2014
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	634	
Hygiena skladovania	503	
Osobná hygiena	422	
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	384	
Hygiena predaja	374	
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	265	
Hygiena skladovania	570	2013
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	515	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	436	
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	426	
po DS/DMT	394	
Osobná hygiena	365	
Hygiena predaja	365	

Malé predajne

Osobná hygiena	388	2014
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	371	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	332	
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	305	
Hygiena skladovania	248	
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	209	
Hygiena predaja	202	
Osobná hygiena	342	2013
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	319	
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	303	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	298	
Hygiena skladovania	297	
po DS/DMT	245	
Hygiena predaja	239	

V nižšie uvedenej tabuľke sú uvádzané najviac vyskytujúce sa nedostatky, zoradené podľa počtu úradných kontrol v príslušnom kalendárnom roku. Uvádzaných je „TOP 15“ najčastejších nedostatkov a porovnanie s predchádzajúcim rokom.

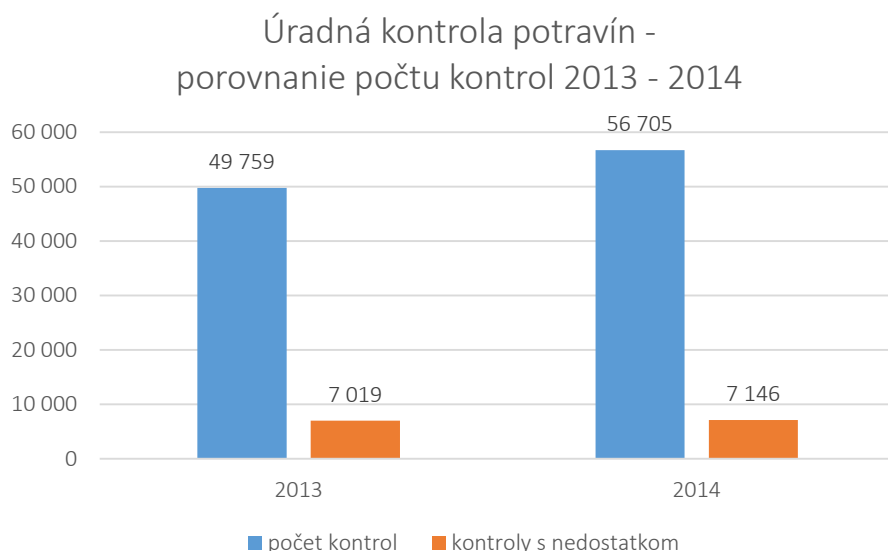
Tabuľka č. 75

Porovnanie počtu úradných kontrol s nedostatkom v rokoch 2013 a 2014

2013		2014	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	1642	Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	1872
Hygiena skladovania	1598	Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1550

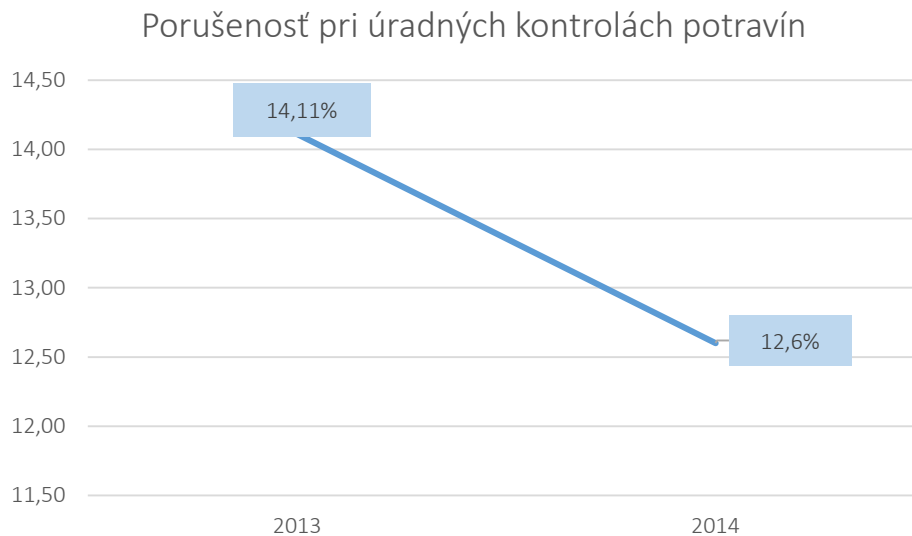
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	1373	Hygiena skladovania	1338
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1298	Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	1293
po DS/DMT	1010	Osobná hygiena	978
Hygiena predaja	947	Hygiena predaja	891
Osobná hygiena	890	Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	669
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	713	po DS/DMT	628
Nevyhovujúce laboratórne analýzy	374	Nevyhovujúce laboratórne analýzy	322
Poškodený obal, tovar	275	Nevhodné na ľudskú spotrebu	299
DDD, evidencia, výskyt škodcov	268	Poškodený obal, tovar	297
Kvalita a zdravotná neškodnosť	258	Nedostatky v dokumentácií	283
Nedostatky v dokumentácií	254	HACCP, SPP a podobné systémy	218
HACCP, SPP a podobné systémy	250	DDD, evidencia, výskyt škodcov	189
Sanitačný poriadok, evidencia	211	Vybavenosť šatní a sociálnych zariadení	166

Graf č. 27
Porovnanie počtu kontrol

Graf č. 28

Porušenosť pri úradných kontrolách v rokoch 2013 a 2014

9.2.1. Charakter rizika pochádzajúceho z nezhôd v rámci komodít rastlinného pôvodu

Všetky zistené nedostatky sú uvedené v prílohe č. 2 „Analýza odobratých vzoriek rastlinného pôvodu za rok 2014“ a podrobne rozpísané v jednotlivých komoditách.

Jedlé rastlinné tuky a oleje a výrobky z nich

V roku 2014 **štyri vyšetrené vzorky nevyhoveli požiadavkám platnej legislatívy, čo predstavuje porušenosť 2,94 %**. Oproti roku 2013 to predstavuje zlepšenie o 2,13 %. V troch prípadoch bolo dôvodom nevyhovenia nesprávne označenie výrobkov, pričom v jednom prípade chýbalo uvedenie množstva zložky použitej v názve potraviny, v jednom prípade chýbalo uvedenie druhu oleja v názve a zároveň nesprávne poradie údajov pri uvedení výživovej hodnoty a v jednom prípade boli na olivovom oleji uvedené dve rôzne kategórie oleja. Jedna vzorka pri dovoze z tretej krajiny nevyhovela vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch pre prekročený obsah vody a prchavých látok a tiež pre uvedenie nepovoleného výživového tvrdenia.

Výrobky z jedlých rastlinných tukov a olejov

Požiadavkám legislatívy **nevyhovel jeden výrobok** domáceho pôvodu a to pre nesprávne označenie – názov výrobku nevyjadroval jeho podstatu a v zložení výrobku neboli uvedené zložky, ktoré dávali výrobku farbu a príchuť.

Dehydrované pokrmy, polievkové prípravky a ochucovadlá

7 vzoriek nevyhovovalo požiadavkám platnej legislatívy t. j. **4,93 %**. Najčastejšie sa nedostatky (7 vzoriek odobratých v obchodnej sieti) vyskytovali v označovaní dehydrovaných pokrmov, kde názov výrobku nebol v súlade s požiadavkami platnej legislatívy – názov nevyjadroval podstatu, na prednej strane potraviny bola vyobrazená zelenina, na zadnej strane uvedené

„len“ prírodné koreniny. Ďalšie nedostatky boli zistené v prítomnosti a neoznačení alergénov, a to špecificky arašidov, sezamu a horčice.

Termosterilizované pokrmy, tepelne opracované mrazené hotové jedlá

1 vzorka nevyhovovala požiadavkám platnej legislatívy t. j. **1,18%** porušenosť. Vzorka nevyhovela v znaku označovanie, pre neoznačenie prítomnosti alergénu sóje. Jednalo sa o vzorku termosterilizovaného pokrmu odobratého v obchodnej sieti – vnútro spoločenská výmena.

Ocot, horčica a iné chuťové prípravky

V uvedenej skupine výrobkov **1** vzorka nevyhovela požiadavkám platnej legislatívy, čo predstavuje porušenosť 0,97 %. Nevyhovujúcim znakom bolo nesprávne označenie prídavných látok, vzorka bola odobratá v obchodnej sieti – vnútro spoločenská výmena.

Jedlé obilie vrátane ryže

V roku 2014 v rámci tejto komodity **6 vzoriek nevyhovelo** požiadavkám platnej legislatívy, čo predstavuje 2,35% porušenosť (2 vzorky jačmeňa, 3 vzorky ryže, 1 výrobok z ryže). Vzorka jačmeňa odobratá u dovozcu nevyhovela požiadavkám legislatívy v znaku obsah nečistôt a vzorka jačmeňa odobratá u primárneho producenta nevyhovela ohľadne maximálnej hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách - nameraná hodnota Pb 0,346 mg/kg (limit 0,2 mg/kg).

V komodite ryža a výrobky z ryže na základe výsledkov úradných kontrol boli nevyhovujúce 4 vzorky: vôňa cudzia, netypická pre daný druh, stuchnutá, zemitá, po tepelnej úprave podľa návodu na obale cudzí pach výraznejší; prítomnosť živých škodcov, ich výlučkov, zámočkov a pavučín; nie je uvedený návod na použitie v štátnom jazyku a označovanie zložiek v potravine.

Mlynské výrobky z obilia

V roku 2014 nevyhovovali **3 vzorky**, čo predstavuje 1,46 % z celkového množstva. Oproti roku 2013 sa znížilo percento porušenosti o 1,93%.

Vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch bola zistená porušenosť v dvoch vzorkách mlynských výrobkov - nesúlad v požiadavkách na kvalitu v zmysle Vyhlášky MPRV SR č.2/2014, Príloha č. 9 - požiadavky na zrnitosť mlynských výrobkov z obilia, kde vo vzorkách pšeničnej krupice detskej dehydrovanej a pšeničnej krupice bola porušená granulácia. Pri senzoričkom hodnotení mlynských výrobkov bol zistený nedostatok v jednej vzorke pšeničných otrúb. V zmysle článku 14 Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č.178/2002 z 28.januára 2002, bola uvedená vzorka pšeničných otrúb nevhodná na ľudskú spotrebu pre nečistú vôňu po plesni a chuť po plesni, kyslú a horkú.

Cestoviny

Nevyhovovalo **6 vzoriek**, čo je 3,43 % porušenosti celkového množstva odobratých vzoriek. Zo 6 nevyhovujúcich vzoriek malo päť vzoriek cestovín nesprávne označenie. Porušenosť súvisela s neuvedením údajov na obale v štátnom jazyku, nesprávne uvedené výrazy a nebol uvedený názov vystihujúci podstatu výrobku. Ďalej v označení neboli uvedené údaje o zložení výrobku, údaje o fyzikálnom stave výrobku. V jednom prípade semolinových cestovín, bola zistená prítomnosť vaječnej zložky, ktorá nebola uvedená v zložení. Jedna vzorka cestovín nevyhovovala v senzoričkom hodnotení – bola zistená cudzia, zapáchajúca vôňa po skazených vajciach. Všetky nevyhovujúce vzorky pochádzali z obchodnej siete.

Pekárske výrobky

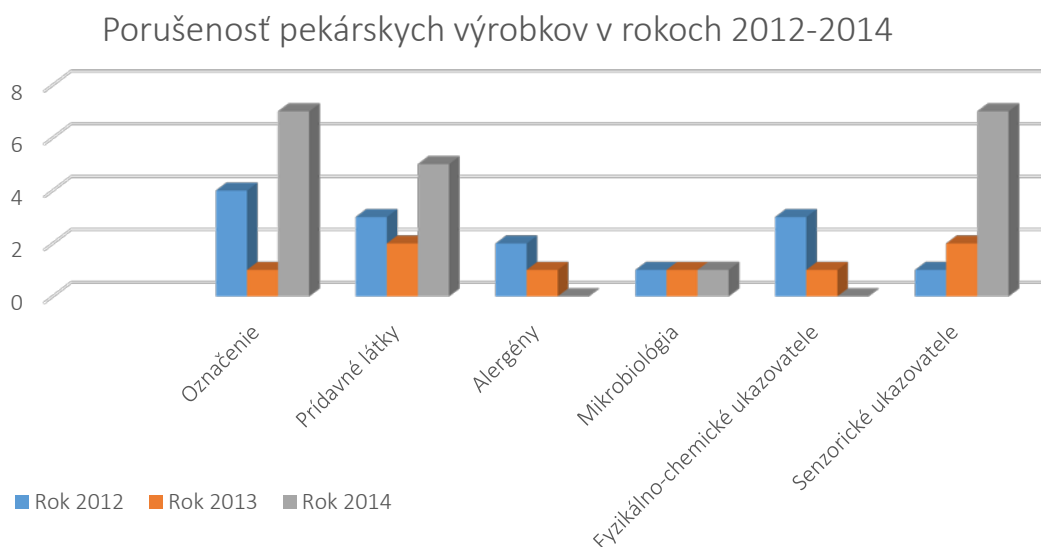
V pekárskych výrobkoch nevyhovovalo **17 vzoriek**. Nevyhovujúce vzorky tvoria 4,55 % z celkového počtu odobratých pekárskych výrobkov. V porovnaní s rokom 2013 sa zvýšila porušenosť o 2,55 %. Nesúlad v označení pekárskych výrobkov bol zaznamenaný: vo vyobrazení zložky, ktorú výrobok neobsahoval (orechy), maslová vianočka obsahovala iba rastlinný tuk, nečitateľnosť textu na etikete, klamlivé označenie výrobku, keď na obale bolo uvedené zloženie a na dolepenej etikete bolo uvedené iné zloženie výrobku, neuvedenie podmienok skladovania, na obale a uvedenie dvoch dátumov minimálnej trvanlivosti na výrobku. Sensorické hodnotenie pekárskych výrobkov boli nevyhovujúce v strúhanke, keď vo vzorkách bola zistená vôňa a chuť po rozložnom tuku. V chlebe bola zistená potuchnutá vôňa, v lievancoch boli v ceste zistené plastové čiastočky. V jednej vzorke chleba bola popri sensorickom hodnotení (lepivá striedka, netypická vôňa) mikrobiologicky zistená prítomnosť baktérie *Bacillus* sp. Prídavné látky (konzervačné látky) boli zistené v dvoch pekárskych výrobkoch: v jemnom pečive, pričom v zložení výrobku nebola uvedená a zistená bola prítomnosť kyseliny sorbovej v parenej knedle. V zmysle nariadenia (ES) č.1333/2008 o prídavných látkach nie je táto konzervačná látka povolená. V roku 2014 sa zistilo v troch vzorkách chleba prekročenie maximálneho limitu obsahu soli (20 000 mg/kg).

Trvanlivé pečivo

Ne vyhovovalo 16 vzoriek čo predstavuje 7,02 %. V porovnaní s rokom 2013 vzrástol počet nevyhovujúcich vzoriek o 1,44 %. V piatich vzorkách trvanlivého pečiva bola zistená prídavná látka, v troch vzorkách bola zistená prítomnosť konzervačnej látky – kyseliny sorbovej, pričom v zložení výrobku na obale nebola uvedená. V jednom prípade bola zistená prítomnosť syntetického farbiva azorubín (E122), ktorá nebola deklarovaná na etikete a v jednom prípade bolo pri výrobe perníka použité nepovolené sladidlo rebaudiozid A. V štyroch vzorkách bola zistená porušenosť pre nesprávne označenia aditívnych látok na etikete, nesprávne označenie v štátnom jazyku a rozdielne označenie zloženia výrobku na priamom obale trvanlivého pečiva v porovnaní s údajmi na etikete veľkospotrebitel'ského balenia. V dvoch odobratých vzorkách pri sensorickom posudzovaní bolo zistené porušenie Nariadenia (ES) č. 178/2002, čl.14 pre nečistú vôňu a chuť po plesni.

Graf č.28

Porovnanie porušnosti v pekárskych výrobkoch za roky 2012, 2013 a 2014

Špeciálne výrobky z obilia

Nevyhovovali 3 vzorky. V dvoch vzorkách - v kukuričnej strúhanke, extrudovanom výrobku, bol zistený 3-násobne prekročený limit deoxynivalenolu (DON) a v kakaových mušličkách bol prekročený limit na obsah deoxynivalenolu - zistené množstvo bolo 709 µg/kg (limit 500 µg/kg). V jednej vzorke bol zistený nesúlad s Vyhláškou MPRV SR č. 127/2012 o označovaní výrobkov, keď názov výrobku nevystihoval podstatu výrobku a súčasne boli nesprávne označené použité prídavné látky.

Olejníny

V komodite olejníny nevyhovelo 21 vzoriek, čo predstavuje 17,95% (v roku 2013 predstavovala porušenosť 6,8%). V rámci nevyhovujúcich vzoriek sa jednalo o 15 vzoriek maku, 3 vzorka sezamu, 2 vzorky slnečnice a 1 plnka a posýpka na pečenie. Z nevyhovujúcich znakov to boli senzorické ukazovatele (20) - mak nevhodný na ľudskú spotrebu pre netypický, lesklý, olejnatý vzhľad, pre netypickú čiernu farbu s bielymi časticami, nevýraznú, prázdnu, netypickú chuť a hrubú, pieskovitú konzistenciu netypickú pre mletý mak; čierna farba netypická pre mak a prázdna chuť, netypická pre mletý mak; horká a prázdna chuť; vôňa po zoxidovanom tuku a nečistá, horká a štiplavá chuť; vôňa rozomletých semien cudzia, výrazná po oxidácii a podobne., kontaminanty (2) - prekročený maximálny limit kadmia (nameraná hodnota 0,995 mg/kg a 1,11mg/kg, maximálny povolený limit: 0,8mg/kg) a označovanie (1) - chýbajúcu adresu predávajúceho a pre neuvedenie výživovej hodnoty a energetickej hodnoty maku.

Strukoviny a výrobky zo strukovín

V rámci komodity nevyhovela šošovica pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva olova (nameraná hodnota 0,590 mg/kg, maximálny povolený limit: 0,2mg/kg), sója a výrobok zo sóje v znaku označovanie.

Čerstvé ovocie, zelenina a zemiaky

Nevyhovelo 6 vzoriek čerstvého ovocia a zeleniny (0,87% porušenosť) a v prípade zemiakov nevyhoveli 2 (1,8%) vzorky požiadavkám platnej legislatívy.

V rámci kontaminantov sa jednalo o 3 nevyhovujúce vzorky odobraté u primárnych producentov (cvikla - prekročený limit dusičnanov, petržlen - prekročený limit dusičnanov a kel hlávkový - taktiež prekročený limit dusičnanov). Na stupni hypermarketov nevyhovela 1 vzorka pre prekročený limit dusičnanov (špenát - nameraná hodnota 4 439,20 mg/kg, maximálny limit 3 000 mg/kg), a 2 vzorky kokosových orechov – výskyt plesne a vôňa po plesni, vo vnútornej časti orechov a na povrchu dužiny pod škrupinou výskyt plesní).

Vzorka konzumných neskorých zemiakov u primárneho producenta nevyhovela pre poškodenie suchou a mokrou hnilobou, zemiaky konzumné skoré odobraté v hypermarkete pre výskyt suchej hniloby pod šupkou. Vo vyššie uvedenom hodnotení nie sú uvádzané vzorky čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov analyzované na rezíduá pesticídov, ktoré sú vyhodnotené osobitne v Správe o kontrole rezíduí pesticídov v potravinách za rok 2014.

Spracované ovocie a spracovaná zelenina

35 vzoriek nevyhovelo požiadavkám platných predpisov, čo predstavuje 5,49 %.

Z nevyhovujúcich analyzovaných znakov sa jednalo v 2 prípadoch o kontaminanty, 10 vzoriek ohľadne prídavných látok, 17 vzoriek nevyhovelo v znaku označovanie, 7 vzoriek nevyhovelo v senzorickom hodnotení a 3 vo fyzikálno - chemických znakov. V prípade kontaminantov sa

jednalo o prekročenie maximálnej hodnoty obsahu aflatoxínu B1 a sumy aflatoxínov B1-G2 u sušených fíg a prekročenie maximálnej prípustnej hodnoty ochratoxínu A u hrozienok. Ako ďalšie dôvody porušenia platnej legislatívy boli napríklad vyhodnotené: cudzí, kvasničný zápach, silne zakalený nálev a netypická farba olív po rozpolení; nesprávne označenie použitých prídavných látok ako zložiek potravín, pre uvedenie spotrebiteľa do omylu neuvedením konzervačnej látky v zložení výrobku; prekročenie najvyššie prípustného množstva syntetického sladidla sacharín; suchá konzistencia, výskyt zámotkov a ojedinelý výskyt plesne u sušených fíg; vo vyšetrenej vzorke kandizovaného ovocia bola zistená prítomnosť syntetického farbiva ponceau 4R (E124), ktoré nebolo uvedené na obale výrobku; nevyhovujúci podiel vo výrobkoch a uvedenie spotrebiteľa do omylu pre neuvedenie kyseliny benzoovej v zložení výrobku.

Jedlé huby a výrobky z nich

3 vzorky boli nevyhovujúce, čo predstavuje 3,0%. Jednalo sa o 1 vzorku v rámci vnútro spoločenskej výmeny (pre neuvedenie použitých konzervačných látok kyseliny benzoovej (E210) a kyseliny sorbovej (E200) v zložení výrobku a nesúlad s deklaráciou na obale výrobku v analytickom znaku pevný podiel) a 2 vzorky pôvodom z tretích krajín (Čína) odobraté v obchodnej sieti (nedodržanie pevného podielu v prípade šampiňónov s náleve).

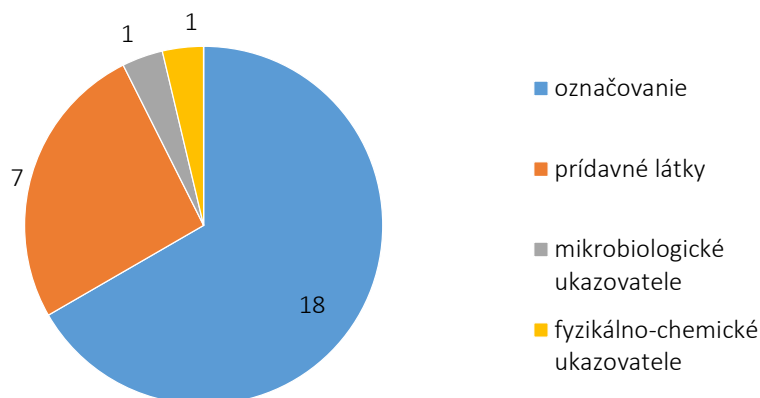
Koreniny

Z celkového počtu 7 vzoriek nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy, čo predstavuje 2,9% (2 vzorky odobraté u výrobcov a v baliarni, 5 vzoriek z obchodnej siete). Šesť vzoriek čierneho korenia nevyhovelo pre vlastné organické prímеси nad stanovený limit; prítomnosť Salmonella enterica subsp. Enterica; nízke hodnoty piperínu, ako aj sensorické vlastnosti ako vôňa: dráždivo štipľavá, netypická pre daný druh, chuť: dráždivo palivá, netypická pre čierne korenie. V 1 vzorke (zmes korenia) bola zistená prítomnosť alergénu zeler, bez deklarácie na obale.

Nealkoholické nápoje

V roku 2014 požiadavkám platnej legislatívy nevyhovelo 23 vzoriek, čo predstavuje 4,40 % z počtu odobratých vzoriek. Oproti minulému roku (3,39%) ide o zvýšenie porušenia o 1,01 %. Najviac nedostatkov bolo zistených v označovaní výrobkov – výrobok nebol označený v kodifikovanej podobe štátneho jazyka, v zložení chýbali hmotnostné percentá zložiek tvoriaci obchodný názov, v prípade použitia prídavných látok chýbala informácia o nepriaznivom účinku použitých farbív na činnosť a pozornosť detí, označenie obchodných názvov výrobkov nevyjadrovala podstatu - charakter výrobku, označenie použitia nepovolenej zložky stevie, nedostatky v označovaní výživového a zdravotného tvrdenia, taktiež zistená prítomnosť neoznačenej konzervačnej látky. Zistené bolo aj klamlivé označenie výrobku – deklarovaný obsah alkoholu 0,49 % obj., skutočne zistený 2,4 objemového percenta, čo je už hodnota pre alkoholický nápoj. Taktiež boli zistené prekročenia limitov prídavných látok v nápojoch. Mikrobiologickým rozborom bola potvrdená prítomnosť plesní.

Graf č. 29
Prehľad nevyhovujúcich analýz u nealkoholických nápojov

Pivo

V roku 2014 požiadavkám platnej legislatívy nevyhoveli 3 vzorky piva, čo predstavuje porušenosť 1,80 %. Vo všetkých troch prípadoch ide o fyzikálno-chemické analýzy. Dve vzorky svetlého piva nezodpovedali požiadavkám jednotiek EBC v znaku farba piva. Tretia vzorka piva vykázala nízky obsah extraktu v pôvodnej mladine. Oproti predchádzajúcemu roku došlo k zvýšeniu porušenia u kontrolných vzoriek z 0,62 % na 1,80 %.

Ovocné vína a medovina

V roku 2014 všeobecne záväzným právnym predpisom nevyhovelo 7 vzoriek, čo predstavuje 8,97 %. V porovnaní s rokom 2013 ide o nárast porušenia o 2,72 %. V dvoch prípadoch bola zistená prítomnosť nedeklarovanej prídavnej látky. Taktiež boli zistené nedostatky v označovaní. Jeden výrobok mal vôňu a chuť nečistú, po oxidácii a jablčno-mliečnej fermentácii. Vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch nevyhoveli 2 vzorky. V jednom prípade bol zistený nízky obsah množstva cukru u polosladkého ovocného vína, v druhom prípade nebol dodržaný najnižší limit pre bezcukorný extrakt u ovocného vína.

Miešané alkoholické nápoje

V roku 2014 bolo 10 vzoriek vyhodnotených ako nevyhovujúcich, čo je 12,82 %. Ide o pokles o 18,55 % oproti predchádzajúcemu roku. Všetky nevyhovujúce vzorky nezodpovedali požiadavkám legislatívy v znaku označovanie. Najviac nedostatkov v označení bolo zistených pri uvádzaní obchodného názvu nápoja – výrobky označené dvomi názvami (klamливо označené), alebo obchodný názov nevyjadroval charakter – podstatu výrobku. Taktiež v označení výrobku nebol uvedený zoznam zložiek. V jednej vzorke bola zistená aj prítomnosť prídavnej látky (farbivo), neuvedená v zložení výrobku.

Liehoviny

V roku 2014 bolo nevyhovujúcich 19 vzoriek, čo predstavuje 7,36 % z celkového počtu odobratých vzoriek. Porušenosť sa zvýšila o 3,33 % oproti roku 2013.

Najviac vzoriek (15) nevyhovelo v znaku označovanie, predovšetkým chýbalo označenie dávky, v jednom prípade liehovina označená dvoma predajnými názvami – v hlavnom zornom poli RUM, na zadnej etikete likér, pričom iba jeden predajný názov zodpovedal požiadavkám kategorizovanej liehoviny. Taktiež v jednom prípade na liehovine – borovičke slovné aj obrazom bola zobrazená prítomnosť brusníc, pričom v označení zloženia výrobku bola

uvedená iba aróma. V jednom prípade v liehovine „Cherry liqueur“ bola zistená prítomnosť farbiva, neoznačeného v zložení. Liehoviny v počte 4 v znaku obsah alkoholu v objemových percentách nezodpovedali deklaroványm hodnotám. V senzorických znakoch organoleptickým požiadavkám nevyhovovali celkom tri vzorky. V jednom prípade liehovina Napoleon DUPRE nezodpovedala v znaku vôňa a chuť (po mandliach a cherry), čo nie je charakteristické pre tento druh liehoviny. V dvoch prípadoch na základe žiadosti vyšetrovateľa národnej protikorupčnej jednotky, expozitúra Banská Bystrica, boli vyhodnotené 2 vzorky liehovín ako nevyhovujúce pre netypickú vôňu a chuť u liehovín borovička – vzorky boli odobraté z centra bezpečnostno-technických činnosti MV SR Topoľčianky.

Čaj, čajové extrakty a prípravky z nich

5 vzoriek nevyhovovalo požiadavkám platnej legislatívy (4%). Z nevyhovujúcich vzoriek bola 1 vzorka nevyhovujúca v znaku prídavné látky (obsah rastliny „stevia“), 4 vzorky nevyhoveli v znaku označovanie (tabuľka výživovej hodnoty neuvedená v slovenskom jazyku, chýbal prívlastok „aromatizovaný“, nesúlad s deklaráciou na obale v znaku vitamín C, chýbajúca tabuľka výživovej hodnoty) a 1 vzorka v senzorických ukazovateľoch.

Kakao a výrobky z kakaa

V priebehu roku 2014 7 vzoriek nevyhovovalo požiadavkám platnej legislatívy. V piatich prípadoch sa jednalo o kakao a v dvoch prípadoch o výrobky z kakaa. Celková porušenosť u tejto skupiny výrobkov bola 6,86 %, čo je podobná porušenosť ako v roku 2013. V štyroch prípadoch sa jednalo o prekročenie povolenej hladiny kontaminantov (obsah benzo(a)pyrénu, prípadne tiež suma PAU) a tri výrobky neboli správne označené. V jednom prípade bolo zároveň zistené, že vyobrazené zdravotné tvrdenie nespĺňa legislatívne podmienky.

Káva, kávoviny a výrobky z nich

V roku 2014 boli 3 vzorky nevyhovujúce, čo predstavuje porušenosť 2,08%. Nedostatky boli zistené v označovaní, kedy vzorka nevyhovela vzhľadom na uvedené výživové a zdravotné tvrdenie na obale výrobku, ďalej uvedenie spotrebiteľa do omylu označením kávy ako „bezkofeínová“, pričom hodnota analyticky stanoveného kofeínu prekračuje hodnotu kofeínu označeného na etikete pre bezkofeínovú kávu, údaje na obale výrobku neboli pre spotrebiteľa za obvyklých podmienok uvádzania na trh ľahko čitateľné a vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch (obsah kofeínu).

Čokoláda

V roku 2014 7 vzoriek nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy, čo predstavuje porušenosť 5,11 %. Oproti roku 2013 to predstavuje zlepšenie o 0,77 %. Najviac nedostatkov bolo zistených v označovaní (4 vzorky), pričom v jednom prípade chýbala na výrobku informácia a množstve kakaovej sušiny, v jednom prípade išlo o vyvolávanie dojmu, že potravina vykazuje osobitné charakteristické vlastnosti a že sa jedná o výrobok na osobitné výživové účely, ale bez uvedenia konkrétneho účelu, v jednom prípade boli údaje na dolepenej etikete v slovenskom jazyku v rozpore s označením na obale výrobku. V jednom prípade chýbal v zložení výrobku zistený alergén lieskové orechy. V troch prípadoch vzorky nevyhoveli v kvalitatívnych ukazovateľoch – v jednom prípade nebola celková kakaová sušina v súlade s hodnotou deklarovanou na obale, v dvoch výrobkoch bol zistený obsah mliečneho tuku pod stanovený limit a v jednom prípade súčasne obsah ekvivalentov kakaového masla nad

stanovený limit. Všetky nevyhovujúce vzorky boli odobraté v obchodnej sieti, z toho dve pochádzali zo Slovenska, štyri z iných krajín EÚ a jedna z tretej krajiny.

Cukrovinky

V tejto komoditnej skupine nevyhovelo 20 vzoriek, čo predstavuje porušenosť 7,97 %. Oproti roku 2013 to predstavuje zlepšenie o 1,32 %. V 16 prípadoch bolo zistené nesprávne označenie výrobkov. Najčastejším nedostatkom v označovaní bol nečitateľný, prípadne ľahko stierateľný text a názov potraviny, nevystihoval podstatu výrobku. V štyroch prípadoch bola tiež potravina označená dátumom spotreby, ale bez konkrétnych podmienok skladovania, v troch prípadoch bola nesprávne uvedená kategória prídavnej látky, v troch prípadoch bola zistená prítomnosť povoleného, ale nedeklarovaného farbiva. V dvoch prípadoch boli vo výrobkoch prekročené povolené množstvá požitých farbív a v dvoch prípadoch bol vo výrobku zistený nedeklarovaný alergén (arašidy, sója).

Suché škrupinové plody a výrobky z nich

32 vzoriek bolo nevyhovujúcich (9,41%). V mikrobiologických ukazovateľoch nevyhoveli 2 vzorky pre výskyt plesní, 6 vzoriek v znaku kontaminanty (prekročený maximálny limit obsahu aflatoxínu B1 a sumy aflatoxínov (B1, B2,G1,G2), 2 vzorky v označení, 20 vzoriek v sensorických ukazovateľoch a 3 vzorky vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch. V rámci sensorických ukazovateľoch sa jednalo o nevyhovujúcu vôňu a chuť po zoxidovanom tuku a nevyhovujúci vzhľad - ojedinelý výskyt plesnivých jadier a mŕtvych škodcov; prítomnosť plesnivých jadier a jadier poškodených škodcami; výskyt škodcov v rôznych štádiách vývoja; zistenie výskytu scvrknutých, zoschnutých a zožltnutých jadier; prítomnosť zámotkov a olejovitý vzhľad na lome, čierna farba šupky, vôňa a chuť po zoxidovanom tuku.

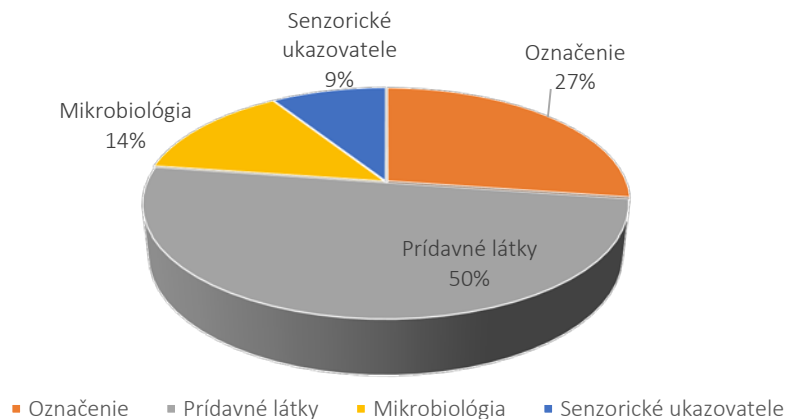
Tabakové výrobky

Na kontrolné stanovenie obsahu nikotínu, kondenzátu a oxidu uhoľnatého v roku 2014 neboli odobraté žiadne vzorky, vzhľadom na krátenie finančných prostriedkov bol uprednostnený odber vzoriek a analýzy potravín rastlinného pôvodu.

Cukrárske výrobky

17 vzoriek bolo posúdených ako nevyhovujúce. Z uskutočnených analýz odobratých vzoriek sa najviac nedostatkov (11) zistilo pri vyhodnocovaní prídavných látok v cukrárskych výrobkoch. Z uvedeného množstva v 8 prípadoch bola zistená prítomnosť farbív (syntetické farbivo žltá SY (E 110), allura červená (E 129), ktoré neboli uvedené v zložení výrobku, z toho v piatich uvedených vzorkách bol prekročený povolený limit pre tieto farbivá. V troch vzorkách cukrárskych výrobkov bola zistená prítomnosť konzervačnej látky - kyseliny sorbovej, ale v zložení výrobku nebola uvedená. V 6-tich prípadoch bolo vyhodnotených nesprávne označenie výrobkov, z toho najviac bolo zaznamenaných porušení v zmysle Prílohy V, Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 o prídavných látkach, keď pri farbivách ako azurubín (E 122), ponceau 4R (E 124) alebo žltá SY (E 110) nebola uvedená doplňujúca informácia o nepriaznivom účinku na činnosť a pozornosť detí alebo v rámci označovania boli nesprávne označené zložky, resp. zložené zložky vo výrobku. V troch vzorkách bolo zistené nadlimitné množstvo koliformných baktérií a dva cukrárske výrobky nevyhovovali sensoricky, pre cudziu vôňu a chuť.

Graf č. 30
Porušenosť cukrárskych výrobkov

Minerálne, pramenité a pitné vody

V priebehu roka 2014 bola zistená porušenosť v 1 vzorke v mikrobiologických znakoch, čo predstavuje 1,96 % z počtu odobratých vzoriek. Ide o pramenitú vodu PURE WATER, galón 18,9 l.

Lahôdky

Spolu bolo v komodite 9 vzoriek vyhodnotených ako nevyhovujúce (niektoré vo viacerých znakoch), čo predstavuje porušenosť 7,5 %.

Nevyhovujúce vzorky nevyhoveli v znakoch mikrobiologických (4) - prítomnosť *Listeria monocytogenes*, prekročený počet kvasiniek, prídavné látky (1) - neuvedenie použitých konzervačných látok a použitého syntetického sladidla v zložení výrobku, označovanie (4), alergény (1) – prítomnosť alergénu horčica, senzorické hodnotenie (1).

Kontrola potravín neživočíšneho pôvodu dovážaných z tretích krajín

ŠVPS SR ako kompetentná autorita vykonáva v rámci Slovenskej republiky okrem iných činností aj kontrolu kvality a bezpečnosti potravín neživočíšneho pôvodu importovaných z tretích krajín na územie SR a Európskej únie.

Okrem potravín neživočíšneho pôvodu patriacich do kompetencie orgánov ŠVPS SR sa pri importoch z tretích krajín kontrolujú aj **potraviny a výživové doplnky podliehajúce dozoru ÚVZ**. Kontrolovaná je každá zásielka potravín neživočíšneho pôvodu prichádzajúca z tretích krajín, ktorá vstupuje na našom území do Spoločenstva. Kontrola môže byť dokladová, identifikačná a fyzická (vrátane odberu vzoriek). Zásielka je colným orgánom uvoľnená do režimu voľný obeh až po jej odsúhlasení orgánom dozoru buď ihneď pri dokladovej alebo fyzickej kontrole, alebo až po ukončení rozborov v prípade odberu vzorky.

Počty importných kontrol potravín rastlinného pôvodu

V roku 2014 bolo spolu vykonaných 3 093 importných kontrol, pri ktorých bolo prekontrolovaných 3 673 zásielok z tretích krajín čo predstavuje 41 181 980 kg potravín neživočíšneho pôvodu. Odobratých bolo spolu 250 vzoriek, 14 nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy (bez analýz ohľadne rezíduí pesticídov, ktoré sú vyhodnotené samostatne v osobitnej správe).

Tabuľka č. 76

Výsledky importných kontrol v roku 2014

Výsledok importnej kontroly	Počet kontrol	Počet zásielok	Množstvo tovaru v kg
znehodnotenie dodávky	2	2	19410
vrátenie dodávky	13	13	52277,01
povolenie dodávky	2979	3545	39527873,44
iné účely	1	1	20420
reexport dodávky	5	5	103260
dočasné pozastavenie	103	107	1458739,24
Celkový súčet	3093	3673	41 181 979,69

Tabuľka č. 77

Prehľad tretích krajín s najväčším počtom dovozov v roku 2014

Poradie	Krajina pôvodu	Počet zásielok
1.	Turecko	756
2.	Čína	481
3.	Spojené Štáty Americké	268
4.	Srbsko	253
5.	Ukrajina	210
6.	Švajčiarsko	174
7.	Vietnam	127
8.	Macedónsko	121
9.	Kanada	118
10.	Thajsko	89

Tabuľka č. 78

Komodity s najväčším počtom zásielok v roku 2014

Poradie	Komodita	Počet zásielok	Množstvá tovaru v kg
1.	Výživové doplnky	262	258 432
2.	Arašidy	173	3 159 980
3.	Grapefruity	143	1 309 335
4.	Arašidy upravené	118	2 758 043
5.	Citróny	105	1 411 868
6.	Ostatné cukrovinky	103	1 163 505
7.	Kompóty	98	2 264 256
8.	Rafinované oleje	89	1 764 141
9.	Šošovica	76	1 890 647
10.	Fazuľa	69	1 604 689
11.	Sušienky	68	395 037
12.	Káva zelená	60	765 476
13.	Pistácie	58	1 124 912
14.	Dyňa červená	57	1 163 815
15.	Hrozienka	57	1 162 710

9.2.2. Výsledky kontroly označovania GMO potravín

Úradné kontroly orgánov ŠVPS SR boli zamerané na výrobky, ktoré získali oprávnenie na umiestnenie na trh, ale bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES s ohľadom na GMO, ktoré nie sú v Spoločenstve povolené (neautorizované). Cieľom kontrol bolo preveriť, či v Slovenskej republike nedochádza k uvádzaniu do obehu nepovolených geneticky modifikovaných organizmov a či sú potraviny (suroviny) obsahujúce GM označené v zmysle platnej legislatívy.

V prípade neautorizovaných produktov sa jednalo hlavne o neautorizovanú ryžu a výrobky z nej (**LLRice601 pôvodom z USA, Rice Bt63, KeFeng6 a KMD1 pôvodom z Číny**), prípadne neautorizovanú kukuricu a výrobky z nej (**Bt10 pôvodom z USA**) a neautorizovaný ľan (**FP 967 pôvodom z Kanady**), tak ako to bolo aj v predchádzajúcich rokoch. Brali sa do úvahy aj zistenia z predchádzajúcich rokov, prípad pozitívnej vzorky ohľadne **Bt 176**, ktorá bola stiahnutá z trhu (nebola predložená žiadosť o obnovu povolenia pre tento typ).

Pokiaľ sa jedná o **dovoz z tretích krajín** postupovalo sa v zmysle legislatívnych predpisov týkajúcich sa nepovolenej geneticky modifikovanej ryže vo výrobkoch z ryže pochádzajúcich z Číny. Pri importoch bolo nariadené sa zameriavať aj na zásielky, ktoré nepochádzajú iba priamo z Číny, ale aj z iných krajín pôvodu, nakoľko je možné, že zásielky odchádzajú z Číny do iných tretích krajín a následne potom smerujú do Spoločenstva.

Odber vzoriek sa vykonával u výrobcov potravín rastlinného pôvodu, pri uvádzaní na trh a manipulácii, u dovozcov z tretích krajín s vyššie uvedenými surovinami a potravinami rastlinného pôvodu (VO - sklady, obchodná sieť).

Vzorky boli analyzované v skúšobných laboratóriách **ŠVPÚ: VPÚ Dolný Kubín (národné referenčné laboratórium) a VPÚ Bratislava**. V roku 2014 odobrali inšpektori RVPS rámci úradných kontrol **159 vzoriek** (v roku 2013 bolo odobratých 210 vzoriek). Z tohto počtu bolo 146 vzoriek odobraných inšpektormi RVPS a 13 vzoriek inšpektormi RÚVZ. Výsledky úradnej kontroly na zisťovanie prítomnosti GMO v potravinách za rok 2014, sú spracované podľa komodít a laboratória, ktoré analýzy vykonalo.

Následné analýzy 159 vzoriek preukázali nasledovné pozitívne výsledky v 12 prípadoch:

- do 0,1 % príslušnej zložky potraviny (LOQ): **8 vzoriek** - GM sója MON40-3-2 a MON89788,
- do 0,9 % príslušnej zložky potraviny: **3 vzorky** - GM sója MON40-3-2 a **1 vzorka** - GM kukurica MON810.

Všetky pozitívne výsledky boli vyhodnotené ako vyhovujúce v zmysle platnej legislatívy.

Tabuľka č. 79

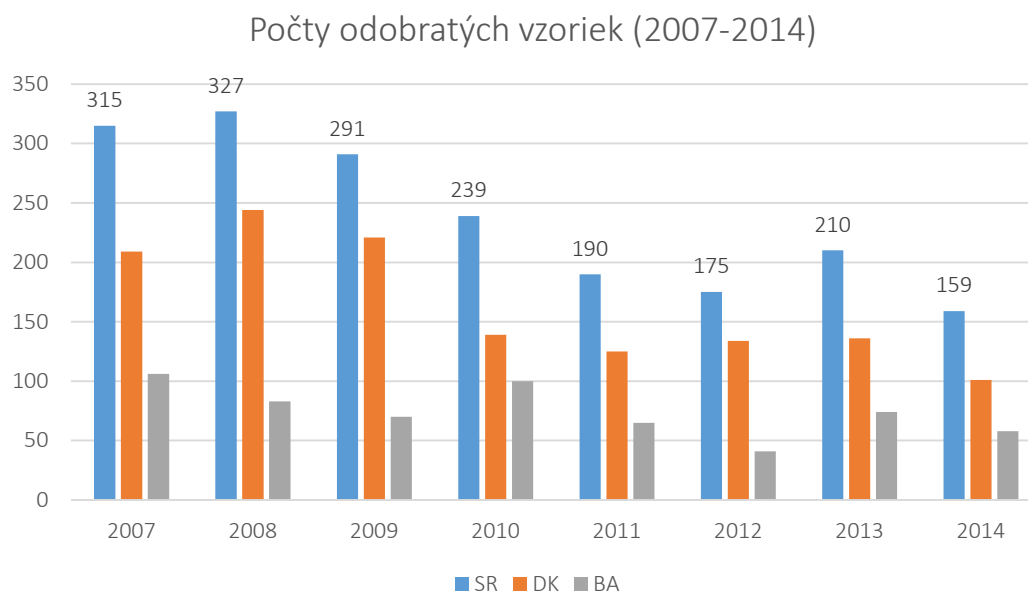
Prehľad o počte analyzovaných vzoriek v príslušných laboratóriách v roku 2014

Typ vzorky	Výsledok kvalitatívnej analýzy	Laboratórium ŠVPÚ			Spolu
		VPÚ Dolný Kubín	VPÚ Bratislava		
		počet vzoriek			
		RVPS	RÚVZ	RVPS	
kukurica a výrobky z kukurice	negatívna	19	2	10	31
	pozitívna	0	0	1	1
sója a výrobky zo sóje	negatívna	34	3	13	50
	pozitívna	5	0	6	11

ryža a výrobky z ryže	negatívna	29	8	25	62
	pozitívna	0	0	0	0
ľan	negatívna	1	-	1	2
	pozitívna	0	-	0	0
iné	negatívna	-	-	1	1
	pozitívna	-	-	0	0
neizolovaná DNA		-	-	1	1
SPOLU		88	13	58	159

Graf č. 31

Prehľad o analyzovaných vzorkách potravín GMO za roky 2007 - 2014 v SR

9.2.3. Kontrola verejných skladov

Zákon č.144/1998 Z. z. o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste a o doplnení niektorých ďalších zákonov, zavádza 2 druhy cenných papierov: skladiskový záložný list a tovarový záložný list, prostredníctvom ktorých je možné získať úver a na zabezpečenie záväzkov s tým spojených, zriadiť záložné právo k hnutelným veciam – výrobkom rastlinného pôvodu, na ktoré znie záložný list. Kontrolu dodržiavania citovaného zákona vykonávali poverení inšpektori v rámci pôsobnosti príslušných RVPS v spolupráci s MPRV SR.

V roku **2014** vykonali poverení inšpektori na základe požiadavky MPRV SR celkovo **59 kontrol verejných skladov**, vo všetkých prípadoch bez nedostatkov. Prekontrolovaných bol 32 právnych subjektov a 46 prevádzok.

Kontrola krížového plnenia

V prípade krížového plnenia sa jedná o kontrolné prepojenie priamych platieb do poľnohospodárskej prvovýroby v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ a niektorých platieb v rámci Programu rozvoja vidieka 2007 – 2013 s dodržiavaním stanovených právnych

noriam – požiadaviek (odborné právo) a štandardov. Predstavuje základné požiadavky a štandardy týkajúce sa správy a správnej poľnohospodárskej praxe a správnych zásad ochrany životného prostredia podľa článkov 5 a 6 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009. Jednou z povinných požiadaviek je aj kontrola bezpečnej výroby potravín (PH 11). Požiadavky sa kontrolovali u žiadateľov priamych platieb, pokiaľ sa podnik podieľal na výrobe, spracovaní alebo distribúcii potravín. Subjekty boli vyberané na základe rizikovej analýzy, požiadavky sa neuplatňovali na prvovýrobu na súkromné domáce použitie alebo na domácu prípravu, manipuláciu alebo skladovanie potravín pre súkromnú domácu spotrebu. Na základe vykonaných úradných kontrol u relevantných prevádzkovateľov neboli zistené nedostatky v oblasti PH 11.

9.3. Značka kvality SK 2014 – potraviny rastlinného pôvodu

V roku 2014 boli inšpektormi RVPS vykonané aj kontroly výrobkov, uchádzajúcich sa o udelenie Značky kvality SK, keďže podľa „Zásad posudzovania a udeľovania Značky kvality SK na poľnohospodárske produkty a potraviny“, vykonávajú kontrolu dodržiavania podmienok pre udeľovanie značky u registrovaných výrobkov orgány Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky. Pri kontrolách inšpektori zisťovali, či výrobok spĺňa všetky požiadavky uvedené v platných Zásadách Značky kvality SK, t. j. najmä či:

- výrobca spĺňa požiadavky zákona o potravinách, ako aj príslušnej národnej a európskej legislatívy vzťahujúcej sa k predmetnému výrobku,
- výrobok spĺňa parametre uvedené v technickej dokumentácii, ktorú výrobca ako prílohu predkladal k žiadosti o udelenie značky, inšpektori venovali osobitnú pozornosť posúdeniu údajov v kolónke „nadštandardné kvalitatívne vlastnosti“ ,
- výrobok spĺňa požiadavku na predpísané % zastúpenie surovín domáceho pôvodu,
- všetky fázy výrobného procesu sú uskutočňované na území Slovenskej republiky, s výnimkou surovín z dovozu.

Spolu bolo vykonaných 41 kontrol pred udelením, pri ktorých bolo skontrolovaných 145 výrobkov rastlinného a zmiešaného pôvodu.

9.4. Politika kvality

V zmysle Zákona NR SR č. 152/95 Z. z., § 9a odsek (8) „Úradnú kontrolu poľnohospodárskych výrobkov a potravín s chráneným označením pôvodu (CHOP), s chráneným zemepisným označením (CHZO) alebo s označením zaručenej tradičnej špeciality (ZTŠ) spĺňajúcich požiadavky podľa osobitných predpisov vykonávajú orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy“. Pri bežných plánovaných úradných kontrolách v obchodnej sieti preto inšpektori úradnej kontroly potravín **v roku 2014** vykonávali aj nasledovné činnosti:

1. skontrolovali, či sa v predajni vyskytujú výrobky s CHOP, CHZO alebo ZTŠ,
2. uviedli podrobné údaje o výskyte takýchto výrobkov do záznamu z úradnej kontroly (Presný originálny názov výrobku, výrobca, druh výrobku, druh použitého symbolu a pod.),
3. overili si následne v elektronickej databáze EÚ „DOOR“ oprávnenosť použitia loga na výrobkoch,
4. zistenia boli zapísané aj do programu KIČ (elektronická databáza kontrolnej činnosti), kde je v rámci zápisu zistení z plánovaných úradných kontrol vytvorená kolónka „Politika kvality“.

Na základe údajov z elektronickej databázy bolo v obchodnej sieti v roku 2014 vykonaných spolu 1362 úradných kontrol, pri ktorých boli skontrolované potraviny rastlinného aj živočíšneho pôvodu s chráneným označením. Spolu bolo prekontrolovaných 3994 výrobkov, z toho 868 výrobkov s chráneným označením pôvodu, 2574 výrobkov s chráneným zemepisným označením a 552 výrobkov s označením zaručená tradičná špecialita. Pokiaľ ide o výrobky rastlinného pôvodu, prekontrolovaných bolo 131 výrobkov s CHOP, 948 výrobkov s CHZO a 27 výrobkov so ZTŠ. V prípade potravín rastlinného pôvodu bol nedostatok zistený v jednom prípade – nesprávne použitie farieb loga, nedostatok bol odstránený.

9.5. Mimoriadne kontroly čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov ponúkaných spotrebiteľom v maloobchodnej sieti v SR.

V termíne od 01. 10. 2014 – 31. 12. 2014 sa inšpektori vo svojej činnosti zamerali na kontroly čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov z pohľadu ich vhodnosti na ľudskú spotrebu. Kontroly boli vykonávané v zmysle zákona NR SR č. 152/1995 Z. z.. Za uvedené obdobie inšpektori vykonali **3 796 kontrol**.

Tabuľka č. 80

Počty vykonaných úradných kontrol a ich zameranie

Zameranie úradnej kontroly	Počet kontrol	Kontroly s nedostatkom celkovo
Vhodnosť konzumných zemiakov na spotrebu	773	50
Kontrola ovocia a zeleniny v obchodnej sieti	1 482	66
Kontroly v miestach určenia ŽP a OZ	1 142	46
Kontroly čerstvého ovocia, zeleniny a zemiakov z EU	399	47
SPOLU za obdobie	3 796	209 (5,5%)

Tabuľka č. 81

Typ zistených nedostatkov

<i>Typ nedostatku</i>	Kontroly/nedostatky
Neohlásenie zásielky	43
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	28
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	26
Nesúlad s nahlásenou zásielkou dátum príjmu	24
Nevhodné na ľudskú spotrebu	24
Hygiena predaja	15
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	14
Hygiena skladovania	13
Nesúlad s nahlásenou zásielkou - množstvo	8
Osobná hygiena	7
po DS/DMT	7
Poškodený obal, tovar	5
Vybavenosť šatní a sociálnych zariadení	5
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	4

Nedostatky v dokumentácií	4
Nesúlád s nahlásenou zásielkou - pôvod	4
DDD, evidencia, výskyt škodcov	3
Klamlivo označené alebo ponúkané na predaj klamlivým spôsobom	3
Nevyhovujúce laboratórne analýzy	3
Vysledovateľnosť	3
Hygiena prepravy	2
Inak znehodnotené	2
Kvalita potravín	2
Nevyhovujúce suroviny, výrobky, tovar - Iné	2
Sanitačný poriadok, evidencia	2
Školenie zamestnancov	2
Menenie, falšovanie údajov	1
Nevyhovujúca hygiena - Iné	1

9.6. Cielená kontrola mimo pracovnej doby inšpektorov zameraná na obchodnú sieť

Cielená kontrola bola zameraná na zvýšenie účinnosti úradných kontrol v obchodnej sieti a v miestach určenia. Cieľom kontrol mimo pracovnej doby inšpektorov úradnej kontroly potravín bola ochrana spotrebiteľov pri predaji potravín v neskorších popoludňajších hodinách a mimo pracovných dní. Výsledky kontrol sú uvedené v tabuľke č. 82.

Tabuľka č. 82

Porovnanie bežných kontrol a kontrol mimo pracovnej doby

Druh kontroly	Počet kontrol	Počet kontrol s nedostatkami	Percento kontrol s nedostatkami z celkového počtu kontrol
S P O L U	56 705	7 146	12,6%
bežné kontroly	54 627	5 996	10,98%
mimo pracovnej doby	1 898	972	51,21%
mimoriadne kontroly celoslovenské	180	178	98,88%

9.7. Zákaz dovozu do Ruskej federácie, miesta určenia a ambulantný predaj

V súvislosti s rozhodnutím Európskej komisie o zákaze dovozu do Ruskej federácie z členských štátov EÚ bolo potrebné **zabezpečiť zo strany orgánov úradnej kontroly potravín zvýšenú mieru úradných kontrol**. Jednalo sa o výkon úradných kontrol potravín, hlavne potravín živočíšneho pôvodu, ale aj čerstvého ovocia a zeleniny, pôvodom z okolitých členských štátov, **kde bol predpoklad, že pokiaľ neboli umiestnené na trh Ruskej federácie, je pravdepodobné, že budú uvádzané aj na slovenský trh**. V záujme ochrany spotrebiteľa (**kvalita, zdravotná neškodnosť, ale aj označovanie potravín**) bolo potrebné zabezpečiť kontrolu potravín pôvodom z okolitých susediacich krajín, kde je najväčšia pravdepodobnosť, že môžu byť

umiestňované na trh SR. Vykonávali sa **úradné/veterinárne kontroly produktov ŽP a ovocia a zeleniny v miestach určenia, nahlasovanie zásielok, kontrola zásielok, senzorická kontrola ovocia a zeleniny**. Sledované obdobie: 11.8. – 31.12.2014.

Tabuľka č. 83

Počet úradných kontrol v miestach určenia

Typ kontroly	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Kontroly bez nedostatkov	Kontroly s nedostatkom	Počet kontrol celkom
Kontroly v miestach určenia ŽP a OZ	728	1 257	2 115	85 (3,86%)	2 200

Tabuľka č. 84

Typ nedostatkov v miestach určenia

Typ nedostatku	Počet kontrol s nedostatkom	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok
Neohlásenie zásielky	46	43	43
Nesúlad s nahlásenou zásielkou - dátum príjmu	19	18	18
Nesúlad s nahlásenou zásielkou - množstvo	8	8	8
Nedostatky v dokumentácií	5	5	5
Hygiena predaja	4	4	4
Hygiena skladovania	4	4	4
Nesúlad s nahlásenou zásielkou - pôvod	4	2	2
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	4	4	4
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	2	2	2
Nevyhovujúce laboratórne analýzy	2	2	2
DDD, evidencia, výskyt škodcov	1	1	1
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1	1	1
Menenie, falšovanie údajov	1	1	1
Osobná hygiena	1	1	1
Vybavenosť šatní a sociálnych zariadení	1	1	1
Zásielky	1	1	1
Celkový súčet	85	79	80

Taktiež sa vykonávali kontroly **ambulantného predaja, stánkového predaja a kontroly na trhoviskách v zmysle zákona č.152/1995 Z. z. v platnom znení a kontroly v zmysle zákona č.178/1998 Z. z. v platnom znení**. Sledované obdobie: 01. júl 2014 – 31.december 2014.

Tabuľka č. 85

Počty vykonaných úradných kontrol v zmysle zákona o potravinách (152/1995 Z. z. v platnom znení) a v zmysle zákona č. 178/1998 v platnom znení

Typ činnosti	Kontroly bez nedostatkov	Kontroly s nedostatkom	Počet kontrol celkom
Malé predajne - ambulantly predaj	195	68	263
Malé predajne - stánkový predaj	630	61	691
Malé predajne - trhovisko	197	31	228
Spolu	1 022	160 (13,54%)	1 182

Typ kontroly	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Kontroly bez nedostatkov	Kontroly s nedostatkom	Počet kontrol celkom
Kontrola podľa zákona č.178/1998 (trhové miesta)	217	257	250	73 (22,6%)	323

Celkovo bolo vykonaných na stupňoch ambulantly predaj, stánkový predaj a trhoviská 1 505 úradných kontrol, z toho 233 kontrol s nedostatkom (čo predstavuje 15,48%).

Tabuľka č. 86

Zakázaný tovar a sankcie v rámci cielenej kontroly

Ambulantly predaj, stánkový predaj a trhoviská	Zakázaný tovar (kg)	Zakázaný tovar (EUR)	Počet blokových pokút	Suma blokových pokút
Kontrola podľa zákona č.152/1995 (o potravinách)	3 109	5 007	378	6 100 EUR
Kontrola podľa zákona č.178/1998 (trhové miesta)	461	2 803	40	5 742 EUR
SPOLU	3 570 kg	7 810 EUR	418	11 842 EUR

9.8. Kontrola „Vianočného tovaru 2014“

ŠVPS SR nariadila všetkým veterinárnym a potravinovým správam v SR v mesiacoch november a december vykonať sprísnené kontroly potravín živočíšneho, rastlinného a zmiešaného pôvodu, vrátane lahôdkarských výrobkov, ktoré sa umiestňujú na trh a konzumujú spotrebiteľmi v období Vianoc a Nového roku. Tieto kontroly sa vykonávali hlavne v rámci

úradných kontrol v obchodnej sieti. Úradné kontroly zahŕňali aj odber vzoriek potravín, odoberali sa predovšetkým potraviny sezónneho charakteru. V sledovanom období v mesiacoch november a december (od 04.11 do 31.12.2014) sa celkovo vykonalo 1 482 cielených úradných kontrol potravín.

Tabuľka č. 87

Počty kontrol a výsledky podľa druhu činnosti „Vianoce 2014“

Typ činnosti	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Kontroly bez nedostatkov	Kontroly s nedostatkom	Počet kontrol celkom
Dopravcovia a distribútori	1	1	1	0	1
Hypermarkety a supermarkety	41	243	298	22 (6,87%)	320
Malé predajne	377	363	426	17 (3,84%)	443
Malé predajne - ambulantom predaj	2	2	1	1 (50%)	2
Malé predajne - stánkový predaj	10	10	10	0	10
Malé predajne - trhovisko	9	9	9	0	9
Ostatné	1	1	1	0	1
Stredné predajne	266	553	612	37 (5,7%)	649
Veľkoobchodný sklad OZ	1	1	1	0	1
VO sklad rastlinný	3	3	3	0	3
VO sklad zmiešaný	12	13	12	1 (7,69%)	13
VO sklad živočíšny	4	4	4	0	4
Výrobca vo svojej predajni	3	3	3	0	3
Výrobcovia	23	23	21	2 (8,7%)	23
Celkový súčet	690*	1205*	1402	80	1482

*Počet kontrolovaných právnych subjektov a počet kontrolovaných prevádzok nie je súčtom celého stĺpca, nakoľko v niektorých prípadoch ten istý právny subjekt bol kontrolovaný na viacerých stupňoch, resp. niektoré sa kontrolovali viac krát.

V rámci jednotlivých nedostatkov sa mnohé týkali nedodržania platnej legislatívy priamo predávaných potravín, či už sa jedná o pretrvávajúci **predaj potravín po DS/DMT, nevyhovujúce označenie predávaných potravín, poškodené obaly, nedodržanie teplotných režimov skladovaných potravín, zistený bol predaj potravín nevhodných na ľudskú spotrebu (výskyt hniloby a plesne), ako aj nevyhovujúce parametre potravín analyzovaných v skúšobných laboratóriách.**

9.9. Audity

Orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy vykonávali aj v roku 2014 u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov rastlinných komodít audity so zameraním na

overenie zhody zavedeného systému zabezpečenia kontroly hygieny potravín a správnej výrobnjej praxe s platnou legislatívou. Celkovo bolo vykonaných **140 auditov**, z toho bolo **14 auditov s nezhodami**, pri ktorých bolo zistených **29 druhov nezhôd**. Pre porovnanie s rokom 2013, v predchádzajúcom kalendárnom roku 2013 bolo vykonaných 261 auditov, z toho bolo 22 auditov s nezhodami, pri ktorých bolo zistených 41 nezhôd.

Tabuľka č. 88

Výsledky auditov v roku 2014

Typ činnosti	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok	Audity bez nedostatkov	Audity s nedostatkom	Počet auditov celkom
Baliarne	2	2	2		2
Dopravcovia a distribútori	1	1	2		2
Hypermarkety a supermarkety	6	7	6	2	8
Primárni výrobcovia	2	2	2		2
Stredné predajne	2	2	3		3
Veľkoobchodný sklad OZ	3	3	3		3
VO sklad rastlinný	6	6	6		6
VO sklad zmiešaný	9	9	8	1	9
Výrobca vo svojej predajni	15	22	23	2	25
Výrobcovia	76	72	71	9	80
Celkový súčet	119*	126	126	14	140

*Počet kontrolovaných právnych subjektov nie je súčtom celého stĺpca, nakoľko v niektorých prípadoch ten istý právny subjekt bol kontrolovaný na viacerých stupňoch

Zistenia (nezhody) boli v priebehu auditov nasledovné:

- nevedie sa evidencia o kontrole limitov v CCP,
- v dokumentácii SVP a HACCP nie sú aktualizované predpisy potravinového práva,
- nevypracovaný metrologický program,
- nesúlady stanovených CCP s diagramom výroby,
- dokumentácia: neprehľadná, neusporiadaná, bez uvedenia zodpovednej osoby za vypracovanie/schválenie, chýba: zoznam výrobkov,
- tokové schémy neoverené na mieste, nedostatky v rozhodovacej schéme,
- neboli správne hodnotené riziká, monitorovanie, nápravné opatrenia.,
- v analýze rizík chýba zohľadnenie alergénov,
- chýba graficky znázornený plán manipulácie s odpadom,
- chýba zoznam meradiel s identifikačnými údajmi,
- chýba HACCP tím,
- chýbajúci plán a evidencia školení,
- výrobca v pláne (pôdoryse) prevádzky nemá graficky znázornené rozmiestnenie strojních a technologických zariadení, technologických postupov a materiálových tokov,
- neaktualizovaná dokumentácia HACCP,
- nie je vykonávaná laboratórna kontrola zdravotnej neškodnosti výrobkov podľa platného HACCP,
- dokumentácia neobsahuje zoznam možných rizík,
- nebola aktualizovaná dokumentácia o opise výrobkov,
- nedostatky v označení a hygiene,
- dokumentácia nebola podpísaná zodpovedným pracovníkom a podobne.

Tabuľka č. 89

Prehľad o type nedostatkov v priebehu auditov vykonaných v roku 2014

Typ nedostatku	Počet auditov s nedostatkom	Počet kontrolovaných právnych subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok
HACCP, SPP a podobné systémy	9	9	9
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	2	2	2
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1	1	1
Nedostatky v dokumentácií	5	5	5
Nevyhovujúca hygiena	1	1	1
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	1	1	1
Školenie zamestnancov	2	2	2
Celkový súčet	14*	14*	14*

*Počet auditov s nedostatkom nie je súčtom celého stĺpca, nakoľko v niektorých prípadoch v rámci 1 auditu bolo zistených viac typov nedostatkov, v prípade kontrolovaných „Právnych subjektov“ a „Kontrolovaných prevádzok“ bolo zistených viac nedostatkov v rámci jedného auditu

ŠVPS SR a RVPS SR v zmysle zákona o potravinách uložili za zistené nedostatky nasledovne opatrenia a sankcie prevádzkovateľom potravinárskeho podniku:

Tabuľka č. 90

Prehľad zistených nedostatkov pri výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovaní na trh v roku 2014

Popis nedostatku	Počet nedostatkov, druhov tovaru	Množstvo (l, kg, m. j.)	Cena v EUR
Nepĺnenie opatrení	148	-	-
Nevyhovujúce suroviny, výrobky, tovar			
po dobe spotreby/dobe minimálnej trvanlivosti	3 647	7 307,134	27 878,24
poškodený obal, tovar	736	14786,29	5 725,34
nehodné na ľudskú spotrebu	2 244	12 503,997	14 602,97
zdraviu škodlivé	13	2 112,895	1 386,51
označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	3 028	52 590,848	118 288,97
neznámy pôvod	190	4 691,513	11 277,4
menenie, falšovanie údajov	61	289,429	137,64
klamlivo označené alebo ponúkané na predaj klamlivým spôsobom	138	744,506	2 633,49
nevhovujúce suroviny	97	7 302,724	4 133,04
kvalita	184	300,674	1652,05
inak znehodnotené	59	1 859,342	641,99
neznámy pôvod, neregistrovaný PPP	190	4 691,513	11277,4

Tabuľka č. 91

Prehľad o počte kontrol s uvedeným nedostatkom (najviac vyskytujúce sa nedostatky), porovnanie rokov 2012, 2013 a 2014

2012		2013		2014	
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	1517	Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	1647	Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	1872
Hygiena skladovania	1467	Hygiena skladovania	1599	Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1550
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	1444	Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	1372	Hygiena skladovania	1338
po DS/DMT	1384	Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1297	Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	1293
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	1002	po DS/DMT	1036	Osobná hygiena	978
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	925	Hygiena predaja	946	Hygiena predaja	891
Hygiena predaja	907	Osobná hygiena	889	Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	669
Osobná hygiena	814	Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	712	po DS/DMT	628
Nevyhovujúca hygiena - Iné	300	Nevyhovujúce laboratórne analýzy	330	Nevyhovujúce laboratórne analýzy	322
Sanitačný poriadok, evidencia	298	Poškodený obal, tovar	274	Nevhodné na ľudskú spotrebu	299
HACCP, SPP a podobné systémy	296	DDD, evidencia, výskyt škodcov	266	Poškodený obal, tovar	297
DDD, evidencia, výskyt škodcov	240	Kvalita a zdravotná neškodnosť	259	Nedostatky v dokumentácií	283
Kvalita a zdravotná neškodnosť	237	Nedostatky v dokumentácií	253	HACCP, SPP a podobné systémy	218
Vysledovateľnosť	225	HACCP, SPP a podobné systémy	246	DDD, evidencia, výskyt škodcov	189
Nevyhovujúce suroviny, výrobky, tovar - Iné	179	Sanitačný poriadok, evidencia	210	Vybavenosť šatní a sociálnych zariadení	166

Právoplatné rozhodnutia

V roku 2014 nadobudlo v správnom konaní právoplatnosť **2 488 rozhodnutí** riaditeľov miestne príslušných RVPS pri výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovaní na trh v hodnote **4 597 386 €**, pričom priemerná hodnota uloženej pokuty bola 1 848 € a maximálna suma uloženej pokuty bola **1 000 000 €**.

Tabuľka č. 92

Prehľad o právoplatných rozhodnutiach v roku 2014

Obdobie	počet právoplatných rozhodnutí	suma	priemer	maximum
od 01.01.2014 do 31.12.2014	2 488	4 597 386 EUR	1 848	1 000 000

Blokové pokuty

Blokových pokút uložených fyzickým osobám pri výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovaní na trh bolo **3 041 v hodnote 80 596 €**.

9.10. Školenia

Na základe Národného programu vzdelávacích aktivít v oblasti úradnej kontroly potravín rastlinného pôvodu pre rok 2014 sa uskutočnilo **7 školení**, ktorých sa zúčastnilo **670 účastníkov** - inšpektorov úradnej kontroly potravín a zamestnancov potravinových laboratórií ŠVPÚ.

V roku 2014 sa **14 inšpektori** z RVPS a ŠVPS SR zúčastnili školení organizovaných EK v rámci programu „**Better Training for Safer Food**“.

Tabuľka č. 93

Školenia organizované cez DG SANCO – Better Training for Safer Food

Názov školenia	Počet účastníkov
TRACES use at import of products of plant origin	1
FOOD COMPOSITION	3
Controls on contaminants in food and feed	1
Food Audits	2
Quality schemes PDO/PGI/TSG	2
Import controls of Food and feed of NON-Animal origin	1
e-learning FCM edition I	1
Food hygiene flexibility	1
Improving risk assessments and controls In primary production of food of non-animal origin	1
Organisation and implementation of training activities on FOOD HYGIENE AT PRIMARY PRODUCTION Plants for food	1

9.11. Usmernenia alebo informácie pre potravinárskych prevádzkovateľov

Zástupcovia ŠVPS SR sa v roku 2014 zúčastňovali ako lektori na rôznych školiaciach seminárov organizovaných zväzmi a asociáciami pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov (seminár Cechu pekárov a cukrárov západného Slovenska, Zväz obchodu a cestovného ruchu, Slovenský podnikateľský zväz pekárov, cukrárov a cestovinárov, seminár pre pestovateľov), v

rámci seminárov organizovaných MPRV SR, v rámci odborných konferencií a na zasadnutiach rôznych potravinárskych zväzov, cechov, asociácií a tiež s Potravinárskou komorou Slovenska, SPPK a Zväzom obchodu a cestovného ruchu SR.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Potravinárska komora Slovenska a zväzy sú písomne a elektronicky informovaní aj o niektorých aktuálnych informáciách a požiadavkách, napr. požiadavky nariadenia o informáciách pre spotrebiteľov o potravinách, nové požiadavky nariadenia o prídavných látkach do potravín, požiadavky nariadení na dovozy potravín neživočíšneho pôvodu z tretích krajín a iné.

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov sú o aktuálnych informáciách, ktoré sa týkajú postupov ŠVPS SR vo vzťahu k prevádzkovateľom potravinárskych podnikov a o zmenách v európskej a národnej legislatíve informovaní prostredníctvom internetovej stránky ŠVPS SR <http://www.svps.sk/>.

Veľa informácií o potravinách dostávajú výrobcovia a aj spotrebiteľia prostredníctvom vystúpení zástupcov ŠVPS SR v tlačенých a elektronických médiách.

9.12. Kontrola obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny

9.12.1. Plánované kontroly obchodnej kvality

Kontrola obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny sa v roku 2014 vykonávala v zmysle legislatívy EÚ - nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 a národnej legislatívy - Zákona č. 491/2001 Z. z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov. Kontrolu vykonávalo 38 autorizovaných inšpektorov na všetkých stupňoch obchodu, u prvovýrobcov (pestovateľov), veľkoobchodníkov, dovozcov, vývozcov a vo všetkých typoch maloobchodného predaja.

Inšpektori vykonali 2 479 kontrol na všetkých stupňoch obchodu. Podrobnosti uvádza tabuľka č. 94. Najväčšie množstvo nevyhovujúcich plodín bolo zistené vo veľkoobchodných skladoch 70 181,0 kg, pri iných kontrolách 41 753,0 kg a v maloobchodných jednotkách 27 590,43 kg. Pri dovoze čerstvého ovocia a zeleniny z tretích krajín do EÚ bolo vykonaných 10 kontrol, pri vývoze 138 kontrol. Najviac kontrol bolo vykonaných u plodiny jablká – 1 688 kontrol, citróny – 737 kontrol a mandarínky – 692 kontrol. V kilogramoch bolo prekontrolovaných najviac mandarínky – 2 646 190,34 kg, jablká – 888 559,35 kg a citróny – 215 531,81 kg. Najviac zistených nedostatkov bolo u jablák – 118, u hrozna stolového, mandarínok – 58 a u citrónov – 56. V kilogramoch bolo najviac nevyhovujúcich plodín u dyne červenej – 46 082,0 kg, mandarínok – 17 087,94 kg a brokolice – 9 017,0 kg.

Tabuľka č. 94

Počet kontrol a hodnotenie zhody na mieste podľa jednotlivých stupňov obchodu

Miesto kontroly	Počet kontrol	Počet HNM	Z toho počet HNM nevyhovujúcich
Maloobchod	1983	10406	1164
Veľkoobchod	374	1511	69
Prvovýroba	76	170	0
Iné kontroly (na požiadanie)	46	156	10
Spolu	2 479	12243	1243

Tabuľka č. 95

Hmotnosť plodín hodnotených na mieste:

HNM	Množstvo celkom	Vyhovujúce	Nevyhovujúce
Spolu kg	4 946 008,62	480 6484,18	139 4,44

9.12.2. Cielené kontroly

Kontrola obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny po pracovnom čase

V roku 2014 vykonali autorizovaní inšpektori pre kontrolu zhody s obchodnými normami v rámci tematických kontrol po pracovnej dobe, v sobotu a nedeľu na území SR spolu 318 kontrol supermarketov a hypermarketov. Z uvedeného počtu kontrol bolo 131 kontrol so zisteniami porušenia požiadaviek na kvalitu OZ. Počas kontroly vykonali inšpektori 1 768 hodnotení na mieste v celkovom množstve 81 891,95 kg, v 228 prípadoch plodiny nevyhoveli hodnoteniu na mieste, spolu 5 537,48 kg ovocia a zeleniny. 23,3 % nevyhovujúcich plodín nezodpovedalo minimálnym požiadavkám noriem, 58,6 % požiadavkám na kvalitu, 3,1 % obchodnej úprave a 15 % požiadavkám na označovanie.

Celkom bolo hodnotených 46 druhov ovocia a zeleniny, z ktorých 35 podlieha požiadavkám všeobecnej normy a 11 požiadavkám špecifických noriem NK č. 543/2011, príloha č. I.

Nevyhovujúce plodiny: Ananás, avokádo, baklažán, banány žlté, brokolica, broskyne, nektárinky, cesnak, cibuľa, citróny, cuketa, čerešne, višne, čučoriedky, dyňa červená, fazuľka, gaštany, hrozno stolové, hrušky, hurmikaki, jablká, jahody, kaleráb, kel, kivi, kukurica lahôdková, lichi, maliny, mandarínky, mango, marhule, melón cukrový, mrkva, paprika, petržlen, rajčiaky, reďkovka, rukola, šalát hlávkový, endívia, špargľa, špenát, tekvica, uhorky, zázvor, zeler buľvový.

Podľa pôvodu bolo najviac nevyhovujúcich plodín Španielsko – 47, Slovensko – 38, Taliansko – 23, Poľsko - 16, u 20 plodín nebola uvedená krajina pôvodu.

Kontrola obchodnej kvalita čerstvého ovocia a zeleniny na všetkých stupňoch obchodu

V roku 2014 vykonali autorizovaní inšpektori pre kontrolu zhody s obchodnými normami v rámci cieľného sledovania na území SR spolu 454 kontrol. Z uvedeného počtu kontrol bolo 134 kontrol so zisteniami porušenia požiadaviek na kvalitu OZ. Počas kontroly vykonali inšpektori 2 272 hodnotení na mieste v celkovom množstve 224 248,19 kg, v 235 prípadoch plodiny nevyhoveli hodnoteniu na mieste, čo predstavovalo spolu 8 332,24 kg ovocia a zeleniny. 9,6 % nevyhovujúcich plodín nezodpovedalo minimálnym požiadavkám noriem, 41,7 % požiadavkám na kvalitu a 48,7 % požiadavkám na označovanie.

Celkom bolo hodnotených 66 druhov ovocia a zeleniny, z ktorých 54 podlieha požiadavkám všeobecnej normy a 12 požiadavkám špecifických noriem NK č. 543/2011.

Nevyhovujúce plodiny: Ananás, avokádo, banány žlté, brokolica, broskyne, nektárinky, cesnak, cibuľa, citróny, cuketa, čerešne, višne, červená repa šalátová, čučoriedky, dyňa červená, figy, grapefruity, hrozno stolové, hrušky, chren, jablká, jahody, kaleráb, kapusta, kel, kapusta čínska, karfiol, kivi, kukurica lahôdková, limetky, mandarínky, mango, marhule, melón cukrový, mrkva, paprika, petržlen, pomaranče, rajčiaky, reďkovky, ríbezle, rukola, slivky, šalát hlávkový, tekvica, uhorky, zázvor, zeler buľvový.

Prekontrolovaných bolo 12 prvovýrobcov, 3 výkupne, 385 maloobchodných predajní, 48 veľkoobchodných skladov a 6 dopravcovia a distribútori.

Podľa pôvodu bolo najviac nevyhovujúcich plodín Slovensko – 58, Taliansko – 29, Poľsko – 26, Maďarsko – 20, Španielsko – 18, u 17 plodín nebola uvedená krajina pôvodu.

Kvalita citrusového ovocia

Autorizovaní inšpektori pre kontrolu zhody s obchodnými normami v rámci tematickej kontroly citrusového ovocia zameranej najmä na kontrolu obsahu šťavy v plodoch vykonali 46 kontrol. Počas kontroly vykonali inšpektori 134 hodnotení na mieste v celkovom množstve 37 118,04 kg. Kvalita bola posúdená na mieste. Citrusové plody v hodnotených znakoch vyhoveli prílohe I, časť B, časť 2, obchodnej norme pre citrusové ovocie, vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011. Do laboratória neboli odobraté vzorky.

9.12.3. Správne konania

V roku 2014 bolo právoplatne ukončených 62 správnych konaní voči subjektom podnikajúcim v sektore ovocia a zeleniny za porušenie zákona č.491/2001 o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v pôsobnosti 17 RVPS. Na základe porušenia tohto zákona boli právnym subjektom uložené pokuty vo výške 82 410 €.

Tabuľka č. 96

Prehľad právoplatne ukončených správnych konaní a výška uložených pokút

Správne konanie na RVPS	Právoplatne ukončené	Pokuta €
Bratislava	7	15 100
Bardejov	2	1 500
Humenné	1	5 000
Košice mesto	2	1 050
Košice okolie	1	340
Michalovce	2	1 200
Martin	10	5 400
Nové Zámky	1	500
Prešov	4	2 350
Prievidza	1	1 000
Poprad	17	32 500
Šaľa	1	1 000
Senec	1	700
Spišská Nová Ves	3	7 400
Topoľčany	3	1 535
Vranov nad Topľou	3	2 335
Žilina	3	3 500
Spolu	62	82 410

Tabuľka č. 97

Porovnanie výšky pokút uložených v rokoch 2010 – 2014

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Pokuty v €	46 136	27 017	16 342	107 355	76 410

10. Kontrola kvality a zdravotnej neškodnosti vína

V roku 2014 ŠVPS SR vykonávala kontrolu v zmysle zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve. Bolo vykonaných **1 184 kontrol**, z toho 149 vo výrobných podnikoch, 409 kontrol v maloobchodných predajniach sudových vín, 285 kontrol v maloobchodných predajniach a 215 kontrol v zariadeniach spoločného stravovania. Počas roka 2014 bolo vykonaných 126 kontrol pri dovoze vína z tretích krajín.

Tabuľka č. 98

Podiel kontrol na jednotlivých stupňoch obchodu v roku 2014

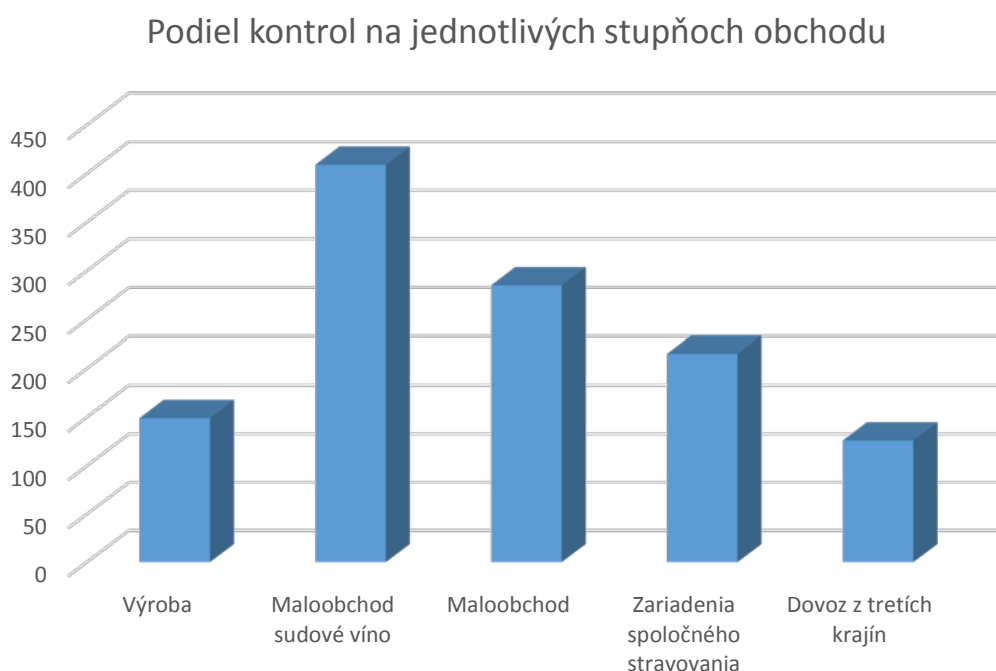
Výroba	149
Maloobchod sudové víno	409
Maloobchod	285
Zariadenia spoločného stravovania	215
Dovoz z tretích krajín	126
Spolu	1 184

Tabuľka č. 99

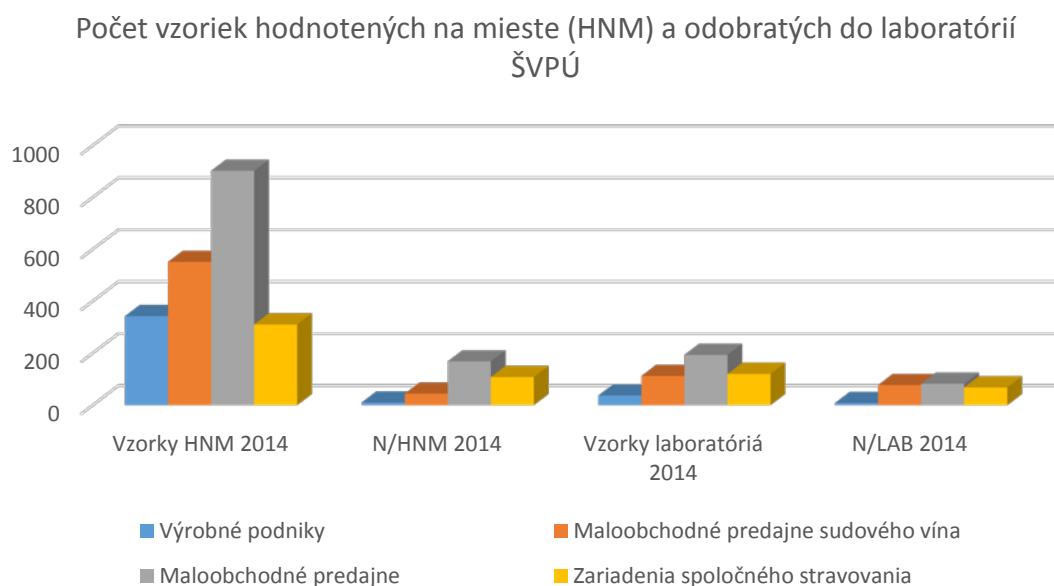
Počet vzoriek hodnotených na mieste (HNM) a odobratých do laboratórií ŠVPÚ

	Vzorky HNM	Nevyhovujúce HNM	Vzorky odobraté do laboratórií	Nevyhovujúce v laboratóriách	Vzorky celkom / nevyhovujúce spolu	% porušenosti
Výrobné podniky	342	10	37	8	379/18	4,7
Maloobchodné predajne sudového vína	551	44	112	77	663/121	18,3
Maloobchodné predajne	902	168	193	82	1 095/250	22,8
<i>-slovenské vína</i>	<i>232</i>	<i>32</i>	<i>89</i>	<i>24</i>	<i>321/59</i>	<i>18,3</i>
<i>-zahraničné vína</i>	<i>670</i>	<i>136</i>	<i>104</i>	<i>58</i>	<i>774/194</i>	<i>25,1</i>
Zariadenia spoločného stravovania	310	108	120	68	430/176	40,1
<i>-slovenské vína</i>	<i>115</i>	<i>17</i>	<i>45</i>	<i>18</i>	<i>160/35</i>	<i>21,8</i>
<i>-zahraničné vína</i>	<i>195</i>	<i>91</i>	<i>75</i>	<i>50</i>	<i>270/141</i>	<i>52,2</i>
SPOLU	2 105	330	462	235	2 567/ 565	22,01

Graf č. 32

Graf č. 33

10.1. Zisťované nedostatky pri kontrolách

Vo výrobných prevádzkach bolo pri výrobe vína najčastejším nedostatkom porušenie prevádzkovej hygieny a plánu HACCP. Pri predaji sudového vína sa v zvýšenej miere zistilo nedodržanie požiadaviek prevádzkovej hygieny a plánu HACCP, nedostatky pri skladovaní hotových výrobkov tvorili najmenší podiel. Porušenie prevádzkovej hygieny sa zistilo najmä pri čistote predajných nádob a v použití nevhodných nádob pri predaji vína v sudovej forme. Nedostatočné alebo žiadne chladenie skladových nádob so sudovým vínom bol najčastejší nedostatok v letných mesiacoch. Z hľadiska posudzovania prevádzkovej hygieny možno

konštatovať, že v roku 2014 sa počet zistených porušení prevádzkovej hygieny, nedostatkov pri skladovaní hotových výrobkov a dodržiavanie plánov HACCP v kontrolovaných prevádzkach významne znížil s porovnaním s rokom 2013.

10.2. Vyhodnotenie nevyhovujúcich vzoriek vín

Najviac nevyhovujúcich vín bolo vo veľkoskladoch a hypermarketoch pri zahraničných vínach v najnižšej kvalitatívnej kategórii vín. Uvedené zahraničné vína boli plnené v 1litrových tetrapackoch, 1,5 a 3 litrových PET fľašiach, ale aj 1 litrových sklenených fľašiach. Vína mali podľa deklarácie krajinu pôvodu Maďarsko, Bulharsko, Španielsko, alebo zmes vín z EU. Nevyhovujúce vína boli okamžite stiahnuté z predaja. Za zistené nedostatky boli kontrolovaným subjektom uložené pokuty v rámci správneho konania. V sensorických znakoch najväčšími nedostatkami boli sedimenty vo fľašiach, vôňa a chuť nečistá po oxidácii a rozklade kvasníc, sekundárnej fermentácii.

V letnom období sa vo zvýšenej miere zistila porušenosť sudového vína, ako aj vína vo fľašovej forme. Nedostatky sa prejavovali v sekundárnom rozkvasení a zákaloch predávaného sudového vína. Dôvodom bola vysoká teplota skladovania u predajcov. Vo fľašovej forme sa zistila v mnohých prípadoch jablčno-mliečna fermentácia, ako aj sekundárna fermentácia hlavne vo vínach so zvyškovým cukrom a sedimenty – vyvráňané termolabilné bielkoviny. Dôvodom bola nedokonalá stabilizácia vín u výrobcu.

Najviac nevyhovujúcich vín bolo zistených pri sensorickom hodnotení kvality v laboratóriách ŠVPÚ. Najväčšie nedostatky boli zistené opakovane vo vínach plnených do PET obalov pôvodom z Maďarska a Španielska.

V rámci dovozu vín z tretích krajín boli vykonané kontroly kvality a zdravotnej neškodnosti cisternových vín dodávaných pre slovenských výrobcov a fľašových vín najmä z Moldavska, Macedónska a Čile. Najviac nedostatkov pri dovoze moldavských fľašových vín bolo zistené v sensorickom hodnotení vôňa nečistá po oxidácii a nečistej fermentácii.

V označovaní boli zistené nedostatky pri slovenských vínach hlavne v uvedení nesprávneho údaja o obsahu alkoholu, zvyškového cukru a krajiny pôvodu. Pri prívlastkových vínach chýbala nálepka alebo označenie Štátneho kontrolného čísla (ŠKČ).

Počet kontrol v roku 2014 sa znížil približne o 17% oproti roku 2013. Pri percentuálnom vyhodnotení porušenosť možno konštatovať zníženie nedostatkov vo výrobných podnikoch. V reštauračných zariadeniach sa taktiež znížila porušenosť kontrolovaných vín hlavne v správnom označovaní zahraničných vín ako aj v kvalite rozlievaného vína.

10.3. Správne konania

V roku 2014 bolo celkovo uložených 36 sankčných postihov v celkovej sume 46 000 EUR.

11. Kontrola klasifikácie jatočného hovädzieho dobytka a ošípaných

Kontrola klasifikácie jatočných tiel hovädzieho dobytka a ošípaných sa vykonáva na celom území Slovenskej republiky na 136 bitúnkoch. MPRV SR na základe rozhodnutia poveruje vykonávaním úradnej kontroly klasifikácie jatočne opracovaných tiel ŠVPS SR. Inšpekčnú skupinu tvorili v roku 2014 3 autorizovaní inšpektori ŠVPS SR.

Z celkového počtu bitúnkov je 70 pre hovädzí dobytok. Na 4 veľkokapacitných bitúnkoch sa poráža viac ako 75 ks hovädzieho dobytka za týždeň, ostatné porážajú menej ako 75 ks hovädzieho dobytka za týždeň.

Klasifikácia jatočných tiel ošípaných sa vykonáva na 66 bitúnkoch, z uvedeného počtu bitúnkov je 11 veľkokapacitných s kapacitou porážania nad 200 ks ošípaných týždenne, ostatné prevádzky patria do skupiny nízkokapacitných s kapacitou menej ako 200 ks ošípaných týždenne.

V roku 2014 bolo vykonaných spolu 283 kontrol klasifikácie JOT HD a ošípaných. Oproti roku 2013 sa znížil počet kontrol o 17,2% pri navýšení počtu bitúnkov o 27.

Najčastejšie chyby pri kontrolách v roku 2014 boli najmä:

- nadhodnocovanie či podhodnocovanie tried mäsitosti (88x) a pretučnenosti (207x)
- opracovanie jatočného tela nezodpovedalo štandardnej úprave (39x)
- chýbajúce kalibrácie váh, (5x)
- klasifikačné protokoly neboli k dispozícii (4x)
- nečitateľné označenie na jatočných telách, (16x)
- chýbajúce kalibrácie prístrojov pre klasifikáciu ošípaných (9x)
- neoznačovanie resp. nesprávne označovanie jatočných tiel HD a ošípaných (4x)
- nevykonávanie dennej kontroly prístrojov pre klasifikáciu ošípaných (9x).

Uvedené nedostatky boli riešené uložením opatrení na mieste, ktorých plnenie bolo kontrolované pri následnej kontrole. Nesplnenie plánu kontrol klasifikácie jatočne opracovaných tiel hovädzieho dobytka a ošípaných za rok 2014 bolo zapríčinené dlhodobým prerušením kontrolnej činnosti od 26.5.2014 do 20.10.2014 z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov v rozpočte ŠVPS SR na kontroly.

Tabuľka č. 100

Kontrola klasifikácie HD - rok 2014

Hovädzí dobytok	Počet bitúnkov	Frekvencia kontrol za rok podľa NK č.1249/2008	Minimálny počet kontrol za rok	Plánovaný počet kontrol za I. - XII. 2014	Skutočný počet kontrol za I. - XII. 2014	% plnenia
Nízkokapacitný	66	2	132	121	130	107,4
Veľkokapacitný	4	8	32	29	26	89,7
SPOLU	70		164	150	156	104,0

Nízkokapacitný bitúnok = porážka menej ako 75 ks HD za týždeň

Veľkokapacitný bitúnok = porážka viac ako 75 ks HD za týždeň

Tabuľka č. 101

Kontrola klasifikácie ošípané - rok 2014

Ošípané	Počet bitúnkov	Frekvencia kontrol za rok podľa NK č.1249/2008	Minimálny počet kontrol za rok	Plánovaný počet kontrol za I. - XII. 2014	Skutočný počet kontrol za I. - XII. 2014	% plnenia
Nízkokapacitný	55	1	55	50	82	164,0
Veľkokapacitný	11	8	88	81	45	55,6
SPOLU	66		143	131	127	96,9

Nízkokapacitný bitúnok = porážka menej ako 200 ks ošípaných za týždeň

Veľkokapacitný bitúnok = porážka viac ako 200 ks ošípaných za týždeň

Tabuľka č. 102

Skutočný počet kontrol klasifikácie hovädzieho dobytku a ošípaných

ROK 2014	HOVÄDZÍ DOBYTOK			OŠÍPANÉ		
	Počet kontrol	Veľkokapacitný bitúnok	Nízkokapacitný bitúnok	Počet kontrol	Veľkokapacitný bitúnok	Nízkokapacitný bitúnok
	január	12	0	12	9	1
február	17	3	14	9	3	6
marec	19	3	16	20	10	10
apríl	25	2	23	18	6	12
máj	14	2	12	8	3	5
jún	0	0	0	0	0	0
júl	0	0	0	0	0	0
august	0	0	0	0	0	0
september	0	0	0	0	0	0
október	19	6	13	20	6	14
november	39	6	33	31	10	21
december	11	4	7	12	6	6
SPOLU	156	26	130	127	45	82

12. Potraviny živočíšneho pôvodu

Úradné kontroly produktov živočíšneho pôvodu vykonávali príslušné orgány veterinárnej správy v roku 2014 podľa Viacročného plánu úradných kontrol vypracovaného na roky 2012-2014 v súlade s rozhodnutím Komisie 2007/363/ES. Úradné/veterinárne kontroly produktov živočíšneho pôvodu sa vykonávali podľa zákona č.39/2007 Z. z. a podľa zákona č.152/1995 Z. z. v súlade s nariadením (ES) č.882/2004 a nariadením (ES) č.854/2004 v záujme ochrany zdravia zvierat a zdravia ľudí na všetkých stupňoch potravinového reťazca [podľa nariadení (ES) č.853/2004 a 854/2004], t.j. od prvovýroby až po maloobchodný predaj.

Hlavným cieľom úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu bolo overovanie dodržiavania právnych predpisov v tejto oblasti. Špecifickými strategickými cieľmi v tejto oblasti boli:

1. Zisťovanie mikrobiologickej kontaminácie a chemickej kontaminácie (kontaminanty, rezíduá veterinárnych liekov, rezíduá pesticídov, prídavné látky)
2. Kontrola označovania potravín (alergény) v záujme ochrany zdravia spotrebiteľov
3. Ochrana spotrebiteľov pred klamaním a ilegálnymi praktikami (kontrola označovania a zloženia potravín)
4. Monitorovať riziko z mikrobiologickej kontaminácie salmonelami v záujme ochrany zdravia spotrebiteľov
5. Ochrana záujmov spotrebiteľov pred uvedením do omylu a zamedzenie falšovania potravín s nadštandardnými vlastnosťami prostredníctvom kontrol potravín s chránenými označeniami na trhu

12.1. Úradné kontroly produktov živočíšneho pôvodu na úrovni prvovýroby

Úradné/veterinárne kontroly živočíšneho pôvodu na úrovni prvovýroby vykonávali úradní veterinári lekári RVPS v registrovaných produkčných chovoch mlieka, v registrovaných zberných strediskách zveriny a v schválených chovoch nosníc (produkcia vajec).

12.1.1. Prvovýroba – surové mlieko

K 31.12.2014 bolo v Slovenskej republike registrovaných 1009 produkčných chovov mlieka, z toho produkčných chovov surového kravského mlieka 620, surového ovčieho mlieka 337 a surového kozieho mlieka 52. V týchto produkčných chovoch surového mlieka bolo vykonaných spolu 1025 veterinárnych kontrol. V 164 produkčných chovoch boli zistené nedostatky 16,25% (18,09%), čo je zlepšenie oproti roku 2013 o 1,84%. Najčastejšie sa zisťovali stavebno - technické nedostatky, nedostatky vo vedení dokumentácie a nedostatky v dodržiavaní hygienických podmienok. Na základe zistených nedostatkov bolo spolu uložených 464 opatrení na ich odstránenie (19 rozhodnutí v správnom konaní a 171 iných opatrení RVPS) a boli uložené 4 pokuty v hodnote 850 Eur.

V roku 2014 sa vykonal u prvovýrobcov zaregistrovaných na priamy predaj odber 115 vzoriek surového mlieka na rezíduá inhibičných látok, všetky vzorky vyhovovali.

12.1.2. Prvovýroba – zberné strediská zveri

K 31.12.2014 bolo v SR registrovaných 79 zberných stredísk na uchovávanie ulovenej voľne žijúcej zveri, v ktorých bolo vykonaných 147 veterinárnych kontrol. V prevádzkarňach bolo zistených 5 nedostatkov. Boli uložené opatrenia na ich odstránenie.

12.1.3. Prvovýroba vajec – chovy nosníc

V roku 2014 bolo vykonaných 179 veterinárnych kontrol v prvovýrobe vajec – v schválených chovoch nosníc. Nedostatky boli zistené v 3 chovoch.

12.2. Úradné/veterinárne kontroly na úrovni výroby, spracovania a skladovania produktov živočíšneho pôvodu

12.2.1. Výsledky prehliadky jatočných zvierat a mäsa

V roku 2014 úradní veterinárni lekári RVPS vykonali úradné kontroly na 121 schválených bitúnkoch, čo predstavuje oproti roku 2013 nárast o 24 prevádzkarní. V zozname schválených prevádzkarní evidujeme 6 s prerušenou činnosťou a 54 prevádzkarní, ktorým boli schválené úpravy požiadaviek na konštrukcie, usporiadania a vybavenia podľa NV SR č. 359/2011 Z. z a č. 283/2009 Z. z.

Nárast prevádzkarní oproti roku 2013 sa týkal najmä prevádzkarní s malým objemom výroby, kde sa zabíja najviac 30 dobytčích jednotiek a majú schválené výnimky z požiadaviek na konštrukciu, usporiadanie a vybavenie podľa nariadenia vlády SR č. 359/2011 Z. z. Tieto prevádzkarne tvoria 25,6% z celkového počtu evidovaných bitúnkov.

Veterinárne prehliadky ante mortem a post mortem boli vykonané u 626 161 kusov domácich kopytníkov, čo predstavuje oproti roku 2013 pokles o 114 550 kusov (posúdených ako nepožiteľných bolo 635 kusov domácich kopytníkov, čo predstavuje oproti roku 2013 pokles o 199 kusov).

Na 7 bitúnkoch schválených pre zabíjanie hydiny bola prehliadka vykonaná u 38 601 125 kusov hydiny, čo predstavuje oproti roku 2013 nárast o 445 058 zabitých a prehliadnutých kusov (posúdených bolo ako nepožiteľných 352 929 kusov čo predstavuje oproti roku 2013 pokles o 31 514 ks hydiny). Zabíjanie vodnej hydiny (kačice, husi) sa nevykonávalo. Ďalej úradní veterinárni lekári vykonali prehliadku post mortem u 8 905 kusov voľne žijúcej zveri, čo predstavuje oproti roku 2013 nárast o 1 411 kusov voľne žijúcej zveri. Posúdených ako nepožiteľných bolo 46 kusov, z toho najviac pre zaparenosť (29 kusov), čo predstavuje oproti roku 2013 nárast o 43 kusov voľne žijúcej zveri. Pre trichinelózu boli posúdené 2 kusy diviacej zveri. V prípade zveri z farmových chovov bolo na 1 bitúnku veterinárne prehliadnutých 12 kusov bežcov (Ratitae), čo predstavuje oproti roku 2013 zníženie o 50 bežcov. Mäso z nepožiteľných zvierat a hydiny sa nedostalo do potravinového ani krmivového reťazca a bolo neškodne odstránené v zariadeniach na spracovanie a zneškodňovanie vedľajších živočíšnych produktov.

Pri úradnej veterinárnej prehliadke jatočných tiel hovädzieho dobytku boli najčastejšou diagnózou iné odchýlky zmyslových vlastností, vychudnutosť, vodnateľnosť, iné neinfekčné choroby, škody spôsobené technologickými postupmi. V prípade ošípaných boli najčastejšou diagnózou odchýlky zmyslových vlastností, samčí pach u kryptorchidov a kancov, ochorenia

neinfekčného charakteru, hydrémia (vodnatelnosť), vychudnutosť mäsa a škody spôsobené technologickými postupmi.

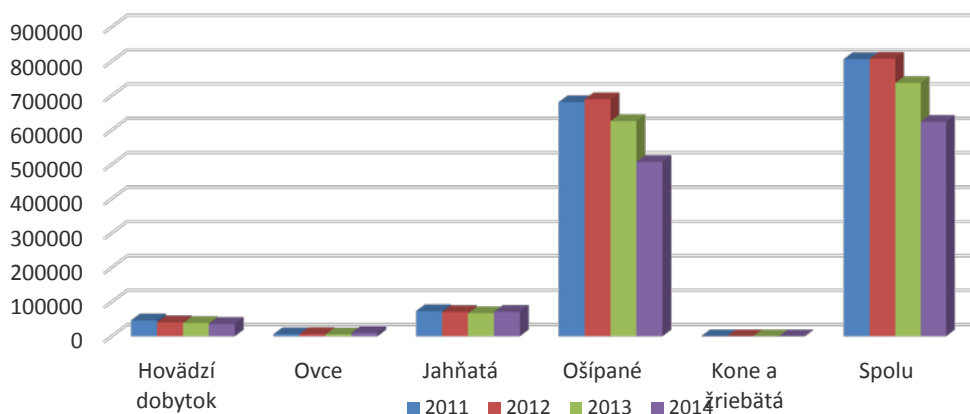
Pri úradnej veterinárnej prehliadke jatočných tel mladého hovädzieho dobytku (teliat) vo veku do 12 mesiacov a jatočných tel oviec, prevažne najčastejšou diagnózou bola hydrémia (vodnatelnosť) a vychudnutosť mäsa s nedostatočným vývinom. U teliat sa zistili odchýlky zmyslových vlastností a u oviec parazitózy.

Pri úradnej veterinárnej prehliadke tel jatočnej hydiny (kurčatá, sliepky), prevažne najčastejšou diagnózou boli neinfekčné choroby, kachexia, zakrpatenosť, edémová choroba, choroby tráviacich a dýchacích orgánov a technologické poškodenia.

Odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie sa vykonával v rámci úradných prehliadok ante mortem a post mortem podľa nariadenia (ES) č. 854/2004 vždy, ak to bolo potrebné na dosiahnutie konečnej diagnózy alebo na zisťovanie prítomnosti choroby zvierat alebo pri podozrení na rezíduá antimikrobiálnych látok.

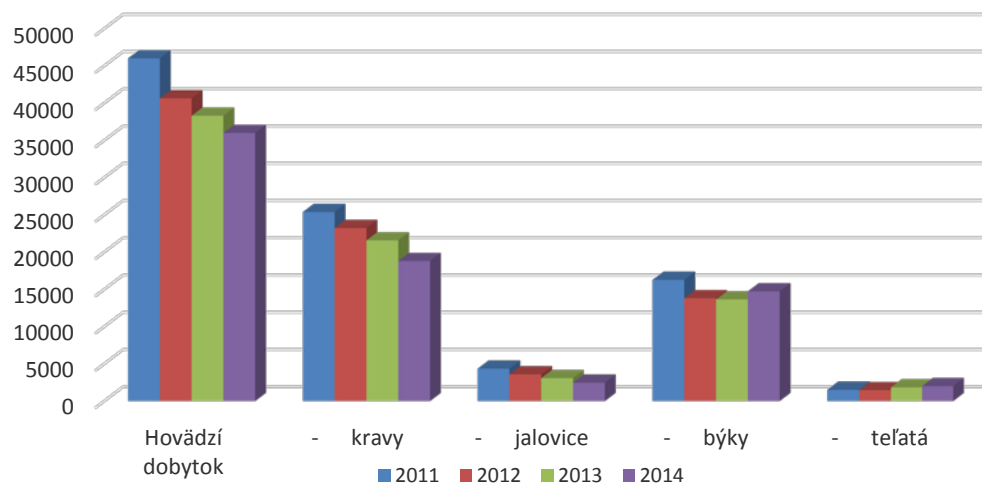
Graf č. 34

Veterinárna prehliadka domácich kopytníkov v schválených prevádzkarňach v roku 2011, 2012, 2013 a 2014

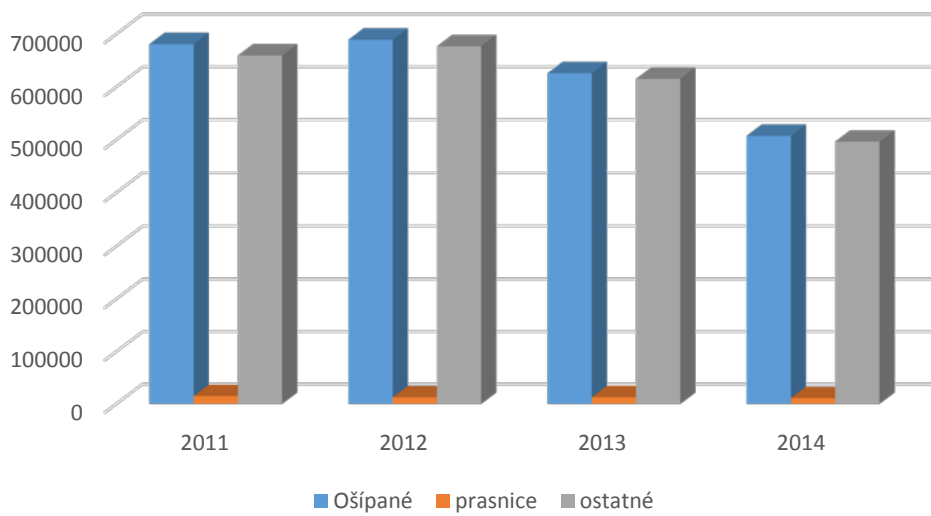
Graf č. 35

Počet zabitých domácich kopytníkov – hovädzieho dobytku v schválených prevádzkarňach v roku 2011, 2012, 2013 a 2014

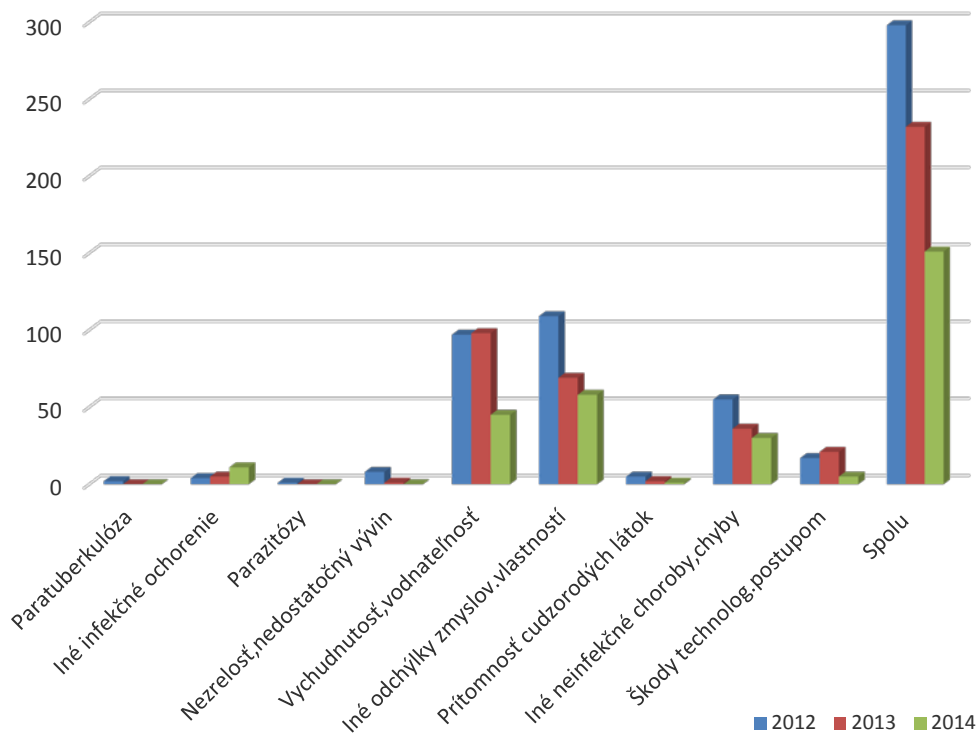
Graf č. 36

Počet zabitých domácich kopytníkov – ošípaných v schválených prevádzkarňach v roku 2011, 2012, 2013 a 2014

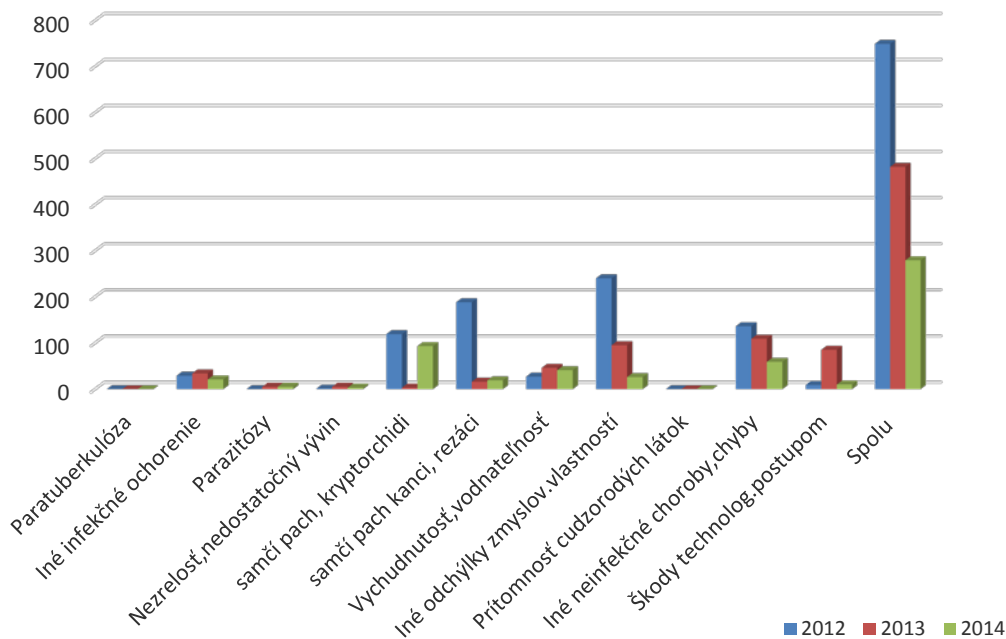
Graf č. 37

Výsledky pri prehliadke jatočných tiel post mortem u hovädzieho dobytku 2012, 2013 a 2014

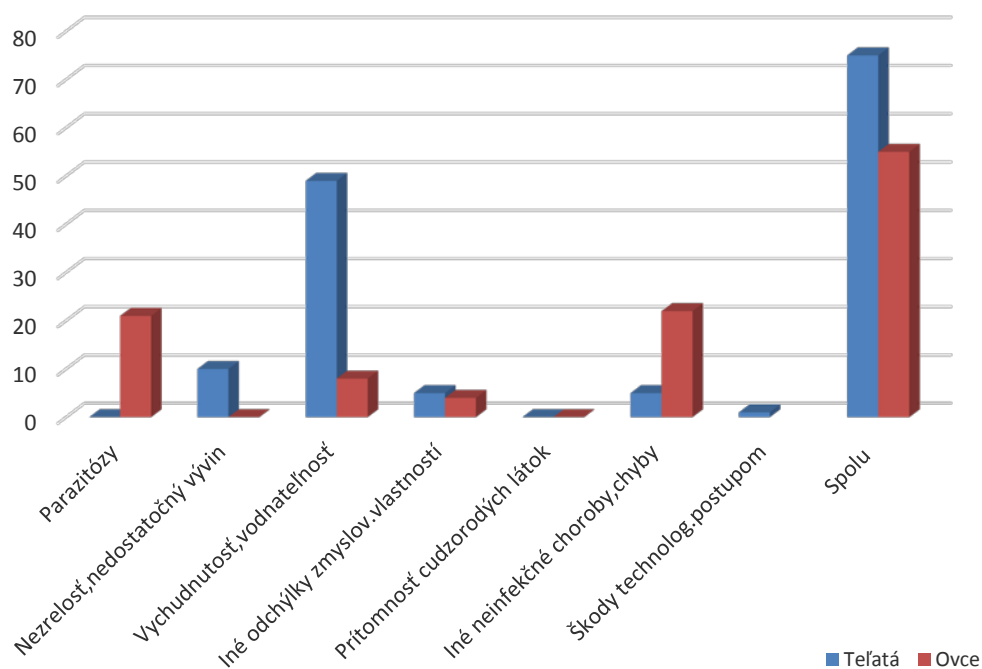
Graf č. 38

Výsledky pri prehliadke jatočných tiel post mortem u ošípaných 2012, 2013 a 2014

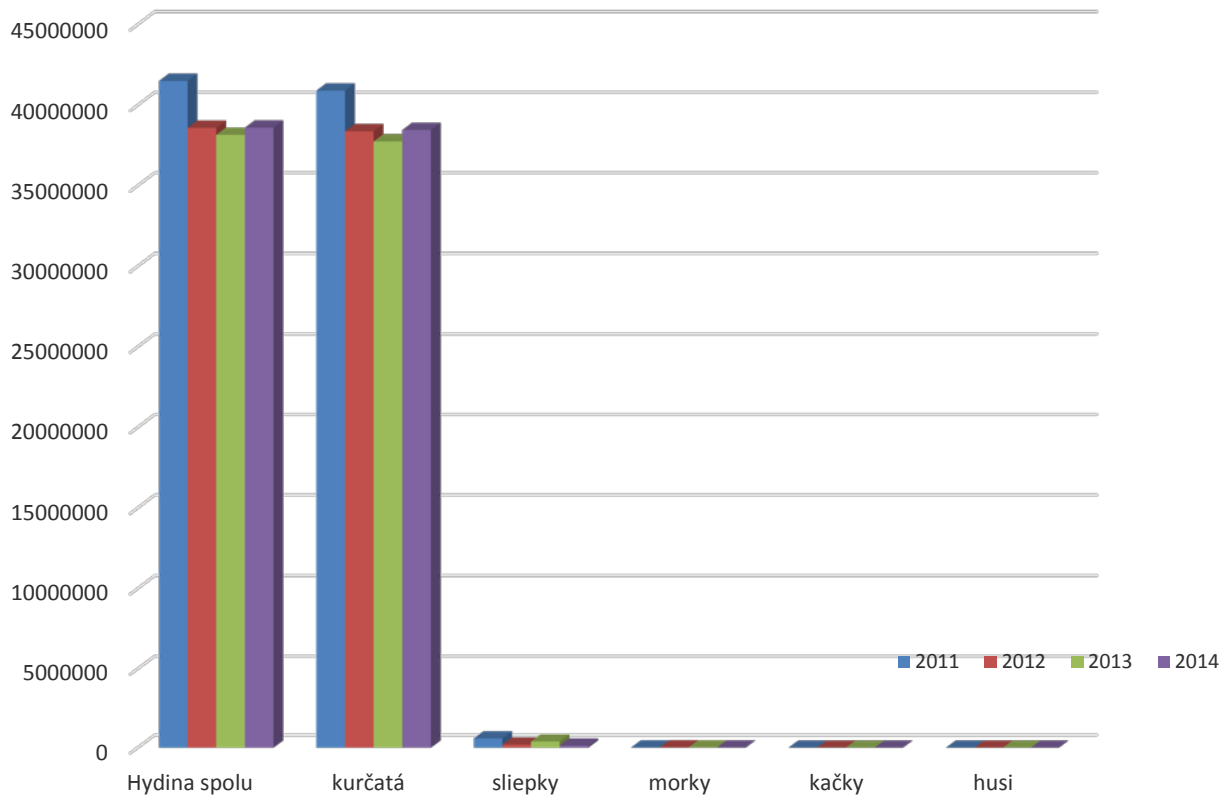
Graf č. 39

Výsledky pri prehliadke jatočných tiel post mortem u domácich kopytníkov – teliat a oviec 2014

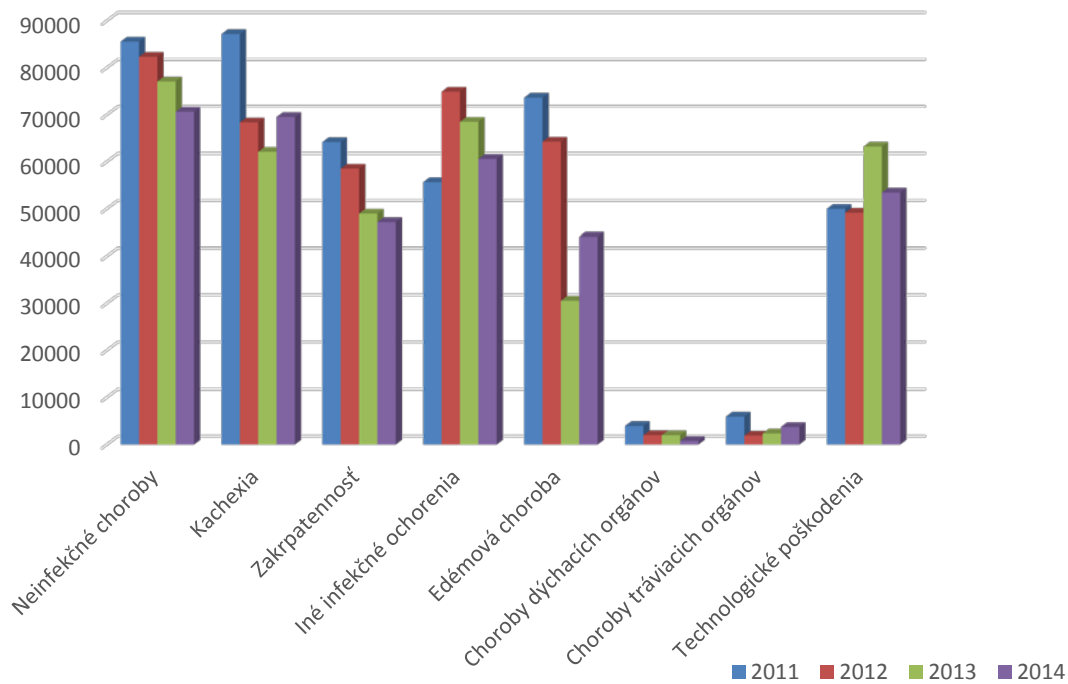
Graf č. 40

Veterinárna prehliadka hydiny v schválených prevádzkarňach v roku 2011, 2012, 2013, 2014

Graf č. 41

Výsledky pri prehliadke jatočných tel post mortem u hydiny 2011, 2012, 2013 a 2014

12.2.2. Veterinárne kontroly v schválených prevádzkarniach pre produkty živočíšneho pôvodu a v schválených skladoch

V roku 2014 úradní veterinárni lekári/veterinárni inšpektori vykonali v 1 360 schválených prevádzkarniach a v schválených skladoch spolu 13 625 veterinárnych kontrol. Nedostatky boli zistené v 261 prevádzkarniach (19,19%). Spolu bolo zistených 2 152 hygienických nedostatkov. Najčastejšie zisťovanými boli stavebno – technické nedostatky (poškodené steny, podlahy, nedostatočná údržba technologických zariadení) a nedostatky v dodržiavaní hygienických podmienok. Za zistené nedostatky bolo prevádzkovateľom potravinárskych podnikov uložených 2 152 opatrení (v 105 rozhodnutiach a v 766 iných opatreniach), 36 pokút v hodnote 46 285 € a v 2 prípadoch bola zrušená platnosť schválenia prevádzkarne.

- **Audity prevádzkarní**

V roku 2014 vykonalo 9 RVPS spolu 21 auditov prevádzkarní. V sektore spracovania mäsa bolo vykonaných 20 auditov a v sektore medu 1 audit prevádzkarní. Hodnotenie: v sektore spracovania mäsa bol ako výborný vyhodnotený systém dodržiavania správnej hygienickej praxe v 5 prevádzkarniach a systém založený na zásadách HACCP v 5 prevádzkarniach; ako prijateľný bol vyhodnotený systém správnej hygienickej praxe v 15 prevádzkarniach a systém založený na zásadách HACCP v 15 prevádzkarniach. V sektore medu bol v jednej prevádzkarni vyhodnotený systém dodržiavania správnej hygienickej praxe ako výborný. Ani v jednej auditovanej prevádzkarni nebol systém vyhodnotený ako neprijateľný.

- **Schvaľovanie prevádzkarní**

V roku 2014 RVPS na základe žiadosti prevádzkovateľov potravinárskych podnikov vykonávali osobitné veterinárne kontroly na mieste v prevádzkarniach, ktoré podliehajú schváleniu (sklady, samostatne stojace prebaľovacie prevádzkarne, bitúnky pre domáce kopytníky, rozrábkarne mäsa domácich kopytníkov a hydiny, prevádzkarne na manipuláciu so zverou a rozrábkarne ich mäsa, výroba mäsových výrobkov, škvarených živočíšnych tukov a oškvarkov, mletého mäsa a mäsových prípravkov, prevádzkarne pre produkty rybolovu, prevádzkarne na spracovanie mlieka vrátane salašov, triediarne vajec, balenie medu) a na základe týchto osobitných kontrol vydali 180 rozhodnutí o podmiennečnom schválení prevádzkarne, 41 rozhodnutí o predĺžení podmiennečného schválenia a 185 rozhodnutí o úplnom schválení prevádzkarne. 20 prevádzkovateľom, ktorí nevykonávali danú činnosť nepretržite po dobu 24 mesiacov a 67 prevádzkovateľom, ktorí oznámili ukončenie činnosti, na ktorú bolo vydané rozhodnutie o schválení, vydali RVPS rozhodnutia o zrušení schválenia. Zoznam schválených prevádzkarní je prístupný na internetovej stránke ŠVPS SR <http://www.svps.sk>.

12.3. Kontroly zásielok pri vývoze produktov živočíšneho pôvodu

V roku 2014 sa pri vývoze produktov živočíšneho pôvodu do tretích krajín vykonali veterinárne kontroly pri 1600 zásielkach, ktoré predstavovali 25 395 714 kg.

12.4. Veterinárne kontroly v mieste určenia podľa nariadenia vlády SR č. 292/2003 Z. z.

V roku 2014 bolo v SR zaregistrovaných 3 638 miest určenia a RVPS vykonali 4660 veterinárnych kontrol zásielok produktov živočíšneho pôvodu dodávaných z ostatných členských štátov podľa nariadenia vlády SR č.292/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (transponovaná smernica 89/662/EHS), čo je o 844 kontrol viac ako v roku 2013. Pri zistení nedostatkov bolo uložených 95 opatrení. Bolo uložených 6 pokút v celkovej sume 1880€ podľa zákona č.39/2007 Z. z.. Najčastejšie zisťovanými nedostatkami boli: nedostatky, ktoré sa týkali nahlasovania zásielok 24 hodín vopred /nenahlasovanie zásielok, nepravidelné nahlasovanie). Pri kontrolách v mieste určenia bolo v roku 2014 odobratých 770 vzoriek produktov živočíšneho pôvodu, 12 vzoriek bolo nevyhovujúcich (1,56%).

12.5. Kontroly potravín živočíšneho pôvodu na úrovni maloobchodu

12.5.1. Kontroly potravín živočíšneho pôvodu v maloobchodných prevádzkarniach

Výsledky úradných kontrol potravín živočíšneho pôvodu vykonávané na úrovni maloobchodných predajní okrem odberu vzoriek sú spoločné s výsledkami úradných kontrol potravín rastlinného pôvodu. V roku 2014 sa v 17 854 maloobchodných prevádzkarňach (v roku 2013 bolo zaregistrovaných 17 707 maloobchodných prevádzkarní) uskutočnilo 41 698 úradných kontrol potravín, čo je o 5124 kontrol viac ako v roku 2013, nedostatky boli zistené v 5950 prevádzkarňach (32,07% z celkového počtu prevádzkarní), čo je oproti roku 2013 zlepšenie o 0,21%. Najviac nedostatkov sa týkalo tak ako v roku 2013 celkovej hygieny.

12.5.2. Priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov živočíšneho pôvodu, mäsa z hydiny a domácich králikov, voľne žijúcej zveri a zveriny z nej

RVPS priebežne vykonávali registráciu na základe žiadosti prvovýrobcov a užívateľov poľovných revírov, ktorí vykonávajú priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov živočíšneho pôvodu [surové mlieko, vajcia, med, produkty akvakultúry (ryby)], mäsa z hydiny a domácich králikov, voľne žijúcej zveri a zveriny z nej. V roku 2014 bolo vykonaných 544 kontrol, nedostatky boli zistené u 27 prevádzkovateľov. V roku 2014 bol u prvovýrobcov zaregistrovaných na priamy predaj malých množstiev surového mlieka na farme vykonaný odber 115 vzoriek surového mlieka na vyšetrenie na rezíduá inhibičných látok. Rezíduá sa nezistili v žiadnej vzorke.

K 31.12. 2014 bolo spolu zaregistrovaných 7 927 prvovýrobcov a užívateľov poľovných revírov. Prehľad registrácie je uvedený v tabuľke:

Tabuľka č. 103

Prehľad počtu zaregistrovaných prvovýrobcov/ užívateľov poľovných revírov podľa druhu produktov živočíšneho pôvodu dodávaných v malých množstvách

Druh produktov živočíšneho pôvodu dodávaných v malých množstvách	Počet zaregistrovaných prvovýrobcov/ užívateľov poľovných revírov
Produkty akvakultúry (ryby)	103
Surové mlieko	417
Vajcia	298
Včelí med	5182
Mäso z hydiny zabitej na farme	136
Mäso z domácich králikov zabitých na farme	41
Voľne žijúca zver a zverina z nej	1487
Spolu:	7664

12.5.3. Automaty na predaj surového kravského mlieka

K 31.12.2014 bolo v Slovenskej republike 175 automatov na predaj surového kravského mlieka (k 31.12.2013 ich bolo 181).

12.5.4. Veterinárne kontroly v registrovaných prevádzkarniach pre produkty živočíšneho pôvodu

V roku 2014 bolo podľa § 39 zákona č.37/2007 Z. z. registrovaných 656 maloobchodných prevádzkarní vykonávajúcich výrobné činnosti, v ktorých bolo vykonaných 1 447 úradných kontrol. Nedostatky boli zistené v 58 prevádzkarniach (8,84%). Najviac nedostatkov bolo zistených v hygiene priestorov, a zariadení a stavebno-technické nedostatky. K 31.12.2014 bolo podľa zákona č.39/2007 Z. z. registrovaných 118 skladov, v ktorých bolo vykonaných 270 úradných kontrol. Nedostatky boli zistené v 8 skladoch (6,78%). Najčastejšie zisťované nedostatky boli stavebno-technické nedostatky (hlavne poškodené podlahy) a hygiena zariadení.

12.6. Odber vzoriek

V roku 2014 bolo odobratých 6 690 vzoriek potravín živočíšneho pôvodu, 416 vzoriek (prevažne sterov) zo spracovateľských priestorov a zo zariadení na dôkaz *Listeria monocytogenes*, 57 vzoriek pitnej vody.

12.6.1. Odber vzoriek potravín živočíšneho pôvodu

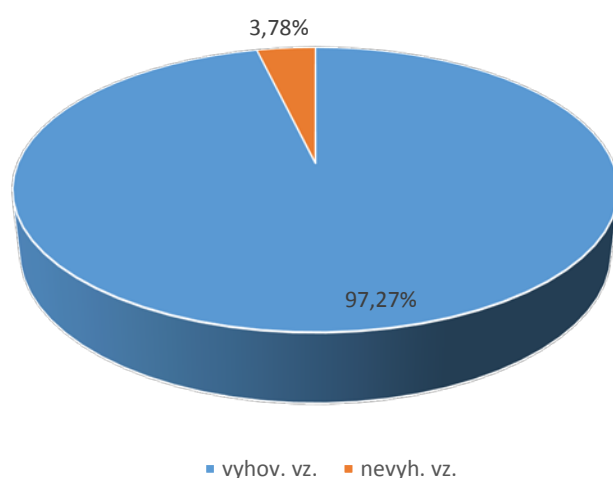
V roku 2014 bolo odobratých spolu 6690 vzoriek potravín živočíšneho pôvodu, nevyhovelo 253 vzoriek (3,78%), čo je v porovnaní s rokom 2013 zhoršenie o 0,35%. Najviac vzoriek nevyhovelo požiadavkám na zloženie 94 (v roku 2013 tiež najviac vzoriek nevyhovelo požiadavkám na zloženie). Mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo 61 vzoriek, požiadavkám na označovanie nevyhovelo 58 vzoriek, senzorickým požiadavkám nevyhovelo 34 vzoriek, požiadavkám na prídavné látky nevyhovelo 6 vzoriek, na obsah osobitnej prísady –

NaCl nevyhovelo 6 vzoriek, požiadavkám na označovanie alergénov nevyhovelo 10 vzoriek, 4 vzorky nevyhoveli požiadavkám na kontaminanty a 1 vzorka nevyhovela požiadavkám na rezíduá veterinárnych liekov.

Analýza odobratých vzoriek potravín živočíšneho pôvodu v roku 2014 je v prílohe č.4. Prehľad vyhovujúcich a nevyhovujúcich výsledkov vyšetrení vzoriek potravín živočíšneho pôvodu v roku 2014 je v grafe č. 42 , prehľad počtu nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu podľa vyšetovaných ukazovateľov za rok 2014 je v grafe č. 43 a prehľad počtu nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu podľa vyšetovaných ukazovateľov za rok 2013 a 2014 je v grafe č. 42:

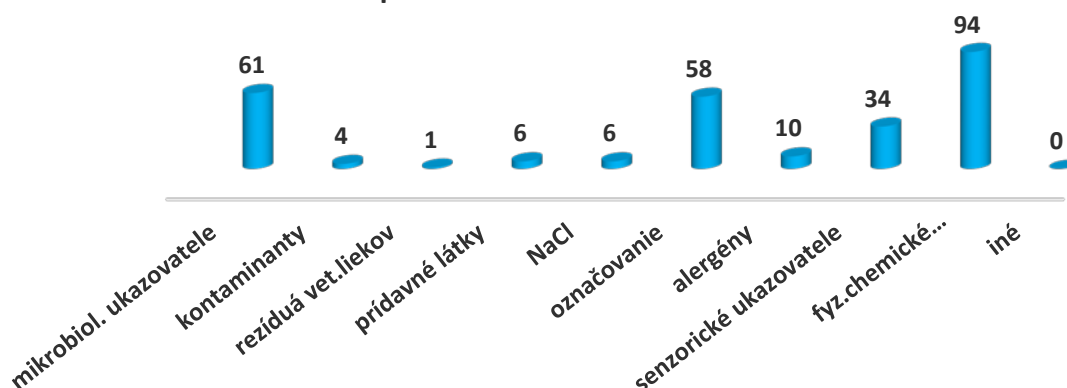
Graf č. 42

Prehľad výsledkov vyšetrení potravín živočíšneho pôvodu v roku 2014

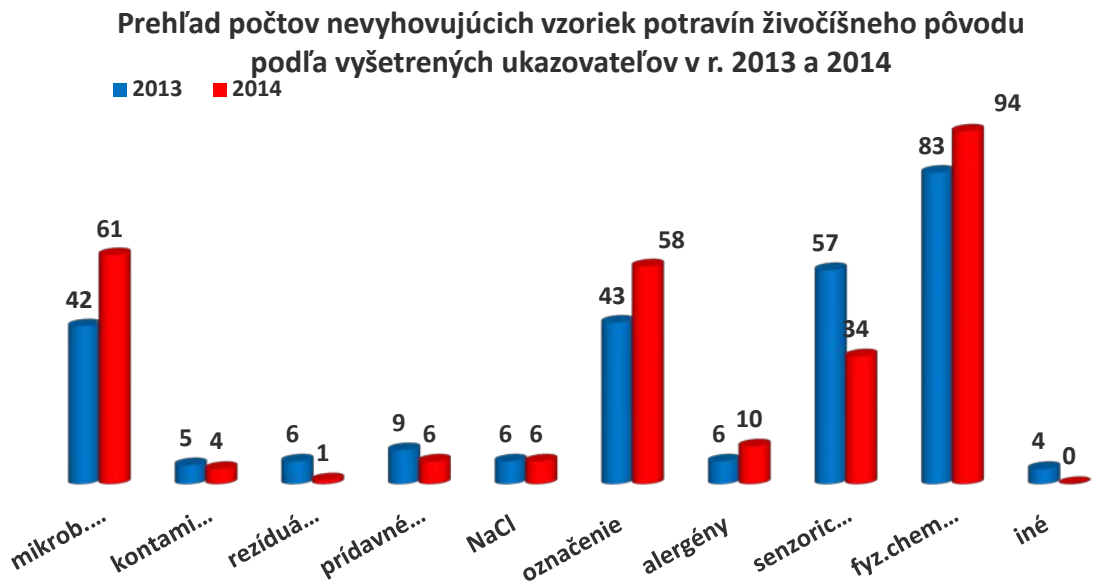

Graf č. 43

Prehľad počtu nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu podľa ukazovateľov v r. 2014

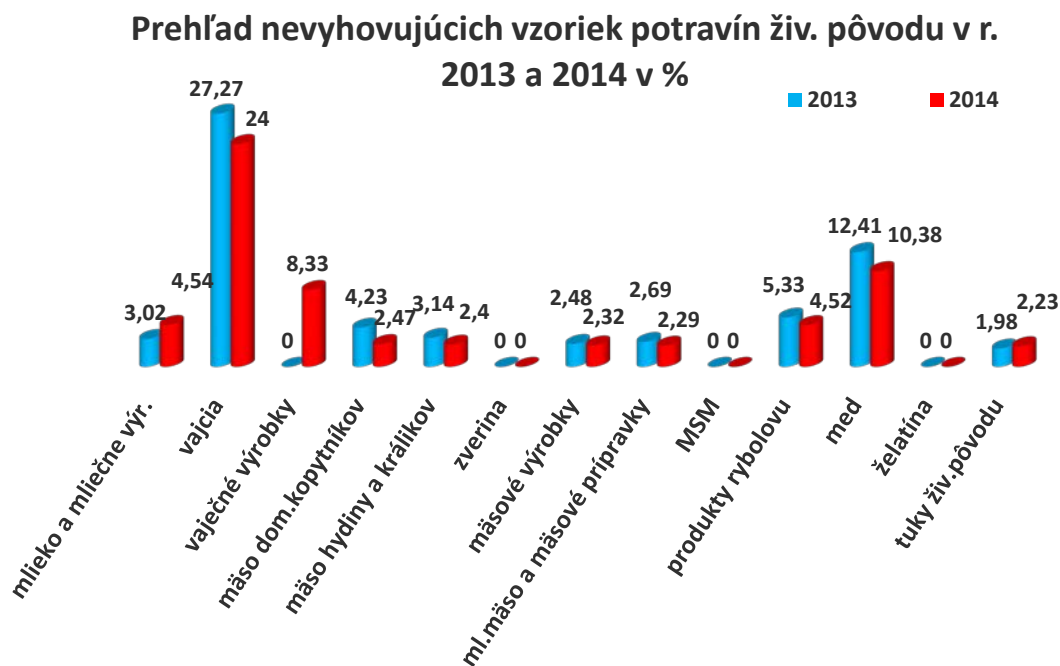

Graf č. 44

Podľa jednotlivých druhov potravín živočíšneho pôvodu najvyššie percento nevyhovujúcich vzoriek bolo pri vajciach (24,00%) (odobraných však bolo len 25 vzoriek). Percento nevyhovujúcich vzoriek pri ďalších produktoch živočíšneho pôvodu bolo nasledovné: med 10,38%, vaječné výrobky 8,33% (odobraných bolo len 12 vzoriek), produkty rybolovu 4,52%, mäso domácich kopytníkov 2,47%, mäso hydiny a králikov 2,40%, mlieko a mliečne výrobky 4,54%, mleté mäso a mäsové prípravky 2,29%, mäsové výrobky 2,32%, škvarené živočíšne tuky 2,23%, vyhoveli všetky vzorky želatíny a mechanicky separovaného mäsa. Vzorky zveriny neboli odobraté. V grafe č. 45 je prehľad nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu v roku 2013 a 2014.

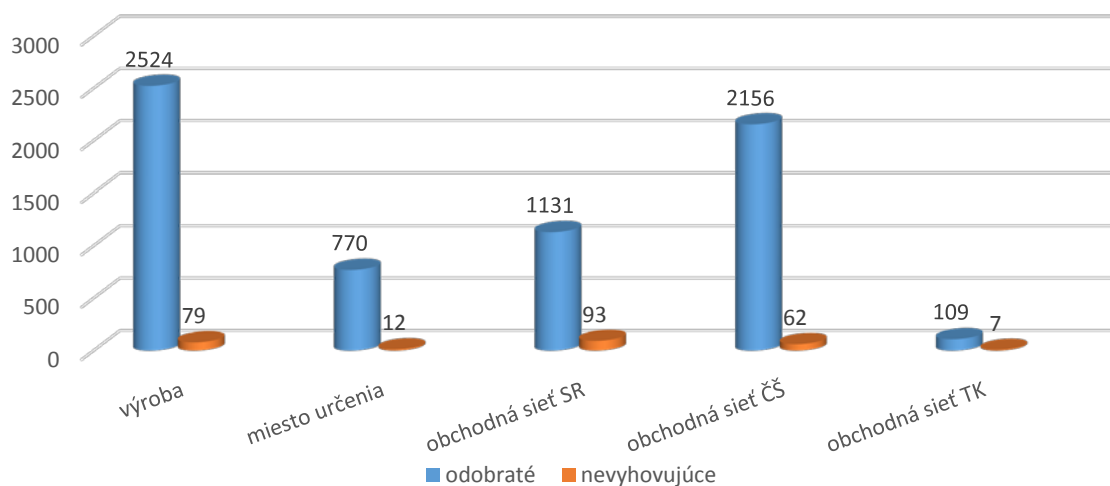
Graf č. 45

Vzorky potravín živočíšneho pôvodu boli odoberané na všetkých stupňoch potravinového reťazca (Príloha č.5). V spracovateľských prevádzkarniach (výroba) bolo odoberatých 2524 vzoriek, nevyhovelo 79 (3,13%), čo je oproti roku 2013 zhoršenie o 0,36%. V maloobchodnej sieti bolo spolu odoberatých 3396 vzoriek, nevyhovelo 162 (4,77%) (v roku 2013 nevyhovelo 4,09%); z toho bolo odoberatých 1131 vzoriek domáceho pôvodu, nevyhovelo 93 (8,22%) (v roku 2013 6,57%); z ostatných členských štátov bolo odoberatých a vyšetrených 2156 vzoriek, nevyhovelo 62 (2,88%) (v roku 2013 nevyhovelo rovnako 2,52%); z tretích krajín bolo odoberatých 109 vzoriek potravín, nevyhovelo 7 vzoriek (6,42%) (v roku 2013 11,43%). V mieste určenia potravín živočíšneho pôvodu pochádzajúcich z ostatných členských štátov bolo odoberatých a vyšetrených 770 vzoriek, 12 vzoriek nevyhovelo (1,56%) (v roku 2013 nevyhovelo 2,34%). Prehľad počtu odoberatých vzoriek a počtu nevyhovujúcich vzoriek na rôznych stupňoch potravinového reťazca v roku 2014 je uvedený v grafe č. 46. Vyhodnotenie vyhovujúcich a nevyhovujúcich vzoriek v percentách na rôznych stupňoch potravinového reťazca v roku 2014 je v grafe č. 47:

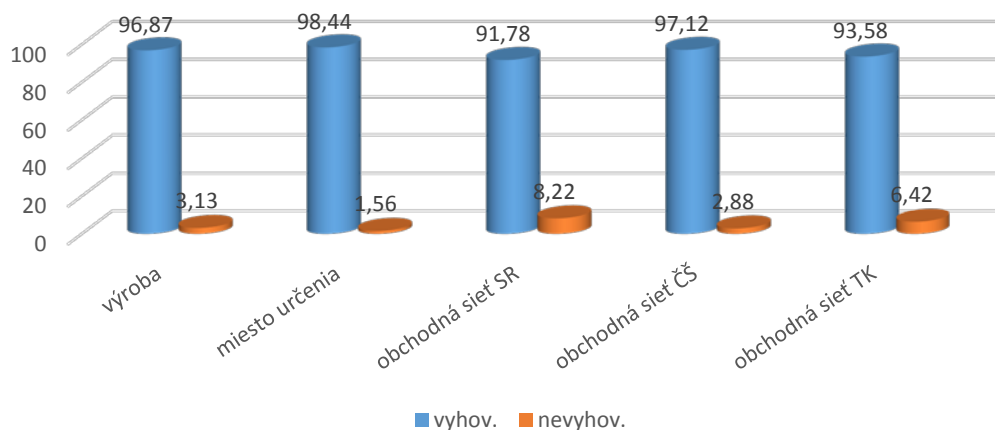
Graf č. 46

Prehľad počtu odoberatých vzoriek a nevyhovujúcich vzoriek potravín živ. pôvodu na jednotlivých stupňoch potr. reťazca v roku 2014

Graf č. 47

Vyhodnotenie vyhovujúcich a nevyhovujúcich vzoriek potravín živ. pôvodu na rôznych stupňoch potr. reťazca v r. 2014 (v %)

12.6.2 Analýza výsledkov podľa jednotlivých druhov potravín živočíšneho pôvodu:

• Mlieko a mliečne výrobky

V roku 2014 bolo v rámci úradnej kontroly spolu vyšetrených 2 623 vzoriek mlieka a mliečnych výrobkov, nevyhovelo 119 vzoriek (4,54%), čo je zhoršenie v porovnaní s rokom 2013 o 1,52%. Z celkového počtu 2623 vzoriek bolo vyšetrených 750 vzoriek surového mlieka a mliečnych výrobkov vyrobených so surovým mliekom, nevyhovelo 52 vzoriek (6,93%) a 1 873 vzoriek tepelne ošetrovaného mlieka a mliečnych výrobkov vyrobených z tepelne ošetrovaného mlieka, nevyhovelo 67 vzoriek (3,58%).

Najväčší počet vzoriek nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám - 50 vzoriek (4,85% z počtu odobratých vzoriek na mikrobiológiu). V 15 vzorkách mliečnych výrobkov sa zistila prítomnosť patogénneho mikroorganizmu *Listeria monocytogenes*, v 1 vzorke *Salmonella* a v jednej vzorke *Campylobacter jejuni*. V 2 vzorkách surového ovčieho mlieka sa zistila prítomnosť RNA vírusu kliešťovej encefalitídy. V prevažnej väčšine vzoriek (išlo o vzorky syrov vyrobených zo surového mlieka) sa zistilo prekročenie prípustného množstva mikroorganizmov *Staphylococcus aureus*, ktoré svedčia o nedodržaní hygieny prevádzky. Ani v jednej z týchto vzoriek sa však nezistila prítomnosť stafylokokového enterotoxínu.

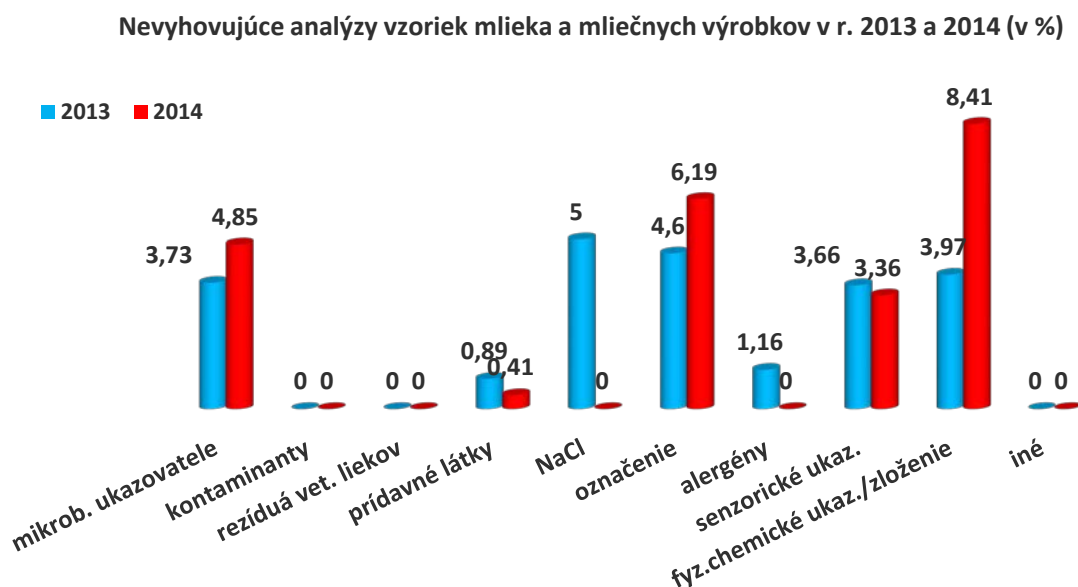
Požiadavkám na zloženie nevyhovelo 39 vzoriek (8,41% z počtu vzoriek odobraných na zloženie).

Požiadavkám na označovanie nevyhovelo 28 vzoriek (6,19% z počtu odobratých vzoriek). Sensorickým požiadavkám nevyhovelo 8 vzoriek (3,36% z počtu odobratých vzoriek na sensorické hodnotenie), pričom prevažovali vzorky odobraté na základe sťažností a podnetov spotrebiteľov. Požiadavkám na prídavné látky nevyhoveli 2 vzorky pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva konzervačnej látky kyseliny sorbovej v tvarohovom dezerte a prítomnosť farbiva tartrazínu v syre (0,41% z počtu odobratých vzoriek na prídavné látky).

Všetky odobraté vzorky vyhoveli požiadavkám na obsah NaCl, kontaminanty, reziduá pesticídov, reziduá inhibičných látok/reziduá veterinárnych liekov a požiadavkám na označovanie alergénov.

Porovnanie nevyhovujúcich analýz mlieka a mliečnych výrobkov v % v rokoch 2013 a 2014 je v grafe č. 48

Graf č. 48

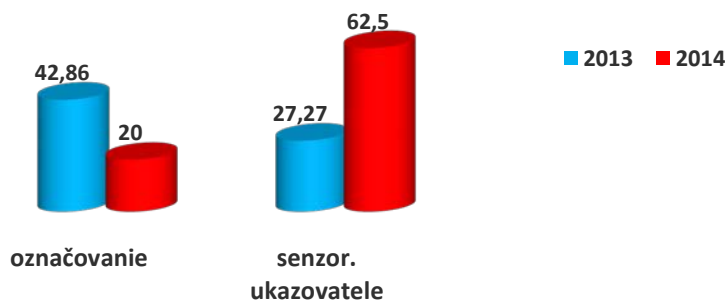
- **Vajcia a vaječné výrobky**

V rámci úradnej kontroly bolo v roku 2014 odobratých 25 vzoriek vajíec, nevyhovelo 6 vzoriek 24,00%, čo je v percentuálnom vyjadrení zlepšenie o 3,27%. 5 vzoriek nevyhovelo senzoričným požiadavkám a jedna vzorka požiadavkám na označovanie. V prevažnej väčšine prípadov išlo o vzorky odobraté na základe sťažností a podnetov spotrebiteľov.

V rámci úradnej kontroly bolo v roku 2014 odobratých 12 vzoriek vaječných výrobkov, nevyhovela jedna vzorka (8,33%), v ktorej bola zistená prítomnosť salmonely. V roku 2013 vyhoveli všetky vzorky odobratých vaječných výrobkov. Porovnanie nevyhovujúcich analýz vajíec v % v rokoch 2013 a 2014 je v grafe č. 49:

Graf č. 49

Nevyhovujúce analýzy vzoriek vajíec v r. 2013 a 2014 (v%)

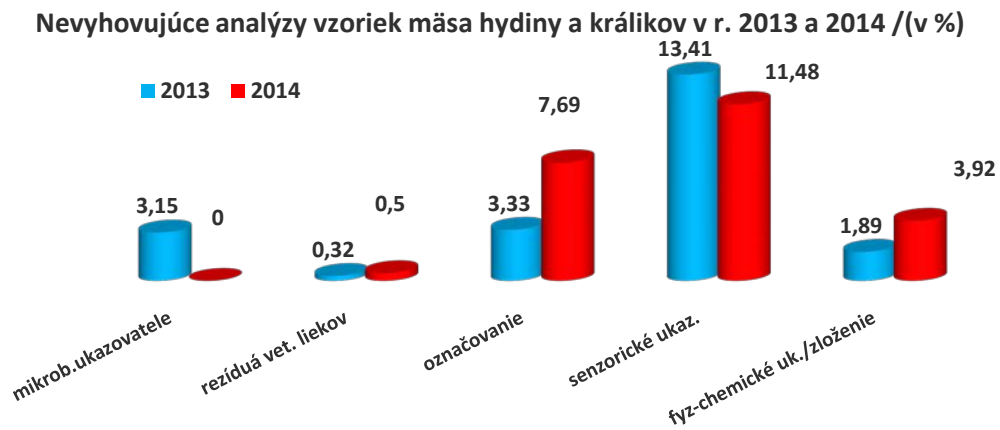
- **Mäso domácich kopytníkov**

V roku 2014 bolo odobratých 162 vzoriek mäsa domácich kopytníkov; 4 vzorky nevyhoveli (2,47%), čo je zlepšenie oproti roku 2012 o 1,76%. 3 vzorky nevyhoveli senzoričným požiadavkám (10,71%), pričom išlo hlavne o vzorky odobraté na základe podnetov a sťažností spotrebiteľov. Jedna vzorka nevyhovela požiadavkám na označovanie (6,25%); mäso bolo označené ako mäso mladého býka, pričom išlo o mäso z kravy.

- **Mäso hydiny a králikov**

V roku 2014 bolo odobratých 416 vzoriek mäsa hydiny a králikov, nevyhovelo 10 vzoriek (2,40%), čo je zlepšenie v porovnaní s rokom 2013 o 0,74%. Najviac vzoriek – 7 (11,48%), tak ako v roku 2013, nevyhovelo senzoričným ukazovateľom. Tri vzorky (7,69%) nevyhoveli požiadavkám na označovanie. Dve vzorky hydinového mäsa (3,92%) vykazovali celkový obsah vody vyšší ako je stanovený najvyšší limit pre vyšetrený druh hydinových dielov. Jedna vzorka (0,50%) z Maďarska nevyhovela požiadavkám na reziduá veterinárnych liekov pre prekročenie reziduálneho limitu pre doxycyklín. Všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám. Porovnanie nevyhovujúcich analýz mäsa hydiny v % v roku 2013 a 2014 je uvedené v grafe č. 50:

Graf č. 50

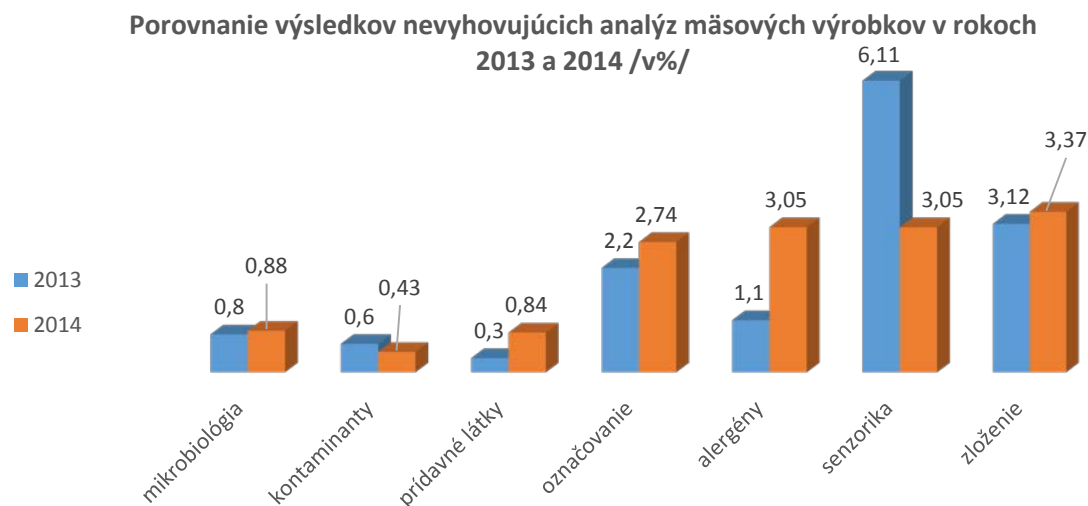
- **Zverina**

V roku 2014 neboli odobraté žiadne vzorky zveriny.

- **Mäsové výrobky**

Pri úradných kontrolách bolo v roku 2014 odobratých 1981 vzoriek mäsových výrobkov, celkovo nevyhovelo 46 vzoriek (2,32%), čo je oproti roku 2013 pokles o 0,18%. Požiadavkám na označovanie nevyhovovalo 9 vzoriek (2,74 % z odobratých vzoriek). V 10 vzorkách (3,05% zo vzoriek analyzovaných na alergény) sa preukázala prítomnosť alergénov neuvedených v označení (prítomnosť neo značeného zeleru, sójových bielkovín, gluténu, vaječného proteínu). 12 vzoriek nevyhovelo požiadavkám na zloženie (3,37 % analyzovaných na ukazovatele kvality - vo väčšine prípadov išlo o klamlivé uvedenie množstva mäsa); prekročenie najvyššieho prípustného množstva NaCl sa zistilo v 5 vzorkách (2,82 % z vyšetrených). Požiadavkám na prídavné látky nevyhoveli 3 vzorky (0,84 % - prítomnosť syntetického farbiva, prítomnosť nepovolených farbív). 5 vzoriek odobratých zväčša na základe podnetov spotrebiteľov (3,05 %) nevyhovelo senzorickým požiadavkám. 4 vzorky nevyhoveli mikrobiologickým kritériám na bezpečnosť potravín (0,88 % z mikrobiologicky vyšetrených - zistenie patogénneho mikroorganizmu *Listeria monocytogenes*). Požiadavkám na kontaminanty nevyhoveli 2 vzorky (0,43 % z vyšetrených – neprípustný obsah PAU).

Graf č. 51

- **Mleté mäso a mäsové prípravky, mechanicky separované mäso**

V roku 2014 bolo v rámci úradnej kontroly odobratých 349 vzoriek mletého mäsa a mäsových prípravkov a 10 vzoriek mechanicky separovaného mäsa. Všetky vzorky mechanicky separovaného mäsa boli vyhovujúce. Nevyhovelo 8 vzoriek mletého mäsa a mäsových prípravkov (2,29%). 5 vzoriek (2,10%) nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám pre zistenie prítomnosti salmonel. Jedna vzorka (1,72%) nevyhovela požiadavkám na prídavné látky (zistenie prítomnosti konzervačnej látky kyseliny sorbovej v mletom mäse). Jedna vzorka mäsového prípravku nevyhovela požiadavkám na kontaminanty pre zistenie neprípustného obsahu PAU. Pri jednej vzorke mäsového prípravku sa zistil nesúlad v zložení a označení. Porovnanie nevyhovujúcich analýz mäsových prípravkov a mletého mäsa v rokoch 2013 a 2014 je v grafe č. 52.

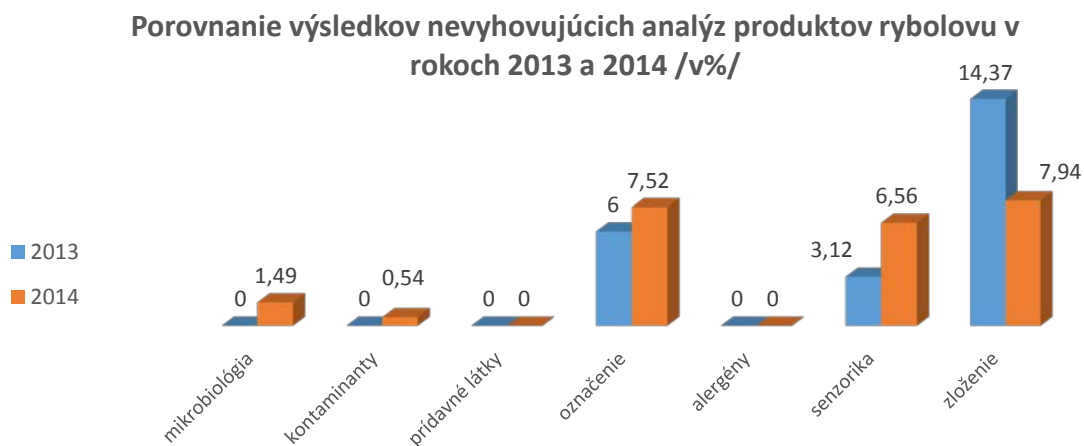
Graf č. 52

- **Produkty rybolovu**

V rámci úradnej kontroly bolo v roku 2014 vyšetrených spolu 575 vzoriek produktov rybolovu, z toho nevyhovujúcich bolo 26 vzoriek (4,52%). Najviac nevyhovujúcich vzoriek sa vyskytlo u nespracovaných produktov rybolovu. Najčastejšie porušenými ukazovateľmi boli požiadavky na kvalitu (zloženie: 10 vzoriek, tzn. 7,94 % z vyšetrených; išlo prevažne o klamlivé deklarovanie pevného podielu u glazúrovaných rýb). Požiadavkám na označovanie nevyhovovalo 10 vzoriek (7,52 %). Organoleptické nedostatky sa zistili v 4 vzorkách (6,56%). Jedna vzorka (7,69%) nevyhovela požiadavkám na obsah NaCl. Jedna vzorka (0,54%) nevyhovela požiadavkám na kontaminanty (prekročenie NPM PAU). Jedna vzorka (1,49%) nevyhovela mikrobiologickým požiadavkám (prekročenie počtu kvasiniek).

Graf č. 53

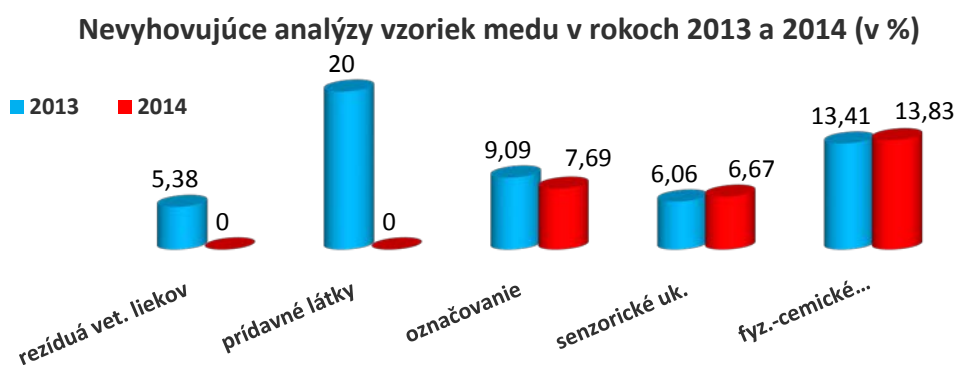

- **Med**

V roku 2014 bolo odobratých 260 vzoriek včelieho medu; 27 vzoriek (10,38%) bolo nevyhovujúcich. Oproti roku 2013 ide o zlepšenie o 2,03%. Hlavnou príčinou nevyhovujúcich vzoriek (tak ako v roku 2013) bolo nedodržanie požiadaviek na zloženie (nevyhovelo 26 vzoriek, čo je 13,83% z počtu vzoriek odobratých na zloženie), pričom najčastejšie zisťovanými nedostatkami bola zistená prítomnosť farbiva E 150d (amoniak sulfitový karamel) a prekročenie požiadaviek na množstvo hydroxymetylfurfuralu. 3 vzorky nevyhoveli požiadavkám na označovanie (7,69% z vzoriek odobratých na označovanie) a 2 vzorky sensorickým požiadavkám (6,67% z vzoriek odobratých na označovanie). V roku 2014 sa v žiadnej vzorke nezistili rezíduá veterinárnych liekov, pričom v predchádzajúcich rokoch 2012 a 2013 sa percento pozitívnych vzoriek pohybovalo od 2,97% do 5,21%.

Porovnanie nevyhovujúcich analýz medu v roku 2013 a 2014 je v grafe č. 54.

Graf č. 54

- **Želatína**

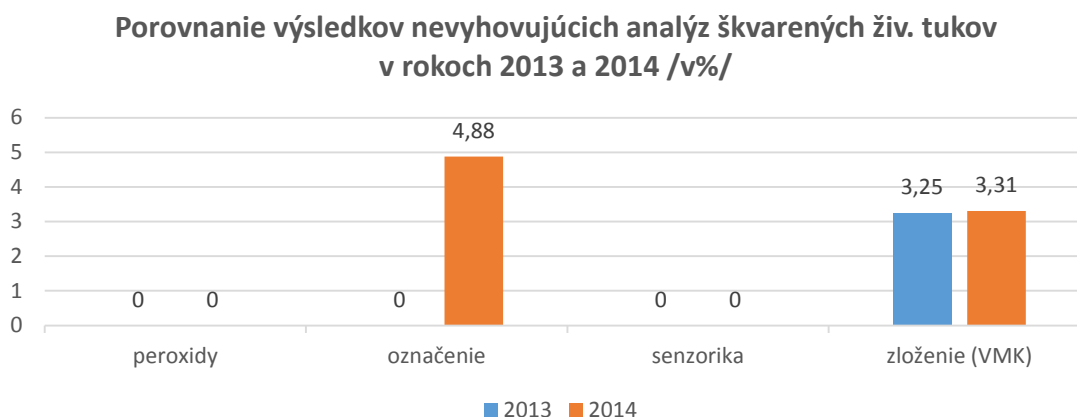
V roku 2014 bolo odobratých 8 vzoriek želatíny na ľudskú spotrebu. Všetky vzorky vyhovovali.

- **Škvarené živočíšne tuky**

V roku 2014 bolo v rámci úradnej kontroly odobratých 269 vzoriek škvarených živočíšnych tukov; nevyhovelo 6 vzoriek (2,23%), čo je zhoršenie o 0,25% oproti roku 2013.

4 vzorky (3, 31%) nevyhoveli pre porušenie analytických ukazovateľov, a to pre nesplnenie normy pre voľné masťné kyseliny. 2 vzorky (4,88%) nevyhoveli požiadavkám na označovanie pre neuvedenie antioxidantov v označení. Všetky vzorky vyhoveli norme pre peroxidy [v roku 2013 nevyhoveli 2 vzorky (1, 45 %)].

Graf č. 55

12.6.3. Odber vzoriek zo spracovateľských priestorov a zo zariadení na dôkaz Listeria monocytogenes

V prevádzkarniach, ktoré vyrábajú potraviny živočíšneho pôvodu určené na priamu spotrebu, ktoré môžu predstavovať riziko *Listeria monocytogenes* pre verejné zdravie, bolo v roku 2014 v súlade s nariadením Komisie (ES) č.2073/2005 o mikrobiologických kritériách pre potraviny v platnom znení odobratých 416 vzoriek zo spracovateľských priestorov a zo zariadení na dôkaz *Listeria monocytogenes*. 3 vzorky boli pozitívne (0,72%). Boli nariadené opatrenia.

12.6.4. Odber vzoriek pitnej vody

V prevádzkarniach, v ktorých pri výrobe potravín živočíšneho pôvodu sa pridáva pitná voda a ľad vyrobený z pitnej vody a v ostatných prevádzkarniach, ktoré vyrábajú produkty živočíšneho pôvodu, bolo v roku 2014 odobratých 57 vzoriek pitnej vody. 7 vzoriek nevyhovelo 12,28%, čo je zlepšenie oproti roku 2013 o 3,02%. Tak ako v roku 2013 najviac vzoriek nevyhovelo v mikrobiologických ukazovateľoch. Najčastejšie porušovaným ukazovateľom bolo nedodržanie požiadaviek na počet koliformných baktérií.

12.7. Cielené kontroly a osobitné kontroly produktov živočíšneho pôvodu

12.7.1.Cielené kontroly produktov živočíšneho pôvodu

V roku 2014 bolo vykonaných 15 cieľených kontrol produktov živočíšneho pôvodu:

- Cielená kontrola mäsa domácich kopytníkov v chladiarenských-mraziarenských skladoch a prevádzkarňach na prebaľovanie mäsa
 - Cielená kontrola mäsa domácich kopytníkov v rozrábkarniach
 - Úradné kontroly na bitúnkoch, rozrábkarniach a mraziarenských skladoch v súvislosti s výskytom afrického moru ošípaných u diviacej populácie v Litve a Poľsku
 - Cielené kontroly - odber vzoriek tepelne ošetrovaného mlieka – UHT
 - Kontroly ad hoc – Hydina cielená kontrola hydínového mäsa v rozrábkarniach
 - Kontroly ad hoc – Hydina cielená kontrola hydínového mäsa v chladiarenských skladoch a prevádzkach na prebaľovanie
 - Vykonanie úradných kontrol potravín živočíšneho pôvodu – medu ad hoc 2014
 - Cielená kontrola Veľká noc 2014
 - Cielená kontrola Vianoce 2014
 - Nedeklarované konské mäso – druhý koordinovaný plán kontrol s cieľom určiť rozšírenie podvodných praktík pri predaji určitých potravín – usmernenie rozsahu a postupu odberu vzoriek v Slovenskej republike
 - Kontroly v zmysle §12a ods.1, písm. b) zákona č.152/1995 Z. z.
 - Zvýšená frekvencia úradných/veterinárnych kontrol v miestach určenia potravín pochádzajúcich z iného členského štátu Európskej únie a zvýšená frekvencia úradných kontrol ambulatného predaja potravín v prihraničných oblastiach
 - Cielená kontrola – odber vzoriek bryndze v obchodnej sieti
 - Kontroly ad hoc – hydiny pôvodom z Ukrajiny v miestach určenia zásielok
 - Odber vzoriek surového mlieka na dôkaz vírusu kliešťovej encefalitídy
 - Cielené kontroly mäsa domácich kopytníkov v chladiarenských - mraziarenských skladoch a prevádzkarňach na prebaľovanie a mäsa domácich kopytníkov v rozrábkarniach
- Cielené kontroly zahŕňali tieto oblasti:

- a) výsledovateľnosť pôvodu mäsa domácich kopytníkov t.j. kontrolu dokladov všetkých záznamov prevádzkovateľa o vstupujúcom mäse, sprievodnú dokumentáciu o jeho pôvode, vrátane mrazeného a hlbokozmrazeného mäsa domácich kopytníkov,
- b) nahlasovanie zásielok prevádzkovateľmi do elektronického systému evidencie zásielok,
- c) overovanie dobrovoľného označovania podľa vyhlášky č.163/2014 Z. z. ,
- d) kontrolu balenia do priameho a druhého obalu a používania etikiet,
- e) kontrolu označovania čerstvého mäsa, mrazeného mäsa a hlbokozmrazeného mäsa domácich kopytníkov,
- f) kontrolu teploty čerstvého mäsa, mrazeného mäsa a hlbokozmrazeného mäsa domácich kopytníkov pri ich uskladnení a manipulácii,
- g) kontrolu hygieny manipulácie čerstvého mäsa, mrazeného mäsa a hlbokozmrazeného mäsa domácich kopytníkov,
- h) kontrolu hygieny budov, priestorov a zariadení,
- i) odber vzoriek potravín živočíšneho pôvodu,
- j) správnosť označenia mäsa domácich kopytníkov zdravotnými značkami.

Tabuľka č. 104

Vyhodnotenie cielených kontrol

Cielená kontrola	sklady, prebaľovanie	Rozrábkarne
Spolu vykonaných kontrol	84	169
	3	4
Kontroly so zistenými nedostatkami	3x nenahlásenie 24 hod. vopred zásielky produktov živočíšneho pôvodu v mieste určenia. Ukončené veterinárnymi opatreniami podľa §8 odst.3 písm. e) zák.č.39/2007.	4x nenahlásená zásielka do elektronického systému 24hod. vopred. Správne konanie. 1x za nedostatky bola uložená bloková pokuta 50 eur
Počet odobratých vzoriek	3	14
Vzorky so zistenými nedostatkami	0	0

• **Úradné kontroly na bitúnkoch, rozrábkarniach a mraziarenských skladoch v súvislosti s výskytom afrického moru ošípaných u diviacej populácie v Litve a Poľsku**

V súvislosti s výskytom afrického moru ošípaných u diviacej populácie v Litve a Poľsku začiatkom roku 2014 RVPS venovali zvýšenú pozornosť:

- pri veterinárnej prehliadke ante mortem a post mortem na bitúnkoch u jatočných ošípaných pochádzajúcich z členských štátov EÚ (najmä Poľskej republiky) v rámci vnútro spoločenského obchodu, ale i u ošípaných domáceho pôvodu, a
- pri pravidelných mesačných úradných kontrolách v rozrábkarňach – miestach určenia zásielok bravčového mäsa pochádzajúcich z členských štátov EÚ (najmä Poľskej republiky) so zameraním na kontrolu záznamov o vstupujúcom bravčovom mäse a jeho výsledovateľnosti,
- pri pravidelných mesačných kontrolách skladov mäsa (integrovaných skladov ako aj samostatných izolovaných „neintegrovaných“ skladov – miesta určenia) vykonali kontroly všetkých záznamov prevádzkovateľa o vstupujúcom bravčovom mäse, sprievodnú dokumentáciu

- označenie mäsa zdravotnými značkami (ktoré obsahujú schvaľovacie číslo/a prevádzkarní (bitúnkov, rozrábkarní) porovnaním s príslušnými zoznamami schválených prevádzkarní
- dátum výroby – dátum zabitia v prípade jatočných tiel, ich polovic alebo štvrtí alebo dátum zmrazenia.

Nedostatky pri úradných kontrolách na bitúnkoch, rozrábkarniach a v mraziarenských skladoch neboli zistené.

- **Kontroly ad hoc – Hydina cielená kontrola hydínového mäsa v rozrábkarniach**

Cielená kontrola bola zameraná na čerstvé hydínové mäso, ktoré je uvádzané na trh v Slovenskej republike prostredníctvom schválených rozrábkarní hydínového mäsa. Cieľom bolo aj overenie používania úradného schvaľovacieho čísla (identifikačnej značky) na priamom a druhom obale a overenie, či sa predmetná prevádzkareň nachádza na príslušnom zozname daného členského štátu. V čase kontroly bolo v SR schválených 45 rozrábkarní hydínového mäsa. V rámci cielenej kontroly bolo vykonaných spolu 45 úradných kontrol. Pri úradných kontrolách boli zistené 3 nedostatky a to: nedostatky v hygiene budov 3. V rámci cielenej kontroly bolo odobratých 8 vzoriek, všetky vzorky boli vyhovujúce.

- **Kontroly ad hoc – Hydina cielená kontrola hydínového mäsa v chladiarenských skladoch a prevádzkach na prebaľovanie**

Cielená bola zameraná na čerstvé hydínové mäso, ktoré je uvádzané na trh prostredníctvom schválených chladiarenských a mraziarenských skladov a prevádzok na prebaľovanie, ktoré sú uverejnené na internetovom zozname vedenom ŠVPS SR. V čase kontroly bolo v SR schválených 106 chladiarenských – mraziarenských skladov a 12 prevádzkarní na prebaľovanie. V rámci cielenej kontroly bolo vykonaných spolu 99 úradných kontrol. Pri úradných kontrolách bolo zistených 6 nedostatkov, a to: nedostatky v hygiene budov 2, neohlásenie zásielok hydínového mäsa 4. V rámci cielenej kontroly bolo odobratých 10 vzoriek, 1 vzorka nevyhovela senzorickým skúškam.

- **Vykonanie úradných kontrol potravín živočíšneho pôvodu – medu ad hoc**

Cielená kontrola bola zameraná na medy, ktoré boli uvádzané na trh prostredníctvom maloobchodu (predajne, supermarkety, veľkoobchodné predajne), pojazdných predajní, tržníc a prostredníctvom predaja na trhovom mieste vrátane príležitostných trhov. Predmetom kontroly bol aj nepovolený predaj pri pozemných komunikáciách - cestách a na parkoviskách. Kontroly pri cestách vykonávali v rámci svojich zistených indícií všetky RVPS v Slovenskej republike a osobitne RVPS: Liptovský Mikuláš, Martin, Zvolen, Banská Bystrica, Dolný Kubín. Úradné kontroly predaja pri cestách sa vykonávali v súčinnosti s príslušnými oddeleniami Policajného zboru Slovenskej republiky. Kontroly zahŕňali tieto oblasti: kontrolu dokladov o pôvode medov, vrátane registrácie prvovýrobcov - včelárov, kontrolu označovania medov – etikiet, odber vzoriek medov. V rámci cielenej kontroly bolo spolu vykonaných 720 úradných kontrol. A to: u prvovýrobcov 2 kontroly, u výrobcov a v baliarňach 1 kontrola, pri stánkovom predaji 35 kontrol, v skladoch 3 kontroly, v hypermarketoch 120 kontrol, v stredných predajniach 349 kontrol, v malých predajniach 203 kontrol, pri ambulantom predaji 7 kontrol. U prvovýrobcov bol zistený 1 nedostatok, pri stánkovom predaji bolo

zistených 33 nedostatkov, v hypermarketoch bolo zistených 5 nedostatkov, v stredných predajniach bolo zistených 15 nedostatkov, v malých predajniach boli zistené 3 nedostatky. Spolu bolo zistených 57 nedostatkov. Nedostatky boli zistené v hygiene budov 12, nedostatky v deratizačnej činnosti 2, dodržiavanie teplotných režimov 3, nedostatky v hygiene predaja 9, nedostatky v hygiene skladovania 9, nedostatky v hygiene technologického zariadenia 5, nedostatky vo vedení dokumentácie 7, nedostatky v označení 8, nedostatky v osobnej hygiene 2. V rámci cieľenej kontroly bolo odobratých 65 vzoriek, nevyhovelo 11 vzoriek medu. Pre nález hydroxymetylfurfuralu nad stanovený limit nevyhoveli 4 vzorky, pre prítomnosť farbiva E 150 d nevyhovelo 5 vzoriek, v znaku vodivosť nevyhovela 1 vzorka, v znaku diastatická aktivita nevyhovela 1 vzorka, pre nález sacharózy nad stanovený limit nevyhovela 1 vzorka.

- **Nedeklarované konské mäso – druhý koordinovaný plán kontrol s cieľom určiť rozšírenie podvodných praktík pri predaji určitých potravín**

V súlade s Odporúčaním Komisie (EÚ) č. 2014/180 sa vykonal odber vzoriek potravín, ktorého cieľom bolo zistenie, či tieto potraviny obsahujú konské mäso, ktoré nie je vhodne označené. V období od 21. apríla do 16. júna 2014 bolo odobratých 48 vzoriek potravín, všetky odobraté vzorky boli vyhovujúce.

- **Odber vzoriek surového mlieka na dôkaz vírusu kliešťovej encefalitídy**

V súvislosti s mimoriadnym núdzovým opatrením bol nariadený odber vzoriek surového mlieka na dôkaz vírusu kliešťovej encefalitídy. Spolu bolo odobratých 363 vzoriek, dve vzorky nevyhoveli (0,55%).

12.7.2. Osobitné kontroly

- Úradné kontroly potravín vykonané inšpektormi s celoslovenskou pôsobnosťou v obchodnej sieti a skladoch, zamerané na ochranu spotrebiteľov pred zdravotne nebezpečnými a nekvalitnými potravinami

Inšpektori ŠVPS SR v spolupráci s poverenými inšpektormi RVPS, v roku 2014 vykonali 180 úradných kontrol potravín zameraných na ochranu spotrebiteľov pred zdravotne nebezpečnými a nekvalitnými potravinami.

Tabuľka č. 105

Vyhodnotenie úradných kontrol potravín:

	Počet úradných kontrol	Počet úradných kontrol so zistenými nedostatkami	Percentuálne vyhodnotenie úradných kontrol so zistenými nedostatkami
Hyper a supermarkety	163	161	98,8 %
Stredné predajne	16	16	100 %
Malé predajne	1	1	100 %
Spolu	180	178	98,9 %

Pri úradných kontrolách potravín boli najčastejšie zisťované nedostatky:

- nevyhovujúca hygiena prevádzkarní, skladovania a predaja potravín
- nedostatočná DDD, výskyt škodcov
- predaj potravín po dobe spotreby alebo po dobe minimálnej trvanlivosti,
- predaj potravín nevhodných na ľudskú spotrebu, hlavne hnilého a plesnivého ovocia a zeleniny,
- nedodržanie teplotných režimov v mraziacich a chladiacich zariadeniach,
- v označovaní potravín – nesprávne, nedostatočné, klamlivé
- poškodený obal

Počas kontrol bolo odobratých 7 vzoriek, z ktorých 6 nevyhoveli požiadavkám platnej legislatívy:

- v označovaní - názov potraviny nevystihoval jej podstatu, vo vzorke bola zistená prítomnosť farbiva, ktoré nebolo v označení, chýbal zoznam zložiek,
- neboli vhodné na ľudskú spotrebu - zápach, nález plesní.

12.8. Politika kvality

Podľa zákona č. 152/1995 Z. z., § 9a odsek (8) „Úradnú kontrolu poľnohospodárskych výrobkov a potravín s chráneným označením pôvodu (CHOP), s chráneným zemepisným označením (CHZO) alebo s označením zaručenej tradičnej špeciality (ZTŠ) spĺňajúcich požiadavky podľa osobitných predpisov vykonávajú orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy“.

Pri bežných plánovaných úradných kontrolách v obchodnej sieti inšpektori úradnej kontroly potravín preto v roku 2014 vykonávali kontroly, ktorých predmetom bolo:

1. kontrola, či sa v predajni vyskytujú výrobky s CHOP, CHZO alebo ZTŠ, prípadne dvoch mäsových výrobkov „Liptovská saláma“ a „Spišské párky“, ktoré sú ZTŠ aj kontroly uplatňovania ochrany výhrady názvu
2. uvedenie podrobných údajov o výskyte takýchto výrobkov do záznamu z úradnej kontroly (Presný originálny názov výrobku, výrobca, druh výrobku, druh použitého symbolu a pod.)
3. následné overenie v elektronickej databáze EÚ „DOOR“ oprávnenosť použitia loga na výrobkoch
4. v prípade zistenia neoprávneného použitia loga na výrobku vykonanie v predajni dodatočnej úradnej kontroly
5. v prípade pozitívnych zistení RVPS zaslanie na ŠVPS SR kópie záznamov z dodatočných úradných kontrol
6. evidencia kontroly aj do elektronickej databázy kontrolnej činnosti.

V roku 2014 pri 1279 vykonaných kontrolách boli zistené potraviny živočíšneho pôvodu s označením CHOP, CHZO alebo ZTŠ. Pri týchto kontrolách bolo spolu prekontrolovaných 2888 výrobkov živočíšneho pôvodu, z toho 737 výrobkov s označením CHOP, 1626 výrobkov s označením CHZO a 525 výrobkov ZTŠ vrátane výrobkov s výhradou názvu. Nedostatky boli zistené v 2 prípadoch.

12.9. Kontroly označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa podľa nariadenia (ES) č. 1760/2000/ES zo 17. júla 2000, ktorým sa zavádza systém pre identifikáciu a registráciu hovädzieho dobytku a ktoré sa týka označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa

12.9.1. Kontroly označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa – povinné údaje

Spolu v Slovenskej republike bolo v roku 2014 kontrolovaných 2 558 subjektov, u ktorých bolo spolu vykonaných 3938 kontrol.

Na 78 bitúnkoch, ktoré sú schválené na zabíjanie hovädzieho dobytku, sa počas roku 2014 vykonalo spolu 173 kontrol označovania hovädzieho mäsa a produktov z neho, pri ktorých neboli zistené nedostatky.

Bolo kontrolovaných 257 rozrábkarní, kde sa v roku 2014 vykonalo spolu 591 kontrol, pri ktorých sa zistili 4 nedostatky: jeden nedostatok pri spätnej výsledovateľnosti a tri nedostatky pri identifikácii tiel, štvrtí pri príjme.

V 71 skladoch sa vykonalo spolu 129 kontrol označovania hovädzieho mäsa a produktov z neho. Zistené neboli žiadne nedostatky.

V maloobchodných predajniach a v obchodných reťazcoch bolo kontrolovaných spolu 2152 subjektov, vykonaných 3048 kontrol. Pri kontrolách sa spolu zistilo 23 nedostatkov:

identifikácia tiel, alebo štvrtí pri príjme – 4 x, povinné údaje na etikete – 5 x, registračný systém vstupov a výstupov – 3 x, obchodné doklady – 6 x, nedostatky pri spätnej výsledovateľnosti – 5 x.

Bolo vydaných 12 opatrení na mieste podľa § 14, 5 blokových pokút spolu vo výške 505 €, 4 x bolo začaté správne konanie a na trh sa zakázalo umiestňovať 82,05 kg hovädzieho mäsa.

12.9.2. Kontroly špecifikácie dobrovoľného označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa, ak ide o nepovinné údaje

V roku 2014 schválila ŠVPS SR dvom prevádzkovateľom potravinárskych podnikov špecifikáciu dobrovoľného označovania hovädzieho mäsa.

Pri dvoch kontrolách dodržiavania špecifikácie dobrovoľného označovania hovädzieho mäsa boli zistené tri nedostatky v dodržiavaní týchto špecifikácií, ak ide o nepovinné údaje podľa nariadenia (ES) č. 1760/2000 a (ES) č. 1825/2000 v platnom znení (zmeny v systéme špecifikácie dobrovoľného označovania HD mäsa boli aktualizované len v elektronickej podobe a nie v dokumentoch, chyby v údajoch na štítku, neboli doplnené údaje na označovanie teľacieho mäsa a mäsa mladého hovädzieho dobytku).

12.10. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu z jatočných tiel hovädzieho dobytku, oviec a kôz

12.10.1. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu na schválených bitúnkoch

V roku 2014 vykonali úradní veterinárni inšpektori RVPS kontroly na 82 schválených bitúnkoch spolu 130 kontrol zameraných na odstraňovanie a likvidáciu špecifikovaného rizikového materiálu (ŠRM) z jatočných tiel. Pri kontrolách neboli zistené nedostatky.

12.10.2. Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu v schválených rozrábkarniach

V 21 prevádzkach, ktoré sú schválené na rozrábanie hovädzieho mäsa s obsahom ŠRM (chrbtice u zvierat starších ako 30 mesiacov), a v 6 prevádzkach schválených na odoberanie mäsa z hláv hovädzieho dobytku staršieho ako 12 mesiacov, bolo v roku 2014 vykonaných spolu 31 kontrol. Pri týchto kontrolách odstraňovania ŠRM v rozrábkarniach, ktoré sú schválené na odstraňovanie ŠRM, neboli nájdené nedostatky.

12.11. Domáce zabíjačky

Na základe národnej legislatívy (§ 23 ods. 1) zákona č. 39/2007 Z. z. a metodických usmernení ŠVPS SR bolo v roku 2014 nahlásených 320 domácností, v ktorých sa vykonalo 460 domácich zabíjačiek ošípaných. V oblastiach so zvýšeným rizikom výskytu svalovca bolo odobraných spolu 125 vzoriek z bráničných pilierov u ošípaných na laboratórne vyšetrenie trichinelózy. Všetky vyšetrenia boli negatívne.

Na zabíjanie hovädzieho dobytku u chovateľa pre súkromnú domácu spotrebu za účelom zásobovania farmára (chovateľa) a jeho rodiny bolo v roku 2014 za účelom monitorovania počtov domácich zabíjačiek hovädzieho dobytku nahlásených spolu 5 164 domácich zabíjačiek hovädzieho dobytku, z toho 2789 ks do 24 mesiacov veku a 2375 ks starších ako 24 mesiacov. Na vyšetrenie BSE bolo odobratých 22 vzoriek. Všetky vyšetrenia boli negatívne.

Od 1.1.2014 sa vyšetrovali na BSE len kusy s diagnostikovanými poruchami chovania, narušením zdravotného stavu, nervovými príznakmi, uhynuté zvieratá a podozrivé zo zoonotických ochorení.

12.12. Skúšky vyškolených poľovníkov

V Slovenskej republike bolo k 31.12.2014 platných 2944 certifikátov/osvedčení na vykonávanie prvotného vyšetrenia voľne žijúcej zveri na mieste po ulovení.

V roku 2014 vystavila ŠVPS SR spolu 455 nových certifikátov na vykonávanie prvotného vyšetrenia voľne žijúcej zveri na mieste po ulovení.

12.13. Značka kvality SK 2014 – potraviny živočíšneho pôvodu

Okrem kontrol vykonaných v zmysle zákona o potravinách, boli inšpektormi RVPS v roku 2014 vykonané aj kontroly v zmysle „Národného programu podpory poľnohospodárskych výrobkov a potravín“, keďže podľa „Zásad posudzovania a udeľovania Značky kvality SK na poľnohospodárske výrobky a potraviny“, vykonávajú kontrolu dodržiavania podmienok udeľovania národnej značky u registrovaných výrobkov orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy. Pri kontrolách inšpektori zisťovali, či výrobok spĺňa všetky požiadavky uvedené v štatúte Značky kvality SK, t.j. najmä či:

- výrobca spĺňa požiadavky zákona o potravinách, ako aj príslušnej národnej a európskej legislatívy vzťahujúcej sa k predmetnému výrobku,
- výrobok spĺňa parametre uvedené v technickej dokumentácii, ktorú výrobca ako prílohu predkladal k žiadosti o udelenie značky; inšpektori venovali osobitnú pozornosť posúdeniu údajov v kolónke „nadštandardné kvalitatívne vlastnosti“,

- výrobok spĺňa požiadavku na predpísané % zastúpenia surovín domáceho pôvodu,
- všetky fázy výrobného procesu sú uskutočňované na území Slovenskej republiky, s výnimkou surovín z dovozu,

V roku 2014 inšpektori 20 RVPS vykonali kontroly u 40 výrobcov , pričom skontrolovali 127 výrobkov uchádzajúcich sa o udelenie Značky kvality SK.

12.14. Opatrenia na zabezpečenie účinnosti

12.14.1. Opatrenia na zabezpečenie dodržiavania predpisov prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov

Opatrenia na zabezpečenie dodržiavania predpisov prevádzkovateľmi potravinárskych a inými príslušnými výrobcami a prevádzkovateľmi podnikov sú uvedené v bodoch 12.1. a 12.2.2.

V roku 2014 bolo nariadené jedno mimoriadne núdzové opatrenie. Toto mimoriadne núdzové opatrenie nariadil Hlavný veterinárny lekár Slovenskej republiky na základe hlásenia orgánu verejného zdravotníctva o epidémii kliešťovej encefalitídy, kde faktorom prenosu bol konzumovaný ovčie syr zo surového ovčieho mlieka a v jednej z vyšetrených vzoriek od dodávateľov suspektného surového ovčieho mlieka sa laboratórnym vyšetrením potvrdila prítomnosť RNA vírusu kliešťovej encefalitídy. Cieľom bolo odvrátenie vážneho nebezpečenstva pre zdravie ľudí, ktoré predstavuje zoonóza – kliešťová encefalitída. Všetci chovatelia (vlastníci a držiteľia) oviec a kôz na pastve, ktorí uvádzali na trh nepasterizované surové ovčie mlieko a kozie mlieko alebo výrobky z neho alebo, ktorí dodávali surové ovčie mlieko alebo surové kozie mlieko na výrobu mliečnych výrobkov, ktorej proces nezahŕňal žiadne tepelné ošetrenie pasterizáciou, boli povinní

1. bezodkladne zabezpečiť laboratórne vyšetrenie bazénovej vzorky surového ovčieho mlieka a surového kozieho mlieka na dôkaz vírusu kliešťovej encefalitídy metódou PCR,
2. v prípade potvrdenia prítomnosti RNA vírusu kliešťovej encefalitídy vo vzorke podľa bodu prvého neuvádzať na trh surové ovčie mlieko alebo surové kozie mlieko a výrobky z neho bez pasterizácie podľa Prílohy III, oddiel IX, kapitola II, bod II písm. a) nariadenia (ES) č. 853/2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu.

12.14.2. Opatrenia prijaté na zabezpečenie účinného fungovania služieb úradných kontrol

- **Nové, aktualizované alebo revidované postupy kontroly**

V záujme zabezpečenia jednotného postupu vykonávania úradných/veterinárnych kontrol produktov živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike ŠVPS SR vypracovala 51 nových alebo aktualizovaných dokumentovaných postupov a ďalších informácií určených pre RVPS. Ide napr. o: Postup odberu vzoriek a laboratórneho vyšetrenia produktov živočíšneho pôvodu pri úradných kontrolách na rok 2014; usmernenia týkajúce sa výskytu afrického moru ošípaných v členských krajinách EÚ, usmernenie domácich zabíjačiek hovädzieho dobytku a ošípaných na rok 2014, Metodický pokyn pre schvaľovanie úradných laboratórií na vyšetovanie Trichinella v mäse, druhý koordinovaný plán kontrol týkajúci sa nedeklarovaného konského mäsa s cieľom určiť rozšírenie podvodných praktík pri predaji určitých potravín, usmernenie pre odber vzoriek z jatočných tiel domácich ošípaných na bitúnkoch na prítomnosť trichinel,

laboratórne vyšetovanie ovčieho a kozieho mlieka bez pasterizácie na dôkaz vírusu kliešťovej encefalitídy - Usmernenie k mimoriadnemu núdzovému opatreniu; usmernenie týkajúce sa kritéria hygieny procesu, pokiaľ ide o salmonelu z povrchu tiel jatočných ošípaných, usmernenie týkajúce sa nalievavého zabíjania domácich kopytníkov mimo bitúнку; metodický pokyn pre veterinárnych inšpektorov týkajúci sa prehliadky ošípaných post mortem, metodický pokyn týkajúci sa obchodovania s nestiahnutou veľkou voľne žijúcou zverou z miesta lovu do schválenej prevádzkarne na manipuláciu so zverou, ktorá sa nachádza na území iného členského štátu; stanovenie podmienok pre Slovenskú republiku pre zabíjanie produktov rybolovu – na ambulatný predaj v roku 2014; Odstraňovanie špecifického rizikového materiálu kostí chrbtice z jatočných tiel hovädzieho dobytká – usmernenie, usmernenie týkajúce sa Kontrol odstraňovania ŠRM v prevádzkarňach schválených na zabíjanie hovädzieho dobytká, oviec a kôz a v prevádzkarňach schválených na rozrábanie hovädzieho mäsa s obsahom ŠRM a na odoberanie mäsa z hláv HD staršieho ako 12 mesiacov; usmernenia týkajúce sa cielených kontrol; pokyny na vyhodnotenie veterinárnych kontrol za príslušný rok.

- **Iniciatívy v oblasti odbornej prípravy**

Na základe Národného plánu vzdelávania sa v oblasti produktov živočíšneho pôvodu na rok 2014 uskutočnilo 5 školení. Školenia boli obmedzené. Školenia boli zamerané na aktuálne poznatky pri veterinárnych/úradných kontrolách v sektore mlieka a mliečnych výrobkov vrátane salašov, čerstvého hydinového mäsa, vajec, medu, mäsa domácich kopytníkov, mäsových výrobkov, produktov rybolovu; zveri/zveriny z voľne žijúcej zveri, novú legislatívu, plánovanie a odber vzoriek, vzdelávanie úradných veterinárnych asistentov, živočíšne vedľajšie produkty, rezíduá, TSE, liekovej politiky u producentov potravín živočíšneho pôvodu. Okrem toho sa veterinárni inšpektori pre hygienu potravín živočíšneho pôvodu zúčastnili aj ďalších školení v rámci vzdelávacích aktivít organizovaných v ostatných oblastiach v rámci Národného programu vzdelávania organizovaného IVVL (napr. informačné systémy pri úradných kontrolách, kontrola krížového plnenia, označovanie potravín, zdravotné a výživové tvrdenia, rozdiel medzi fortifikovanými potravinami a výživovými doplnkami.) V roku 2014 sa 15 veterinárnych inšpektorov zúčastnilo 8 školení organizovaných Európskou komisiou v rámci programu „Better Training for Safer Food“. 2 zamestnanci sa zúčastnili školenia „Mikrobiálna rezistencia – bezpečnosť potravinového reťazca“ dňa 18.11.2014, 1 zamestnankyňa sa zúčastnila vzdelávania „Výživa – hodnotenie a riadenie rizika“ dňa 12.12.2014, ktoré organizoval Národný kontaktný bod pre vedeckú a technickú spoluprácu s EFSA. MPRV SR.

Tabuľka č. 106

Školenia v rámci programu „Better Training for Safer Food“.

Názov školenia	Počet účastníkov
Pravidlá týkajúce sa materiálov, ktoré prichádzajú do kontaktu s potravinami– e learning	1
Nové vyšetovacie techniky pri úradných kontrolách potravín	1
Internetový predaj a úradné kontroly E-commerce	1
Organizácia a implementácia školiacich činností o hygiene potravín a flexibilita	3
Tréningový kurz so zameraním na kontrolu CHOP, CHZO ZTŠ	1
Mikrobiologické kritériá potravín	1
Ochrana zvierat pri zabíjaní na bitúнку a pri eradikácii ochorení – elearning	5
Ochrana zvierat pri zabíjaní na bitúнку	2

- **Osobitné iniciatívy v oblasti kontroly**

V roku 2014 bolo vykonaných 15 cielených kontrol produktov živočíšneho pôvodu a 1 osobitná kontrola. Podrobnosti sú uvedené v časti Úradné kontroly produktov živočíšneho pôvodu tejto správy.

ŠVPS SR vypracovala pre PPP a zverejnila na svojej internetovej stránke informáciu týkajúcu sa stanovenia podmienok pre Slovenskú republiku pre zabíjanie produktov rybolovu a na ambulantný predaj v roku 2014.

Ďalej ŠVPS SR a RVPS spolupracovali so Zväzom chovateľov oviec a kôz na Slovensku pri programe certifikácie produktov z ovčieho a kozieho mlieka a mäsa „Zlatá ovca/Zlatá koza“ a v súvislosti so salašnickou sezónou a odberom vzoriek na kliešťovou encefalitídu.

- **zmeny v organizácii alebo riadení príslušných orgánov**

V roku 2014 neboli vykonané žiadne zmeny v organizácii alebo riadení príslušných orgánov.

- **poskytovanie poradenstva alebo informácií prevádzkovateľom potravinárskych podnikov**

Zástupcovia ŠVPS SR sa v roku 2014 tak ako v predchádzajúcich rokoch zúčastňovali ako lektori v rámci rôznych školiacich seminárov organizovaných súkromnými organizáciami pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov (napr. školenia pre salaše, XI. ročník odborného seminára zameraného na výkon DDD- nové poznatky a trendy v oblasti DDD organizovaného Cechom profesionálov DDD, odborný seminár 2014 k problematike chovu hydiny v SR a jej spracovaniu organizovaného Úniou Hydinárov Slovenska), v rámci odborných konferencií (napr. Hygiena Alimentorum). Tiež sa konali pracovné rokovania so zástupcami rôznych zväzov a zástupcami prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, napr. k problematike mlieka a mliečnych výrobkov. Taktiež boli vypracované odpovede na otázky v novinách. Odborní zamestnanci poskytujú odborné informácie na základe požiadaviek prevádzkovateľov potravinárskych podnikov telefonicky, elektronicky ale aj pri návštevách prevádzkovateľov potravinárskych podnikov.

V roku 2014 bolo v SR vykonaných 5 školení, ktorých sa zúčastnilo 119 poľovníkov a 12 preškolení, ktorých sa zúčastnilo 362 poľovníkov. Na získanie Certifikátu na prvotné vyšetrenie voľne žijúcej zveri na mieste po ulovení bolo v roku 2014 vykonaných 10 termínov skúšok, ktorých sa zúčastnilo 113 poľovníkov.

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov sú o aktuálnych informáciách, ktoré sa týkajú postupov ŠVPS SR vo vzťahu k prevádzkovateľom potravinárskych podnikov a o legislatíve informovaní prostredníctvom internetovej stránky ŠVPS SR <http://www.svsr.sk/>. Na internetovej stránke je pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov zverejnený aktuálny zoznam schválených prevádzkarní pre produkty živočíšneho pôvodu.

12.14.3 Audity FVO

V roku 2014 sa neuskutočnili žiadne audity Potravinového a veterinárneho úradu EK (FVO), ktoré sa týkali produktov živočíšneho pôvodu.

11.14.4. Zmeny a doplnenia národného plánu kontroly

V roku 2014 neboli zásadné zmeny vo viacročnom pláne úradných kontrol na roky 2012-2014.

13. Laboratórna diagnostika

Laboratórnú diagnostiku vykonával v rámci úradnej kontroly v oblasti ochrany zdravia zvierat a potravín, surovín a krmív od 1.1.2014 do 31.12.2014 Štátny veterinárny a potravinový ústav na 3 Veterinárnych a potravinových ústavoch a 1 Veterinárnom ústave. Spolu v týchto diagnostických laboratóriách v roku 2014 pracovalo 285 pracovníkov, z toho 145 vysokoškolsky vzdelaných, 111 stredoškolsky vzdelaných a 29 pomocného personálu.

13.1. Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín

13.1.1. Veterinárny a potravinový ústav Bratislava s detašovaným skúšobným laboratóriom Nitra

Vykonával analýzy vzoriek potravín a surovín živočíšneho a rastlinného pôvodu, analýzy vzoriek v oblasti ochrany zdravia zvierat. Špecializoval sa najmä na:

- na vyšetrovanie salmonel,
- vykonávanie rádiologických kontrol životného prostredia, tak ako sú definované v Technickej správe Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu vrátane vzoriek vstupných a výstupných surovín, polotovarov a hotových produktov poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva ako aj základné prvky životného prostredia,
- monitorovanie prítomnosti hormonálnych látok, ich rezíduí v živých zvieratách a v jednotlivých produktoch (matriciach) živočíšneho pôvodu,
- analýzy produktov rastlinného pôvodu na obsah rezíduí pesticídov, N-nitrozamínov, 3-MCPD, solanínu, ako jediný ústav vyšetroval tabak a tabakové výrobky, vykonával rozbor pre zistenie falšovania liehu,

V rámci ústavu je 15 národných referenčných a referenčných laboratórií.

V priebehu roka bola väčšina odborných činností sústredená na 1 pracovisku – Botanická 17 v Bratislave. Detašované pracovisko v Nitre vykonávalo iba úlohy súvisiace s činnosťou Národného referenčného laboratória pre mlieko a mliečne výrobky a referenčného laboratória rádiometrie a rádiológie.

13.1.2. Veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín s detašovaným skúšobným laboratóriom Prešov

Vykonával analýzy vzoriek potravín a surovín živočíšneho a rastlinného pôvodu, analýzy vzoriek v oblasti ochrany zdravia zvierat. Špecializoval sa najmä na:

- oblasť listérií a kamylobakterov a verotoxinogénnych E. coli,
- analýzy rezíduí antibiotík podľa 2377/90 EC vrátane použitia screeningových a post screeningových metód,
- analýzy aditívnych látok v potravinách, analýzy morských biotoxínov, analýzy PAU a akrylamidu v potravinách a analýzy etylkarbamátu v ovocných destilátoch,
- analýzy medu na rezíduá ATB a dôkaz falšovania medu,
- analýza na úseku chorôb rýb, produktov rybolovu a chorôb kôrovcov,
- analýzy GMO v potravinách.

V rámci ústavu je 16 národných referenčných a referenčných laboratórií.

13.1.3. Veterinárny ústav Zvolen

- Vykonával analýzy vzoriek v oblasti ochrany zdravia zvierat. Špecializoval sa najmä na:
- úlohy monitorovania chorôb zvierat a preventívnu kontrolu prenosných ochorení a ich diagnostiku,
 - spoluprácu pri vypracovaní národných programov ozdravovania pre jednotlivé druhy zvierat,
 - vykonávanie epidemiologických štúdií, ochorení zvierat v rámci ozdravovacích, eradikačných a kontrolných programov ako i programov monitorovania - besnoty u domácich a voľne žijúcich zvierat, zhubnej katarálnej horúčky oviec, transmisívnych spongiformných encephalopatií u hovädzieho dobytku a oviec a pod.,
 - vykonávanie monitoringu nových ochorení napr. Schmalenbergov vírus apod.
 - zhromažďovanie údajov národnej databanky výskytu klasického moru ošípaných u domácich ošípaných a u diviakov, besnoty u domácich a voľne žijúcich zvierat, bovinnej spongiformnej encefalopatie, scrapie a genotypizácie oviec.

V rámci ústavu je 14 národných referenčných a referenčných laboratórií.

13.1.4. Veterinárny a potravinový ústav Košice

Vykonával analýzy vzoriek potravín a surovín živočíšneho a rastlinného pôvodu, analýzy vzoriek v oblasti ochrany zdravia zvierat. Špecializoval sa najmä na:

- vykonávanie analýz podľa národného programu kontroly na stanovenie prítomnosti dioxínov, furánov, dioxínom podobných PCB vo vybraných potravinách,
- vykonávanie analýz chemických prvkov a ťažkých kovov,
- analýzy mykotoxínov,
- skúšanie krmív živočíšneho a rastlinného pôvodu so zameraním na diagnostiku prítomnosti živočíšnych proteínov v krmivách.

V rámci ústavu je 5 národných referenčných a referenčných laboratórií.

13.2. Vyhodnotenie údajov o laboratórnom vyšetrení a analýzach úradných vzoriek

Z údajov z laboratórneho vyšetovania vo Veterinárnych a potravinových ústavoch a Veterinárnom ústave vypracovali pracovníci odboru laboratórnej diagnostiky tieto súhrnné správy:

- Správa o kontrole rezíduí pesticídov v potravinách za rok 2013 (spracovaná 2x: 1x pre potreby EFSA v predpísaných formátoch a rozsahu a 1x pre MPRV SR s podrobným komentárom k výsledkom)
- Vyhodnotenie monitoringu akrylamidu za rok 2013
- Vyhodnotenie diagnostickej činnosti veterinárnych laboratórií za rok 2013
- Vyhodnotenie činnosti národných referenčných a referenčných laboratórií za rok 2013
- Správa o trendoch a zdrojoch zoonóz, pôvodcov zoonóz a ich antimikrobiálnej rezistencii u zvierat, v potravinách a krmivách za rok 2013, ktorá bola zaslaná do

- Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín
- Správa o zoonózach, alimentárnych nákazách a nákazách z vody v Slovenskej republike za rok 2013

Zamestnanci odboru sa zúčastnili 3 školení BTSF:

- RASFF BTSF 22.-25.9.2014 – Praha – 2 zamestnanci
- Quality Schemes: Protected Designations and Organic Farming

13.2.1. Vyhodnotenie niektorých monitorovacích programov za rok 2014

- **Vyhodnotenie kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného a živočíšneho pôvodu**

Kontrola rezíduí pesticídov v potravinách vychádza z aktuálnej legislatívy EÚ. Na ŠVPS bol pre rok 2014 vypracovaný „Viacročný kontrolný program pre rezíduí pesticídov v potravinách a detskej výžive v SR“, ktorý bol schválený na MPRV SR. (Kontrola detskej výživy sa vykonáva v rezorte Ministerstva zdravotníctva SR, ktoré zároveň poskytuje podklady do tohto programu.) V uvedenom dokumente bol určený druh a počet vzoriek potravín, ktoré sa majú analyzovať v rokoch 2014 až 2016 ako aj rozsah analytov, ktoré sa majú v odobratých vzorkách v danom roku analyzovať. Predmetom kontroly sú podľa viacročného plánu vzorky potravín, pochádzajúcich od domácich pestovateľov, vzorky pochádzajúce z krajín EÚ ako aj vzorky pochádzajúce z tretích krajín. Analýzou vzoriek odobratých na zisťovanie prítomnosti a množstva rezíduí pesticídov je poverený ŠVPÚ - VPÚ Bratislava, národné referenčné laboratórium pre rezíduá pesticídov.

V roku 2014 došlo z dôvodu zabezpečenia zvýšenej ochrany domáceho spotrebiteľa a ochrany ekonomických záujmov slovenských producentov k modifikácii v pláne odberu vzoriek. V mesiacoch september až november 2014 boli vyhlásené cielené kontroly v súvislosti s dôsledkami konfliktu na Ukrajine. Jednalo sa o cielený odber vzoriek určitých druhov potravín z určitých tretích krajín alebo pôvodom zo štátov EÚ na stanovenie rezíduí pesticídov.

Výsledky kontroly za rok 2014

Inšpektori na RVPS odobrali na analýzu rezíduí pesticídov 529 vzoriek ovocia, zeleniny, obilia a výrobkov z nich, pečene a hydinového mäsa, ktoré pochádzali z domácej produkcie, zo štátov EÚ a z tretích krajín. V 308 analyzovaných vzorkách t. j. v 58,2 % z celkového počtu vzoriek bola zistená prítomnosť aspoň jedného pesticídu, v 215 vzorkách zistená prítomnosť dvoch alebo viac druhov pesticídov (tzv. multireziduálne nálezy). Kontrola prítomnosti rezíduí pesticídov sa vykonáva aj pri importe ovocia, zeleniny alebo iných určených potravín pri ich importe z tretích krajín v mieste vstupu. V roku 2014 boli odobraté a analyzované vzorky z 38 zásielok.

Porušenie platnej potravinovej legislatívy sme zaznamenali u 12 vzoriek (2,3 %), ktoré boli vyhodnotené po započítaní neistoty merania ako „nevyhovujúce“. V zmysle harmonizovaných kritérií boli informácie o štyroch nadlimitných nálezoch zaslané do Európskeho rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF).

Prehľad výsledkov analýz je zhrnutý v nasledovnej tabuľke č. 107:

Tabuľka č. 107

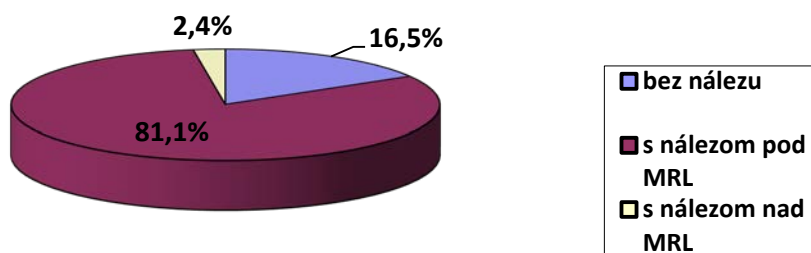
Kategória potravín	Počet vzoriek			
	celkom	< LOQ**	>LOQ	nad MRL (vyhodnotené ako nevyhovujúce)
Ovocie	248	41	201	6
Zelenina	206	126	74	6
Ostatné potraviny rastlinného pôvodu	45	24	21	0
Potraviny živočíšneho pôvodu	30	30	0	0
BIO potraviny*	13	13	0	0
SPOLU	529	221	296	12

*vzorky sú započítané vo vzorkách ovocia, zeleniny alebo iných analyzovaných potravín

**limit kvantifikácie použitej analytickej metódy

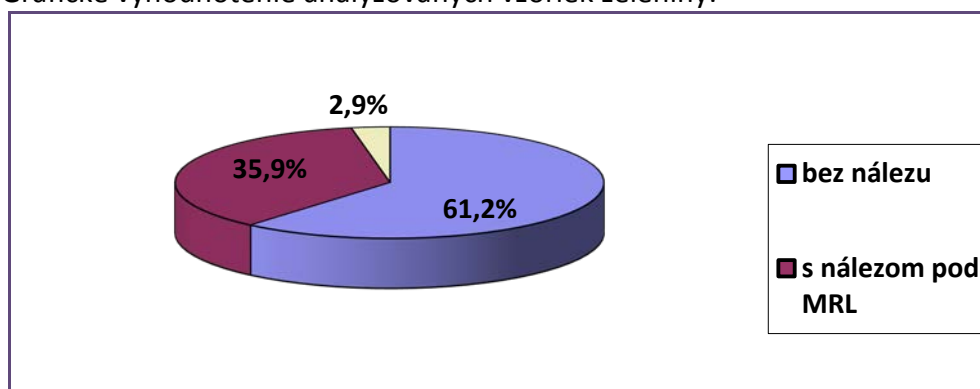
Graf č. 56

Grafické vyhodnotenie analyzovaných vzoriek ovocia:

Graf č. 57

Grafické vyhodnotenie analyzovaných vzoriek zeleniny:

Uvedené grafy vyjadrujú skutočnosť, že pesticídy sa v širšom rozsahu aplikujú viac na ovocie ako na zeleninu, čo potvrdzuje vyššie % (viac ako 80 %) vzoriek ovocia s nálezom rezíduí pesticídov. Nadlimitné nálezy boli zistené najmä u citrusových plodov. U zeleniny boli zistené nevyhovujúce vzorky najmä u koreňovej zeleniny.

Tabuľka č. 108

Prehľad nálezov rezíduí pesticídov vo vybraných druhoch ovocia za rok 2014

Plodina	Počet vzoriek	Počet vzoriek s nálezom nad LOQ*	% počtu vzoriek s nálezom nad LOQ k počtu vzoriek potraviny	Počet nevyhovujúcich vzoriek
Ananás	3	2	66,7	-
Banány	5	5	100,0	-
Citrusy	57	54	94,7	3
Drobné bobuľové ovocie	2	2	100,0	-
Hrozno	31	29	93,5	1
Hrušky	24	22	91,7	-
Jablká	71	65	91,5	-
Jahody	27	25	92,6	1
Marhule	8	6	75,0	-
Slivky, ringloty, čerešne	10	5	50,0	-
Ostatné exotické ovocie	6	4	66,7	1

*vzorka, u ktorej bola zistená prítomnosť aspoň jedného pesticídu nad LOQ (z množiny analyzovaných pesticídov v danej potravine)

Tabuľka č. 109

Prehľad nálezov rezíduí pesticídov vo vybraných druhoch zeleniny a zemiakov za rok 2014

Plodina	Počet vzoriek	Počet nálezov nad LOQ	% počtu vzoriek s nálezom nad LOQ k počtu vzoriek potraviny	Počet nevyhovujúcich vzoriek
Zelená fazuľka	14	9	64,3	-
Kapusta	10	1	10,0	1
Hrášok	4	1	25,0	-
Kel	4	2	50,0	-
Paprika	25	8	32,0	-
Uhorky/cukiny	20	12	60,0	-
Rajčiny	11	4	36,4	-
Red'kovka/red'kev	9	7	77,8	1
Šalát hlávkový	11	6	54,5	-
Karfiol/brokolica	9	7	77,8	-
Ostatná koreňová zelenina	30	18	60,0	4
Zemiaky	19	6	31,6	-
Baklažán	2	1	50,0	-
Špenát	15	6	40,0	-

Informácie o nevyhovujúcich vzorkách ovocia, zeleniny:

Citróny, pôvod Turecko, prekročená hodnota MRL u pesticídu difenyl (0,068 mg/kg),

Cvikla, pôvod Poľsko, prekročená hodnota MRL u pesticídu propamocarb (0,052 mg/kg),

Cvikla, pôvod Poľsko, prekročená hodnota MRL u pesticídu tetraconazol (0,083 mg/kg),

Granátové jablko, pôvod Turecko, prekročená hodnota MRL u pesticídu acetamiprid (0,077 mg/kg),

Hrozno červené, pôvod Peru, prekročená hodnota MRL u pesticídu diniconazol (0,087 mg/kg),

Jahody, pôvod Belgicko, prekročená hodnota MRL u pesticídu prochloraz (0,53 mg/kg),
Kapusta hlávková biela, pôvod SR, prekročená hodnota MRL u pesticídu thiofanát-methyl (0,29 mg/kg),
Limeta, pôvod Brazília, prekročená hodnota MRL u pesticídu carbofuran (0,036 mg/kg),
Mandarínky, pôvod Turecko, prekročená hodnota MRL u pesticídu malathion (0,369 mg/kg),
Petržlen, pôvod Poľsko, prekročená hodnota MRL u pesticídu trifluralin (0,025 mg/kg),
Redkev čierna, pôvod Poľsko, prekročená hodnota MRL u pesticídu dithiocarbamáty (6,75 mg/kg),
Zeler bulvový, pôvod Poľsko, prekročená hodnota MRL u pesticídu prochloraz (0,18 mg/kg).

Kontrola bioproduktov na prítomnosť rezíduí pesticídov

V priebehu roku 2014 bolo odobratých a analyzovaných 13 vzoriek potravín organického poľnohospodárstva na prítomnosť rezíduí pesticídov. Z týchto vzoriek sa analyzovali bioprodukty domáceho pôvodu ale zahraničných, nakoľko sa nachádzajú na našom trhu vo vyššom podiele ako domáce BIO potraviny. V žiadnej z analyzovaných vzoriek bioproduktov nebola zistená prítomnosť rezíduí pesticídov nad LOQ použitej analytickej metódy.

- **Vyhodnotenie odberu vzoriek a analýz dioxínov, furánov, dioxínom podobných PCB vo vybraných potravinách v roku 2014**

V roku 2014 vykonali RVPS v období marec až november 2014 odber úradných vzoriek vybraných potravín za účelom analýz dioxínov, furánov a dioxínom podobných PCB (DL PCB). Inšpektori odobrali vzorky potravín domáceho pôvodu, vzorky potravín pôvodom z iných členských štátov a vzorky pochádzajúce z tretích krajín.

Všetky vzorky boli analyzované na ŠVPÚ – VPÚ Košice skríningovou metódou DR CALUX. Z celkového počtu **87 vzoriek** v žiadnej z analyzovaných vzoriek nebolo zistené prekročenie platného maximálneho limitu.

Tabuľka č. 110

Sumárny prehľad zistených hladín dioxínov, furánov a DL PCB v roku 2014

Komodita	Počet vzoriek	Minimálna nameraná hodnota	Maximálna nameraná hodnota	Priemer hodnôt	Max. limit	Merná jednotka
Mäso z hovädzieho dobytky	5	0,004	2,5	0,93	4,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Mäso z oviec	2	0,002	0,3	0,15	4,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Mäso z ošípaných	4	<LOQ	0,64	0,38	1,25	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Mäso z hydiny	4	0,02	1,5	0,91	3,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Ryby- sladkovodné	4	<LOQ	0,7	0,18	6,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g čerstvej hmotnosti)
Rybacie výrobky-konzervy	5	<LOQ	3,5	1,58	6,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g čerstvej hmotnosti)

Komodita	Počet vzoriek	Minimálna nameraná hodnota	Maximálna nameraná hodnota	Priemer hodnôt	Max. limit	Merná jednotka
Treščia pečeň (konzerva)	9	0,8	12,6	5,48	20,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g čerstvej hmotnosti)
Maslo	3	<LOQ	1,3	0,77	5,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Surové mlieko ovčie, kravské	25	<LOQ	1,16	0,87	5,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Vajcia slepačie čerstvé	8	0,7	2,5	1,6	5,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Rastlinné oleje	2	0,4	0,56	0,48	1,25	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)
Pečeň suchozemských zvierat okrem ovčej pečene	4	<LOQ	0,2	0,07	0,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g čerstvej hmotnosti)
Ovčia pečeň	3	0,1	0,4	0,27	2,0	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g čerstvej hmotnosti)
Zrejúce a nezrejúce syry	9	<LOQ	3,1	1,49	5,5	(WHO-PCDD/F-PCB-TEQ) (pg/g tuku)

- **Vyhodnotenie monitoringu akrylamidu v potravinách**

Akrylamid ako kontaminant zatiaľ ešte nemá stanovený limit na úrovni EU (ani v SR). Európska Komisia vydala dňa 2. júna 2010 Odporúčanie č. 2010/307/ES, v ktorom vyzýva členské štáty Únie monitorovať množstvá akrylamidu v potravinách. Cieľom monitoringu je zhromažďovanie údajov za účelom získania prehľadu o jeho množstve najmä v tých potravinách, o ktorých je známe, že obsahujú vysoké množstvo akrylamidu alebo sú významné z hľadiska ich denného príjmu. Na rozdiel od monitoringu, ktorý bol vykonávaný podľa predtým platného odporúčania, je v aktuálnom programe monitorovania upravená klasifikácia potravín. Uvedené Odporúčanie žiada od členských štátov poskytnúť pre EFSA databázu údajov z monitoringu akrylamidu v určenom formáte. Zhromažďovanie údajov o množstve akrylamidu v potravinách dáva potravinárskym subjektom a členským štátom obraz o tom, ako sa pri výrobe potravín uplatňujú zásady prevencie výskytu akrylamidu alebo redukcie jeho množstva v potravinách. V odporúčaní Komisie č. 2013/647/EÚ boli pôvodne stanovené indikatívne hodnoty akrylamidu zmenené pre niektoré druhy potravín, pričom ich je celkom stanovených viac ako 20 pre rôzne skupiny potravín. Tieto upravené hodnoty nie sú maximálne a ani bezpečnostné limity. V prípade ich prekročenia by mali prevádzkovatelia prehodnotiť systém HACCP, vykonať analýzu rizika a správne určiť kritických kontrolných bodov.

V roku 2014 bolo v rámci monitoringu akrylamidu v potravinách odobratých 41 vzoriek priamo u výrobcov. Analýzu vzoriek vykonával ŠVPÚ – VPÚ v Dolnom Kubíne. U 4 analyzovaných vzoriek bolo zistené prekročenie indikatívnych hodnôt: 2x zemiakové lupienky, 1x müsli, 1x mletá pražená káfovina. Výsledky analyzovaných vzoriek za rok 2014 sú vyhodnotené v nasledovnej tabuľke:

Tabuľka č. 111

Komodita	Počet vzoriek	Hodnota min. (µg/kg)	Hodnota max. (µg/kg)	Priemerná hodnota (µg/kg)
Zemiakové lupienky	4	939	1797	1326
Chlieb, pečivo	9	<10	27	20
Raňajkové cereálie	5	14	243	68
Sušienky	11	<10	305	145
Pražená a instantná káva	7	71	293	197
Kávoviny (náhradky kávy)	2	1330	6046	3688
Iné výrobky z múky a zemiakov	3	18	35	27

13.3. Metrológia

Počas roka 2014 nedošlo v oblasti metrológie k legislatívnym zmenám. Činnosť na úseku metrológie bola v priebehu roka orientovaná na poradenstvo pri nákupe meracej techniky, predovšetkým meradiel teploty.

Okrem toho boli v spolupráci s metrológom riešené námietky a odvolania kontrolovaných subjektov voči výsledkom údajov nameraných inšpektormi RVPS pri kontrole dodržiavania teplôt v obchodných reťazcoch a skladoch.

14. Systém rychlého varování pro potraviny a krmivá

14.1. Úloha

Bezpečnost potravin a krmív patří mezi strategické zájmy veřejnosti. Prostřednictvím systému rychlého varování pro potraviny a krmivá (Rapid Alert for Food and Feed - „RASFF“) sa podporujú opatrenia členských štátov umožnením rýchlej výmeny informácií o rizikách, ktoré predstavujú potraviny alebo krmivá, a o opatreniach, ktoré boli alebo majú byť prijaté ako reakcia na tieto riziká.

Tabuľka č. 112
Typy oznámení

	<p>Varovné oznámenia (rok/číslo) je oznámenie rizika, ktoré si vyžaduje alebo by si mohlo vyžadovať rýchle konanie v inej členskej krajine</p>
	<p>Informatívne oznámenia nevyžadujúce si ďalší postup (rok/číslo) je informatívne oznámenie v súvislosti s výrobkom, ktorý</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sa vyskytuje iba v oznamujúcej členskej krajine alebo ➤ nebol uvedený na trh alebo ➤ už nie je na trhu <p>Informatívne oznámenia vyžadujúce si ďalší postup (rok/číslo) je informatívne oznámenie v súvislosti s výrobkom, ktorý sa uvádza alebo sa môže uvádzať na trh v inej členskej krajine</p>
	<p>Oznámenie o zamietnutí na hraničnom prechode (rok/písmeno) je oznámenie o zamietnutí dávky kontajnera alebo nákladu potravín alebo krmív podľa článku 50 ods.3 písm. c) nariadenia (ES) č.178/2002</p>

14.2. Členovia Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá na Slovensku v roku 2014

Do systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá boli v roku 2014 začlenené tieto subjekty úradnej kontroly:

- ŠVPS SR - kontaktné miesto
- 40 RVPS

- 3 hraničné inšpekčné stanice (letisko Bratislava, Vyšné Nemecké, Čierna nad Tisou)
- Úrad verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR)
- 36 regionálnych úradov verejného zdravotníctva
- Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP)
- v krízových situáciách sa do siete zapájajú aj MPRV SR a MZ SR

14.3. Výsledky činnosti Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá na Slovensku v roku 2014

Zaslané oznámenia SR do EK – podľa typu oznámení

V roku 2014 zaslalo kontaktné miesto SR do Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá („RASFF“) 39 oznámení, 1 oznámenie Slovensko stiahlo z dôvodu nedostatočného preukázania priameho alebo nepriameho rizika pre zdravie spotrebiteľa u tohto výrobku. Konečný počet zaslaných oznámení bol **38 oznámení**.

Z tohto počtu bolo

- **17 varovných oznámení** (44,7 %),
- **7 informatívnych oznámení vyžadujúcich ďalší postup** (18,4 %),
- **9 informatívnych oznámení nevyžadujúcich ďalší postup** (23,7 %),
- **5 oznámení o zamietnutí na hraničnom prechode** (13,2 %).

V zaslaných oznámeniach boli zastúpené

- **potraviny** (36 oznámení)
- **dietetické a fortifikované potraviny, doplnková výživa** (1 oznámenie)
- **krmivá** (1 oznámenie)

V 36 oznámeniach o potravinách mali najväčšie zastúpenie výrobky **rastlinného pôvodu** - 28 (**77,8 %**). Potravín **živočíšneho pôvodu** bolo 8 (**22,2%**).

Z celkového počtu 38 oznámení bolo 1 oznámenie zaslané na základe ochorenia z potravín a zvyšných 37 oznámení bolo zaslaných na základe úradných kontrol. Miestom odberu bol: **obchod** (29 oznámení – na základe plánovanej kontroly, 3 oznámenia na základe sťažnosti spotrebiteľa),

kontrola na hraničnom prechode – (5 oznámení na základe kontroly vykonanej priamo u dovozcu).

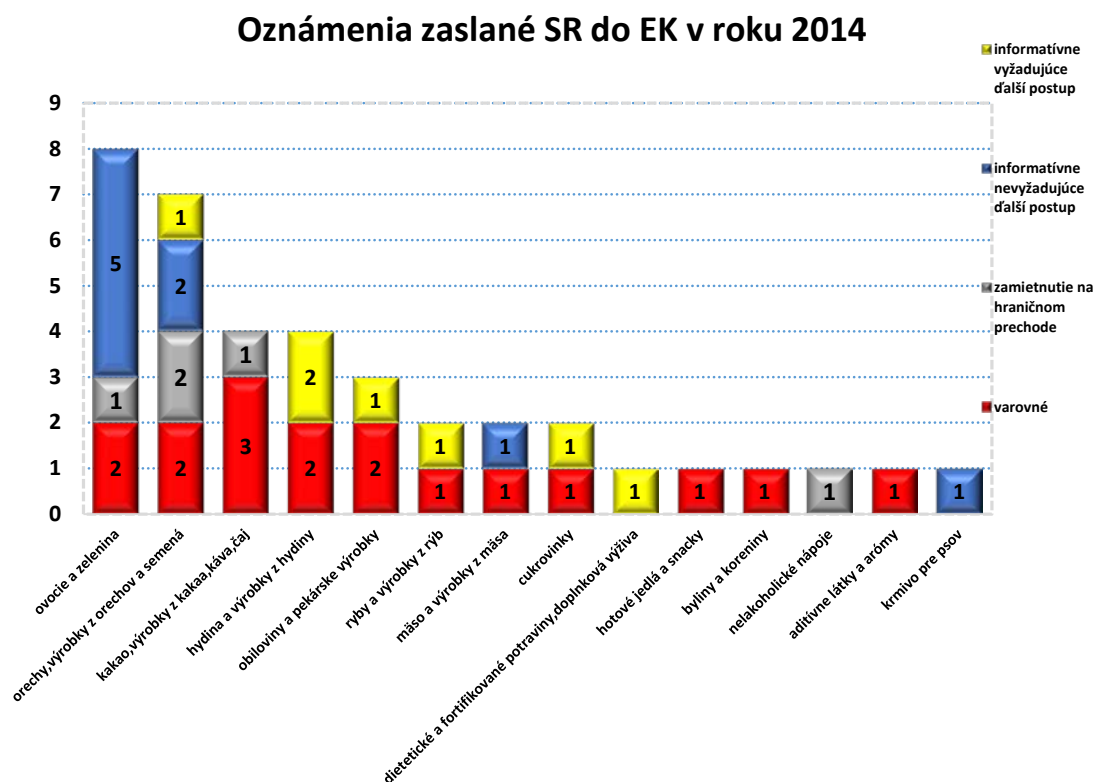
Z celkového počtu **97,4 % oznámení** zaslala ŠVPS SR (t.j. 37 oznámení na potraviny a krmivo pre spoločenské zvieratá),

2,6 % oznámení zaslal ÚVZ SR (t.j. 1 oznámenie na potravinu, ktorá zapríčinila ochorenie ľudí).

Zaslané oznámenia SR do EK – podľa kategórie výrobkov

Výrobky, ktoré boli predmetom hlásení patrili do **14 rôznych kategórií**. **Najviac oznámení bolo z kategórie „ovocie a zelenina“** (celkom 8 oznámení). Zastúpenie jednotlivých kategórií výrobkov v oznámeniach v roku 2014 je znázornené na grafe č. 1.

Graf č. 58
Oznámenia zaslané SR do EK v roku 2014 podľa kategórie výrobku

Prehľad druhov rizika v oznámeniach zaslaných SR do EK cez RASFF

V roku 2014 bolo identifikovaných celkom 13 druhov rizík. Podrobnejšie informácie o výskyte jednotlivých druhov rizík v rôznych typoch zaslaných oznámení sa nachádzajú v tabuľke č. 113.

Tabuľka č. 113

Druh rizika	Počet oznámení celkom	Varovné oznámenia	Zamietnutie na hraniciach	Informatívne oznámenia nevyžadujúce ďalší postup	Informatívne oznámenia vyžadujúce ďalší postup
mykotoxíny	7	4	2	1	
alergény	6	6			
rezíduá pesticídov	4			4	
senzorické porušenie	4			1	3
priemyselné kontaminanty	4	4			
patogénne mikroorganizmy	3	3			
aditívne látky do potravín	3		1		2
cudzie teleso	2		1		1
nepatogénne mikroorganizmy	1			1	
ťažké kovy	1	1			
rezíduá veterinárnych liečiv	1				1
nepovolené látky	1			1	
GMO/ nové potraviny	1		1		

Prehľad o všetkých zistených rizikách vo výrobkoch v zaslaných oznámeniach sa nachádza v tabuľke č. 114.

Tabuľka č. 114

Druh rizika	Zistené riziko	Výrobok	Krajina pôvodu	Kategória výrobku
mykotoxíny	ochratoxín A	sušené hrozienka	Uzbekistan	orechy, výrobky z orechov a semená
	deoxynivalenol	kukuričná strúhanka bezlepková	Česká republika	
	nad limit aflatoxínu B1	sušené figy	Turecko	
	nad limit aflatoxínu B1 a nad limit sumy aflatoxínov B1, B2, G1, G2	pistácie	Irán a USA	
		pražené arašidy lúpané	Argentína	
alergény neoznačené v zložení výrobku	sója	luxusné párky v baraňom čreve	Poľsko	mäso a výrobky z mäsa
		pikantná paštéta		hydina a výrobky z hydiny
		šolet - biela fazuľa s pikantnou klobásou	Maďarsko	hotové jedlá a snacky
	zeler	šalátové krutónky cesnakové	Česká republika	obiloviny a pekárske výrobky
	sezam	čokoládové mafiny	Poľsko	cukrovinky
		prísada do pečenia		aditívne látky do potravín a arómy
	rezíduá pesticídov	carbofuran	limety	Brazília
nepovolená látka trifluralin		petržlen praný	Poľsko	
nepovolená látka difenyl		citróny	Turecko	
nepovolená látka diniconazol		červené hrozno	Peru	
senzorické porušenie	horká chuť, nepríjemná vôňa	sezam	India	orechy, výrobky z orechov a semená
	vzhľad: plesnivé chuť: po plesni	ovsené sušienky so sezamom	Poľsko	obiloviny a pekárske výrobky
		mandle	Poľsko	orechy, výrobky z orechov a semená
	zmena vzhľadu-plošné ložiskové nekrózy	kačacia pečeň mrazená	Maďarsko	hydina a výrobky z hydiny
	skazená, cudzí zápach	makrela pitvaná, hlbokozmrazená	Nemecko	ryby a výrobky z rýb

priemyselné kontaminanty	benzo(a)pyrén a polyaromatické uhľovodíky (PAU)	práškové kakao so zníženým obsahom tuku	Španielsko	kakao, výrobky z kakaa, káva, čaj
		údené šproty	Lotyšsko	ryby a výrobky z rýb
patogénne mikroorganizmy	Salmonella Ball	mleté čierne korenie	Maďarsko cez Poľsko	byliny a koreniny
	Salmonella enteritidis	mrazená bravčová sviečková	Maďarsko	mäso a výrobky z mäsa
	Salmonella enterica	hydínová sekaná hlbokozmrazená – hydínový prípravok	Česká republika	hydina a výrobky z hydiny
nepatogénne mikroorganizmy	Salmonella Stanley	sušené črevá	Česká republika	krmivo pre spoločenské zvieratá
aditívne látky do potravín	nad limit farbiva E124 – Ponceau 4R/košenilová červená	ovocný koncentrát jahoda	Izrael	nealkoholické nápoje
	nad limit farbiva E104 – chinolínová žltá	penová cukrovinka	Čína	cukrovinky
	nad limit farbiva E129 – Allura červená AC	doplňková výživa	USA	dietetické a fortifikované potraviny, doplňková výživa
cudzie teleso	mŕtvy hmyz	mandle	Poľsko	orechy, výrobky z orechov a semená
		arašidy	Čína	
ťažké kovy	olovo	šošovica	Česká republika	ovocie a zelenina
rezíduá veterinárnych liečiv	rezíduá doxycyklínu nad MRL	mrazené kačacie stehná	Maďarsko	hydina a výrobky z hydiny
cudzorodé látky	dusičnany nad limit	špenát	Taliansko	ovocie a zelenina
GMO / nové potraviny	nepovolená zložka novej potraviny <i>Hoodia gordonii</i> a nepovolená zložka novej potraviny <i>Tuckahoe (Peltranda Virgilica)</i>	káva na chudnutie	Thajsko	kakao, výrobky z kakaa, káva, čaj

Hodnotenie rizika pre potreby Systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá vykonával aj v roku 2014 Výskumný ústav potravinársky (VÚP), ako rezortné pracovisko pre hodnotenie rizika, ktorý bol pre túto činnosť poverený MP SR. VÚP na základe žiadostí kontaktného miesta vyhodnotilo **12 rôznych nálezov rezíduí pesticídov** (6 nálezov rezíduí pesticídov bolo v ovocí a 6 v zelenine). **V 1 prípade VÚP výpočtom zistil, že nález rezíduí pesticídov predstavuje riziko pre deti a dospelých.** Z toho dôvodu bolo **1** oznámenie zaslané do RASFF systému. V ostatných prípadoch nepredstavovali potraviny riziko pre konzumentov.

U 2 nálezov rezíduí pesticídov v ovocí a v 1 náleze rezíduí pesticídov v zelenine nebolo VÚP zistené riziko pre deti a dospelých, avšak oznámenia boli zaslané do RASFF na základe

Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1107/2009, zistené pesticídy ako účinné látky neboli schválené a zaradené do prílohy vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 540/2011.

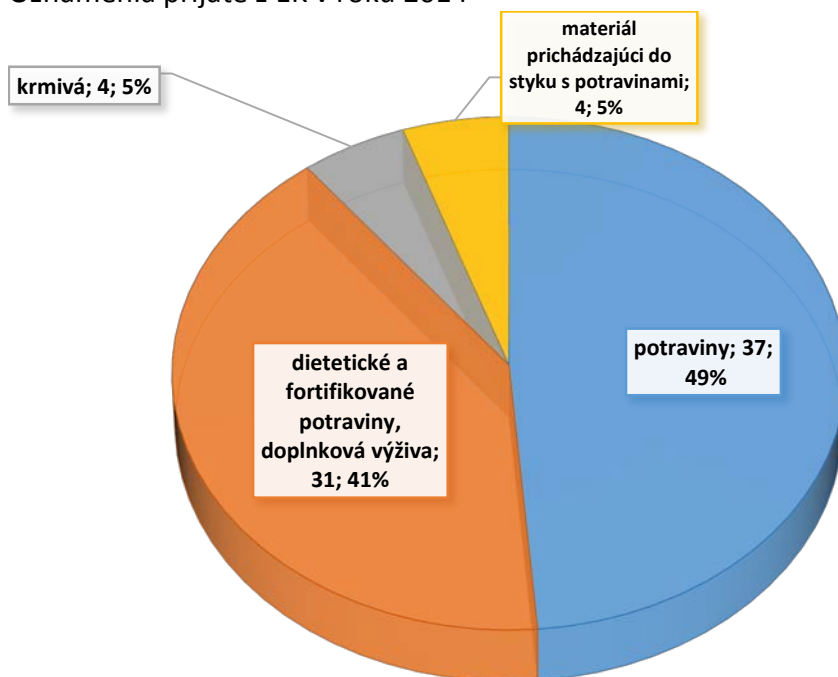
Oznámenia prijaté Slovenskou republikou z EK.

V roku 2014 prijala SR cez kontaktné miesto systému rýchleho varovania pre potraviny a krmivá **76 oznámení** z EK - DG Sanco (Directorate G – Veterinary and International affairs, G4 – Food, Alert system and training).

Z tohto počtu bolo **45** varovných oznámení, **22** informatívnych oznámení vyžadujúcich ďalší postup, **8** informatívnych oznámení nevyžadujúcich ďalší postup a **1** oznámenie „NEWS“. V týchto oznámeniach bola Slovenská republika buď miestom distribúcie, tranzitu alebo krajinou pôvodu.

Aké bolo zastúpenie jednotlivých komodít v oznámeniach prijatých SR v roku 2014 vyjadruje graf č.59.

Graf č. 59
Oznámenia prijaté z EK v roku 2014

V **37** prijatých oznámeniach o nebezpečných potravinách prevládali oznámenia na výroby rastlinného pôvodu (54%).

V 76 prijatých oznámeniach bolo **53%** výrobkov pochádzajúcich z tretích krajín, **47%** výrobkov bolo pôvodom z členských štátov EÚ.

Ku všetkým prijatým oznámeniam boli vykonané úradné kontroly. **53 %** kontrol vykonali orgány v pôsobnosti ŠVPS SR, **46 %** kontrol vykonali orgány v pôsobnosti MZ SR a **1 %** kontrol vykonali orgány v pôsobnosti ÚKSÚP.

Niektoré kontroly boli vykonané spoločne zodpovednými organizáciami. O výsledkoch kontrol Slovensko zaslalo informácie do EK formou následných oznámení. Tieto oznámenia EK zverejnila v závislosti od obsahu informácie buď ako následné oznámenia k pôvodným oznámeniam (add) alebo len ako informáciu (inf.).

V rámci prijatých oznámení z EK v roku 2014 bolo riešených cez systém rýchleho varovania pre potraviny a krmivá **6 oznámení**, ktoré boli zaslané do RASFF systému na základe výskytu ochorenia z potravín v niektorom členskom štáte EÚ: napr. podozrenie na Clostridium botulinum v pesto omáčke s truffle, ochorenie spôsobené vírusom hepatitídy A v krémových rezoch s lesným ovocím, ochorenie spôsobené paradajkami pôvodom z Maroka, ochorenie spôsobené mikróbom *Salmonella kedougou* zo syra vyrobeného zo surového mlieka, ochorenie spôsobené mikróbom *Salmonella enteritidis* z vajec. Prejavy ochorenia z týchto dovezených výrobkov neboli zaznamenané na Slovensku.

Slovensko ako krajina pôvodu v oznámeniach z EK

V 12 prijatých oznámeniach z EK v roku 2014 sa Slovensko vyskytovalo ako krajina pôvodu výrobkov. V 2 oznámeniach boli uvedení slovenskí výrobcovia:

- 1 oznámenie - prítomnosť rezíduí pesticídov etofenprox v detskej výžive jablkovo-čučoriedkovej vyrobenej slovenským výrobcom. Oznámenie do RASFF zaslalo Maďarsko.
- 6 oznámení z Poľska - prítomnosť *Salmonella enteritidis* v chladených a mrazených kurčatách, v chladenom a mrazenom kuracom mäse vyrobenom v Poľsku, ale zo suroviny (živej hydiny) pochádzajúcej zo slovenských fariem.
- 2 oznámenie z Holandska – možná prítomnosť *Bacillus anthracis* v hovädzom mäse pochádzajúcom zo zvierat zo slovenskej farmy a možná prítomnosť *Bacillus anthracis* v hovädzích kostiach zo zvierat pochádzajúcich zo slovenskej farmy určených na krmivo.
- 1 oznámenie z Rakúska - *Salmonella Derby* a *Salmonella Rissen* v sušených bravčových ušiach (výrobok na žuvanie pre psov) zo Slovenska.

V ďalších 2 oznámeniach bolo Slovensko uvedené ako miesto balenia (nad limit morfínu v maku pôvodom z Francúzska) a ako miestom tranzitu (ochratoxín A v sušených figách pôvodom z Turecka).

V tabuľke č. 115 sú uvedené ďalšie príklady oznámení podľa kategórie výrobku, rizika a krajiny pôvodu (bez Slovenska ako krajiny pôvodu), ktoré prijala SR z EK v roku 2014.

Tabuľka č. 115

Kategória výrobku	Druh rizika	Výrobok	Krajina pôvodu
dietetické a fortifikované potraviny, doplnková výživa	atropín	cereálna kaša s prosom a ryžou	Nemecko
	atropín a semená durmana obyčajného	bio detská cereálna kaša s jablkami a hruškami	Nemecko
	vysoký obsah vitamínu B	doplnková výživa	USA cez Maďarsko
	nepovolená látka progesteron	doplnková výživa	Česká republika
	neoznačenie citralu	kapsule s oreganovým olejom	Nemecko
materiál prichádzajúci do styku s potravinami	migrácia formaldehydu	melamínové misky	Čína
	migrácia olova	forma na pečenie	Čína
	úlomky kovu (železné piliny)	ručný mlynček na kávu	Čína
	migrácia primárnych aromatických amínov	nylonová obracačka	Čína cez Veľkú Britániu
krmivo	<i>Salmonella enterica</i>	rybia múčka	Dánsko

	aflatoxíny B1 nad limit	podzemnica olejná lúpaná - krmivo pre vtákov	Madagaskar cez Holandsko
obiloviny a pekárske výrobky	neoznačenie gluténu	ryžovo-kukuričný snack s príchutou syra čedar	Česká republika
	ochratoxín A	celozrnné cestoviny bio chlieb	Taliansko Nemecko
	fumonizíny	pukancová kukurica	Maďarsko
ovocie a zelenina	<i>Listeria monocytogenes</i>	huby enoki	Kórea
	neoznačenie SO ₂ na obale	sušené marhule	Uzbekistan
	minerálny olej	sušené hrozienka	Irán, balené v Českej republike
mäso a mäsové výrobky	rezíduá oxytetracyklínu nad MRL	bravčové mäso	Belgicko
	zakázaná látka dietylstilbestrol	bravčové mäso	Dánsko
	zakázaná látka nitrofurán (metabolit) furazolidon (AOZ)	teľacie mäso	Holandsko
hydina a výrobky z hydiny	<i>Salmonella enteritidis</i>	mrazené a chladené kuracie mäso	Poľsko
	<i>Salmonella Brandenburg</i>	mrazené solené kuracie rezne	Brazília
ryby a výrobky z rýb	kadmium a ortuť	chladené vákuovo balené plátky údenej ryby „marlin“	Vietnam cez Taliansko
	ortuť	údené plátky tuniaka	Taliansko
	kadmium	sardinky v konzerve	Thajsko
	histamín	tuniak v sójovom oleji	Taliansko
	nepovolené použitie farbiva E110 - syntetická žltá a E124 - Ponceau 4R/ košenilová červená	filety zo sleďa	Litva
mlieko a výrobky z mlieka	<i>Listeria monocytogenes</i>	gorgonzola	Taliansko
	vysoký obsah peroxidu vodíka	čokoládovo-vanilkový dezert	Nemecko
	<i>Salmonella kedougou</i>	syr vyrobený zo surového mlieka	Francúzsko
vajcia a výrobky z vajec	ochorenie spôsobené <i>Salmonella enteritidis</i>	vajcia čokoládový	Nemecko
cukrovinky	ochorenie spôsobené hepatitídou A	krémový rez s lesným ovocím	Nemecko
hotové jedlá a snacky	Pleseň na povrchu	tyčinka – doplnková výživa pre športovcov	Nemecko
polievky, vývary a omáčky	podozrenie na botulínový toxín	omáčka s čiernymi hubami	Maďarsko

14.4. Informácie pre spotrebiteľov

Kontaktné miesto SR uverejňuje na internetovej stránke ŠVPS SR <http://www.svsp.sk/> v časti „Informácie pre spotrebiteľov - Rapid Alert systém“ preklady oznámení do slovenského jazyka po týždňoch, ktoré sú dostupné na stránkach EK <https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal/>.

14.5. Bilaterálne výmeny informácií o nevyhovujúcich výrobkoch

V roku 2014 Slovenská republika využila možnosť informovať štáty EÚ na základe článku 36 Nariadenia 882/2004 „Pomoc na požiadanie“ o niektorých zisteniach nevyhovujúcich výrobkov odobratých pri kontrole na trhu.

Z národného kontaktného bodu Slovenskej republiky pre Systém rýchleho varovania pre potraviny a krmivá ***bolo odoslaných spolu 15 oznámení v rámci bilaterálnych výmen informácií*** a to formou oficiálnych listov na národné kontaktné body RASFF Českej republiky a Maďarska. Ich cieľom bolo upozorniť na:

senzoricky nevyhovujúce vlastnosti výrobkov (8 prípadov), na nesprávne označenie výrobkov (2 prípady), na prítomnosť zistených rôznych rizík vo výrobkoch ako *plesní* (2 prípady), *rezíduí pesticídov* (1 prípad), *patogénnych mikroorganizmov* (1 prípad), *antibiotík* v krmive pre králikov (1 prípad). V týchto bilaterálnych oznámeniach prevládali výrobky rastlinného pôvodu nad výrobkami živočíšneho pôvodu. 1 oznámenie bolo na krmivo.

V roku 2014 národný kontaktný bod Slovenskej republiky ***prijal spolu 7 oznámení*** v rámci bilaterálnych výmen informácií z *Českej republiky a Maďarska*. Predmetom 6 oznámení z Českej republiky boli: 2 oznámenia na mak (nevyhovoval sensoricky, obsahoval nadlimitné množstvo morfínu) zabalený na Slovensku zo suroviny pochádzajúcej z Českej republiky. 2 oznámenia na prítomnosť cudzieho predmetu (úlomok skla v müsli tyčinke pôvodom z Českej republiky a kovovej skrutky v ovocnom pyré pôvodom zo Slovenska), 1 oznámenie z dôvodu nadlimitného množstva kyseliny benzoovej v plnotučnej horčici pôvodom z Českej republiky, a 1 oznámenie z dôvodu nadlimitného množstva chlorečnanov v pražených solených kešu orechoch pôvodom z Indie. 1 oznámenie zaslalo Maďarsko, s požiadavkou na doplňujúce informácie o firme predávajúcej výrobky doplnkovej výživy v Maďarsku.

Všetky prijaté oznámenia boli podnetom k vykonaniu kontroly na Slovensku príslušnými RVPS a v 1 prípade príslušným Úradom verejného zdravotníctva a spätne o ich výsledku boli informované zasielajúce štáty.

15. Certifikácia

15.1. Politika kvality

Systém Politiky kvality EÚ bol vytvorený ako podpora rozvoja kvality originálnych, tradičných poľnohospodárskych výrobkov a potravín a podpory kultúrnych tradícií a regiónov, v ktorých sa tieto výrobky vyrábajú.

V roku 2014 boli vydané vykonávacie nariadenia k uplatňovaniu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, ktoré sa týkajú označovania výrobkov s registrovaným názvom:

- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 664/2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012, pokiaľ ide o stanovenie symbolov Únie pre chránené označenia pôvodu, chránené zemepisné označenia a zaručené tradičné špeciality a pokiaľ ide o určité pravidlá týkajúce sa určovania pôvodu, určité procesné pravidlá a určité dodatočné prechodné pravidlá
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 668/2014, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny.

V týchto nariadeniach sú uvedené symboly Únie pre:

- Chránené označenie pôvodu, CHOP (Protected designation of origin, PDO)
- Chránené zemepisné označenie, CHZO (Protected geographical indication, PGI)
- Zaručená tradičná špecialita, ZTŠ (Traditional speciality guaranteed, TSG).

Poznámka: Nové nariadenia potvrdili platnosť pôvodných symbolov používaných pred vydaním nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012.

Certifikačný orgán pre poľnohospodárske a potravinárske výrobky ŠVPS SR je autorizovaný na kontrolu overovania dodržiavania špecifikácie poľnohospodárskych výrobkov a potravín pred ich umiestnením na trh a na kontrolu overovania dodržiavania špecifikácie liehovín so zemepisným označením pred ich umiestnením na trh na základe Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 822/2012-100 zo dňa 29. októbra 2012. Certifikačný orgán je akreditovaný na výkon certifikácie poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov podľa EN 45011:1998 – Všeobecné požiadavky na orgány prevádzkujúce certifikačné systémy výrobkov s platnosťou osvedčenia o akreditácii do 29.10.2016.

Počas roka 2014 certifikačný orgán pokračoval v postupnom zavádzaní normy STN EN ISO/IEC 17065: 2013 Posudzovanie zhody. Požiadavky na organizácie certifikujúce výrobky, procesy a služby. Na zvládnutie toho procesu boli zamerané vzdelávacie aktivity certifikačného orgánu. Pre pracovníkov certifikačného orgánu a pre inšpektorov, ktorí na základe zmluvy vykonávajú inšpekciu výrobného procesu certifikovaných výrobkov boli zorganizované interné školenia s výkladom normy s dôrazom na zmeny oproti STN EN 45011.

15.2. Vydané certifikáty

Certifikačný orgán pre poľnohospodárske a potravinárske výrobky ŠVPS SR v roku 2014 prijal 2 žiadosti o certifikáciu - overovanie dodržiavania špecifikácie výrobku pred jeho uvedením na trh. Žiadatelia splnili požiadavky kladené na výrobný proces a na vlastnosti výrobkov podľa príslušných špecifikácií a certifikačný orgán vydal 1 nový certifikát na potravinársky výrobok s chráneným označením „zaručená tradičná špecialita“. V prípade druhej žiadosti o certifikáciu nebolo konanie k 31.12.2014 ukončené. Informácie o vydanom certifikáte sú v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č.116

Certifikát vydaný certifikačným orgánom v roku 2014

Č. certifikátu	Dátum vydania	Výrobca	Výrobok
001/2014	09.06.2014	MECOM GROUP s.r.o., Mikušovská cesta 3022, 984 14 Lučenec	Spišské párk, ZTŠ

15.3. Dohľad nad certifikovanými výrobkami

V rámci dohľadu sa raz za 12 mesiacov preveruje dodržiavanie kvality certifikovaných výrobkov s chráneným názvom. V roku 2014 Certifikačný orgán pre poľnohospodárske výrobky a potraviny ŠVPS SR vydal protokoly o preverení zhody pri overovaní dodržiavania špecifikácie certifikovaného výrobku pre 18 výrobkov. Platnosť certifikátov všetkých preverovaných výrobkov bola potvrdená, ako je to uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 117

Dohľad nad certifikovanými výrobkami vykonaný v roku 2014

Č. certifikátu	Výsledok dohľadu	Výrobca	Výrobok
001/2010	Potvrdenie certifikátu 12.12.2014	Správa mestského majetku s.r.o., Nám. Slobody 10, 90901 Skalica	Skalický trdelník, CHZO
002/2010	Potvrdenie certifikátu 12.12.2014	Peter Purgat, Jesenského 5, 90851 Holíč	Skalický trdelník, CHZO
003/2010	Potvrdenie certifikátu 12.12.2014	LARK s.r.o., Pod Hájkom 2, 90901 Skalica	Skalický trdelník, CHZO
004/2010	Potvrdenie certifikátu 11.03.2014	Senické a skalické pekárne, a.s. Priemyselná 1338, 90801 Senica	Skalický trdelník, CHZO
002/2011	Potvrdenie certifikátu 23.07.2014	TAURIS a.s., Potravinárska 6, 979 01 Rimavská Sobota	Spišské párk, ZTŠ
003/2011	Potvrdenie certifikátu 27.06.2014	František Košícký Pod vinicou 50, 054 01 Levoča	Spišské párk, ZTŠ
007/2011	Potvrdenie certifikátu 12.08.2014	MAROŠ s.r.o., Kasárenská 1708, 911 05 Trenčín	Spišské párk, ZTŠ

009/2011	Potvrdenie certifikátu 13.10.2014	Jakub Ilavský, s.r.o., Záblatská 471, 911 06 Trenčín	Spišské párky, ZTŠ
011/2011	Potvrdenie certifikátu 28.10.2014	DALTON, s.r.o., Napájadlá 1/A, 042 47 Košice	Spišské párky, ZTŠ
013/2011	Potvrdenie certifikátu 07.11.2014	JINEX, s.r.o., M. Rázusa 15/3930, 010 01 Žilina	Spišské párky, ZTŠ
014/2011	Potvrdenie certifikátu 07.11.2014	JINEX, s.r.o., M. Rázusa 15/3930, 010 01 Žilina	Špekačky, ZTŠ
015/2011	Potvrdenie certifikátu 30.12.2014	Mäso Parížek s.r.o. Robotnícka 22, 036 01 Martin	Spišské párky, ZTŠ
001/2012	Potvrdenie certifikátu 04.02.2014	Althan, s.r.o., Chemlonská 1, 06601 Humenné	Spišské párky, ZTŠ
002/2012	Potvrdenie certifikátu 08.01.2014	ERI, s.r.o., Kráľovská 4/10, 90901 Skalica	Skalický trdelník, CHZO
003/2012	Potvrdenie certifikátu 18.02.2014	COOP Jednota Topoľčany, SD Stummerova5, 95521 Topoľčany, mäsová výrobnia: Pri stanici 11, 95633 Chynorany	Spišské párky, ZTŠ
001/2013	Potvrdenie certifikátu 26.02.2014	Hôrka, s.r.o., Teplická 1, 914 01 Trenčianska Teplá	Spišské párky, ZTŠ
003/2013	Potvrdenie certifikátu 19.08.2014	DALTON, s.r.o., Napájadlá 1/A, 04247 Košice	Špekačky, ZTŠ
004/2013	Potvrdenie certifikátu 27.10.2014	DALTON, s.r.o., Napájadlá 1/A, 04247 Košice	Lovecká saláma, ZTŠ

15.4. Zrušené certifikáty

Na základe oznámenia výrobcov o ukončení výroby certifikovaného výrobku zrušil certifikačný orgán v roku 2014 3 certifikáty výrobkov s chráneným označením. Zoznam zrušených certifikátov je v tabuľke č. 118.

Tabuľka č. 118

Zoznam zrušených certifikátov

Č. certifikátu	Dátum zrušenia	Výrobca	Výrobok
004/2011	13.01.2014	MECOM GROUP s.r.o., Poľná 4, 066 01 Humenné	Liptovská saláma, ZTŠ
005/2011	24.03.2014	MECOM GROUP s.r.o., Poľná 4, 066 01 Humenné	Spišské párky, ZTŠ
001/2011	17.06.2014	TAURIS a.s. Potravínárska 6, 97901 Rimavská Sobota	Liptovská saláma, ZTŠ

16. Výpočtová technika a jej význam pre činnosť organizácie

V roku 2014 sa na odbore informatiky opätovne pokračovalo v riešení úloh na zabezpečenie informatizácie Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR (ŠVPS SR) a jej priamo riadených organizácií. Odbor informatiky sa tiež venoval zabezpečeniu plnej funkčnosti prenosu a spracovávaní informácií, vývoju nových informačných systémov, rozvoju jednotlivých existujúcich informačných systémov a spracovávaní informácií v rámci svojich kompetencií.

Odbor informatiky venoval vysokú pozornosť aj tvorbe nových užívateľských aplikácií a úprave a inovácii existujúcich užívateľských aplikácií z dôvodu promptného reagovania na požiadavky odborných útvarov, legislatívnych zmien a z dôvodu šetrenia financií.

Pôsobnosť odboru informatiky bola zameraná najmä na nasledovné oblasti:

1. Správa aplikovaných IS z EU implementované v jednotlivých členských štátoch,
2. Aktívna účasť na pracovných skupinách EU v oblasti informačných systémov,
3. Správa aplikačných IS využívaných jednotlivými odbornými útvarmi ŠVPS SR a jej priamo riadených organizácií:
 - *CESKO1* – kontrola pohody zvierat počas prepravy,
 - *CESKO2* – kontroly zvierat na bitúnkoch a farmách,
 - *VIS* – Veterinárny informačný systém pre oblasť veterinárneho dozoru,
 - *KIČ* – Kontrolná inšpekčná činnosť v oblasti potravinového dozoru,
 - *Nepovolený rybolov* – Evidencia a vyhodnocovanie nezákonného rybolovu,
 - *Kontroly na ceste* – Evidencia a vyhodnocovanie kontrolných činností prepravcov potravinových a veterinárnych komodít,
 - *Portál úradných kontrol* – Komplexný graficky orientovaný Portál pre širokú verejnosť so zobrazením potravinových kontrol a zobrazovaním právoplatných rozhodnutí o kontrolách,
 - Iné, bližšie nerozpísané.
4. *Správa a údržba SCCM 2012 R2* v prostredí ŠVPS SR, RVPS (40), HIS (3) a detašovaných pracoviskách v zmysle využívania licencií „software assurance“ k produktom spoločnosti Microsoft,
5. *Metodické riadenie konfigurácií Firewallov a nastavení VPN* ŠVPS SR a jednotlivých RVPS (40), HIS (3) a detašovaných pracovísk,
6. *Správa databáz vedených a využívaných v jednotlivých IS,*
7. *Správa, údržba a inovácia webového sídla* ŠVPS SR,
8. *Správa, rozvoj, údržba a administrácia IS a serverov* ŠVPS SR,
9. *Správa, rozvoj, údržba a administrácia užívateľských desktopov* ŠVPS SR,
10. *Rozvoj a administrácia sietí a IS* priamo riadených organizácií,
11. *Obnova hardware a nových verzií software* serverov a užívateľských desktopov.
12. *Správa, údržba, tvorba a inovácia Intranetového Portálu* ŠVPS SR s modulmi:
 - Certifikácia - Veterinárna certifikácia zásielok zvierat a produktov určených na obchod v rámci EÚ a na vývoz do tretích krajín,

- Podpora IT - Inštalčné média pre programy používané na základe multilicencii MS Office, MS Windows, SAP, ESET, odporúčaná konfigurácia výpočtovej techniky, inštalácia programov,
- Zásielky – Informačný systém zriadený za účelom evidencie produktov živočíšneho pôvodu, nespracovanej zeleniny, ovocia a vedľajších živočíšnych produktov, ktoré sú predmetom obchodu s členskými štátmi EU, na úrovni ŠVPS SR a RVPS,
- Denník HIS – Evidencia a spracovanie zásielok na jednotlivých hraničných inšpekčných staniciach,
- Prípisy - Prípisy, metodické pokyny, usmernenia, smernice, manuály a ostatné dokumenty vydávané jednotlivými odbormi a oddeleniami na ŠVPS SR.,
- Rezervácia techniky - Rezervácia techniky ŠVPS pre služobné účely,
- Správa kolegov - Správa užívateľov informačného systému PORTAL, úprava informácií o užívateľoch na úrovni ŠVPS SR a RVPS, správa kontaktov,
- Krížové plnenie - Výkon kontrol krížového plnenia.

V uplynulom roku odbor informatiky venoval opäť značné úsilie pri rozvoji veterinárneho informačného systému „VIS“, ktorého uplatnenie je nevyhnutné na riešenie veterinárnych úloh na jednotlivých stupňoch riadenia. Informačný systém „VIS“ sa doplňoval o nové moduly, doladňoval sa modul pre komunikáciu s laboratórnymi systémami a tiež sa upravoval na základe požiadaviek jednotlivých užívateľov (RVPS, SVL).

V roku 2014 sa pokračovalo aj v uplatňovaní celoslovenského sieťového programu na kontrolnú inšpekčnú činnosť – „KIČ“ (produkt odboru informatiky ŠVPS SR) prostredníctvom virtuálnej privátnej siete „VPN“. V aplikácii KIČ sa priebežne aktualizovala a upravovala najmä časť evidencie právnych subjektov a prevádzkarní. Aplikácia bude aj naďalej rozvíjaná podľa požiadaviek užívateľov.

Odbor informatiky tiež aktualizoval informačné systémy napr. IS Zásielky na evidovanie, vyhodnocovanie a kontroly súvisiace s bezpečnosťou potravín, aktualizoval IS Denník HIS na evidovanie a vyhodnocovanie zásielok dovážaných z tretích krajín, IS Nepovolený rybolov na evidovanie, kontrolu a vyhodnocovanie v oblasti nezákonného rybolovu.

Odbor informatiky venoval v uplynulom roku pozornosť aj vzdelávacím činnostiam najmä z oblasti veterinárneho informačného systému VIS a KIČ ako aj ďalším odborným IT aplikáciám. Zamestnanci odboru sa aktívne zúčastňovali na školeniach veterinárnych lekárov najmä v oblasti veterinárnej certifikácie – „TRACES“ a v oblasti potravinového dozoru – „KIČ“. Odbor informatiky sa popri týchto úlohách ďalej venoval aj činnostiam ako zber, korekcia a vyhodnocovanie dát z jednotlivých veterinárnych a potravinových ústavov, priebežná aktualizácia internetových a intranetových stránok ŠVPS SR, starostlivosť o jednotlivých užívateľov IT, obnova IT na ŠVPS SR a jednotlivých priamo riadených organizáciách, poradenstvo a riešenia havarijných stavov na jednotlivých veterinárnych a potravinových správach (RVPS) a hraničných inšpekčných staniciach (HIS).

Pracovníci odboru tiež trvale spolupracujú s plemenárskymi službami SR a MPRV SR pri úpravách a doplneniach software centrálnej evidencie hospodárskych zvierat „CEHZ“, aktívne sa podieľajú na uplatnení a skvalitnení aplikácií EÚ a tiež sú aj členmi pracovných skupín v komisiách EÚ.

V roku 2014 bolo tiež prioritou odboru informatiky pokračovať v zabezpečení bezproblémového a bezporuchového informačného servisu pre celú ŠVPS SR a jej priamo riadené organizácie (40 RVPS a 3 HIS) na zabezpečenie všetkých ich činností závislých od

informačných systémov. Táto úloha je veľmi komplexná a zahŕňa v sebe kompletnú starostlivosť o jednotlivé technické prostriedky – hardware a kompletnú starostlivosť o základné a aplikačné programové vybavenie - software jednotlivých užívateľov. Táto základná úloha odboru predpokladá vytvorenie a zabezpečenie optimálneho pracovného prostredia z hľadiska informatiky pre každého odborného pracovníka ŠVPS SR a jej podriadených organizácií.

Činnosť odboru informatiky vo všeobecnosti sa plne premieta do činností jednotlivých odborných útvarov, kde sa výsledky práce odboru informatiky uplatňujú a využívajú.

17. Rozpočet organizácie

Tabuľka č. 119

Rozpis ukazovateľov verejného rozpočtu a jeho plnenie za rozpočtové organizácie v riadení ŠVPS SR:

	rozpočet	rozpočet	skutočnosť	
	schválený	upravený	k 31.12.2014	%
PRÍJMY	4 552 100,00	5 913 160,09	6 261 060,22	105,88
príjmy mimorozpočtové		1 351 960,09	1 351 960,09	100,00
rozpočtované príjmy	4 552 100,00	4 561 200,00	4 909 100,13	107,63
VÝDAVKY	19 369 385,00	21 940 345,09	21 934 278,65	99,97
Povolené prekročenie		1 351 960,09		
Bez povoleného prekročenia	19 369 385,00	20 588 385,00	20 582 318,56	99,97
nedočerpanie			6 066,44	
v tom				
podľa kategórií	19 369 385,00	21 940 345,09	21 934 278,65	99,97
v tom:				
610 – mzdy	9 574 538,00	10 477 521,00	10 477 484,74	99,99
620 - odvody	3 346 347,00	3 841 814,00	3 841 078,80	99,98
630 – tovary, služby	6 397 544,00	5 891,290,00	5 886 640,41	99,92
prekročenie		1 351 960,09	1 351 960,09	100,00
640 - transfery	50 956,00	105 760,00	105 482,55	99,74
700 - kapitálové	0,00	272 000,00	271 871,06	99,95
podľa prvku:	19 369 385,00	21 940 345,09	21 934 278,65	99,97
08W010J	16 490 385,00	18 330 385,00	18 328 691,02	99,99
prekročenie		4 591,17	4 591,17	100,00
08W0101	2 000 000,00	1 771 850,00	1 767 489,24	99,75
prekročenie		1 347 368,92	1 347 368,92	100,00
08W0102	49 000,00	36 150,00	36 138,30	99,97
08W0103	830 000,00	430 000,00	430 000,00	100,00
08W010I	0,00	13 850,00	13 850,00	100,00
0DB04	0,00	20 000,00	20 000,00	100,00
podľa zdroja	19 369 385,00	21 940 345,09	21 934 278,65	99,97
111	19 369 385,00	20 588 385,00	20 582 318,56	99,97
72		1 351 960,09	1 351 960,09	100,00

17.1 Rozpočtové opatrenia

V hodnotenom období vykonalo MPRV SR 17 rozpočtových opatrení

Tabuľka č. 120

dátum RO	text	úprava	výška FP
31.1.2014	Nariadené kontroly	+	175 435,00
7.2.2014	Bezpečnosť potravín RVPS Senec	+	600,00
31.3.2014	Kliešťová encefalitída	+	6 800,00
31.3.2014	Simulačné cvičenie	+	3 000,00
13.5.2014	Materiálov vybavenie WHO	+	20 000,00
21.5.2014	Viazanie finančných prostriedkov	-	959 632,00
2.6.2014	Kapitálové výdavky	+	200 000,00
2.6.2014	Mzdy podľa nariadenia vlády 440/2013	+	258 451,00
23.6.2014	Prístrojové vybavenie ÚŠKVBL	+	11 400,00
11.8.2014	Nariadené kontroly	+	88 102,00
13.10.2014	Transfery	+	32 604,00
23.10.2014	Rozhodnutie vlády SR	+	827 790,00
24.10.2014	Vratka pokuty RVPS Humenné	+	2 500,00
11.11.2014	Členský príspevok O.I.E.	+	9 000,00
11.11.2014	Vakcína na antrax	+	5 000,00
5.12.2014	WHO, vyšetovanie PCR	+	3 450,00
10.12.2014	Riešenie požiadaviek 2014	+	380 000,00
22.12.2014	Odmeny, značka kvality	+	154 500,00
	Spolu výdavky	+	1 219 000,00
Príjmy			
19.12.2014	Úprava príjmov	+	9 100,00

Okrem 17 opatrení MPRV SR realizovala v 12 prípadoch požiadavku ŠVPS SR o presun medzi programami rozpočtu.

ŠVPS SR realizovala v riadených organizáciách vnútorné rozpočtové opatrenia v počte: 189 na základe žiadostí ÚŠKVBL a RVPS v SR.

17.2. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov rozpočtu k 31.12.2014

17.2.1 Príjmy

Tabuľka č. 121

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31.12.2014
celkom	6 261 060,22
v tom:	
rozpočtové príjmy	4 909 100,13
v tom:	
príjmy z vlastníctva	99 163,66
príjmy za poplatky	1 160 139,27
príjmy za pokuty	3 492 666,04
kapitálové príjmy	108 457,23
iné príjmy	48 673,93

Mimorozpočtové príjmy	1 351 960,09
príjmy z EÚ	1 347 368,92
príjmy z poistného plnenia	4 591,17

Príjmy boli splnené na 137,27 %, z toho rozpočtové na 107,63 %.

Kapitálové príjmy: 108 457,23 €

Predaj motorových vozidiel: 6 RVPS a ŠVPS SR 1	8 097,23
Predaj budovy: ŠVPS SR	21 000,00
RVPS Dunajská Streda	5 000,00
RVPS Košice okolie	73 500,00
Predaj pozemkov: RVPS Košice okolie	860,00
Mimorozpočtové príjmy: 1 351 960,09 €	

Prijatie finančných prostriedkov z Európskej komisie vo výške **1,347 368,92 €**
prijatie poistného plnenia vo výške **4 591,17 €**

Tabuľka č. 122

Pohľadávky z príjmov RO

ukazovateľ	za rok 2014	pohľadávky z minulých rokov
poplatky z veterinárnej kontroly a inšpekcií	189 140,30	266 636,09
prijaté blokové pokuty a z rozhodnutí	446 311,51	1 794 887,50
poplatky za zhodu	97,44	0,00
spolu	635 549,25	2 061 523,59

17.2.2 Výdavky

17.2.2.1. Kapitálové výdavky

Čerpané na **99,95 %** predstavujú finančné prostriedky vynaložené na investičné akcie zapísané v registri investícií ŠP:

Tabuľka č. 123

Organizácia	názov akcie	rozpočet upravený	skutočnosť
ŠVPS SR	Projekt dopravnej infraštruktúry	2 000,00	2 000,00
	automobily	38 876,00	38 806,00
ÚŠKVBL Nitra	Rekonštrukcia laboratórií	30 000,00	29 991,66
	Klimatizačné zariadenie	30 000,00	29 999,80
Bratislava	automobil	12 500,00	12 500,00
Dunajská Streda	automobil	13 900,00	13 900,00
Prešov	automobil	13 000,00	13 000,00

Šaľa	automobil	12 000,00	11 980,00
Topoľčany	automobil	12 000,00	11 990,00
Trnava	automobil	12 000,00	12 000,00
Dolný Kubín	automobil	12 000,00	11 989,60
Martin	automobil	12 000,00	11 990,00
Žilina	automobil	11 738,00	11 738,00
Veľký Krtíš	automobil	12 000,00	12 000,00
Poprad	automobil	12 000,00	12 000,00
Spišská Nová Ves	automobil	12 000,00	12 000,00
Humenné	automobil	11 996,00	11 996,00
Svidník	automobil	11 990,00	11 990,00
spolu		272 000,00	271 871,06

Nedočerpané kapitálové výdavky vo výške **128,94 €** predstavujú zostatky finančných prostriedkov investičných akcií ŠVPS SR, ktoré boli ukončené v roku 2014.

17.2.2.2. Bežné výdavky

Čerpané na **99,97 %**, nedočerpané finančné prostriedky rozpočtu: **6 066,44 €**:

v tom **na programe**:

08W010J	1 693,98
08W0101	4 360,76
08W0102	11,70

roku 2014 bolo povolené prekročenie rozpočtu vo výške **1 351 960,09 €**, v tom prostriedky z EÚ vo výške **1 347 368,92 €**, z poistných udalostí **4 591,17 €**.

Čerpanie povoleného prekročenia rozpočtu vo výške **1 351 960,09 €**, z čoho **1 347 368,92 €** tvorili prostriedky EÚ (ŠVPS SR) – uplatnené na programe 08W0101, položka 637004,

4 591,17 € poistné plnenie (ŠVPS a RVPS – Dunajská Streda, Prievidza, Púchov, Trnava, Zvolen, Banská Bystrica, Košice mesto, Topoľčany)) uplatnené na programe 08W010J, položka 634002 Mimorozpočtové prostriedky použili organizácie na úhradu faktúr za opravy motorových vozidiel a ŠVPS SR na úhradu faktúr za monitoring eradikačných chorôb v zmysle národného plánu eradikácie a rozhodnutí EK.

17.2.2.3. Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na programe 08W0101

Tabuľka č. 124

ukazovateľ	Výška v €
VPO ŠVPS SR	703 584,07
Služby súkromných veterinárnych lekárov (SVL)	428 825,83
Vyšetovanie krmív	104 211,03
Krmivá vedľajších živočíšnych produktov	19 643,58
Národný program kontroly reziduí (NPKR)	149 407,72
Koordinovaný cielený monitoring(KCM)	

Monitoring spotrebného koša(MSK)	
Monitoring poľovnej zveri (MLZ)	40 954,43
Prehliadky jatočných zvierat	675,80
Vakcína antrax	3 665,06
BSE – služby SVL	316 521,82
Spolu	1 767 489,24

17.3. Prehľad o mimorozpočtových účtoch

V IS ŠP sú vedené dva bežné účty – účet sociálneho fondu a depozitný účet, ŠVPS SR aj bežný úročený účet EÚ:

Tabuľka č. 125

stav bežného fondu – SF	k 31.12.2014
	28 018,60
stav depozitného účtu	k 31.12.2014
	21 227,00
stav bežného účtu ES ŠVPS SR	k 31.12.2014
	1 216 761,56

17.4. Plnenie záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu:

ŠVPS SR – vlastná činnosť

ŠVPS SR zabezpečovala v roku 2014 financovanie vlastnej činnosti vrátane 3 hraničných inšpekčných staníc (HIS Vyšné Nemecké, Čierna nad Tisou a Letisko Bratislava).

17.4.1 Rozpis ukazovateľov verejného rozpočtu a jeho plnenie

Tabuľka č. 126

	rozpočet schválený	rozpočet upravený	skutočnosť k 31.12.2014	%
PRÍJMY	4 451 945,00	5 816 855,94	1 467 779,34	
príjmy mimorozpočtové		1 347 453,94	1 347 453,94	100,00
rozpočtované príjmy	4 451 945,00	4 469 402,00	120 325,40	
VÝDAVKY	rozpočet schválený	rozpočet upravený	skutočnosť k 31.12.2013	%
	4 595 826,00	5 719 140,24	5 718 555,47	99,99
povolené prekročenie		1 347 453,94	1 347 453,94	100,00
bez prekročenia	4 595 826,00	4 371 686,30	4 371 101,53	99,99
nedočerpanie			584,77	
v tom: kapitálové		40 876,00	40 806,00	99,83
bežné	4 595 826,00	5 678 264,24	5 677 749,47	

podľa kategórií:	4 595 826,00	5 719 140,24	5 718 555,47	99,99
610 – mzdy	1 459,358,00	1 648 547,24	1 648 546,65	100,00
620 - odvody	510 112,00	623 927,02	623 753,34	83,94
630 – tovary, služby	2 575 400,00	2 041 834,19	2 041 510,44	99,98
povolené prekročenie		1 347 453,94	1 347 453,94	100,00
640 - transfery	50 956,00	16 501,85	16 485,10	99,90
700 - kapitálové		40 876,00	40 806,00	99,83
podľa prvku:	4 595 826,00	5 719 140,24	5 718 555,47	99,99
08W010J	2 780 954,00	3 168 102,23	3 167 540,11	99,98
povolené prekročenie		85,02	85,02	100,00
08W0101	935 872,00	703 584,07	703 573,12	100,00
povolené prekročenie		1 347 368,92	1 347 368,92	100,00
08W0102	49 000,00	36 150,00	36 138,30	99,97
08W0103	830 000,00	430 000,00	430 000,00	100,00
08W010I		13 850,00	13 850,00	100,00
0DB04		20 000,00	20 000,00	100,00
podľa zdroja	4 595 826,00	5 719 140,24	5 718 555,47	99,99
111		4 371 686,30	4 371 101,53	99,99
72		1 347 453,94	1 347 453,94	

17.2. Plnenie príjmov k 31.12.2014

Tabuľka č. 127

PRÍJMY	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť
	4 451 945,00	4 469 402,00	1 467 779,34
príjmy z vlastníctva (212)	9 845,00	2 402,00	4 777,56
pokuty (222)			32 765,00
poplatky (223)	4 442 100,00		58 255,88
príjem z kapitálových aktív (231)			24 350,00
úroky bežného účtu EÚ (243)			176,96
z refundácie ZPC (292006)			
z účtu EÚ (291005)			1 347 368,92
z poistného plnenia (292006)			85,02

V stĺpcoch schválený a upravený rozpočet sú zahrnuté rozpočtované príjmy za **poplatky** z veterinárnych kontrol a inšpekcií **všetkých rozpočtových organizácií riadených ŠVPS SR**. Vzhľadom na túto skutočnosť sa javí plnenie príjmov ŠVPS SR ako veľmi nízke.

Počas roka 2014 boli upravené príjmy z vlastníctva riadeným organizáciám podľa aktuálneho stavu účinnosti nájomných zmlúv. Úprava rozpočtu bola premietnutá do rozpočtu ŠVPS SR na položke 212.

17.3. Čerpanie výdavkov k 31.12.2014

17.3.1. Kapitálové výdavky

Tabuľka č. 128

názov akcie	Rozpočet schválený	rozpočet upravený	skutočnosť	%
Projekt infraštruktúra		2 000,00	2 000,00	100,00
dopravné prostriedky		38 876,00	38 806,00	99,82
spolu		40 876,00	40 806,00	99,83

Rozpočet kapitálových výdavkov nebol dočerpaný vo výške **70 €**.

17.3.2. Bežné výdavky

Bežné výdavky boli splnené na 99,99 %

Rozpočet bežných výdavkov nebol dočerpaný vo výške **584,77 €**:

Tabuľka č. 129

Program 08W010J	Finančná položka	Výška
mzdy	611	0,59
odvody	627	173,68
prevádzka	637012	301,10
transfery	642015	16,75
kapitálové výdavky	714	70,00
08W0101	637004	10,95
08W0102	637004	11,70
spolu		584,77

17.3.2.1 Prehľad o čerpaní výdavkov na kategórii 630 v programe 08W01 viazucich sa na národné programy, prípadne na rozhodnutia vlády SR, MPRV SR hradených z rozpočtu ŠVPS SR

Tabuľka č. 130

ukazovateľ	skutočnosť k 31.12.2014
trichinely	43 161,63
trichinelóza líšok	4 287,70
trichinelóza diviakov	7 702,70
zástrelné za líšky	5 975,40
zástrelné za diviaky	50,00
IBR	246 188,20
mor včelieho plodu, dohľad včely	181 122,07
rádiohygienická kontrola	31 126,00
paratuberkulóza	4 121,00
salmonely brojlery	3 064,60
salmonely OP	768,40
VHS ryby	250,00
pepsín	7 599,48

antrax	4 782,39
vyšetovanie zhody	385,52
nariadené kontroly	3 150,71
NPKR	2 135,10
VPO krmivá	2 692,60
akrylamidy	4 860,00
campylobakter	7 516,70
školské mlieko	2 138,60
školské ovocie	249,30
ovocné šťavy	1 684,00
monitoring AMR	16 487,90
pesticídy	112 153,10
značka kvality	218,00
ovocie, zelenina	1 869,97
tabak	2 419,00
Značka kvality	
Konské mäso	5 424,00
spolu	703 584,07

17.3.2.2 Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov na programe 08W0103

Tabuľka č. 131

ukazovateľ	skutočnosť k 31.12.2014
Aviárna influenza – vtáčia chrípka	1 459,00
Bluetongue – modrý jazyk	1 293,50
KMO – klasický mor ošípaných	80 554,40
Africký mor ošípaných	312,00
Monitoring TSE – scrapie	0,00
Salmonella – vyšetrenia, vakcíny	139 228,59
Besnota – vakcíny, vyšetrenia	207 022,51
Salmonella – morky	130,00
Spolu	430 000,00

17.3.2.3 Prehľad výdavkov na nariadené kontroly

Tabuľka č. 132

ukazovateľ	skutočnosť k 31.12.2014
Počet osôb, ktoré kontroly vykonali	4 017
Počet nadčasových hodín a hodín pohotovosti	39 752,36
Výdavky	
mzdy	156 726,77
príplatky za nadčasové hodiny	179 378,95
príplatky za pohotovosti	4 919,71
odvody	119 188,39
cestovné výdavky (doprava, stravné)	28 681,83
všeobecný materiál	21 176,10
pohonné hmoty – služobné vozidlá	13 223,82
spolu	523 295,57

17.3.2.4 Prehľad transferových výdavkov

Tabuľka č. 133

Finančná položka		
642012	odstupné	4 396,50
642013	odchodné	6 066,00
642015	náhrady DPN	6 039,35
Spolu		16 501,85

17.3.2.5 Účelové prostriedky 08W010I

Tabuľka č. 134

ukazovateľ	rozpočet	08W010I	08W010J
Kontrola rýb PCB	2 500,00	2 500,00	
Ochranné pomôcky WHO	950,00	950,00	
Kliešťová encefalitída	6 800,00	7 196,47	
Simulačné cvičenie	3.000,00	2 603,53	
Vyšetř. echinokokózy	600,00	600,00	
spolu	13 850,00	13 850,00	

17.3.2.6 Účelové prostriedky 0DB04

Tabuľka č. 135

ukazovateľ	rozpočet	0DB04	
Ochranné odevy a pomôcky		6 120,26	
Klietky		1 788,01	
Porážacie pištoly		5 344,00	3 110,00
Skúmavky		388,83	
Čítačky mikročipov		2 904,00	
Svietidlá		3 454,90	
spolu		20 000,00	3 110,00

17.3.2.7 Účelové prostriedky 08W010J

Tabuľka č. 136

ukazovateľ	rozpočet	08W010J	
	13 500,00		
Poplatok O.I.E	9 000,00	9 000,00	
Kontroly „značka kvality“	4 500,00	4 500,00	na RVPS
spolu	13 500,00	13 500,00	

17.3.3 Mimorozpočtové zdroje

Povolené prekročenie rozpočtu tvorí čiastku € :

- z dôvodu prijatia finančné prostriedky z Európskej komisie vo výške **1 347 368,92 €**
- z poistného plnenia vo výške **85,02 €**

Prehľad o výdavkoch prijatých z EÚ na mimorozpočtový zdroj 72:

Z prijatých prostriedkov EÚ sa uhradili výdavky na úhradu ďalších monitoringov eradikačných chorôb. Výdavky sa realizovali z programu **08W0101**.

V zmysle rozhodnutia Európskej komisie z 30. novembra 2013, ktorým sa schvaľujú ročné a viacročné programy a finančný príspevok Spoločenstva na eradikáciu, kontrolu a monitorovanie určitých chorôb zvierat a zoonóz predložené členskými štátmi na rok 2013 boli z rozpočtu ŠVPS SR – zdroj 72 použité výdavky nasledovne:

Tabuľka č. 137

eradikačné choroby		1 347 368,92
vyšetrenia	modrý jazyk	12 697,30
vyšetrenia a vakcíny	salmonely	643 992,44
vyšetrenia	KMO	400 402,20
vyšetrenia	africký mor ošípaných	14 534,00
vyšetrenia	vtáčia chrípka	15 522,60
vyšetrenia	TSE - scrapie	25 623,00
Vyšetrenia a vakcíny	besnota líšok	194 939,35
vyšetrenia	morky	624,00
vyšetrenia	iné choroby nár. plánu	39 034,03

17.4. Bežné účty

Tabuľka č. 138

stav bežného fondu – SF	k 31.12.2014
	4 768,78
stav depozitného účtu	k 31.12.2014
	20 000,00
stav bežného účtu ES ŠVPS SR	k 31.12.2014
	1 216 761,56

17.5. Verejné obstarávanie zákaziek na dodanie tovaru, na poskytnutie služieb a zákaziek na uskutočnenie stavebných prác v roku 2014

ŠVPS SR ako verejný obstarávateľ pri plánovaní procesu verejného obstarávania a zadávaní zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na poskytnutie služieb a zákaziek na uskutočnenie stavebných prác postupoval v súlade so zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Proces verejného obstarávania v podmienkach ŠVPS SR, od identifikácie potrieb verejného obstarávateľa, výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky, stanovenia a vykonania správneho

postupu verejného obstarávania až po dodanie tovaru, poskytnutie služby alebo uskutočnenia stavebnej práce je realizovaný tak, aby jeho výsledkom bol výber najvhodnejšieho zmluvného partnera a aby vynaložené finančné prostriedky na obstaranie predmetu zákazky boli primerané jeho kvalite a cene.

ŠVPS SR ako verejný obstarávateľ volí postupy verejného obstarávania tak, aby boli dodržané všetky princípy verejného obstarávania a to princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

17.5.1. Realizované

ŠVPS SR ako verejný obstarávateľ v roku 2014 **realizoval** tieto verejné súťaže:

- **1 podlimitnú zákazku** s uskutočnením priameho rokovacieho konania
- **2 podlimitné zákazky** s použitím elektronickej aukcie

Tabuľka č. 139

Por. č.	Postup vo verejnom obstarávaní	Predmet zákazky	Názov zákazky
1.	podlimitná zákazka s uskutočnením priameho rokovacieho konania	poskytnutie služby	Technická podpora Veterinárneho informačného systému ŠVPS SR – rok 2014.
2.	podlimitná zákazka s použitím elektronickej aukcie	dodanie tovaru	Dodanie osobného motorového vozidla.
3.	podlimitná zákazka s použitím elektronickej aukcie	dodanie tovaru	Dodanie traktora s príslušenstvom.

17.5.2. Dokončené

ŠVPS SR ako verejný obstarávateľ v roku 2014 **dokončil** realizáciu jednej verejnej súťaže, vyhlásenej v roku 2013, ktorej výsledkom bolo uzatvorenie rámcovej dohody na obdobie dvoch rokov a to:

Tabuľka č. 140

Por. č.	Postup vo verejnom obstarávaní	Predmet zákazky	Názov zákazky
1.	podlimitná zákazka s uzatvorením rámcovej dohody na dva roky	poskytnutie služby	Zabezpečenie leteniek a služieb súvisiacich s leteckou dopravou osôb do zahraničia.

17.5.3. Začínajúce

ŠVPS SR ako verejný obstarávateľ v roku 2014 **začal** realizáciu jednej verejnej súťaže, ktorej výsledkom bude uzatvorenie rámcovej dohody na obdobie štyroch rokov a to :

Tabuľka č. 141

Por. č.	Postup vo verejnom obstarávaní	Predmet zákazky	Názov zákazky
1.	nadlimitná zákazka s použitím elektronickej aukcie	dodanie tovaru	Dodanie vakcíny na orálnu imunizáciu líšok proti besnote a jej letecké polozenie - jarné a jesenné vakcinačné kampane 2015 – 2018.

18. Personálne otázky

ŠVPS SR je rozpočtová organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou, začlenená do rezortu MPRV SR.

V jej riadiacej pôsobnosti je celkom 41 štátnych rozpočtových organizácií a 2 príspevkové organizácie (ŠVPÚ a IVVL), zriaďovateľom ktorých je MPRV SR. Celkový evidenčný počet zamestnancov ŠVPS SR je 1302 zamestnancov, z toho v ŠVPS SR a riadených rozpočtových organizáciách celkom 1010 zamestnancov a v príspevkových organizáciách celkom 292 zamestnancov.

Osobný úrad pripravuje tvorbu koncepcie personálnych činností, ďalšie vzdelávanie zamestnancov, koncepciu mzdovej politiky a odmeňovania zamestnancov jednotlivých služobných úradov, riaditeľov a vedúcich služobných úradov štátnych rozpočtových organizácií a riaditeľov príspevkových organizácií v riadiacej pôsobnosti ŠVPS SR. Oblasť personálnej práce zabezpečuje osobný úrad ŠVPS SR pre zamestnancov služobného úradu ŠVPS SR, riaditeľov a vedúcich služobných úradov rozpočtových organizácií a riaditeľov príspevkových organizácií v riadiacej pôsobnosti ŠVPS SR, pričom postupuje podľa zákona NR SR č. 400/2009 o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, podľa zákona NR SR č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 311/2001 Zákonník práce v znení neskorších predpisov a súvisiacich predpisov. V rámci svojich kompetencií osobný úrad zabezpečuje menovanie veterinárnych lekárov z radov štátnych zamestnancov ako aj z členov Komory veterinárnych lekárov SR za úradných veterinárnych lekárov. V roku 2014 vydal osobný úrad ŠVPS SR celkom 583 menovacích dekrétov za úradných veterinárnych lekárov pre súkromných veterinárnych lekárov – členov Komory veterinárnych lekárov SR a 28 menovacích dekrétov za úradných veterinárnych lekárov pre štátnych veterinárnych lekárov, zamestnancov ŠVPS SR a RVPS. Okrem uvedených činností vypracováva osobný úrad ŠVPS SR návrh záväzného limitu zamestnancov ŠVPS SR, koordinuje úlohy súvisiace s vypracovaním a úpravami návrhu záväzného počtu zamestnancov ŠVPS SR a riadených organizácií pri plnení uznesení vlády SR a s nimi súvisiacich úloh zameraných na redukcii počtu zamestnancov ŠVPS SR a riadených organizácií. Štátne rozpočtové organizácie v priamom riadení ŠVPS SR sú samostatnými právnymi subjektmi, základné personálne činnosti si zabezpečujú sami. Z dôvodu, že nemajú zriadené osobné úrady, metodické riadenie a usmerňovanie vykonáva osobný úrad ŠVPS SR.

V roku 2014 boli obsadzované dve pracovné pozície na voľné štátnozamestnanecké miesta Na funkciu vedúceho štátneho zamestnanca, vedúceho služobného úradu RVPS Rimavská Sobota bolo vyhlásené vonkajšie výberové konanie a na voľné štátnozamestnanecké miesto, hlavný radca odbor kontroly krmív, ekológie a veterinárnej farmácie bol vyhlásený výber, obidve skončili úspešne vybratím vhodného kandidáta.

Dôležitou oblasťou činnosti osobného úradu je ďalšie vzdelávanie zamestnancov v štátnej službe ako i zamestnancov v službe vo verejnom záujme. Ako po každý rok, aj v priebehu celého roku 2014 prebiehalo odborné vzdelávanie zamestnancov v súlade s Národným programom vzdelávania v doškološovacom zariadení ŠVPS SR v Inštitúte vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach.

Cieľom aktivít IVVL je zabezpečiť sústavné prehlbovanie a zvyšovanie kvalifikácie a odbornej spôsobilosti všetkých zamestnancov štruktúry ŠVPS SR v súlade s aktuálnymi

požiadavkami na výkon jednotlivých profesijných činností z hľadiska novej legislatívy a najnovších vedeckých poznatkov vo veterinárnej medicíne, kvalite a bezpečnosti potravín.

V posudzovanom roku hlavnou činnosťou IVVL v oblasti celoživotného vzdelávania bola realizácia Národného programu vzdelávania, v rámci ktorého sa uskutočnilo 35 vzdelávacích aktivít pre 2060 účastníkov z radov zamestnancov organizácií štruktúry ŠVPS SR. Obsahová náplň aktuálne reagovala na požiadavky výkonu všetkých odborných činností.

V rámci Národného programu vzdelávania v oblasti zdravia a ochrany zvierat počas školení odznali témy, obsah ktorých bol v súlade so všetkými veterinárnymi požiadavkami na zdravie zvierat, na produkty živočíšneho pôvodu, vrátane vedľajších živočíšnych produktov v záujme ochrany zdravia ľudí. Lektori Odboru zdravia a ochrany zvierat ŠVPS SR v spolupráci s Odborom hygieny krmív ekológie a veterinárnej farmácie ŠVPS SR a v spolupráci s vybranými inšpektormi RVPS pripravili výber tém, ktoré boli prínosom pre výkon činností úradnej a veterinárnej praxe.

Jednotlivé aktivity boli zamerané predovšetkým na oblasť nálezovej situácie v Európe a v SR, ich eradikáciu (besnota, SLAK, AMO - africký mor ošípaných, KMO - klasický mor ošípaných, salmonelové infekcie, aviárna influenza). Prednášky boli zamerané aj na ochranu zvierat počas usmrcovania v súlade s NV SR č. 432/2012 Z. z., problematiku zdravia včiel, identifikáciu a registráciu zvierat. Aktuálne informácie o TSE, kontroly ŠRM, nakladanie s ŽVP a krížové plnenie. Súčasťou vzdelávacích aktivít boli informácie z FVO auditov, prezentácia z BTSF tréningových kurzov kolegami, ktorí sa zúčastnili týchto aktivít, Tréningový kurz ku SLAK-u, v Nakuru v Keni, BTSF tréningový kurz k pohotovostným plánom a ku kontrole chorôb zvierat v Berlíne, ale aj pohotovostné cvičenia v skupinách na AMO a KMO.

Odbor zahraničných vzťahov, dovozov a vývozov ŠVPS SR zamerával obsah školení na prípravu, audit FVO, problematiku zložených produktov, analýzu rizík zavlečenia AMO, dovoz VŽP (vzorky na výskum a diagnostiku, obchodné vzorky), problematiku zahraničných inšpekčných kontrol, (dokladová, identifikačná kontrola), systém TRACES, dovoz spoločenských zvierat.

Predmetom školení inšpektorov z Odboru hygieny krmív, ekológie a veterinárnej farmácie ŠVPS SR boli témy zamerané najmä na úradnú kontrolu, úradné vzorky (metodické pokyny v roku 2014), kuchynský odpad - preprava, sklady, spracovanie, schvaľovanie prevádzkarní (bioplynové stanice, kompostárne, spracovanie organických hnojív), BTSF – informácie, monitoriny (NPKR, MPZ, RHK), novinky v oblasti liekovej legislatívy, používanie systému TRACES pri zadávaní informácie o zásielkach VŽP do iného členského štátu (DOCOM a zásielky do tretích krajín). Právna problematika pre potreby inšpektorov na úseku hygieny krmív bola analyzovaná v správnom a priestupkovom konaní.

Informácie Odboru hygieny produktov živočíšneho pôvodu ŠVPS SR boli premietnuté do vzdelávacích programov, témy ktorých boli rozdelené podľa okruhov kontroly na veterinárne kontroly v sektoroch: mlieka-salaše, čerstvého mäsa domácich kopytníkov, čerstvého mäsa hydiny, vajec, medu, zveriny, ďalej na analýzu výsledkov vnútorných auditov, podnetov a sťažností, plánovanie a odber vzoriek na rok 2014. Odznali aj témy súvisiace so správnym a priestupkovým konaním, úradnými kontrolami v obchodnej sieti a u výrobcov zamerané na označovanie výrobkov (chránené označenie pôvodu, chránené zemepisné označenie a zaručená tradičná špecialita).

Odbor kontroly potravín rastlinného pôvodu ŠVPS SR svoje odborné vzdelávanie nasmeroval na počítačový program KIC, informačný systém KOBRA, informačné systémy a certifikácia živočíšnych produktov a zvierat, novú potravinovú legislatívu, vykonávacie nariadenie Komisie č. 716/2013, vyhlášky MPRV SR (jedlé obilie, mlynské výrobky, cukrárenské

výrobky, cestoviny), informácie z tréningového kurzu EÚ DG SANCO „Better Training for Safer Food“ so zameraním na zloženie potravín a informácie o potravinách, kontrolu krížového plnenia, (označovanie potravín všeobecne, výživové a zdravotné tvrdenia), kontrolu dovozu potravín neživočíšneho pôvodu z tretích krajín. Prednášky boli už tradične obohatené diskusiami. V pracovných skupinách sa riešili aktuálne situácie, aplikácia legislatívy do súčasnej praxe.

Odbor organizácie trhu ŠVPS SR sa v II. polroku 2014 stal súčasťou odboru kontroly potravín rastlinného pôvodu ŠVPS SR a tak cieľová skupina autorizovaných inšpektorov, ktorí vykonávajú kontrolu zhody s obchodnými normami OZ a inšpektori poverení kontrolou vína a vinárskych produktov boli vzdelávaní už pod vedením tohto odboru. Témy korešpondovali s ich výkonom kontrol v praxi: počítačový program KIČ, laboratórna diagnostika, odbery vzoriek vín a ich analýzy, hodnotenie odobratých vzoriek za rok 2014, plán na rok 2015, kontrola OZ na trhoviskách, skladoch, obchodnej sieti.

Odbor laboratórnej diagnostiky ŠVPS SR zorganizoval pre pracovníkov laboratórií vzdelávacie aktivity zamerané na platnú legislatívu upravujúcu kontrolu rezíduí pesticídov v rámci úradnej kontroly potravín, viacročný kontrolný program rezíduí pesticídov v potravinách a detskej výživy v SR na rok 2014 – 2016, Metodický pokyn č. 1/2014-373, vyhodnotenie NPR rezíduí pesticídov v potravinách za rok 2013, vyhodnotenie činnosti NRL, RL, plán práce NRL na rok 2014 s konkretizáciou jednotlivých činností, laboratórna diagnostika pre rok 2015, nové analytické metódy, odber vzoriek v rámci úradnej kontroly na rok 2015.

Ďalšie vzdelávanie zamestnancov štruktúry ŠVPS SR zahŕňalo atestačnú prípravu, vzdelávanie predstavených a senzorické posudzovanie potravín.

Atestačná príprava na atestačnú skúšku I. stupňa v odbore Hygiena produktov živočíšneho pôvodu a bezpečnosti potravín a v odbore Zdravie zvierat, ochrana zvierat, hygiena krmív, ekológia a veterinárna farmácia, sa v danom roku realizovala v intenciách vyhlášky MP SR č. 480/2007 Z. z. a v nadväznosti na „Konceptiu celoživotného vzdelávania orgánov veterinárnej správy“. V rámci tejto formy vzdelávania bol kladený dôraz na správne a priestupkové právo, veterinárne právne predpisy a odbornú problematiku. Atestačná príprava bola realizovaná v dvoch sústredeniach za účasti 27 frekventantov z toho dvaja mimo organizácií ŠVPS SR. Traja atestanti, absolventi atestačnej prípravy v roku 2013, absolvovali skúšky v odbore laboratórna diagnostika.

Atestačnej prípravy na atestačnú skúšku II. stupňa v odbore Zdravie zvierat, ochrana zvierat, hygiena krmív, ekológia a veterinárna farmácia 2. časť sa zúčastnili 10 zamestnanci organizácií štruktúry ŠVPS SR a jeden súkromný veterinárny lekár. V odbore Hygiena produktov živočíšneho pôvodu a bezpečnosť potravín 1. časť bolo vyškolených 8 atestantov. Program atestačnej prípravy bol vypracovaný v spolupráci s príslušnými odbormi ŠVPS SR. Atestačnú skúšku II. stupňa v roku 2014 obhájilo pred skúšobným senátom celkovo 9 zamestnancov organizácií štruktúry ŠVPS SR. Traja atestanti úspešne obhájili atestačnú prácu v odbore Hygiena produktov živočíšneho pôvodu a bezpečnosť potravín, traja v odbore Zdravie zvierat, ochrana zvierat, po jednom v odbore Laboratórna diagnostika, Veterinárna farmácia a v odbore Veterinárna ekológia a živočíšne vedľajšie produkty. Zoznam obhájených atestačných prác vrátane anotačných záznamov je uverejnený na stránke www.ivvl.sk. Vzdelávania vedúcich služobných úradov a ďalších zodpovedných osôb pri ochrane osobných údajov sa zúčastnilo 64 osôb počas jedného seminára. V oblasti senzorického posudzovania potravín bolo vyškolených 10 pracovníkov.

Celkovo pre organizácie štátnej správy bolo inštitútom zabezpečených 46 vzdelávacích aktivít pre 2 232 pracovníkov.

Tak ako po minulé roky sa na základe prijímania a novelizácie národnej legislatívy i legislatívy EÚ vybraní zamestnanci priebežne zúčastňovali odborných aktivít organizovaných rôznymi vzdelávacími inštitúciami za účelom oboznámenia sa s danou legislatívou v oblasti riadenia, právnej legislatívy, kontroly a auditu, financovania, v oblasti vykonávania úradnej kontroly, pracovnoprávných a štátnozamestnaneckých vzťahov, asistentskej zručnosti za účelom zdokonaľovania sa vo výkone svojej práce a rozširovania svojich odborných vedomostí a znalostí. Účasť na jednotlivých vzdelávacích aktivitách prebiehala na základe výberu z ponúk jednotlivých vzdelávacích inštitúcií.

Zamestnanci ŠVPS SR sa zúčastnili školení a workshopov podpory nábehu nového informačného systému EIS SAP organizovaného MPRV SR.

Zamestnanci organizácie využívajú ponuku výučby anglického jazyka jazykovou školou akreditovanou ministerstvom školstva. Výučba končí zložením skúšky a získaním osvedčenia s celoslovenskou pôsobnosťou.

HODNOTENIE A ANALÝZY ORGANIZÁCIE

Činnosti zabezpečované organizáciami ŠVPS SR nie sú len plánované, ale vznikajú aj na základe podnetov alebo vzniku neočakávaných situácií vo väzbe na výskyt nebezpečných nákaz často prenosných na človeka, potravinových nebezpečenstiev, škandálov (zdravotne rizikové potraviny na trhu) alebo dovozu zvierat, surovín a potravín zo štátov EÚ alebo tretích krajín, ktoré predstavujú značné nebezpečenstvo na slovenskom trhu. V takomto prípade je potrebné konať bezprostredne a robiť systémové opatrenia tak, aby nedošlo k ohrozeniu zvierat, ale predovšetkým zdravia spotrebiteľa. V takýchto krízových situáciách je potrebné disponovať značným počtom odborníkov, aby sa prijali včasné ochranné opatrenia a realizovali sa ciele kontroly podľa analýzy rizika.

Významne po vstupe Slovenska do EÚ narástol rozsah práce a aktivity ŠVPS SR a jej organizácií smerom k plneniu úloh k zahraničiu. Misie z EK organizované Potravinovým a veterinárnym úradom v Dubline, ktoré každý rok navštevujú Slovensko, vyžadujú detailnú prípravu dokumentov a rovnako zvládnutie priebehu misie. Ďalšou náročnou činnosťou k zahraničiu, ktorá je založená na dostatočnom počte vysokokvalifikovaných odborníkov je účasť na zahraničných rokovaníach predovšetkým pracovných skupín EK, OIE, WTO, EFSA, OECD, WHO, atď. V súčasnosti pri existujúcom počte zamestnancov ŠVPS nedokáže obsadiť odborníkmi všetky zahraničné a rovnako niekedy domáce rokovania (limitovaný počet zamestnancov pre plnenie pracovných úloh v zahraničí a doma).

Súčasnú materiálo-technickú podmienku (budovy, informačné technológie, doprava, atď.) musia spĺňať minimálne požiadavky, aby mohli byť zabezpečované odborné činnosti na požadovanej úrovni a boli porovnateľné s európskymi úradmi rovnakého zamerania pre kontrolu zdravia zvierat, bezpečnosti potravín a verejného zdravia.

Národný veterinárny servis na Slovensku (ŠVPS SR) ako je uvedené vyššie – pracuje v súlade s OIE kódexom na 6 princípoch:

- 1.transparentnosť (garantuje transparentnosť doma a v zahraničí v zdraví zvierat a zoonózach na základe sanitárneho národného statusu),
- 2.vedecká informovanosť (sumarizuje, analyzuje a distribuuje svetové vedecké informácie z oblasti veterinárnej medicíny a príbuzných odborov),
- 3.medzinárodná solidarita (zabezpečuje expertízu, podporuje a ovplyvňuje medzinárodnú solidaritu pri kontrole chorôb zvierat a verejnom zdraví),
- 4.hygienická bezpečnosť svetového obchodu so zvieratami a produktmi (sanitárne a fytosanitárne dohody, opatrenie v svetovom obchode stanovením štandardov zdravia),
- 5.postavenie veterinárneho servisu (zlepšovanie infraštruktúry ŠVPS SR a riadených organizácií),
- 6.bezpečnosť potravín a animal welfare (zabezpečenie spoľahlivých garancií pre bezpečnosť potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu a podpora ochrany zvierat na základe vedeckých poznatkov).

Z hľadiska analýzy vývoja organizácie je dôležitým bodom aj personálne zabezpečenie organizácií na realizáciu všetkých činností vychádzajúcich z platnej legislatívy. V uplynulých rokoch bola vykonávaná redukcia počtu zamestnancov, v budúcom období by ďalšia mohla viesť k znefunkčneniu vykonávania úradných kontrol, čo môže mať dopad na:

- garantovanie ochrany zdravia občanov Slovenskej republiky ako i občanom ostatných členských štátov EÚ na spoločnom trhu s možnými dopadmi na

ekonomiku SR (zvýšená práceneschopnosť, náklady na liečenie, zníženie produktivity práce, atď.);

- ochranu spotrebiteľa (falšovanie potravín, nereagovanie na sťažnosti spotrebiteľov, nekalé obchodné praktiky neseriózných podnikateľov a na vznik rôznych potravinových škandálov, ktoré Slovenská republika doteraz práve vďaka súčasnému personálnemu stavu dokázala riešiť;
- obchodovanie nezabezpečením záruk, vyžadovaných v medzinárodnom a vnútro spoločenskom obchode, napr. schvaľovanie prevádzkarní a ich kontrola v predpísanom rozsahu, vystavovanie veterinárnych osvedčení, nevykonávanie importných kontrol, čo môže mať za následok obmedzenie prístupu slovenského podnikateľa na vnútro spoločenský trh a na trh v tretích krajinách. Uvoľnený priestor na trhu v SR bude vyplňovaný produktmi z ostatných členských štátov a z 3. krajín. Z makroekonomického hľadiska to povedie k zníženiu rastu HDP.

19. Vyhodnotenie kontrolnej činnosti za rok 2014

19.1. Interné audity vykonávané podľa článku 4 ods.6 nariadenia (ES) č.882/2004

19.1.1. Interné audity podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z. z.

V Programe interných auditov ŠVPS SR na rok 2014 bolo naplánovaných 14 auditov, odbor auditu a kontroly ŠVPS SR vykonal 12 interných auditov RVPS, 1 audit bol zrušený a 1 presunutý na rok 2015 z dôvodu krátenia finančných prostriedkov. Počas auditov boli zistené 3 nezhody.

Najčastejšie boli zisťované nedostatky:

- nedodržaný plán a frekvencia úradných kontrol určená metodickým pokynom
- nedostatky vo vedení dokumentácie z úradných kontrol – záznamy z úradnej kontroly neboli vypracované v zmysle metodického pokynu
- nedostatky vo vedení dokumentácie pri výkone auditov HACCP, vykonávaných inšpektormi RVPS, u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, vyrábajúcich potraviny rastlinného pôvodu

Tabuľka č. 142

Prehľad interných auditov s počtom zistených nezhôd

Predmet auditu	Počet naplánovaných auditov	Počet vykonaných auditov	Počet nezhôd
výkon importných kontrol potravín neživočíšneho pôvodu z tretích krajín	4	2	-
výkon úradnej kontroly potravín na mieste u PPP, kompletnosť dokumentácie z úradnej kontroly potravín	3	3	2
výkon auditov HACCP u prevádzkovateľov pre potraviny rastlinného pôvodu	3	3	1
systém odberu vzoriek, vedenie dokumentácie, postup pri riešení nevyhovujúcich laboratórnych výsledkov (GMO, pesticídy, kontaminanty), výkon úradnej kontroly pri riešení podnetov a sťažností od spotrebiteľov, postup nahlasovania a riešenia nevyhovujúcich vzoriek prostredníctvom RASFF	4	4	-
Spolu	14	12	3

19.1.2. Interné audity podľa zákona č. 39/2007 Z.z.

V Programe interných auditov ŠVPS SR na rok 2014 bolo naplánovaných 25 auditov, odbor auditu a kontroly ŠVPS SR vykonal 20 interných auditov, 5 auditov bolo presunutých na rok 2015, z dôvodu krátenia finančných prostriedkov. 18 interných auditov bolo vykonaných na RVPS, pri siedmich bol vykonaný aj následný audit na overenie splnenia prijatých opatrení k nezhodám z minulých auditov, 1 audit na VPÚ a 1 na ÚŠKVBL.

Počas auditov bolo zistených 30 nezhôd.

Najčastejšie boli zistené nedostatky:

- nesprávne vypracované plány úradných kontrol
- nedodrhaná frekvencia úradných kontrol určená metodickým pokynom, nesplnený plán úradných kontrol
- nesplnený plán odberu vzoriek
- neodoberanie a neskladovanie súbežnej, paralelnej vzorky na RVPS, v zmysle MP
- nedostatky vo vedení dokumentácie z úradných kontrol – záznamy z úradnej kontroly neboli vypracované podľa vzoru z metodického pokynu
- nedostatky u prevádzkovateľov, zistené počas auditu na mieste, neboli dostatočne zdokumentované inšpektormi RVPS
- nedostatky v ukladaní opatrení pri zistení nedostatkov
- nepredložené všetky relevantné dokumenty v auditovanej oblasti (plán úradných kontrol, úradné záznamy z vykázaných veterinárnych kontrol)
- postup pri vypracovaní dokumentácie z úradných kontrol nebol v súlade s metodickým pokynom
- nedodržanie frekvencie certifikácie, stanovenej v MP v oblasti VŽP
- nedostatky v plánovaní a vykonávaní VPO
- hlásenia zasielané na ŠVPS SR sa nezhodovali s údajmi zistenými pri audite
- schvaľovanie prevádzkarní na prípravu medikovaných krmív nebolo vykonávané v súlade so zákonom č. 39/2007 Z. z..

Tabuľka č. 143

Prehľad interných auditov s počtom zistených nezhôd

Predmet auditu	Počet naplánovaných auditov	Počet vykonaných auditov	Počet nezhôd
TSE - systém výkonu úradných veterinárnych kontrol	1 RVPS	1	3
systém výkonu kontrol v sekcii VI – mäsové výrobky - spracovateľská prevádzkareň	4 RVPS	3	-
výkon certifikácie pri obchode s členskými štátmi, pri vývoze do tretích krajín, sprievodná dokumentácia pri premiestňovaní v SR, ochrana zvierat pri preprave	2 RVPS	2	3
systém výkonu kontrol - ochrana zvierat na farme	2 RVPS	2	3

overenie zhody systému zabezpečenia výkonu a kontroly nad dodržiavaním uplatňovania národných eradikačných programov, monitoringov, pohotovostných plánov, veterinárna prevencia a ochrana štátneho územia	3 RVPS	2	4
systém výkonu kontrol vo veterinárnej farmácii a systém kontrol rezíduí	3 RVPS	2	-
systém výkonu kontrol - vedľajšie živočíšne produkty a odvodené produkty	3 RVPS	3	11
systém výkonu kontrol - hygiena krmív	3 RVPS	2	2
systém výkonu kontrol krížového plnenia	2 RVPS	1	1
systém výkonu schvaľovania prevádzkarní na prípravu medikovaných krmív	1 ÚŠKVBL	1	3
systém vykonávania testov v diagnostike Trichinella	1 VPÚ	1	-
Spolu	25	20	30

Pri interných auditoch podľa zákona č.152/1995 Z. z. ani podľa zákona č.39/2007 Z. z. neboli zistené systémové nezhody. Auditované organizácie prijali termínované opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, ktorých splnenie bude kontrolované následnými auditmi.

19.2. Vnútorne kontroly

19.2.1. podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov

Vnútorne kontrolná činnosť ŠVPS SR bola vykonávaná v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov a so Smernicou ŠVPS SR o vnútornej kontrole.

Vnútorne kontrolná činnosť jednotlivých odborov ŠVPS SR bola vykonaná v týchto oblastiach:

- **odbor auditu a kontroly**
 - kontrola prijímania, evidencie a vybavovania žiadostí o slobodnom prístupe k informáciám, sťažností, petícií a iných podaní
 - kontrola plnenia požiadaviek aktuálnej legislatívy pri výkone úradných kontrol potravín a úradných veterinárnych kontrol
 - riešenie podaní na výkon úradnej kontroly inšpektorov RVPS
 - následná kontrola plnenia opatrení, prijatých na odstránenie zistených nedostatkov
- **odbor laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie**
 - následná kontrola plnenia opatrení, prijatých na odstránenie zistených nedostatkov,
 - overenie dodržiavania postupu metódy vyšetovania trichinel v čerstvom mäse

- **odbor hygieny, krmív, ekológie a veterinárnej farmácie**
 - výkon úradných kontrol v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, ktorým sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých prenosných spongiformných encefalopatií v platnom znení,
 - výkon úradných kontrol na úseku ekológie, farmácie a hygieny krmív,
 - kontrola plnenia Metodického pokynu k Národnému plánu kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu,
 - výkon úradných kontrol a plnenie metodických pokynov na odber, zasielanie vzoriek a analytickú kontrolu živočíšnych produktov a krmív na obsah umelých rádionuklidov v SR, na monitoring poľovnej zveri a rýb,
 - výkon úradných kontrol na úseku veterinárnej farmácie,

- **odbor zdravia a ochrany zvierat**
 - kontrola delegovaných činností – životné podmienky zvierat

- **odbor hygieny produktov živočíšneho pôvodu**
 - výkon úradných kontrol v sekcii mäso domácich kopytníkov- bitúnok, rozrábkareň

- **odbor zahraničných vzťahov, dovozov a vývozov**
 - výkon hraničných veterinárnych kontrol

Tabuľka č. 144

Prehľad o vykonaných vnútorných kontrolách

Útvar	Počet kontrol	Výsledok kontrol	
		bez nedostatkov	s nedostatkami
Odbor auditu a kontroly	15	9	6
Odbor laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie	3	2	1
Odbor hygieny krmív, ekológie a veterinárnej farmácie	3	3	-
Odbor zdravia a ochrany zvierat	1	1	-
Odbor hygieny produktov živočíšneho pôvodu	1	1	-
Odbor zahraničných vzťahov, dovozov a vývozov	1	-	1
S p o l u :	24	16	8

19.2.2. podľa zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- **Sekcia ekonomiky**
 - vykonáva kontroly dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami a s majetkom štátu

Tabuľka č. 145

Prehľad vykonaných vnútorných finančných kontrol

Počet plánovaných kontrol	Počet vykonaných kontrol	Výsledok kontrol	
		záznam	správa s opatrením
11	11	13	-
-	4	-	2
Spolu	15	13	2

19.3. Iné podania, sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach, žiadosti o poskytnutie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z., petície podľa zákona č. 85/1990 Z. z. o petičnom práve v znení neskorších predpisov

ŠVPS SR a riadené organizácie v roku 2014 prijali, riešili alebo odstúpili príslušnému orgánu verejnej správy:

- 2 969 iných podaní,
- 35 žiadostí o poskytnutie informácií podľa zákona č.211/2000 Z. z.,
- 13 sťažností podľa zákona č.9/2010 Z. z. o sťažnostiach,
- 1 petíciu podľa zákona č.85/1990 Z. z. o petičnom práve.

Iné podania, žiadosti o poskytnutie informácií a sťažnosti boli vybavené nasledovne:

19.3.1. iné podania

- opodstatnené 729
- neopodstatnené 1 032
- nebolo možné prešetriť alebo objektívne posúdiť 634
- nevybavené k 31.12.2014 93
- odstúpené 229
- rôzne podania so žiadosťou o stanovisko/informáciu 252

19.3.2. informácie podľa z. č. 211/2000 Z. z.

- sprístupnené 15
- nesprístupnené 13
- čiastočne sprístupnené 1
- postúpené 6

19.3.3. sťažnosti

- opodstatnené 2
- neopodstatnené 8
- odložené 2
- nevybavené k 31.12.2013 -
- odstúpené 1

HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV – VÝSTUPOV A PREZENTOVANEJ ČINNOSTI

Výsledky sú určené pre:

1. orgány štátnej správy, predovšetkým MPRV SR ako rezortné ministerstvo ŠVPS SR,
2. chovateľov hospodárskych zvierat a poľnohospodárske podniky,
3. podnikateľské subjekty, ktoré sa zaoberajú výrobou, dovozom, distribúciou a predajom produktov a tovarov živočíšneho alebo rastlinného pôvodu,
4. širokú verejnosť – občanov - vyplýva z úlohy ŠVPS SR ako orgánu potravinového dozoru SR, pričom občania sú o činnosti informovaní individuálne podľa ich požiadaviek, resp. prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov na základe komunikácie ich predstaviteľov so zástupcami ŠVPS SR.

ZÁVER

Bezpečnosť potravín je jednou z hlavných priorít v Európe. Na zaistenie bezpečnosti potravín je nevyhnutné neustále komplexne posudzovať všetky aspekty reťazca **produkcie potravín vrátane prvovýroby potravín, výroby krmív pre zvieratá produkujúce potraviny, cez výrobu, spracovanie a distribúciu potravín, ich dovoz až po predaj konečnému spotrebiteľovi**, pretože každý z týchto prvkov môže mať závažný dopad na bezpečnosť potravín, a tým aj na verejné zdravie. Do tohto komplexu bezpečnosti potravín sú zahrnuté rôzne špecifické oblasti, ako sú **krmivá pre zvieratá produkujúce potraviny vrátane medikovaných krmív a doplnkových látok do krmív, hygiena krmív a hygiena potravín, choroby prenosné zo zvierat na ľudí, najmä prostredníctvom potravín živočíšneho pôvodu (zoonotickí pôvodcovia), vedľajšie produkty živočíšneho pôvodu, rezíduá pesticídov, kontaminanty a veterinárne lieky a ich kontrola, kontrola a eradikácia chorôb zvierat, ktoré ovplyvňujú zdravie ľudí, prídavné látky do potravín, materiály prichádzajúce do styku s potravinami, pitná voda ako zložka potravín, geneticky modifikované potraviny, ako aj požiadavky na kvalitu, zloženie a označovanie potravín v záujme ochrany spotrebiteľov a zabezpečenia ich informovanosti.**

Celá riadiaca, rozhodovacia a kontrolná činnosť ŠVPS SR a jej riadených organizácií vychádza z kvality organizačnej štruktúry, ktorej obsahom sú:

- ✚ efektívnosť všeobecnej organizačnej štruktúry,
- ✚ kvalita kontroly,
- ✚ postupy a riadenie,
- ✚ informovanosť, vybavovanie sťažností a požiadaviek,
- ✚ dokumentácia,
- ✚ samokontrola a hodnotenie,
- ✚ komunikácia,
- ✚ ľudské a finančné zdroje,
- ✚ vzdelávanie.

Sme presvedčení, že všetky činnosti opísané v tejto výročnej správe sú dostatočným vypovedajúcim článkom o zodpovednej úlohe a plnení si úloh a povinností všetkých pracovníkov ŠVPS SR a ňou riadených organizácií v prospech obyvateľov SR.

PRÍLOHY

Prílohy

Príloha č.1 Vyhodnotenie úradnej kontroly potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu za rok 2014

	Primárni výrobcovia		Výrobcovia a baliarne		Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze		Malé množstvá		Internetový predaj	Ostatné	SPOLU
	Rastlinné komodity	Živočíšne komodity	Rastlinné komodity	Živočíšne komodity			Rastlinné komodity	Živočíšne komodity	Rastlinné komodity	Živočíšne komodity			
Počet objektov	1501	1 153	1 888	1 266	2 321	17 824	893	656	392	7 927	230	289	36 340
Počet kontrolovaných objektov	379	1 153	1 536	1 265	1 329	10 350	648	553	20	544	27	325	18 129
Počet kontrol	537	1 351	3 954	12 421	5 914	41 698	911	1 447	24	544	29	462	69 292
Počet kontrol/objektov s nedostatkom	25	170	527	248	328	5 950	139	58	8	27	3	85	7 568
Dôvod postihu													
Správna výrobná prax	5	20	102	239	18	126	31	20	0	18	1	2	582
Celková hygiena	6	287	1 304	1 256	326	12 614	209	141	4	19	0	36	16 202
Zloženie	0	0	31	0	13	226	6	0	0	0	0	0	276
Kontaminanty (iné ako mikrobiologické)	4	0	4	0	3	10	0	0	0	0	0	0	21
Označovanie	4	0	175	9	129	2 792	28	2	0	3	1	14	3 157
Tovar po dobe spotreby, DMT	0	0	20	0	14	3 607	6	0	0	0	0	0	3 647
Iné	13	167	228	610	1 797	4 355	44	51	7	5	2	88	7 367

Príloha č.2 Analýza odobratých vzoriek rastlinného pôvodu za rok 2014

Por. č.	Komodita	Mikrobiologické ukazovatele		Kontaminanty		Prídavné látky		Označovanie		Alergény - označovanie		GMO - označovanie		Senzorické ukazovatele		Fyzikálno-chemické ukazovatele		Celkový počet odobratých vzoriek	Celkový počet nevyhovujúcich analýz	
		Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet analýz	Počet nevyh. analýz	Počet	%			
1.	Jedlé rastlinné tuky a jedlé rastlinné oleje	0		133		17		25	3	0		0		28		42	1	245	4	1,63
2.	Výrobky z jedlých rastlinných tukov a olejov	0		1		11		4	1	0		0		1		2		19	1	5,26
3.	Majonézy	3		0		27		7		4		0		2		5		48	0	0,00
4.	Dehydrované pokrmy, polievkové prípravky a ochucovadlá	7		22		97		31	3	36	4	0		9		9		211	7	3,32
5.	Termosterilizované pokrmy, tepelne opracované mrazené hotové jedlá	3		42		39		16		10	1	0		10		7		127	1	0,79
6.	Ocot, horčica a iné chuťové prípravky	1		6		91		20	1	4		0		16		19		157	1	0,64
7.	Droždie a sušené pivovarské kvasnice	0		7		0		0		0		0		0		6		13	0	0,00
8.	Jedlé obilie vrátane ryže	0		209	1	0		14	2	1		51		18	2	17	1	310	6	1,94
9.	Mlynské výrobky z obilia	0		210		2		15		3		13		24	2	20	2	287	4	1,39
10.	Cestoviny	29		96		20		36	5	20		4		19	1	11		235	6	2,55
11.	Pekárske výrobky	53	1	161		132	5	36	7	12		0		44	7	22		460	20	4,35
12.	Trvanlivé pečivo	20		36		164	5	62	4	50	6	0		27	2	9		368	17	4,62
13.	Špeciálne výrobky z obilia	5		56	2	26		5	1	3		4		7		3		109	3	2,75
14.	Olejníny	9		103	2	0		9	1	0		2		86	20	18		227	23	10,13
15.	Strukoviny a výrobky zo strukovín	12		139	1	1		34	2	2		61		37		1		287	3	1,05
16.	Čerstvé ovocie, zelenina	6		473	4	0		9		0		0		10	2	6		504	6	1,19
	Zemiaky	0		190		0		1		0		0		13	2	0		204	2	0,98
17.	Výrobky zo zemiakov	5		120		17		17		1		0		18		1		179	0	0,00
18.	Spracované ovocie a spracovaná zelenina	28		297	2	551	10	151	17	13		11		148	7	42	3	1 241	39	3,14

19.	Jedlé huby a výrobky z jedlých húb	0		115		26	1	9	1	0		0		19		22	3	191	5	2,62
20.	Koreniny	91	1	105		75		20		20	1	0		34	2	41	4	386	8	2,07
21.	Nealkoholické nápoje a koncentráty na ich prípravu	19	1	182		522	7	102	18	0		0		50		66	1	941	27	2,87
22.	Pivo	3		59		104		43		0		0		38		86	3	333	3	0,90
23.	Ovocné víno, sladové víno a medovina	0		31		62	2	11	4	0		0		11	1	23	2	138	9	6,52
24.	Miešané alkoholické nápoje	0		6		91	1	37	10	0		0		11		29		174	11	6,32
25.	Lieh a liehoviny	1		22		98	1	58	15	1		0		35	3	181	4	396	23	5,81
26.	Čaj, čajové extrakty a prípravky z nich	7		21		91	1	26	4	0		0		18		10	1	173	6	3,47
27.	Kakao a výrobky z kaka	2		45	3	28		27	3	0		0		29		47		178	6	3,37
28.	Káva, kávoviny a výrobky z nich	4		93		22		18	3	1		0		15		17	1	170	4	2,35
29.	Škrob a výrobky zo škrobu	2		10		25		3		0		0		2		1		43	0	0,00
30.	Niektoré cukry	0		17		0		6		0		0		7		9		39	0	0,00
31.	Čokoláda	4		11		51		36	4	21	1	0		15	1	75	3	213	9	4,23
32.	Cukrovinky	12		6		279	2	105	16	36	2	0		35		6		479	20	4,18
33.	Suché škrupinové plody a výrobky z nich	22	2	318	6	7		80	2	0		0		234	20	87	3	748	33	4,41
34.	Tabakové výrobky	0		0		0		0		0		0		0		0		0	0	0,00
35.	Cukrárske výrobky	244	3	0		131	11	29	6	9		0		24	2	2		439	22	5,01
36.	Minerálne, pramenité a pitné vody	24	1	50		1		2		0		0		0		18		95	1	1,05
37.	Lahôdky	142	4	0		38	1	14	4	13	1	0		8	1	1		216	11	5,09
38.	Soľ	0		0		0		0		0		0		0		0		0	0	0,00
39.	Mrazené hotové jedlá a polotovary	1		6		1		2		0		0		0		0		10	0	0,00
40.	Prídavné látky v potravinách	3		11		5		1		0		0		4		6		30	0	0,00
SPOLU		762	13	3 409	21	2 852	47	1 121	137	260	16	146	0	1 106	75	967	32	10 623	341	3,21

Príloha č.3 Prehľad výsledkov analýz odobratých vzoriek rastlinného pôvodu vo výrobe a v obchodnej sieti za rok 2014

P.č.	Komodita	Vzorky odobraté vo výrobe			Vzorky odobraté v obchodnej sieti									Vzorky odobraté pri dovoze z tretích krajín			Celkový sumár výsledkov analýz odobratých vzoriek vo výrobe, obchodnej sieti a dovoze z tretích krajín			% podľa komodít
		Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Domáceho pôvodu			Vnútrospoločenskej výmeny			Dovoz z tretích krajín						Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	
					Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu				
1.	Jedlé rastlinné tuky a jedlé rastlinné oleje	26	0	26	45	1	46	32	1	33	16	0	16	13	2	15	132	4	136	2,94
2.	Výrobky z jedlých rastlinných tukov a olejov	0	0	0	7	1	8	5	0	5	1	0	1	0	0	0	13	1	14	7,14
3.	Majonézy	7	0	7	12	0	12	11	0	11	0	0	0	0	0	0	30	0	30	0,00
4.	Dehydrované pokrmy, polievkové prípravky a ochucovadlá	16	0	16	53	5	58	34	1	35	22	1	23	10	0	10	135	7	142	4,93
5.	Termosterilizované pokrmy, tepelne opracované mrazené hotové jedlá	13	0	13	29	0	29	39	1	40	3	0	3	0	0	0	84	1	85	1,18
6.	Ocot, horčica a iné chuťové prípravky	17	0	17	46	0	46	28	1	29	9	0	9	2	0	2	102	1	103	0,97
7.	Droždie a sušené pivovarské kvasnice	1	0	1	5	0	5	4	0	4	0	0	0	1	0	1	11	0	11	0,00
8.	Jedlé obilie vrátane ryže	120	1	121	56	0	56	43	1	44	26	3	29	4	1	5	249	6	255	2,35
9.	Mlynské výrobky z obilia	88	1	89	75	2	77	35	0	35	4	0	4	1	0	1	203	3	206	1,46
10.	Cestoviny	77	0	77	49	5	54	30	1	31	12	0	12	1	0	1	169	6	175	3,43

Prehľad výsledkov analýz odobratých vzoriek rastlinného pôvodu vo výrobe a v obchodnej sieti za rok 2014 (pokračovanie)

11.	Pekárske výrobky	258	4	262	78	10	88	19	3	22	2	0	2	0	0	0	357	17	374	4,55
12.	Trvanlivé pečivo	75	0	75	61	12	73	52	0	52	12	3	15	12	1	13	212	16	228	7,02
13.	Špeciálne výrobky z obilia	28	1	29	25	0	25	28	2	30	0	0	0	1	0	1	82	3	85	3,53
14.	Olejníny	30	4	34	35	8	43	22	5	27	6	3	9	3	1	4	96	21	117	17,95
15.	Strukoviny a výrobky zo strukovín	42	0	42	51	1	52	23	0	23	26	2	28	26	0	26	168	3	171	1,75
16.	Čerstvé ovocie, zelenina	144	3	147	225	0	225	232	1	233	66	2	68	16	0	16	683	6	689	0,87
	Zemiaky	70	1	71	26	1	27	13	0	13	0	0	0	0	0	0	109	2	111	1,80
17.	Výrobky zo zemiakov	40	0	40	31	0	31	22	0	22	1	0	1	0	0	0	94	0	94	0,00
18.	Spracované ovocie a spracovaná zelenina	135	3	138	206	9	215	123	12	135	109	9	118	29	2	31	602	35	637	5,49
19.	Jedlé huby a výrobky z jedlých húb	15	0	15	31	0	31	30	1	31	19	2	21	2	0	2	97	3	100	3,00
20.	Koreniny	46	2	48	106	4	110	48	1	49	19	0	19	15	0	15	234	7	241	2,90
21.	Nealkoholické nápoje a koncentráty na ich prípravu	173	5	178	191	4	195	95	7	102	31	6	37	10	1	11	500	23	523	4,40
22.	Pivo	38	1	39	89	2	91	32	0	32	4	0	4	1	0	1	164	3	167	1,80
23.	Ovocné víno, sladové víno a medovina	22	2	24	26	3	29	23	1	24	0	1	1	0	0	0	71	7	78	8,97
24.	Miešané alkoholické nápoje	12	0	12	33	2	35	21	8	29	2	0	2	0	0	0	68	10	78	12,82
25.	Lieh a liehoviny	75	1	76	105	10	115	37	2	39	10	2	12	12	4	16	239	19	258	7,36

Prehľad výsledkov analýz odobratých vzoriek rastlinného pôvodu vo výrobe a v obchodnej sieti za rok 2014 (pokračovanie)

26.	Čaj, čajové extrakty a prípravky z nich	22	1	23	53	2	55	37	2	39	7	0	7	1	0	1	120	5	125	4,00
27.	Kakao a výrobky z kakaa	7	3	10	47	2	49	35	2	37	4	0	4	2	0	2	95	7	102	6,86
28.	Káva, kávoviny a výrobky z nich	30	0	30	66	1	67	29	2	31	10	0	10	6	0	6	141	3	144	2,08
29.	Škrob a výrobky zo škrobu	12	0	12	10	0	10	5	0	5	0	0	0	0	0	0	27	0	27	0,00
30.	Niektoré cukry	9	0	9	3	0	3	4	0	4	2	0	2	0	0	0	18	0	18	0,00
31.	Čokoláda	16	0	16	51	2	53	50	4	54	10	1	11	3	0	3	130	7	137	5,11
32.	Cukrovinky	32	0	32	78	4	82	89	11	100	27	5	32	5	0	5	231	20	251	7,97
33.	Suché škrupinové plody a výrobky z nich	46	4	50	75	9	84	18	3	21	113	14	127	56	2	58	308	32	340	9,41
34.	Tabakové výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35.	Cukrárske výrobky	214	12	226	44	4	48	11	1	12	2	0	2	0	0	0	271	17	288	5,90
36.	Minerálne, pramenité a pitné vody	24	1	25	21	0	21	5	0	5	0	0	0	0	0	0	50	1	51	1,96
37.	Lahôdky	60	3	63	46	6	52	5	0	5	0	0	0	0	0	0	111	9	120	7,50
38.	Soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39.	Mrazené hotové jedlá a polotovary	5	0	5	3	0	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	9	0	9	0,00
40.	Prídavné látky v potravinách	1	0	1	8	0	8	8	0	8	3	0	3	4	0	4	24	0	24	0,00
SPOLU		2 046	53	2 099	2 201	110	2 311	1 378	74	1 452	578	54	632	236	14	250	6 439	305	6 743	4,52

Príloha č.4 - Analýza odobratých vzoriek živočíšneho pôvodu za rok 2014 - SPOLU

Por.č.	Komodita	Mikrobiologické ukazovatele		Kontaminanty		Rezíduá veterinárnych liekov		Prídavné látky		Osobitné prísady - NaCl		Označovanie		Alergény - označovanie		Senzorické ukazovatele		Fyzikálno-chemické ukazovatele/ zloženie		Iné*		Celkový počet odobratých vzoriek	Celkový počet nevyhovujúcich vzoriek	
		Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek	Počet odobr. vzoriek	Počet nevyh. vzoriek		Počet	%
1.	Mlieko a mliečne výrobky vyrobené zo (so) surového (ým) mlieko (m)	557	43	23	0	131	0	8	0	4	0	15	4	0	0	5	0	26	5	1	0	750	52	6,93
2.	Mlieko a mliečne výrobky tepelne ošetrované	474	7	177	0	65	0	477	2	18	0	437	24	172	0	233	8	438	34	38	0	1873	67	3,58
3.	Vajcia	4	0	8	0	2	0	0	0	0	0	5	1	0	0	8	5	0	0	0	0	25	6	24,00
4.	Vaječné výrobky	10	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	12	1	8,33
5.	Mäso domácich kopytníkov	12	0	18	0	83	0	11	0	0	0	16	1	0	0	28	3	4	0	13	0	162	4	2,47
6.	Mäso hydiny a králikov	81	0	5	0	199	1	0	0	1	0	39	3	0	0	61	7	51	2	20	0	416	10	2,40
7.	Zverina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8.	Mäsové výrobky	455	4	464	2	1	0	358	3	177	5	328	9	328	10	164	5	356	12	25	0	1981	46	2,32
9.	Mleté mäso a mäsové prípravky	238	5	1	1	0	0	58	1	28	0	28	1	0	0	21	0	9	1	5	0	349	8	2,29
10.	Mechanicky separované mäso	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	10	0	0,00
11.	Produkty rybolovu	67	1	184	1	23	0	99	0	13	1	133	10	32	0	61	4	126	10	22	0	575	26	4,52
12.	Med	1	0	2	0	80	0	0	0	0	0	39	3	0	0	30	2	188	26	0	0	260	27	10,38
13.	Želatína	2	0	2	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0,00
14.	Jedlé tuky živočíšneho pôvodu	1	0	117	0	0	0	88	0	0	0	41	2	0	0	34	0	121	4	0	0	269	6	2,23
SPOLU		1911	61	1001	4	585	1	1103	6	241	6	1083	58	532	10	646	34	1320	94	124	0	6690	253	3,78

* Iné: rezíduá pesticídov, termostatová skúška pri konzervách, parazity v produktoch rybolovu

Príloha č.5 - Prehľad výsledkov analýz odobratých vzoriek živočíšneho pôvodu vo výrobe, v mieste určenia a v obchodnej sieti za rok 2014

Por.č.	Komodita	Vzorky odobraté vo výrobe			Vzorky odobraté v mieste určenia			Vzorky odobraté v obchodnej sieti									Celkový sumár výsledkov analýz odobr. vz. vo výrobe, mieste určenia a obch. sieti		
		Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Domáceho pôvodu			Vnútropoločenskej výmeny			Dovoz z tretích krajín			Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu
								Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu			
1.	Mlieko a mliečne výrobky vyrobené zo (so) surového (ým) mlieko (m)	653	44	697	2	0	2	32	8	40	11	0	11	0	0	0	698	52	750
2.	Mlieko a mliečne výrobky tepelne ošetrované	336	6	342	190	4	194	422	36	458	858	21	879	0	0	0	1806	67	1873
3.	Vajcia	5	0	5	3	0	3	8	5	13	3	1	4	0	0	0	19	6	25
4.	Vaječné výrobky	3	0	3	7	1	8	1	0	1	0	0	0	0	0	0	11	1	12
5.	Mäso domácich kopytníkov	47	0	47	47	0	47	19	1	20	45	3	48	0	0	0	158	4	162
6.	Mäso hydiny a králikov	89	0	89	156	1	157	40	1	41	118	8	126	3	0	3	406	10	416
7.	Zverina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Mäsové výrobky	883	21	904	207	3	210	324	13	337	521	9	530	0	0	0	1935	46	1981
9.	Mleté mäso a mäsové prípravky	181	2	183	25	1	26	35	3	38	100	2	102	0	0	0	341	8	349
10.	Mechanicky separované mäso	4	0	4	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	10
11.	Produkty rybolovu	89	4	93	81	1	82	54	3	57	236	11	247	89	7	96	549	26	575
12.	Med	42	1	43	9	0	9	55	22	77	117	4	121	10	0	10	233	27	260
13.	Želatína	2	0	2	1	0	1	0	0	0	5	0	5	0	0	0	8	0	8
14.	Jedlé tuky živočíšneho pôvodu	111	1	112	24	1	25	48	1	49	80	3	83	0	0	0	263	6	269
SPOLU		2445	79	2524	758	12	770	1038	93	1131	2094	62	2156	102	7	109	6437	253	6690